

9TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF EDUCATION AND VALUES (ISOEVA)

(9. ULUSLARARASI EĞİTİM VE
DEĞERLER SEMPOZYUMU)

7-10 Ekim 2025
7-10 October 2025
KKTC

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI CONGRESS PROCEEDINGS

ISBN: 978-625-5711-27-4

KORINT
YAYINCILIK

IJETS@

IJOEEC
INTERNATIONAL JOURNAL OF
EUROPEAN EDUCATION AND CULTURE

ONUR KURULU

Prof. Dr. Hasan KILIÇ (Doğu Akdeniz Üniversitesi Rektörü, KKTC)

Prof. Dr. Osman MERT (Türk Dil Kurumu Başkanı, TÜRKİYE)

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Prof. Dr. Ahmet PEHLİVAN (Doğu Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı, KKTC)

Prof. Dr. Kadir ULUSOY (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Canan ZEKİ PERKAN (Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC)

Prof. Dr. Ersun İŞÇİOĞLU (Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC)

Prof. Dr. Güner KONEDRALI (Atatürk Öğretmen Akademisi Başkanı, KKTC)

Prof. Dr. Kubilay YAZICI (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Merziyye NECEFOVA (Azerbaycan Bilimler Akademisi, AZERBAJCAN)

Prof. Dr. Selçuk ILGAZ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Sıtkıye KUTER (Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC)

Prof. Dr. Sibel DİNÇYÜREK (Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC)

Doç. Dr. Hamit CANER (Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC)

Doç. Dr. Harun ŞAHİN (Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı, TÜRKİYE)

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR (Ege Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. İsmail KİNAY (Dicle Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Süheyla ÜÇİŞİK ERBİLEN (Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC)

Doç. Dr. YAVUZ BOLAT (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)

Yrd. Doç. Dr. Bengi SONYEL (Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC)

Dr. Öğr. Üyesi Furkan ALTUNAY (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)

Yrd. Doç. Dr. Hatice Nilay Hasipoğlu (Doğu Akdeniz Üniversitesi, KKTC)

Dr. Ahmet DOĞAN (Niğde Akşemseddin Bilim ve Sanat Merkezi, TÜRKİYE)

SERĞİ DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GÜNAY (İstanbul Gelişim Üniversitesi, TÜRKİYE)

SERGI DÜZENLEME KURULU

- Prof. Dr. Ebru ALPARSLAN (Erciyes Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Prof. Dr. Fatih BAŞBUĞ (Akdeniz Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Prof. Dr. Fatma YETİM (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Prof. Dr. Leyla VARLIK ŞENTÜRK (Anadolu Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Prof. Dr. Mehmet ÖZKARTAL (Süleyman Demirel Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Prof. Dr. Melda ÖZDEMİR (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Prof. Dr. Meral AKAN (Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Prof. Dr. Mine CAN (Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Prof. Dr. Zuhâl TÜRKTÂŞ (Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Doç. Dr. Abdulkadir ÖZDEMİR (Hitit Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Doç. Dr. Hülya KASAPLI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Doç. Dr. Merve KARAMAN (İstanbul Topkapı Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Doç. Dr. Serdar SAYGILI (Erciyes Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Doç. Dr. Sibel ADAR CAN (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Doç. Dr. Vildan BAĞCI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Doç. Dr. Zeynep BALKANAL (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Dr. Öğretim Üyesi Makbule Sema ÜŞENMEZ (Sakarya Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Ali BÜYÜKPARMAKSIZ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Dr. Öğretim Üyesi Pakize KAYADİBİ (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, TÜRKİYE)

BİLİM KURULU

- Prof. Dr. Aftab Kamal PASHA (Jawaharlal Nehru Üniversitesi, Yeni Delhi-HİNDİSTAN)
- Prof. Dr. Antonis LIONARAKIS (Hellenic Open University, YUNANİSTAN)
- Prof. Dr. Arshi KHAN (Aligarh Muslim Üniversitesi, Aligarh-HİNDİSTAN)
- Prof. Dr. Aydın GÜVEN (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Prof. Dr. Aysun YAVUZ (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Prof. Dr. Ayşegül TÜRK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
- Prof. Dr. Bobby HARREVELD (Central Queensland University, AVUSTRALYA)
- Prof. Dr. Botir USMONOV (Tashkent State Technical University, ÖZBEKİSTAN)

Prof. Dr. Burcu SEZGİNSOY ŞEKER (Balıkesir Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ceyda Kükreer Mutlu (Afyon Kocatepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Cleborne D. MADDUX (University of Nevada, KANADA)
Prof. Dr. Geza DAVID (Elte Üniversitesi, Budapeşte-MACARİSTAN)
Prof. Dr. Ivanovska OLENA (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Kapanitsya LUBOV (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Lindita XHANARI LATIFI (Tiran Üniversitesi, ARNAVUTLUK)
Prof. Dr. Mehmet Serkan UMUZDAŞ (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Meltem DÜZBASTILAR (Trabzon Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Miguel GONÇALVES (Polytechnic University of Coimbra, PORTEKİZ)
Prof. Dr. Mine CAN (Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Musa QASIMLI (Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, AZERBAYCAN)
Prof. Dr. Natalija LEPKOVA (Vilnius Gediminas Technical University, LİTVANYA)
Prof. Dr. Nuray KURTDEDE FİDAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Osman ÇEPNİ (Karabük Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Oya HAZER (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Sedat CERECİ (Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Salih USLU (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Sezai ÖZTAŞ (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Şahin FİLİZ (Akdeniz Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Paul KAWACHI (Open University of China, ÇİN)
Prof. Dr. Ramesh C. SHARMA (Wawasan Open University, MALEZYA)
Prof. Dr. Pınar GÜLTEKİN (Düzce Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Segeda SERGEY (Ukrayna Bilimler Akademisi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Serpil UMUZDAŞ (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Sibel ERKAL (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Şaban SAĞLIK (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Tamar LOMINADZE (Georgian Technical University, GÜRCİSTAN)
Prof. Dr. Vladimir ZUEV (Institute of Social Sciences and Humanities, Kazan, RUSYA)
Prof. Dr. Yasemin BAL (Yıldız Teknik Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Zekerya AKKUŞ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Ahmet Utku ÖZENSÖY (Muş Alparslan Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Ali ALTİKULAÇ (Çukurova Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Bayram GÖKBULUT (Bülent Ecevit Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Benito PERRI (PsyD Touro College Graduate School Of Education, ABD)

Doç. Dr. Elif MERAL (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Esra MİNDİVANLI AKDOĞAN (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Filiz AYDEMİR (Adıyaman Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Gökhan ILGAZ (Trakya Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Görkem AVCI (Bartın Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Hasan ASLAN (Kafkas Üniversitesi TÜRKİYE)

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR (Ege Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. İsmail KİNAY (Dicle Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Kemal ÇİNÇİN (Süleyman Demirel Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Latif İLTAR (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Melek KÖRÜKCÜ (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Mujib ALAM (Academy of International Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)

Doç. Dr. Nurlana MUSTAFAYEVA (Azerbaycan Diller Üniversitesi, AZERBAYCAN)

Doç. Dr. OKAN SARIGÖZ (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Orhan KOCAMAN (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Osman SABANCI (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Özlem KUM (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Ramazan KAYA (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sedef SÜER (Dicle Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sefa Salih Aydemir (Adıyaman Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Suat POLAT (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Suat Soner ERENÖZLÜ (Süleyman Demirel Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sultan YAVUZ EROĞLU (Muş Alparslan Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sujata ASHWARYA (Centre for West Asian Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)

Doç. Dr. Şahin ŞİMŞEK (Kastamonu Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Todor Ioana CRISTINA (Alba Iulia Üniversitesi, ROMANYA)

Doç. Dr. Toğrul HALİLOV (Nahçıvan Bilimler Akademisi, AZERBAYCAN)

Doç. Dr. Tudora ARNAUT (Tarash Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Doç. Dr. Tuğba Cevriye ÖZKARAL (Necmettin Erbakan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Ümit İZGİ ONBAŞILI (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Yaşar Selman GÜLTEKİN (Düzce Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Yavuz BOLAT (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Zeynep BAŞCI NAMLI (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Furkan ALTUNAY (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Hakan ÖRTEN (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Kateryna TELESHUN (Taras Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Dr. Öğr. Üyesi Sinan AKDAĞ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Sinan ARI (Bayburt Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Tolga TOPÇUBAŞI (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Yüksel GİRGIN (Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Mahmoud HAWAMDEH (Al Quds Open University, FİLİSTİN)

HAKEM KURULU

Prof. Dr. Adem BELDAĞ (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Aftab Kamal PASHA (Jawaharlal Nehru Üniversitesi, Yeni Delhi-HİNDİSTAN)
Prof. Dr. Antonis LIONARAKIS (Hellenic Open University, YUNANİSTAN)
Prof. Dr. Arshi KHAN (Aligarh Muslim Üniversitesi, Aligarh-HİNDİSTAN)
Prof. Dr. Bekir TAVAS (St Clements Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Beyhan KESİK (Giresun Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Bobby HARREVELD (Central Queensland University, AVUSTRALYA)
Prof. Dr. Botir USMONOV (Tashkent State Technical University, ÖZBEKİSTAN)
Prof. Dr. Bülent AKSOY (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Cleborne D. MADDUX (University of Nevada, KANADA)
Prof. Dr. Fikret ALINCAK (Gaziantep Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Fulya ÖZTAŞ (Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Geza DAVID (Elte Üniversitesi, Budapeşte-MACARİSTAN)
Prof. Dr. Handan DEVECİ (Anadolu Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Haydar ÖZTAŞ (Necmettin Erbakan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Işık SEZEN (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Ivanovska OLENA (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Kapanitsya LUBOV (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Kubilay YAZICI (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Lindita XHANARI LATIFI (Tiran Üniversitesi, ARNAVUTLUK)
Prof. Dr. Mine CAN (Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Musa QASIMLI (Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, AZERBAYCAN)
Prof. Dr. Natalija LEPKOVA (Vilnius Gediminas Technical University, LİTVANYA)
Prof. Dr. Oya HAZER (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Paul KAWACHI (Open University of China, ÇİN)
Prof. Dr. Ramesh C. SHARMA (Wawasan Open University, MALEZYA)
Prof. Dr. Segeda SERGEY (Ukrayna Bilimler Akademisi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Sibel ERKAL (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Tamar LOMINADZE (Georgian Technical University, GÜRCİSTAN)
Prof. Dr. Vladimir ZUEV (Institute of Social Sciences and Humanities, Kazan, RUSYA)
Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Barış KAYA (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Benito PERRI (PsyD Touro College Graduate School Of Education, ABD)
Doç. Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Mujib ALAM (Academy of International Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)
Doç. Dr. Nurlana MUSTAFAYEVA (Azerbaycan Diller Üniversitesi, AZERBAYCAN)
Doç. Dr. Sujata ASHWARYA (Centre for West Asian Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)
Doç. Dr. Todor Ioana CRISTINA (Alba Iulia Üniversitesi, ROMANYA)
Doç. Dr. Toğrul HALİLOV (Nahçıvan Bilimler Akademisi, AZERBAYCAN)
Doç. Dr. Tudora ARNAUT (Oxford Üniversitesi, İNGİLTERE)
Dr. Öğr. Üyesi Kateryna TELESHUN (Taras Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Dr. Mahmoud HAWAMDEH (Al Quds Open University, FİLİSTİN)

9. ULUSLARARASI EĞİTİM VE DEĞERLER SEMPOZYUMU KATILIMCI SAYILARI

TÜRKİYE'DEN KATILIMCILAR:	88
TÜRKİYE DIŞI KATILIMCILAR:	103

9. ULUSLARARASI EĞİTİM VE DEĞERLER SEMPOZYUMU'NA KATILAN ÜLKELER

Nijerya
Romanya
Malezya
Portekiz
Kosova
Ukrayna
Bulgaristan
Makedonya
Fransa
Özbekistan
Letonya
KKTC
Türkiye

İÇİNDEKİLER

A MODEL FOR ADOPTION OF GREEN TECHNOLOGY IN ADDRESSING THE EFFECTS OF CLIMATE CHANGE ON GLOBAL FOOD SECURITY	14
THE ADOPTION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGY TO ENHANCE CLIMATE CHANGE RESILIENCE THROUGH THE GREAT GREEN WALL INITIATIVE.....	15
ANALYSIS AND DESIGN OF POSITIONS WITHIN PUBLIC AUTHORITIES AND INSTITUTIONS IN ROMANIA	16
MEDITRACK (SMART PILL REMINDER).....	17
ECO-CIVIC AWARENESS: STRENGTHENING CIVIC AND ENVIRONMENTAL COMPETENCES IN PRIMARY EDUCATION	18
AUTOMATIC GAS LEAK DETECTION AND WARNING SYSTEM	19
TRACING DIGITAL POLITENESS IN ECOTOURISM: A SCOPING REVIEW ON GAPS, ETHICAL DILEMMAS, AND FUTURE COMMUNICATION PATHWAYS IN MALAYSIA	20
LIBERATED LANDS UNDER THE ADMINISTRATION OF THE ALBANIAN STATE	21
LAW BETWEEN RESISTANCE AND ACCEPTANCE: MOBILIZING SOCIAL CAPITAL TO SUPPORT LONG-TERM COLLECTIVE BENEFIT NORMS.....	22
THE IMPORTANCE OF STATE RECOGNITION IN THE GEOPOLITICAL CONTEXT: THE CASE OF KOSOVO	23
ENERGY-EFFICIENT TECHNOLOGIES AS A COMPONENT OF RESOURCE-SAVING DEVELOPMENT OF ENTERPRISES .	24
USE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN MONITORING THE ACTIVITIES OF CONSTRUCTION COMPANIES	25
ECO-CIVIC AWARENESS PROJECT	26
FACE ID ATTENDANCE SYSTEM	27
AUTOMATIC TEXT-BASED SIGN LANGUAGE RECOGNITION SYSTEM (Sign2Text).....	28
POSTURE GUARD REMINDER WITH GYROSCOPE SENSOR	29
WATER, HERITAGE, AND URBAN IDENTITY: THE CHANGING ROLE OF POOLS IN BUKHARA.....	30
RO SYSTEM - TANK FOR HEMODIALYSIS RUNNING SYSTEM.....	31
ECO-CIVIC AWARENESS: OUTPUTS FOR PRIMARY SCHOOL CIVIC AND ENVIRONMENTAL EDUCATION	32
IOT-INCENTIVE SPIROMETER	33
STRESS EYE DETECTION SYSTEM.....	34
PERSONAL DISINFECTION UV-C WAND.....	35
ENGINEERING THE VR WIRING SIMULATOR: A VIRTUAL SOLUTION FOR MICROCONTROLLER-SENSOR INTEGRATION IN TECHNICAL EDUCATION	36
MAMAKICK COMFORT BELT : A SMART WEARABLE FOR REAL – TIME FETAL MOVEMENT MONITORING	37
EXPERIENCE IN PRACTICAL TEACHING OF POWER PROFILING FOR BATTERY-POWERED EMBEDDED SYSTEM DESIGN	38
SMARTSTEP INTELLIGENT INSOLE FOR REAL-TIME GAIT MONITORING	39
CONTENT ANALYSIS OF PHONOLOGICAL AWARENESS ACROSS ENGLISH CURRICULA SECONDARY SCHOOLS IN NORTH MACEDONIA	40
BEYOND HOFSTEDE: PROPOSING TECHNOLOGY AS THE SEVENTH CULTURAL DIMENSION.....	41
INTERNATIONAL TOURISTS AND ECOTOURISM IN MALAYSIA: A SCOPING REVIEW	42
THE POLITICAL INSTRUMENTALIZATION OF CULTURAL HERITAGE IN KOSOVO: AN ANALYSIS THROUGH THE CASE OF THE OLD STONE BRIDGE IN VUSHTRRI.....	43

THE EFFECTIVENESS OF THE KEMBAQ MODULE IN DEVELOPING ARABIC WRITING PROFICIENCY AMONG SECONDARY SCHOOL LEARNERS	44
BUHARİ HAVUZLARI: MADDİ MİRAS VE KENTSEL ÇEVRENİN ŞEKİLLENMESİNDEKİ YERİ	45
A SCOPING REVIEW OF DIGITAL AGENCY AND CULTURAL NAVIGATION AMONG THAI SOLO FEMALE TRAVELLERS TO MALAYSIA	46
A SCOPING REVIEW OF NAVIGATING AGRITOURISM IN RURAL MALAYSIA: POLICY GAPS AND COMMUNITY-BASED ENTREPRENEURIAL STRATEGIES	47
A SCOPING REVIEW OF SURVIVING AND INNOVATING THROUGH DIGITAL SHIFTS IN THE TRAVEL INDUSTRY FROM THE TRAVEL AGENCIES' PERSPECTIVES	48
TAPTALK — A WEARABLE AUGMENTATIVE AND ALTERNATIVE COMMUNICATION (AAC) DEVICE	49
A SCOPING REVIEW OF UNDERSTANDING HOW SOCIAL MEDIA NARRATIVES SHAPE TRAVEL DECISIONS OF MALAYSIAN YOUTH : A SCOPING REVIEW OF QUALITATIVE STUDIES	50
URBAN AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF PRISHTINA DURING THE YEARS 1968–1991	51
RELIGIOUS TOLERANCE IN FERIZAJ: SYMBOLISM OR REALITY	52
FLEX AIR GLOVE: PNEUMATIC GLOVE REHABILITATION	53
DROSEDEFENDER: A REAL-TIME DROWSINESS DETECTION AND ALERT SYSTEM	54
INNOVATION OF PHARMADROID - ROBOT TRANSPORTATION MEDICINE AND INSTRUMENT	55
BLIND ASSISTIVE GLASSES - SMART GLASSES WITH OBSTACLE DETECTION AND SOS ALERT FOR BLIND USERS	56
IV DRIP SMART STAND	57
THE DEVELOPMENT OF ASSISTIVE SPOON STABILIZER FOR HAND TREMORS PATIENTS	58
A STUDY ON A BARRIERS OF EFFECTIVE COMMUNICATION WITHIN THE CONCESSION COMPANY IN EDUCATIONAL INSTITUTION (CASE STUDY: UNIVERSITY TECHNOLOGY MARA, SHAH ALAM, MALAYSIA)	59
DESIGN AND DEVELOPMENT OF MULTIFUNCTIONAL THERAPEUTIC WHEELCHAIR UTILIZINGSHINGLEY'S METHOD APPLICATION AS PART OF TVET EDUCATION	60
THE WHATSAPP DILEMMA: EFFICACY AND BOUNDARY CHALLENGES IN DIGITAL ACADEMIC ADVISING WITHIN MALAYSIAN POLYTECHNICS.....	61
ASSESSING BIM READINESS FOR FACILITY MANAGEMENT AMONG BUILDING OPERATORS IN SELANGOR, MALAYSIA	62
ASSESSING AWARENESS OF ENERGY MANAGEMENT PRACTICES AMONG BUILDING OCCUPANTS AT UiTM TAPAH, MALAYSIA	63
MALAYSIAN TECHNICAL AND VOCATIONAL EDUCATION TRAINING (TVET) HIGHER EDUCATION PROGRAMME: STUDY OF FACTORS INFLUENCE STUDENT ENROLLMENT FOR SPECIAL NEEDS STUDENTS	64
BRIDGING COMMUNICATION GAPS: A USER-CENTERED DIGITAL SOLUTION FOR DEAF STUDENTS IN TVET INDUSTRIAL TRAINING.....	65
FINANCIAL AND INVESTMENT INSTRUMENTS FOR SUSTAINABLE RESOURCE CONSERVATION	66
YENİ MEDYA VE KÜLTÜREL DÖNÜŞÜM: NETFLİX ALGORİTMALARI İLE DEĞERLERİN YENİDEN İNŞAASI	67
NEW MEDIA AND CULTURAL TRANSFORMATION: THE RECONSTRUCTION OF VALUES THROUGH NETFLIX ALGORITHMS	68
SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ KARAKTER VE DEĞERLER EĞİTİMİNE İLİŞKİN ALGILARININ METAFOR ANALİZİ YOLUYLA İNCELENMESİ	69
AN INVESTIGATION OF PRE-SERVICE PRIMARY TEACHERS' PERCEPTIONS OF CHARACTER AND VALUES EDUCATION THROUGH METAPHOR ANALYSIS	70
KAVİMLER GÖÇÜNDEN BEYİNE GÖÇÜNE: LİDERLİĞİN ETKİSİ	71

FROM THE MIGRATION OF PEOPLES TO THE MIGRATION OF MINDS: LEADERSHIP	THE IMPACT OF 72
AKADEMİK İLİŞKİLER ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ	73
DEVELOPMENT OF AN ACADEMIC RELATIONSHIP SCALE.....	74
ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEĞERLER EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	75
TEACHER CANDIDATES' OPINIONS ON VALUES EDUCATION	76
TOPLUMSAL GELİŞİME KATKILARI BAKIMINDAN KORO EĞİTİMİ	77
CHOIR TRAINING IN TERMS OF ITS CONTRIBUTIONS TO SOCIAL DEVELOPMENT	78
DOĞU AKDENİZ'DE İNSANSIZ HAVA ARAÇLARI (İHA) DİPLOMASİSİ: İSRAİL VE GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ'NİN GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ VE BÖLGESEL YANSIMALARI	79
UNMANNED AERIAL VEHICLE (UAV) DIPLOMACY IN THE EASTERN MEDITERRANEAN: SECURITY COOPERATION BETWEEN ISRAEL AND THE REPUBLIC OF CYPRUS AND ITS REGIONAL IMPLICATIONS.....	80
NORMAL GELİŞİM VE ÖZEL GEREKSİNİM BAĞLAMINDA ANNE-ÇOCUK ETKİLEŞİMİ.....	81
MOTHER-CHILD INTERACTION WITHIN THE CONTEXT OF TYPICAL DEVELOPMENT AND SPECIAL NEEDS	82
BEYOND HOFSTEDE: PROPOSING TECHNOLOGY AS THE SEVENTH CULTURAL DIMENSION.....	83
SPORCULARDA DAVRANIŞ DEĞİŞİMİ VE PERFORMANS GELİŞİMİ: MOTİVASYONEL GÖRÜŞMENİN TRANSTEORETİK MODEL İLE BÜTÜNCÜL ANALİZİ.....	84
BEHAVIOR CHANGE AND PERFORMANCE ENHANCEMENT IN ATHLETES: AN INTEGRATED ANALYSIS OF MOTIVATIONAL INTERVIEWING AND THE TRANSTHEORETICAL MODEL.....	85
OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE MEDYA KARAKTERİYLE KURULAN PARASOSYAL İLİŞKİLER: BİR OLGUBİLİM ARAŞTIRMASI	86
PARASOCIAL RELATIONSHIP ESTABLISHED WITH MEDIA CHARACTERS IN THE PRESCHOOL PERIOD: A PHENOMENOLOGICAL STUDY	87
SCIENCE TEACHERS' VIEWS ON USING DIGITAL GAMES IN THEIR CLASSES	89
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN COĞRAFYA ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN UYGULAMALARI.....	90
PRESCHOOL TEACHERS' PRACTICES ON GEOGRAPHY TEACHING	91
TÜRKİYE'DE SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BAĞLAMINDA HAZIRLANAN DİJİTAL VATANDAŞLIK KONULU LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ.....	92
AN EXAMINATION OF GRADUATE THESES ON DIGITAL CITIZENSHIP PREPARED IN THE CONTEXT OF SOCIAL STUDIES EDUCATION IN TÜRKİYE	93
2024 İLKOKUL MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ FARKLIlaştırma BÖLÜMÜNÜN OKURYAZARLIK BECERİLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	94
EVALUATION OF THE DIVERSIFICATION PART OF THE 2024 PRIMARY SCHOOL MATH COURSE CURRICULUM WITH RESPECT TO THE LITERACY SKILLS.....	95
GELECEK NESİLLERE VATANSEVERLİK BİLİNCİ: SOSYAL BİLGİLER DERSİNİN ROLÜ	96
PATRIOTIC CONSCIOUSNESS IN FUTURE GENERATIONS: THE ROLE OF SOCIAL STUDIES COURSE	97
3. SINIF BİLSEM ÖĞRENCİLERİNİN DÜŞÜNME EĞİTİMİ SÜRECİNDEKİ DENEYİMLERİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI	98
THE EXPERIENCES OF 3RD GRADE BİLSEM STUDENTS IN THE THINKING EDUCATION PROCESS: A CASE STUDY	99
CUMHURİYET REJİMİNİN MİSYONERİ OLARAK AYŞE SIDIKA AVAR.....	100
AYŞE SIDIKA AVAR AS A MISSIONARY OF THE REPUBLICAN REGIME	101
KAVRAM KARİKATÜRLERİ VE ARGÜMANTASYON TABANLI ÖĞRENME YAKLAŞIMININ FEN EĞİTİMİNDE ELEŞTİREL DÜŞÜNME VE KAVRAMSAL ANLAMA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ.....	102

THE EFFECTS OF CONCEPT CARTOONS AND ARGUMENTATION-BASED LEARNING ON CRITICAL THINKING AND CONCEPTUAL UNDERSTANDING IN SCIENCE EDUCATION	103
TANZİMAT VE MİLLÎ EDEBİYAT DÖNEMİ ROMANLARINDA AİLE VE DEĞERLER: DEĞİŞEN ZİHNİYETİN EDEBİ YANSIMALARI.....	104
FAMILY AND VALUES IN THE NOVELS OF THE TANZİMAT AND NATIONAL LITERATURE PERIODS: LITERARY REFLECTIONS OF A CHANGING MENTALITY	105
GENÇ ÖĞRENERLER İÇİN YURTTAŞLIK EĞİTİMİ: ECO-CIVIC AWARENESS PROJESİYLE SOSYAL FARKINDALIK GELİŞTİRME.....	106
CIVIC EDUCATION FOR YOUNG LEARNERS: DEVELOPING SOCIAL AWARENESS THROUGH THE ECO-CIVIC AWARENESS PROJECT	107
ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ MÜZİK EĞİTİMİ ALANINDAKİ YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ	108
EXAMINATION OF EARLY CHILDHOOD EDUCATION TEACHER CANDIDATES' COMPETENCIES IN THE FIELD OF MUSIC EDUCATION.....	109
TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ SOSYAL BİLGİLER DERSİ 5.SINIF DERS KİTABINDA MİZAH UNSURLARININ İNCELENMESİ.....	110
EXAMINATION OF HUMOR ELEMENTS IN THE TURKISH CENTURY EDUCATION MODEL SOCIAL STUDIES COURSE 5TH GRADE TEXTBOOK	111
ÖĞRETMENLERİN OKULA AİDİYET DUYGUSU ÜZERİNE NİTEL BİR ÇALIŞMA.....	112
A QUALITATIVE STUDY ON TEACHERS' SENSE OF BELONGING TO SCHOOL	113
AKADEMİSYEN GÖZÜNDEN YAPAY ZEKÂ: EĞİTSEL UYGULAMALARDA ETİK SINIRLAR VE FARKINDALIKLAR	114
ARTIFICIAL INTELLIGENCE FROM AN ACADEMIC PERSPECTIVE: ETHICAL BOUNDARIES AND AWARENESS IN EDUCATIONAL APPLICATIONS	115
OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNDA GECE-GÜNDÜZ BENZERİ ETKİNLİKLERİN BİLİŞSEL ESNEKLİK/KURAL DEĞİŞTİRME BECERİLERİNE ETKİSİ.....	116
EFFECTS OF DAY-NIGHT-LIKE ACTIVITIES ON COGNITIVE FLEXIBILITY/SET-SHIFTING SKILLS IN AUTISM SPECTRUM DISORDER	117
MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ (MHP) LİDERİ DEVLET BAHÇELİ'NİN ÇEVRE ANLAYIŞI: EKOLOJİK TÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ (EKO-MİLLİYETÇİLİK)/ EKOLOJİK ÜLKÜCÜLÜK (EKO-ÜLKÜCÜLÜK).....	118
THE ENVIRONMENTAL APPROACH OF MHP LEADER DEVLET BAHÇELİ: ECOLOGICAL TURKISH NATIONALISM (ECONATIONALISM) / ECOLOGICAL ÜLKÜCÜLÜK (ECO-ÜLKÜCÜLÜK).....	119
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM KONULARINDAN TARIMDA VE TARIM EĞİTİMİNDE SANAL TUR GELİŞTİRİLMESİ KULLANIM OLANAKLARININ ARAŞTIRILMASI	120
E RESEARCH OF THE POSSIBILITIES OF DEVELOPING VIRTUAL TOURS IN AGRICULTURE AND AGRICULTURAL EDUCATION, A SOCIAL STUDIES TEACHING SUBJECT	121
İLKOKULLARDA DEĞERLER EĞİTİMİ VE SINIRLARI ÜZERİNE: KURAMSAL BİR ÇALIŞMA	122
ON VALUES EDUCATION AND ITS LIMITS IN PRIMARY SCHOOLS: A THEORETICAL STUDY.....	123
İLKÖĞRETİM DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETİM PROGRAMI İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ	124
AN ANALYSIS OF POSTGRADUATE THESES ON THE PRIMARY EDUCATION RELIGIOUS CULTURE AND ETHICS CURRICULUM	125
ÜNİVERSİTELERDE AKREDİTASYON SÜRECİNDE EPİSTEMOLOJİK SORUNLAR	126
EPISTEMOLOGICAL PROBLEMS IN THE ACCREDITATION PROCESS IN UNIVERSITIES.....	127
YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ÖZGÜN SOSYAL MEDYA İÇERİKLERİNİN KULLANIMI.....	128

USE OF AUTHENTIC SOCIAL MEDIA CONTENT IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE.....	129
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ	130
AN ANALYSIS OF UNIVERSITY STUDENTS' AWARENESS OF GLOBAL CLIMATE CHANGE	131
GÖÇMENLERİN GÜNLÜK YAŞAMI VE TOPLUMSAL UYUMDA SOSYAL BİLGİLERİN ROLÜ	132
THE ROLE OF SOCIAL STUDIES IN THE DAILY LIFE OF IMMIGRANTS AND SOCIAL ADAPTATION	133
TÜRKİYE VE KOMŞU ÜLKELERİNDE BİR KADİM ENSTRÜMAN: ARP ORTAK BİR MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN KÖKLERİ VE BUGÜNÜ ÜZERİNE BİR İNCELEME.....	134
A TIMELESS INSTRUMENT IN TURKEY AND ITS EASTERN NEIGHBORING COUNTRIES: THE HARP AN ANALYSE ABOUT THE ROOTS AND THE PRESENT OF A SHARED MUSIC CULTURE	135
YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENENLERİN SOSYAL MEDYADA KARŞILAŞTIKLARI DİL YANLIŞLARININ DİL ÖĞRENMELERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	136
TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA ÇOKKÜLTÜRLÜ EĞİTİM YAKLAŞIMININ İNCELENMESİ	138
EXAMINATION OF MULTICULTURAL EDUCATIONAL APPROACH IN THE TURKISH CENTURY EDUCATION MODEL SOCIAL STUDIES COURSE CURRICULUM	139
TÜRKİYE'DE İLGİ ENVANTERLERİ VE MTK TEMELLİ YENİ YAKLAŞIMLAR	140
INTEREST INVENTORIES IN TÜRKİYE AND NEW APPROACHES BASED ON ITEM RESPONSE THEORY (IRT)	141
SSCB SONRASI TÜRKİYE'NİN TARİH EĞİTİMİ POLİTİKASI (1991-2002)	142
TURKIYE'S HISTORY EDUCATION POLICY AFTER THE USSR (1991-2002).....	143
SOSYAL BİLGİLER'DE MERAK EĞİTİMİ: ÖĞRENME MOTİVASYONU VE ÜST DÜZEY BECERİLER ÜZERİNE DOKÜMAN İNCELEMESİ.....	144
CURIOSITY EDUCATION IN SOCIAL STUDIES: A DOCUMENT ANALYSIS ON LEARNING MOTIVATION AND HIGHER-ORDER SKILLS.....	145
UNDERSTANDING THE "SUPERPOSITION" OF THE IDENTITIES OF INTERNATIONAL UNIVERSITY STUDENTS THROUGH A COURSE	146
ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN KİMLİKLERİNİN "SÜPERPOZİSYON"UNU ANLAMAK: BİR DERS ÖNERİSİ.....	147
CIRCULAR ECONOMY STRATEGIES IN GREEN CAMPUSES: SUSTAINABLE CONSUMPTION MODELS FOR YOUNG CONSUMERS – THE CASE OF DÜZCE UNIVERSITY	148
SİVİL HAVACILIKTA DÜNDEN BUGÜNE İNSAN FAKTÖRÜNÜ GELİŞTİRMeye DÖNÜK EĞİTİM MODELLERİ, ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR VE TRENDLER	149
EDUCATIONAL MODELS, CONTEMPORARY PRACTICES, AND FUTURE TRENDS FOR ENHANCING HUMAN FACTORS IN CIVIL AVIATION	150
KIBRIS TÜRK GENÇLİĞİNİN BEYİN GÖÇÜNÜN EĞİTİM SİSTEMİ VE GELECEK KAYGILARI İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ	151
AN EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE BRAIN DRAIN OF THE TURKISH CYPRIOT YOUTH WITH THE EDUCATION SYSTEM AND FUTURE CONCERNS.....	152
SOSYAL BİLGİLER VE FEN BİLİMLERİ DERSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEĞER EĞİTİMİNE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ.....	153
DETERMINING THE ATTITUDES OF SOCIAL STUDIES AND SCIENCE TEACHER CANDIDATES TOWARDS VALUE EDUCATION.....	154
AKADEMİSYENLERİN YAPAY ZEKA KULLANIMINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	155
BİYOLOJİ EĞİTİMİNDE İKLİM DEĞİŞİMİ VE BİYOÇEŞİTLİLİK	157
CLIMATE CHANGE AND BIODIVERSITY IN BIOLOGY EDUCATION.....	158

MİYASE SERTBARUT'UN "KURBAĞALARA FISILDAYAN ÇOCUK" ADLI ÇOCUK KİTABININ YAPISAL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	159
AN ANALYSIS OF THE STRUCTURAL FEATURES OF MIYASE SERTBARUT'S CHILDREN'S BOOK ENTITLED 'THE CHILD WHO WHISPERED TO THE FROGS'.....	160
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAPAY ZEKA BİLGİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	161
AN ANALYSIS OF UNIVERSITY STUDENTS' KNOWLEDGE LEVELS IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE.....	162
TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI ORTAK METNİ'NİN YAPAY ZEKÂ PERSPEKTİFİNDEN ANALİZİ	163
ANALYSIS OF THE TÜRKİYE CENTURY EDUCATION MODEL CURRICULUM COMMON TEXT FROM AN ARTIFICIAL INTELLIGENCE PERSPECTIVE	164
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ZAMAN KAVRAMLARINI ANLAMA DÜZEYLERİ.....	165
SECONDARY SCHOOL STUDENTS' UNDERSTANDING LEVELS OF TIME CONCEPTS	166
GENÇ BAKIŞ: ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖZÜNDEN DEĞERLER VE SOSYAL ÇÜRÜME	167
YOUTH PERSPECTIVES: VALUES AND SOCIAL DECAY FROM THE VIEWPOINT OF PRESERVICE TEACHERS.....	168
TATİL YOLU PROBLEMİ ÜZERİNDEN ETKİNLİK TEMELLİ PROBLEM ÇÖZME VE KURMA SÜRECİ.....	169
THE PROCESS OF ACTİVİTY-BASED PROBLEM SOLVİNG AND PROBLEM POSİNG THROUGH THE HOLIDAY ROAD PROBLEM.....	170
YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNİN YENİDEN TASARIMI	171
REDESIGNING SOCIAL STUDIES EDUCATION IN THE AGE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE	172
AUGMENTED REALITY IN FORESTRY: STRATEGIC OPPORTUNITIES FOR TÜRKİYE	173
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNE YÖNELİK OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	174
AN EXAMİNATIÖN OF PRESCHOOL TEACHERS' VIEWS ON SOCIAL STUDIÉS EDUCATIÖN	175
KÜLTÜR EĞİTİMİYLE UYUM: SURİYELİ SİĞINMACILAR VE TÜRK VATANDAŞLARI ARASINDAKİ SOSYO-KÜLTÜREL İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ.....	176

A MODEL FOR ADOPTION OF GREEN TECHNOLOGY IN ADDRESSING THE EFFECTS OF CLIMATE CHANGE ON GLOBAL FOOD SECURITY

Abba Kyari Buba

*Faculty of Social and Management Science, Yobe State University, Nigeria
bkoriyell@gmail.com*

ABSTRACT

Climate change presents significant threats to global food security, exacerbating challenges such as reduced crop yields, disrupted supply chains, and increased resource scarcity. Green Technology (GT) provides innovative solutions to mitigate these impacts by enhancing resource efficiency, optimizing agricultural practices, and promoting sustainable food systems. This research presents a model for adoption and analyses the factors influencing the GT in response to climate-induced food security challenges. By integrating precision agriculture, Internet of Things (IoT) enabled monitoring, and data-driven decision-making, the model seeks to bolster resilience within food production systems. The discussion emphasizes the potential of GT to reduce environmental footprints while ensuring the availability, accessibility, and sustainability of food in the face of climate variability.

Keywords: Green Technology 1, Climate Change 2, Global Food Security 3, Precision Agriculture 4, Internet of Things 5, Sustainability 6

THE ADOPTION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGY TO ENHANCE CLIMATE CHANGE RESILIENCE THROUGH THE GREAT GREEN WALL INITIATIVE

Abba Kyari Buba

Faculty of Social and Management Science, Yobe State University, Nigeria

bkoriyell@gmail.com

ABSTRACT

The Great Green Wall (GGW) initiative, a flagship African Union project, seeks to combat desertification, enhance food security, and build climate resilience across the Sahel by restoring 100 million hectares of degraded land by 2030. Despite its ambitious vision, the initiative faces challenges such as resource constraints, climate variability, and limited monitoring capacity, which hinder effective implementation. Artificial Intelligence (AI) technologies, including machine learning, remote sensing, and predictive analytics, offer transformative solutions to address these barriers. This research investigates how AI can optimize land use planning, improve real-time monitoring of vegetation and soil health, and enhance drought prediction to support adaptive management strategies. By integrating AI-driven tools, such as satellite-based monitoring systems and decision-support platforms, the GGW can achieve greater ecological restoration, improve resource allocation efficiency, and empower local communities through tailored agricultural advisories. These advancements can contribute to the initiative's goals of sequestering 250 million tons of carbon, creating 10 million jobs, and fostering sustainable livelihoods. However, realizing AI's potential requires investment in technological infrastructure, capacity building, and equitable access to ensure inclusive benefits across the Sahel region. This research highlights AI's role in strengthening climate change resilience and supporting the GGW's long-term success.

Keywords: Artificial Intelligence 1, Great Green Wall 2, Climate Change Resilience 3, Desertification Sahel 4, Remote Sensing 5, Predictive Analytics 6, Sustainable Development 7

ANALYSIS AND DESIGN OF POSITIONS WITHIN PUBLIC AUTHORITIES AND INSTITUTIONS IN ROMANIA

Professor, PhD CEZAR PEȚA

„Andrei Șaguna,, University, Constanța, Romania, petacezar@yahoo.com

ABSTRACT

The article aims to present the way of carrying out the process of analyzing and designing jobs within public authorities and institutions in Romania. Starting from the importance of this activity within the managerial process, from the fact that it has a significant impact on the structure and efficiency of an organization, we tried to highlight the aspects of legislative novelty that regulate this process at the national level. Having as a starting point the provisions of the Labor Code, the Administrative Code and the Framework Methodology for Job Analysis, we highlighted, mainly, the fact that job analysis is a process carried out based on the collection of information about the responsibilities and expected results of each job related to a public function in the organizational structure, in order to identify its purpose, objectives, main tasks, as well as the skills necessary for the job holder. We also highlighted the fact that the job analysis and design process plays a particularly important role both for the good organization of activities at the level of public authorities and institutions and for each individual civil servant because, following this process, the tasks, responsibilities, necessary skills and working conditions related to each position are specifically established, providing a clear picture of the roles in the organization, allowing for a fair and efficient distribution of work. Job design, on the other hand, involves configuring the content and structure of a job in a way that motivates employees, supports performance, and meets the needs of both the organization and the staff. A well-designed job contributes to increased job satisfaction, reduced staff turnover, and improved productivity. The two actions included in the job analysis process (completion of the Job Analysis Form and the Job Analysis Report) are presented and analyzed in detail. The standard wording that, according to legal norms, must be drawn up is presented, highlighting the pluses and minuses they have. At the same time, the categories of skills, general and specific, the methods of identifying them in order to draft standardized job descriptions, as well as the procedural method of noticing and approving standardized job descriptions are also presented.

Keywords: Job analysis, general and specific skills, job, job design, human resources, organizational structure.

MEDITRACK (SMART PILL REMINDER)

Puan Emy Satira Azrin Binti Mohamed Hakke P

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, emy@psa.edu.my

Narmatha A/P Vadivelu

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah.narmathavelu@gmail.com

ABSTRACT

Medication adherence plays a vital role in maintaining health, especially for elderly patients and individuals with chronic diseases. Missed or delayed doses often result in severe complications, highlighting the need for reliable solutions that help patients take medicine on time. This project focuses on the development of a Smart Pill Reminder, an IoT-based system designed to support patients in managing their daily medication schedule efficiently. The system is built using an ESP32 microcontroller, RTC3231 module, LCD, LED indicators, buzzer, push buttons, and resistors. In addition, the Blynk mobile application is integrated to allow remote scheduling, monitoring, and adjustments, making the device more versatile and user-friendly. The Smart Pill Reminder issues timely alerts through visual (LED and LCD) and auditory (buzzer) notifications, ensuring patients are reminded clearly at each dosage time. Unlike conventional reminder tools, this device is enhanced with IoT capabilities, enabling caregivers or patients themselves to set and control schedules easily through the mobile application while maintaining manual input flexibility via push buttons. Beyond reminders, the system aims to promote patient independence, reduce caregiver workload, and minimize the risks associated with missed or incorrect doses. Expectations from this project include significant improvement in medication adherence, enhanced patient safety, and increased confidence among caregivers through the availability of remote monitoring. Furthermore, the Smart Pill Reminder is anticipated to be a cost-effective, reliable, and scalable healthcare solution that could be further expanded into wider healthcare systems. Ultimately, this project contributes to improving healthcare outcomes by combining simple electronic components with modern IoT technology to create a practical solution for medication management.

Keywords: Medication adherence, IoT (Internet of Things), Smart Pill Reminder, ESP32 microcontroller, Blynk Mobile application

ECO-CIVIC AWARENESS: STRENGTHENING CIVIC AND ENVIRONMENTAL COMPETENCES IN PRIMARY EDUCATION

Ana Luísa Mateus Oliveira Chança Torres

Polytechnic University of Santarém, Portugal, ana.torres@ese.ipsantarem.pt

Bento Filipe Barreiras Pinto Cavadas

Polytechnic University of Santarém, Portugal, bento.cavadas@ese.ipsantarem.pt

Neusa Branco

Polytechnic University of Santarém, Portugal, neusa.branco@ese.ipsantarem.pt

ABSTRACT

The ECO-CIVIC Awareness (ECA) project is an Erasmus+ initiative that aims to strengthen civic and environmental competences among primary-school children (ages 6–11) and their teachers. In the current socio-political climate, marked by turbulence and uncertainty, the project recognises the pivotal role of early education in nurturing responsible, engaged, and environmentally conscious citizens. The objectives of ECA are threefold: to raise children’s awareness of human and children’s rights; to promote social inclusion and active participation in school life; and to foster environmental responsibility and the development of practical green skills. To achieve these objectives, the project partnership has created a coherent set of resources that constitute the Civic and Environmental Education (CEE) training course. The intellectual outputs include a teachers’ guidebook featuring forty activities (twenty civic and twenty environmental). It provides step-by-step lesson plans, pedagogical descriptors (such as difficulty level, recommended duration, and group size), and strategies for implementing non-formal learning methods. The guidebook is complemented by a set of digital resources, including short videos, animations, interactive exercises, games, and case studies. In addition, a students’ workbook covering the same forty topics has been developed, specifically tailored to the learning needs of young pupils. The development methodology was collaborative and design-based, incorporating needs analysis with primary teachers, co-design workshops with experts, iterative piloting in classrooms, and validation through teacher feedback and joint training sessions. Quality assurance combined quantitative indicators—such as the production of forty topics and the achievement of teacher approval targets—with qualitative practitioner insights to refine materials. The anticipated outcomes include enhanced civic and environmental competences among pupils, improved teacher capacity to deliver CEE lessons, and the availability of multilingual, openly accessible resources adaptable for both curricular and extracurricular use.

Keywords: Civic education, environmental education, primary school, Erasmus+ projects

AUTOMATIC GAS LEAK DETECTION AND WARNING SYSTEM

Madam Emy Satira Azrin Binti Mohamed Hakke

Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah /emy@psa.edu.my

Ummi Natasya Qistina Binti Halpian

Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah /umminatasya1@gmail.com

ABSTRACT

Gas leakage is a major safety concern in areas where gas-powered resources are commonly used, such as domestic kitchens, because undetected leaks can cause fires, explosions, and serious health consequences. In response to this issue, this project seeks to create an automated gas leakage detection and alert system that will improve safety, reduce the likelihood of gas-related incidents, and provide users with timely information to take preventive action. The system includes an ESP32 microcontroller, an MQ-series gas sensor, an audio alert, a ventilation fan, and an Internet of Things (IoT) notification capability via the Telegram platform. This combination detects gas leaks in real time, automatically sounds an alert, and operates the ventilation fan to disperse the leaking gas; after the concentration of gas has been restored to a safe level, the fan automatically turns off to save energy. Initial testing methods showed that the prototype detected gas leaks quickly, responded consistently to varying gas concentrations, activated the alarm and fan as intended, and sent instant Telegram notifications to designated users even when they were not physically present at the location. These findings show that the suggested system is a cost-effective, efficient, and practical option for minimizing the risk of fire and gas-related health concerns while boosting user confidence in gas-powered environments. To summarize, by combining sensor-based detection, controlled ventilation, and IoT notifications, the system may significantly boost safety awareness and response times when compared to typical standalone gas detectors. Future work should focus on improving sensor sensitivity and calibration, increasing battery life for mobile or off-grid applications, and integrating multiple notification platforms to improve accessibility, reliability, and user engagement.

Keywords: Gas leakage detection, IoT-based monitoring, ESP32 microcontroller, Automated ventilation system, Safety alert notifications.

TRACING DIGITAL POLITENESS IN ECOTOURISM: A SCOPING REVIEW ON GAPS, ETHICAL DILEMMAS, AND FUTURE COMMUNICATION PATHWAYS IN MALAYSIA

Arina Johari

arinajr@iium.edu.my

*Kulliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages,
International Islamic University Malaysia*

Siti Yuliandi Ahmad

sitiyuliandi@iium.edu.my

*Kulliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages,
International Islamic University Malaysia*

Susan Hama

Susan.h@yru.ac.th

Yala Rajabhat University, Thailand

ABSTRACT

The rapid adoption of digital technologies is transforming Malaysia's tourism sector, particularly in ecotourism, with tools such as mobile applications, virtual guides, and AI systems now widely used to engage visitors. This digital shift, however, often prioritizes efficiency and automation over culturally respectful communication. In ecotourism settings, where local interaction, environmental awareness, and cultural sensitivity are essential, the neglect of ethical communication poses a significant challenge. This scoping review explores how digital politeness and communication ethics are addressed in the Malaysian ecotourism context. Using the Arksey and O'Malley (2005) framework and the PRISMA-ScR checklist, we analysed 15 scholarly articles published between 2015 and 2024 to examine patterns, gaps, and practices related to digital communication in tourism. Our review reveals a dominant focus on system functionality and user convenience, with limited integration of local politeness norms and ethical values. The findings indicate that digital tools, such as chatbots and mobile platforms, often fail to reflect the communicative traditions of Malaysian communities. We conclude that digital politeness must be repositioned as a core principle in tourism technology. The study recommends the development of culturally grounded communication frameworks, stakeholder engagement in design processes, and the inclusion of ethical training in tourism education. These steps are essential for building respectful and sustainable ecotourism experiences in Malaysia.

Keywords: Digital politeness, ecotourism, ethical communication, scoping review, and sustainable communication.

LIBERATED LANDS UNDER THE ADMINISTRATION OF THE ALBANIAN STATE

Bleonë Avdiu

University of Pristina 'Hasan Prishtina', 'Faculty of Philosophy' Pristina, Kosovo, bleona_avdiu@hotmail.com

ABSTRACT

This study examines the educational, social, and cultural developments in the Albanian territories annexed to Albania during 1941–1944, known as the “liberated lands.” During this period, Albanian-language education, previously denied by the Yugoslav administration, expanded significantly through the opening of primary and secondary schools and the establishment of the Prishtina Normal School. Anti-illiteracy courses for adults, organized in towns and villages, provided new opportunities for learning and active participation in public life. These educational initiatives were accompanied by cultural and social movements, such as the creation of cultural centers, youth associations, and artistic organizations, which fostered a new sense of collective identity. Through education and culture, the Albanian population in these regions not only gained knowledge but also cultivated social values such as solidarity, national commitment, and respect for language and tradition. The study argues that education and culture in the liberated lands were not merely tools of instruction but powerful mechanisms for strengthening national identity and revitalizing community life. The findings highlight that this short yet significant period, despite being shaped by external political circumstances, marked an important step in the formation of national values and remains a key point of reference in the history of Albanian education and culture.

Keywords: Albania, culture, education

LAW BETWEEN RESISTANCE AND ACCEPTANCE: MOBILIZING SOCIAL CAPITAL TO SUPPORT LONG-TERM COLLECTIVE BENEFIT NORMS

PhD student Simona Luminita Sirbu

University of Bucharest, Romania

PhD Advisor Professor Ph.D. Ana Rodica Staiculescu

Docteur de l'Universite Paris, France Pantheon Sorbonne

ABSTRACT

According to national regulations, any person holding a right or a legitimate interest who is harmed by a public authority through an administrative act or through the failure to resolve a request within the legal deadline may notify the court to request the full or partial annulment of the act, compensation for the damage caused, and, if applicable, compensation for moral damages. Thus, the initiation of an administrative litigation action represents a direct conflict between the citizen and the local public authority, in situations where the injured citizen is the holder of a subjective right or a legitimate interest that the defendant authority is obliged to respect. It is desirable to prevent, as much as possible, a direct conflict between citizens and the local public authority, in order to avoid the violation of rights or interests recognized by law, through the issuance of administrative acts likely to create confusion and infringements. Most often, communication and transparency in decision-making are the key to dialogue and, evidently, to the prevention of civil rights violations, in accordance with the enactment of regulations at the level of local communities for the protection of the general public interest.

A current approach, both globally and locally, is the reduction of pollution and the protection of the environment. At the city level, legal instruments must be identified to align the private interests of citizens with the general interest of the community. An example that is both positive—in terms of encouraging environmental protection measures—and negative—in terms of reducing citizens' budgets—is the introduction through local regulations of taxes aimed at discouraging pollution and urban congestion. The most difficult element is finding ways to raise awareness about the necessity of imposing such taxes in order to correct behaviors that conflict with environmental protection. We will address a sociological theme dictated by the need to find solutions for encouraging citizens to accept the constraints of local governance that serves not only their own local interests but, above all, the general interests such as protecting the environment.

Keywords: Resistance, acceptance, environment, local regulations

THE IMPORTANCE OF STATE RECOGNITION IN THE GEOPOLITICAL CONTEXT: THE CASE OF KOSOVO

Dr. Dorajet IMERI

University of Prishtina, Prishtina, Kosovo, dorajet.imeri@uni-pr.edu

ABSTRACT

State recognition remains one of the most contested and politically charged issues in international relations, as it directly influences legitimacy, sovereignty, and the global positioning of emerging polities. Recognition is not merely a symbolic gesture; it is a decisive factor that determines whether a new political entity can participate in international institutions, forge alliances, and access the benefits of sovereign statehood. This paper explores the geopolitical significance of recognition through the case of Kosovo, which declared independence in 2008 and has since achieved only partial international acceptance. While recognition by key Western powers such as the United States, the United Kingdom, France, and Germany has allowed Kosovo to integrate into certain political and economic frameworks, the absence of universal recognition, particularly from influential actors like Russia, China, and several EU member states, continues to restrict its ability to join the United Nations and limits its diplomatic manoeuvrability. The case of Kosovo demonstrates that recognition is not a mere legal formality. It is a strategic instrument shaped by broader power rivalries, regional stability concerns, and the persistent tension between self-determination and the principle of territorial integrity. For countries supporting Kosovo, recognition serves as a tool to promote democratic governance and stability in the Balkans. For opponents, it reflects fears of separatist precedents and geopolitical competition. By analysing Kosovo's trajectory, this paper highlights how recognition operates as a marker of sovereignty and a determinant of geopolitical alignment in the 21st century. Ultimately, Kosovo's experience underscores the centrality of recognition in the international system. It reveals how states are both empowered and constrained by the selective nature of international acknowledgment.

Keywords: Kosovo, state recognition, geopolitics, sovereignty, international relations.

ENERGY-EFFICIENT TECHNOLOGIES AS A COMPONENT OF RESOURCE-SAVING DEVELOPMENT OF ENTERPRISES

PhD. Assoc. prof. Tetyana PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, tetiana.o.petrushka@lpnu.ua

Postgraduate student Anna LEVKO

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, anna.v.breno@lpnu.ua

PhD. Assoc. prof. Kateryna PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, kateryna.i.petrushka@lpnu.ua

ABSTRACT

In the current climate of economic instability, rising energy prices and growing environmental challenges, the introduction of energy-efficient technologies in enterprises is becoming strategically important. Energy conservation is a key factor in increasing competitiveness, reducing production costs and ensuring sustainable development. Energy-efficient technologies should be understood as a set of technical and organisational solutions aimed at reducing energy consumption while maintaining or increasing productivity. They include: modernisation of equipment using energy-saving motors and control systems; automation of energy consumption control processes; introduction of heat recovery systems; use of alternative energy sources (solar, wind, bioenergy). Energy-efficient technologies are a fundamental component of resource-saving development of enterprises, as they reduce energy dependence and production costs, promote the rational use of natural resources, and provide environmental benefits by reducing greenhouse gas emissions and harmful substances. The development of energy efficiency systems requires initial investment, but this is quickly recouped through energy savings. In practice, the use of energy-saving technologies allows enterprises to reduce their electricity and fuel costs by 15–40%. In addition to economic benefits, energy-efficient technologies contribute to the formation of a positive image of the enterprise as an environmentally responsible business entity. This strengthens trust on the part of consumers, partners and investors, and is also in line with global trends in corporate social responsibility. Energy-efficient technologies are not only a means of reducing costs and increasing profitability, but also an important direction for resource-saving development of enterprises. Their systematic implementation provides a comprehensive effect – economic, environmental and social – and should be considered a strategic priority of industrial policy.

Keywords: Resource-saving, energy-efficient, enterprises.

USE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN MONITORING THE ACTIVITIES OF CONSTRUCTION COMPANIES

PhD. Assoc. prof. Kateryna PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, kateryna.i.petrushka@lpnu.ua

Postgraduate student Stepan PETRYSHAK

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, stepan.v.petryshak@lpnu.ua

PhD. Assoc. prof. Tetyana PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, tetiana.o.petrushka@lpnu.ua

ABSTRACT

The modern construction industry operates in an environment of highly dynamic market changes, growing competition and external uncertainty. This necessitates the creation of effective monitoring systems capable of providing management with up-to-date and reliable information for operational management. Digital technologies open up new opportunities for automation and analytics, which increases the efficiency of enterprise management. The use of digital tools allows you to: ensure continuous collection and processing of data on the financial, economic, production and organisational activities of enterprises; perform real-time analytics; increase the transparency of management processes; and develop an early warning system for risks in the construction sector. The use of digital technologies in monitoring systems of construction companies allows: to increase the accuracy of performance evaluation; to reduce time and financial costs for collecting and processing information; to increase the flexibility and adaptability of management in conditions of uncertainty; to ensure the growth of the company's competitiveness. Despite its significant potential, the introduction of digital technologies into monitoring processes faces a number of barriers: high investment costs for digital infrastructure; insufficient digital literacy of personnel; cybersecurity and data protection risks; fragmented state support for the digitalisation of the construction industry. Digital technologies are becoming a key tool for improving the efficiency of monitoring construction companies' activities. Their integration into the management system allows for the creation of more transparent, flexible and adaptive business models that can function successfully in conditions of uncertainty. In the long term, the digitalisation of monitoring will facilitate the transition of construction companies to a sustainable development model based on innovation and efficient use of resources.

Keywords: Construction, digitalisation, monitoring.

ECO-CIVIC AWARENESS PROJECT

Elena Lazarova

Prosveta-Sofia Foundation, Sofia, Bulgaria, elena.lazarova@prosveta.bg

Silvia Tsvetanska

Prosveta-Sofia Foundation, Sofia, Bulgaria, silvia.tsvetanska@gmail.com

Maria Karabeliova-Margaritova

Prosveta-Sofia Foundation, Sofia, Bulgaria, m.karabeliova@prosveta.bg

ABSTRACT

We are living in turbulent times when the values of democracy and the future of the planet are under threat. ECA project partners (Prosveta-Sofia Foundation – Bulgaria, Vides izglītības fonds – Latvia, Instituto Politecnico De Santarem – Portugal and Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü – Türkiye) believe that every individual is unique, equally worthy and has the right to live according to their beliefs, customs and established behaviour rules. On the other hand, the future of the planet is at stake. Climate is changing faster than predicted. We are feeling the impact of human-caused global warming. And we have to act before it gets too late.

We believe that schooling could play a key role in the two spheres. The realization of this role suggests that teachers have access to ready-to-use training resource, and have the skills to deliver training activities to raise the eco and civic awareness of their students. And this process should begin at an early age; that is why we are targeting primary school students and their teachers. ECA objectives Teach students to: Know their rights and respect other's rights. Value every member of society as a human being. Participate and actively contribute to school life. Be aware of the consequences of their actions on the environment. Act to save the Earth. Support teachers to get the knowledge of basics in Human Rights, Social inclusion and Involvement education (1) and Environmental education (2). The planned activities are distributed in five work packages (WP) which will result in reaching project objectives and producing project results and outcomes. Project management. "Civic and Environmental Education" training course (CEE TC): CEE students' workbook, complimentary e-resources, and Teachers' guidebook. Piloting of CEE TC resources. Validation of CEE TC resources. Dissemination and exploitation activities. Results: CEE TC resources: 20 topics in Civic education and 20 topics in Environmental Education. The CEE TC will comprise: CEE students' workbook; Digital resources accompanying the 40 topics; CEE teachers' guidebook. Outcomes: Students: Better awareness and improved civic and environmental competences of primary school students. Teachers: Improved skills and better access to ready-to-use educational resources to teach citizenship and environmental topics.

Keywords: Civic education, Environmental education, primary school.

FACE ID ATTENDANCE SYSTEM

Fariza Binti Zahari

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, fariza@psa.edu.my

Muhammad Putra Iman Bin Roslan

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, imap0327@gmail.com

ABSTRACT

Attendance tracking is a crucial aspect of academic and workplace environments, ensuring proper record-keeping, monitoring, and accountability. As institutions move toward automation and digital systems, technologies such as IoT and face recognition have become reliable solutions for achieving efficient and secure attendance management. Conventional attendance methods, like manual sign-ins and RFID card scanning, are not only expensive but also susceptible to manipulation, such as proxy attendance. These systems often lack reliability and security, resulting in inaccurate records and administrative inefficiencies. There is a critical need for an automated, accurate, and secure attendance system that reduces human error and prevents fraudulent practices. A face recognition-based system addresses these issues by offering real-time verification and eliminating physical interaction. This project incorporates key hardware components including an ESP32-CAM module, an ESP8266 microcontroller, an LCD display, and LED indicators. The ESP32-CAM is responsible for capturing facial images and performing recognition, while the ESP8266 manages the LCD display and LED indicators to provide real-time status feedback. The study focuses on ensuring accuracy by recognizing only unobstructed faces, meaning that dark glasses, face masks, or other facial coverings may affect detection. The system is specifically developed for students of the Electrical Engineering Department at Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, serving as the primary target group for implementation. This project is expected to contribute to the community by providing a contactless, cost-effective, and reliable attendance solution that saves time, minimizes errors, and prevents fraudulent attendance. Furthermore, it introduces students and staff to innovative IoT and automation technologies, promoting awareness of modern engineering solutions. It is also hoped that this system can be adapted for wider use in other departments, institutions, or workplaces, supporting broader applications in attendance management.

Keywords: Face recognition, ESP32-CAM, ESP8266, IoT, real-time attendance.

AUTOMATIC TEXT-BASED SIGN LANGUAGE RECOGNITION SYSTEM (Sign2Text)

Fariza binti Zahari

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia

fariza@psa.edu.my

Nur Alya Syafiena binti Julkipli

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia

alyacnza@gmail.com

ABSTRACT

This project presents the development of an Automatic Text-Based Sign Language Recognition System (Sign2Text), designed to assist individuals with hearing and speech impairments in overcoming communication barriers. In Malaysia, the deaf community primarily relies on Malaysian Sign Language (BIM). However, because BIM is not widely understood by the general public, people with hearing disabilities often face difficulties in education, healthcare, and everyday interactions. These challenges highlight the need for an assistive device that can provide a practical and low-cost solution to help them communicate more effectively. The Sign2Text system is developed in the form of a smart glove that contains flex sensors and an accelerometer (MPU6050), which are connected to an ESP32 microcontroller. The glove is designed to detect hand gestures and convert them into digital signals. The ESP32 processes the input, matches it with predefined gesture patterns, and displays the corresponding output on a 16x2 LCD screen. The device operates offline and is powered by a rechargeable battery, making it portable and suitable for daily use. The design emphasizes simplicity, affordability, and practicality so that it can be easily adopted by the target users. The scope of this study focuses on students with hearing impairments in educational institutions, healthcare providers who interact with patients with hearing and speech disabilities, and the general public who do not understand BIM. This project is expected to contribute to the community by reducing communication barriers, supporting inclusive learning, and helping healthcare workers provide better service. It also promotes independence and confidence among people with hearing impairments. In the long term, it is hoped that this project can inspire further improvements, such as integration with mobile applications, to make the system more flexible and widely accessible.

Keywords: Malaysian Sign Language, ESP32, Flex Sensors, Accelerometer, Assistive Device

POSTURE GUARD REMINDER WITH GYROSCOPE SENSOR

Fariza Binti Zahari

*Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia
fariza@psa.edu.my*

Nur Dania Binti Mohd Fazulin

*Politeknik Sultan Salahuddin Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia
nurdania05@gmail.com*

ABSTRACT

The "Posture Guard Reminder with Sensor" project was developed to address spinal health issues such as slip disc and chronic back pain, which are often associated with prolonged poor sitting posture. The purpose of this study is to design and develop a cost-effective, portable, and user-friendly device that encourages healthier sitting habits among students and lecturers to reduce the risk of spine-related illnesses. The system integrates a gyroscope sensor, an ESP32 microcontroller, an LED, a buzzer, and a rechargeable battery into a compact design. The gyroscope sensor is attached to the user's back and continuously monitors body orientation. When an incorrect posture is maintained for more than five seconds, the ESP32 processes the sensor data and activates the LED and buzzer as immediate alerts. Once posture is corrected, the signals automatically deactivate, offering real-time feedback for behavioural correction. The methodology included designing the electronic circuit, programming the ESP32 for accurate posture detection, and testing the device among target users. Market surveys indicated that most students and lecturers considered the system effective and beneficial in raising posture awareness and reducing the likelihood of back-related health problems. The findings verified that the gadget is lightweight, cost-effective, and considerably lower than comparable commercial goods. The conclusion of this study is that the device successfully provides real-time posture monitoring and feedback, promoting healthier habits and potentially decreasing cases of posture-related discomfort. It is recommended that future development could incorporate wireless connectivity and mobile app integration for data tracking and long-term usage analysis.

Keywords: Posture guard reminder, esp32 microcontroller, gyroscope, wearable device

WATER, HERITAGE, AND URBAN IDENTITY: THE CHANGING ROLE OF POOLS IN BUKHARA

Hayotova Nafisa Zakirovna

Bukhara State University, associate professor of the Department of "Social-Political Sciences",

Doctor of Philosophy in History (PhD), khayotova.nafisa@bk.ru

ABSTRACT

Bukhara, one of the ancient cultural centers of Central Asia, has preserved unique architectural and urban elements that embody both material and spiritual heritage. Among them, pools (hovuzlar) hold great importance, playing a significant role in shaping the city's landscape and the lifestyle of its inhabitants. Historically, the pools were multifunctional structures that served not only as sources of drinking and household water but also as places of social gathering, venues for religious ceremonies, and architectural focal points within neighborhoods. The pools not only met the practical needs of daily life but also strengthened the sense of community and unity within the traditional urban structure of Bukhara. The purpose of the study is to analyze the significance of the pools that once existed in Bukhara and those preserved to this day within the historical urban environment, with particular focus on their social, cultural, and architectural functions. The study is based on archival documents, architectural observations, and comparative analysis with other cities of Central Asia. Among these pools, the most famous one, the Labi Hovuz ensemble, deserves special attention. For centuries, it has been surrounded by madrasas and khanqahs, becoming a symbol of Bukhara's architectural heritage and serving as a vibrant center of social life. However, after the establishment of Soviet rule in the country, many pools were destroyed or filled in as a result of modernization and sanitation policies. This process led to the loss of a part of the historical water system, while at the same time highlighting the necessity of preserving the remaining pools as cultural heritage. The findings of the study reveal that the pools not only possess practical significance but also embody symbolic value; they have contributed to the city's microclimate, aesthetic harmony, and socio-cultural interactions. The preservation and restoration of Bukhara's pools today are important not only for safeguarding the city's architectural and historical identity but also for enhancing its tourism potential. Their revitalization can serve as a bridge between historical heritage and modern urban development, ensuring that Bukhara's unique character continues to inspire a sense of pride among future generations.

Keywords: Pool, Soviet period, water system, urban planning, microclimate

RO SYSTEM - TANK FOR HEMODIALYSIS RUNNING SYSTEM

Fariza binti Zahari

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, farizahari80@gmail.com

Abu Bakar Hafis bin Kahar

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, abhafis@psa.edu.my

Ts. Dr HjH Wan Rosemehah binti Wan Omar

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, rosemehah@psa.edu.my

ABSTRACT

This report presents the outcome of the innovation on educational purposes in the clinical laboratory used for the Biomedical instrumentation course. Student should be able to familiarize the medical instrumentation as well as Hemodialysis unit. Hemodialysis treatment process will remove waste products and excess fluids from the bloodstream, helping to maintain proper electrolyte balance and overall health. While, Reverse osmosis (RO) tanks play a crucial role in hemodialysis, a medical procedure used to filter and purify blood for patients with kidney failure. The RO tank is an integral component of the hemodialysis system, ensuring the production of high-quality water for the dialysis process. RO tank is an essential component of the hemodialysis system, responsible for providing purified water for dialysis treatment. Its role in removing impurities and maintaining water quality is vital for ensuring the safety and efficacy of hemodialysis procedures, ultimately contributing to the well-being of patients with kidney failure. Therefore, this innovation may full fill the syllabus needs for practical work. This is an alternative teaching method other than field trip, as a result it can avoid the problem cases especially during endemic covid season by exposing student to any virus expected.

Keywords: RO water, hemodialysis, kidney failure

ECO-CIVIC AWARENESS: OUTPUTS FOR PRIMARY SCHOOL CIVIC AND ENVIRONMENTAL EDUCATION

Ieva LANKA

Foundation of Environmental Education (FEE Latvia), fonds@videsfonds.lv

Daniels TRUKŠĀNS

Foundation of Environmental Education (FEE Latvia), daniels.truksans@videsfonds.lv

Liene ANCĀNE

Primary school of Zaķumuiža, Latvia

ABSTRACT

This specific training course is designed to equip primary school educators with the essential tools and knowledge to teach children about crucial environmental issues and foster a strong sense of civic engagement to minimize human impact on environment. The program focuses on important topics such as biodiversity, climate change, and pollution, providing 20 detailed lesson plans. To demonstrate the effectiveness of the educational materials, students complete a specialized questionnaire before and after the training cycle. The goal of the questionnaire is to evaluate their baseline knowledge and assess the program's impact on their awareness of various environmental situations. The manual emphasizes engaging and interactive methodologies to help students grasp the complex relationship between human daily activities and actions and the environment. Learning is brought to life through a variety of hands-on activities, including outdoor projects that connect students directly with nature, creative crafts that reinforce key concepts, and other collaborative and interactive learning experiences. Manual also includes a lot of activities that are easy to adjust for any other formal or informal educational activity. The core objective is to inspire new generation to be informed and compassionate citizens. By including non-formal education techniques and integrating digital tools, the manual makes learning both effective and enjoyable for students and educators. This approach encourages students to change from observers to proactive participants in environmental preservation. The goal is to prepare them to take meaningful action, contributing to a sustainable future for their communities and the planet.

Keywords: Environment, education, activities.

IOT-INCENTIVE SPIROMETER

Fariza Binti Zahari

*Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia
fariza@psa.edu.my*

Nur Amni Khalisah Binti Mohamad Nizam

*Politeknik Sultan Salahuddin Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia
amnkhalisah@gmail.com*

ABSTRACT

Respiratory diseases such as asthma, chronic obstructive pulmonary disease (COPD) and post-COVID-19 complications remain significant global health concerns, requiring continuous monitoring and timely diagnosis. Traditional spirometers, while accurate, are often costly and less accessible for patients in rural or resource-limited areas. This research presents the design and development of an Internet of Things (IoT)-based spirometer that enables affordable, portable, and real-time lung function monitoring. The project was conducted at Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah to create a prototype device that integrates airflow sensors with a microcontroller (ESP32) to collect respiratory data and transmit it via Wi-Fi to a cloud-based platform. A Node-Red to collect respiratory data, storage and analysis were managed through MQTT communication protocols. The scope of this study was limited to the development and testing of a prototype device within a controlled environment, focusing on accuracy, data transmission efficiency, and usability. The product contributes significantly by providing a low-cost, IoT-enabled solution for lung health capacity monitoring, which can benefit both patients and healthcare providers. Furthermore, the system offers the potential for enhancements such as a mobile application, machine learning-based prediction of respiratory conditions, and improved types of sensor calibration for higher accuracy. The findings demonstrate that the IoT spirometer product successfully records, a supplementary tool in healthcare monitoring.

Keywords: IoT Spirometer, Wireless data transmission, Node-Red dashboard, ESP32, Real-time monitoring.

STRESS EYE DETECTION SYSTEM

FARIZA BINTI ZAHARI

*Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia,
fariza@psa.edu.my*

AMMAR ZIKRY BIN MOHD NAZRI

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, ammarzikry350@gmail.com

ABSTRACT

Stress is a growing concern among students, caused by academic workload, personal challenges, and social pressures. If left unmanaged, it can negatively impact academic performance, mental health, and overall well-being. Unlike self-reporting methods, which are subjective and often delayed, physiological changes in the body offer a more reliable way to detect stress. Pupil dilation, in particular, has been proven effective because it is directly linked to the autonomic nervous system and responds rapidly to emotional and cognitive load. This makes pupil-based monitoring a practical and accurate approach for detecting stress in real time. The product is developed using a Raspberry Pi as the main processor, integrated with a USB camera module and infrared LEDs for accurate eye tracking under various lighting conditions. The methodology involves continuously capturing live eye images, processing them with computer vision techniques, and measuring pupil diameter as the key parameter for stress analysis. Predefined threshold values are used to classify normal and high-stress conditions, with alerts displayed directly on a screen to provide immediate feedback and suggest preventive actions or counseling support. The product benefits the community by offering a cost-effective, portable, and user-friendly tool for early stress detection. In Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah counseling services, it can assist counselors in monitoring students more effectively, enabling timely interventions and reducing the risk of stress-related issues. Beyond academic institutions, the device has potential applications in healthcare, workplace wellness programs, and human-computer interaction studies. Evaluation of the device demonstrates reliable performance in tracking pupil changes and delivering accurate stress-level indications. This highlights its feasibility as a practical solution for student mental health management. Looking ahead, future improvements may include the integration of machine learning for adaptive stress classification, wireless connectivity for remote monitoring, and a more compact design for wearable applications.

Keywords: Stress detection, pupil dilation, raspberry Pi, eye-tracking, mental health, real-time monitoring, counseling support

PERSONAL DISINFECTION UV-C WAND

Fariza ZAHARI

Polytechnic Premier Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, fariza@psa.edu.my

Marsya Qistina MOHAMAD LEND ROZAIMIN

Polytechnic Premier Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, marsyaqistina97@gmail.com

ABSTRACT

Personal belongings such as smartphones, wallets, keys, and eyeglasses are indispensable in daily life but also represent potential carriers of harmful microorganisms. Because these objects are handled constantly and come into contact with a wide range of surfaces, they can accumulate bacteria, viruses, and fungi. This creates a risk of indirect transmission of infectious diseases, particularly within household environments where cleaning is often inconsistent or limited. While chemical disinfectants remain a common approach to sterilization, their frequent use is not always practical. Certain chemicals can damage sensitive materials, leave residues, or pose health concerns when applied repeatedly. As a result, there is a growing need for an alternative sterilization method that is both user-friendly and safe for everyday use. This project introduces a portable UV-C disinfection chamber designed to address this need. The system incorporates a UV-C lamp that emits radiation at a wavelength of 254 nm, which has been widely documented in scientific literature as highly effective for microbial inactivation. At this wavelength, UV-C radiation penetrates microorganisms and disrupts their nucleic acids, preventing replication and ensuring sterilization without the use of chemicals. The proposed chamber emphasizes compactness, ease of use, and safety, with mechanisms to prevent accidental UV exposure during operation. By making UV-C technology accessible for household use, the project aims to enhance everyday hygiene practices. The chamber offers a fast, efficient, and non-chemical means of sterilizing frequently handled items, reducing the risk of cross-contamination and contributing to overall infection control. Ultimately, this work bridges the gap between proven laboratory methods and practical domestic application, providing a valuable tool for safer living environments.

Keywords: UV-C radiation, disinfection chamber, microbial inactivation, domestic hygiene, infection control

ENGINEERING THE VR WIRING SIMULATOR: A VIRTUAL SOLUTION FOR MICROCONTROLLER-SENSOR INTEGRATION IN TECHNICAL EDUCATION

Ilya Ismail

*Electrical Engineering Department, Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia,
ilya@psa.edu.my*

Yaakub Omar

*Electrical Engineering Department, Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia,
aminyaakub47@gmail.com*

Nadiah Din

*Electrical Engineering Department, Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia,
nadiah@psa.edu.my*

ABSTRACT

The integration of microcontrollers and sensors in electronic projects is fundamental to technical and vocational education and training (TVET), yet many institutions face limitations in hardware resources, safety concerns, and inconsistent access to hands-on circuit assembly. This paper presents the design and development of the VR Wiring Simulator, a virtual reality-based application engineered to simulate real-time circuit wiring and embedded system integration in a fully immersive environment. The system replicates standard prototyping activities involving microcontrollers such as Arduino, ESP32, and ATmega, alongside common sensors and components including LEDs, push buttons, temperature sensors, and ultrasonic modules. Developed using the Unity 3D platform and optimized for VR headsets, the simulator features drag-and-drop component placement, virtual pin configuration, and interactive tutorials that allow users to simulate wiring processes, logic flow, and preliminary coding in a risk-free environment. This work details the system architecture, software logic, interface design, and component database, emphasizing the engineering considerations taken to ensure pedagogical relevance and technical accuracy. By providing an accessible and scalable tool for embedded system education, the VR Wiring Simulator bridges the gap between theoretical instruction and practical experience. The simulator offers potential to revolutionize circuit-based learning, particularly in environments constrained by limited lab facilities or remote teaching demands.

Keywords: Embedded System Simulation, Immersive Learning, Sensor Integration, TVET, Wiring Simulator

MAMAKICK COMFORT BELT : A SMART WEARABLE FOR REAL – TIME FETAL MOVEMENT MONITORING

KARISMA BINTI KAHARUDDIN

*Diploma in Engineering Electronic (Medical), Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia
emakarisma5@gmail.com*

IDA MARIA BINTI MOHD YUSOFF

*Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia
iemaria80@gmail.com*

ABSTRACT

Pregnancy monitoring plays a vital role in ensuring both maternal and fetal health, with fetal movements—particularly kicks—being a crucial indicator of the baby’s well-being. Traditionally, mothers have been instructed to manually count fetal kicks, but this method is highly subjective, inconsistent and influenced by daily activities, attention levels and natural variations in fetal sleep cycles, which may delay the detection of potential complications and increase maternal anxiety. To address these challenges, this project introduces the MamaKick Comfort Belt, a smart wearable device designed to provide objective, real-time monitoring of fetal kicks by integrating piezoelectric sensors into a comfortable belt that detect abdominal pressure changes caused by fetal movement. These signals are processed by an ESP32 microcontroller, which filters noise, analyzes patterns and identifies kick events while a buzzer provides instant alerts when abnormalities are detected, with future integration of a Bluetooth-based mobile application for real-time visualization, data storage, and trend analysis. By improving accuracy and consistency in fetal movement monitoring, the MamaKick Comfort Belt empowers mothers with greater confidence and control during pregnancy, offering a portable, user-friendly and cost-effective solution that advances maternal healthcare, reduces reliance on subjective methods and promotes early detection of fetal distress for safer pregnancies.

Keywords: Fetal Monitoring, Wearable Technology, Piezoelectric Sensors, ESP32 Microcontroller, Prenatal Care

EXPERIENCE IN PRACTICAL TEACHING OF POWER PROFILING FOR BATTERY-POWERED EMBEDDED SYSTEM DESIGN

Prof. Dr. Žilvinas NAKUTIS

Kaunas University of Technology, Kaunas, Lithuania, zilvinas.nakutis@ktu.lt

Dr. Vytautas DAUNORAS

Kaunas University of Technology, Kaunas, Lithuania, vytautas.daunoras@ktu.lt

ABSTRACT

Embedded systems are widely used in modern engineering systems and are traditionally included in curricula of Electrical Engineering, Computer Science bachelor and master degree study programs at general universities, applied science universities or colleges. They are diverse in their implementation and target almost all fields of applications. A specific branch of embedded systems is battery powered and must be designed for energy efficiency and long-term operation without recharging. Power consumption of an embedded system fluctuates significantly due to software control of hardware resources. Designing and optimizing an embedded system for power efficiency is a complex task that requires both software and hardware tools integrated within development environment. Typically, embedded systems design is regarded as an evolving art rather than rigid science, as it heavily depends on state-of-the-art solutions available on the market. To develop skills in low-power embedded systems profiling, our students attending the Embedded Systems course use a toolchain including FSM (Finite State Machine) modelling software, integrated development environment, power simulator, and physical instrumentation for measuring dynamic power consumption, provided by multiple vendors. Students design a prototype data acquisition system that reads multichannel analog and digital sensors connected to a low-power MCU while utilizing its power-saving modes. The practiced design flow encompasses FSM building and modeling, generation of embedded firmware projects from FSM models, hardware configuration, utilization and timing analysis of sleep modes, power consumption simulation and measurement, battery life prediction, clock frequency optimization. STM32 design platform accompanied with the itemisCREATE FSM tool to design a firmware. A specific hardware board from STMicroelectronics for current consumption measurement and display is also used in the setup. Based on our past years' experience and student feedback collected through the university's internal study quality surveys, the approach could be further shaped into a problem-based learning technique or even developed into an educational micromodule. The potential of AI assistance in design, verification, and power profiling should also be considered as a future direction for improving and upgrading the teaching setup.

Keywords: Embedded systems, battery-powered design, power profiling, low-power MCU

SMARTSTEP INTELLIGENT INSOLE FOR REAL-TIME GAIT MONITORING

Nur Rabiatal Adawiyah binti Veran Kutty

Faculty of Electronic Engineering Technology, University of Malaysia Perlis (UniMAP), Arau, Perlis, Malaysia

nrabiataladawiyah@gmail.com

Dr. Anas bin Mohd Noor

Faculty of Electronic Engineering Technology, University of Malaysia Perlis (UniMAP), Arau, Perlis, Malaysia

anasnoor@unimap.edu.my

ABSTRACT

This study introduces a novel, real-time gait abnormality detection system that leverages deep learning and an intelligent wearable insole to overcome limitations associated with conventional gait assessment methods. Gait abnormalities are prevalent among older adults and individuals with neurological or musculoskeletal conditions, yet existing diagnostic tools are often costly, non-portable, and confined to clinical settings. To address these challenges, we developed a compact, wireless insole system integrating force-sensitive resistors (FSRs), an inertial measurement unit (IMU), and an ESP32 microcontroller for continuous acquisition of plantar pressure and motion data. The acquired sensor data is wirelessly transmitted via Wi-Fi and analyzed by a ResNet-18 deep learning model to distinguish between normal and abnormal gait patterns with high accuracy. Real-time visualization and interactive feedback are provided through a Streamlit-based dashboard, while remote monitoring capabilities are enabled via the Blynk mobile application. Experimental results demonstrate a classification accuracy of 97.56%, with high precision and recall, validating the system's robustness and effectiveness. The proposed solution offers a cost-effective, scalable, and clinically relevant platform for early detection of gait impairments and continuous home-based rehabilitation monitoring.

Keywords: Gait analysis, wearable sensor, deep learning, real-time classification

CONTENT ANALYSIS OF PHONOLOGICAL AWARENESS ACROSS ENGLISH CURRICULA SECONDARY SCHOOLS IN NORTH MACEDONIA

Marija Stevkovska

*Assistant Professor Doctor, Assistant professor at the ELT Department, Faculty of Education,
International Balkan University, North Macedonia*

ABSTRACT

Nowadays, English is used as a lingua franca across the globe. Therefore, teaching Phonetics and Phonology to EFL learners is crucial as it improves their pronunciation and oral communication skills. Additionally, it fosters successful comprehension regardless of speakers' native languages. The aim of the study is a) to explore the extent to which Phonetics and Phonology-related content and aims are present in the national English curricula for secondary high schools in North Macedonia, and b) to analyze the Phonetics and Phonology content in the coursebooks used in secondary schools and its alignment with the objectives in the curricula. The study will provide detailed analysis and implications for EFL teachers. The method of document and content analysis was used to assess the English curricula and the course books. The coding categories included phoneme studies, phonemic transcription, pronunciation drills, stress and intonation exercises, phonological awareness and cross-linguistic contrasts. The results indicate that almost none of these categories are explicitly and comprehensively incorporated in North Macedonia's national English curricula. Course books, on the other hand, address these issues through sufficient exercises. Cross-linguistic contrast is not taken into consideration. There is discrepancy between the curricula's objectives and the course books, as the phonological aspects are underrepresented in the national curricula. Clearer curriculum guidelines, more structured phonological exercises, and raising cross-linguistic awareness are necessary to improve the integration of Phonetics and Phonology into the curricula.

Keywords: Phonetics, Phonology, English, Secondary Schools, Curriculum, Content Analysis.

BEYOND HOFSTEDE: PROPOSING TECHNOLOGY AS THE SEVENTH CULTURAL DIMENSION

Mohammad Mashuq MOHAMMAD

Mardin Artuklu University, Mardin, Türkiye, mashouq.abde@gmail.com

Asst. Prof. Cumali KILIÇ

Mardin Artuklu University, Mardin, Türkiye, cumalikilic@artuklu.edu.tr

ABSTRACT

Hofstede's framework of six cultural dimensions - Power Distance, Uncertainty Avoidance, Individualism/Collectivism, Masculinity/Femininity, Long-/Short-Term Orientation, and Indulgence/Restraint - remains one of the most influential paradigms for understanding national cultures. Yet, in the decades since its formulation, global societies have undergone a profound digital transformation that reshapes values, behaviors, and social norms. In this context, this work argues that *technological advancement* warrants recognition as a distinct cultural dimension. Unlike existing categories, which emphasize hierarchical structures, temporal orientations, or social relations, technology reflects the degree to which societies adopt, integrate, and normalize digital tools, automation, and connectivity into everyday life. Drawing on recent global patterns in digitalization, artificial intelligence, and platform economies, this viewpoint contends that differences in technological orientation are not merely economic but also cultural, shaping identity, interaction, and collective expectations. Introducing technology as a seventh dimension would enrich comparative cultural studies, bridge existing gaps between national culture and digital transformation, and provide a framework for analyzing how technological diffusion influences cross-cultural dynamics in the 21st century.

Keywords: Cultural Dimensions, Technology, Digital Transformation, Cross-Cultural Studies.

INTERNATIONAL TOURISTS AND ECOTOURISM IN MALAYSIA: A SCOPING REVIEW

Muhammad Al-Khalil

International Islamic University, Malaysia

Siti Yuliandi Ahmad

International Islamic University, Malaysia, sitiyluandi@iium.edu.my

ABSTRACT

International ecotourism is a growing segment of Malaysia's tourism sector, yet studies on international visitors remain limited. This review addresses this gap by examining how international ecotourists perceive and experience Malaysia's destinations. The study aimed to map recent research and identify factors influencing expectations, satisfaction, and challenges. A scoping review design was used, guided by Arksey and O'Malley's framework and the PRISMA-ScR checklist, with Expectancy–Disconfirmation Theory (EDT) as the underpinning theory. Four databases were searched for peer-reviewed studies published between 2021 and 2024, and 14 articles met the inclusion criteria. Key information was extracted and analysed thematically. Findings show that international tourists are motivated by biodiversity, cultural immersion, sustainability, and novelty, with satisfaction highest when authentic nature and ecological practices meet expectations. Dissatisfaction relates to infrastructure gaps, inconsistent service, weak community engagement, and mismatches between promotion and reality. The review highlights the need for improved facilities, governance, and accurate marketing to strengthen Malaysia's ecotourism competitiveness.

Keywords: international ecotourists, Malaysia, ecotourism experience, tourist satisfaction, Expectancy–Disconfirmation Theory, scoping review

THE POLITICAL INSTRUMENTALIZATION OF CULTURAL HERITAGE IN KOSOVO: AN ANALYSIS THROUGH THE CASE OF THE OLD STONE BRIDGE IN VUSHTRRI

Prof. Ass. Dr. Mentor HASANI

The University of Pristina, Department of History

ABSTRACT

The Old Stone Bridge in Vushtrri is one of the oldest monuments in this municipality, and there are various interpretations regarding both its construction origin and historical affiliation. A number of Albanian scholars assert that the bridge dates back to the Roman period, specifically the 2nd–3rd centuries AD, and was renovated and reconstructed several times during subsequent historical periods. They associate this bridge with the main roads of Dardania constructed during that era. Conversely, some scholars particularly Serbian researchers support the claims of the Serbian Vojnović family, who assert that the bridge was their project and realization, and consequently, their property. Their central argument was that the bridge consisted of nine arches an assertion invalidated in 2017 when two additional arches were discovered, bringing the total number to eleven. As for scholars who have focused on studies of the Ottoman Empire and its rule over this part of the Balkans, they tend to be more cautious in making definitive claims regarding the bridge's construction. Nevertheless, within this group, the prevailing view is that the structure dates to an investment by the Ottoman Empire in the 16th century. However, unlike Serbia, contemporary Turkey adopts a more cautious approach when engaging with, identifying, or investing in the cultural heritage sector, as well as in its communication with state institutions and organizations responsible for cultural heritage in Kosovo. In contrast, Serbia consistently seeks to instrumentalize cultural monuments particularly religious ones for political and historical purposes. Therefore, this paper will place particular emphasis, among other aspects, on the Serbian claims over this monument, the causes and consequences of such claims, and Serbia's ongoing tendency to politically instrumentalize cultural heritage sites in Kosovo. By critically and objectively examining the claims made by each country or scholar, this paper aims to present all perspectives without bias and to weigh the most objective arguments without prejudice or predisposition of any kind, regardless of their nature or the background of the scholars involved.

Keywords: *Heritage, Instrumentalization, Turkey, Serbia, Kosovo.*

THE EFFECTIVENESS OF THE KEMBAQ MODULE IN DEVELOPING ARABIC WRITING PROFICIENCY AMONG SECONDARY SCHOOL LEARNERS

Muhammad Fikri Bin Ramlan

Ex Student, Department of Arabic Language, International Islamic University Malaysia (IIUM)

Nurul Hanilah Mohd Ismath

Assistant Professor, Department of Arabic Language, Kulliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages, IIUM, hanilah@iium.edu.my

ABSTRACT

This paper investigates the effectiveness of the instructional unit KEMBAQ in enhancing Arabic writing skills among students at MRSM Ulul Albab, Felda Trolak, Malaysia. Although Arabic has been part of their curriculum for several years, students still face persistent challenges in producing coherent sentences and essays. The study employed a quantitative analytical method with a sample of 208 first- and second-year students participating in the Arabic Camp program. Research instruments included questionnaires and pre- and post-tests, with data analyzed using SPSS. Findings revealed that students' writing proficiency was generally weak before the intervention but improved significantly after the implementation of KEMBAQ. The module helped learners move beyond memorization toward independent writing by simplifying grammar rules and providing structured practice. The paper concludes that KEMBAQ is an effective tool for teaching Arabic writing and should be integrated into secondary-level curricula to strengthen student performance and foster learner autonomy.

Keywords: KEMBAQ, Arabic writing, instructional design, language education, Malaysia

BUHARİ HAVUZLARI: MADDİ MİRAS VE KENTSEL ÇEVRENİN ŞEKİLLENMESİNDEKİ YERİ

Nafisa Hayotova

Bukhara State University, Uzbekistan, khayotova.nafisa@bk.ru

ABSTRACT

Bukhara, one of the ancient cultural centers of Central Asia, has preserved unique architectural and urban elements that embody both material and spiritual heritage. Among them, pools (hovuzlar) hold great importance, playing a significant role in shaping the city's landscape and the lifestyle of its inhabitants. Historically, the pools were multifunctional structures that served not only as sources of drinking and household water but also as places of social gathering, venues for religious ceremonies, and architectural focal points within neighborhoods. The pools not only met the practical needs of daily life but also strengthened the sense of community and unity within the traditional urban structure of Bukhara. The purpose of the study is to analyze the significance of the pools that once existed in Bukhara and those preserved to this day within the historical urban environment, with particular focus on their social, cultural, and architectural functions. The study is based on archival documents, architectural observations, and comparative analysis with other cities of Central Asia. Among these pools, the most famous one, the Labi Hovuz ensemble, deserves special attention. For centuries, it has been surrounded by madrasas and khanqahs, becoming a symbol of Bukhara's architectural heritage and serving as a vibrant center of social life. However, after the establishment of Soviet rule in the country, many pools were destroyed or filled in as a result of modernization and sanitation policies. This process led to the loss of a part of the historical water system, while at the same time highlighting the necessity of preserving the remaining pools as cultural heritage. The findings of the study reveal that the pools not only possess practical significance but also embody symbolic value; they have contributed to the city's microclimate, aesthetic harmony, and socio-cultural interactions. The preservation and restoration of Bukhara's pools today are important not only for safeguarding the city's architectural and historical identity but also for enhancing its tourism potential. Their revitalization can serve as a bridge between historical heritage and modern urban development, ensuring that Bukhara's unique character continues to inspire a sense of pride among future generations.

Keywords: Pool, Soviet period, water system, urban planning, microclimate

A SCOPING REVIEW OF DIGITAL AGENCY AND CULTURAL NAVIGATION AMONG THAI SOLO FEMALE TRAVELLERS TO MALAYSIA

Nik Nur Auni

International Islamic University Malaysia

Siti Yuliandi Ahmad

International Islamic University Malaysia, siti yuliandi@iium.edu.my

ABSTRACT

Solo female travel from Thailand to Malaysia is gaining attention as a unique form of cross-cultural tourism shaped by motivations, digital empowerment, and personal exploration. However, there remains a lack of focused research on how Thai women navigate solo travel across cultural and religious boundaries, particularly in a Muslim-majority destination like Malaysia. Limited attention has been given to understanding how digital tools support their travel decisions, risk management, and cultural adaptation, despite the increasing visibility of solo female travellers in the region. This study examines key factors influencing their motivations, constraints, digital agency, and cultural navigation. Digital platforms like Google Maps, TikTok, and Instagram play a vital role in planning, navigating, and adapting to new environments, helping them manage cultural boundaries and safety concerns. This study adopts a qualitative approach using semi-structured interviews with Thai women aged 18 and above who have travelled solo to Malaysia or plan to do so. Thematic analysis is used to explore how these travellers construct meaning and agency through digital engagement. The findings aim to explore how Thai solo female travellers construct and perform their digital and cultural agency while navigating cross-border travel to Malaysia, a Muslim-friendly destination. It examines how digital technologies, gender identities and sociocultural expectations interact to shape pre-trip intentions, on-the-ground experiences and post-trip reflections. Ultimately, this research contributes to the understanding of female mobility and empowerment in Southeast Asian tourism.

Keywords: SFT; Malaysia; Thailand; Cultural Experience; Social Media Influence

A SCOPING REVIEW OF NAVIGATING AGRITOURISM IN RURAL MALAYSIA: POLICY GAPS AND COMMUNITY-BASED ENTREPRENEURIAL STRATEGIES

Noorhazirah Abd Razak
International Islamic University Malaysia

Siti Yuliandi Ahmad
International Islamic University Malaysia, sitiyluliandi@iium.edu.my

ABSTRACT

Agritourism is increasingly recognised as a driver of rural development in Malaysia, contributing to economic diversification, cultural preservation, and environmental sustainability. However, its growth is constrained by fragmented governance, uneven community participation, and limited recognition of entrepreneurial ecosystems, particularly informal networks. While agritourism has been widely discussed globally, the role of informal entrepreneurial ecosystems in rural Malaysia remains underexplored, representing a significant research gap. Guided by Entrepreneurial Ecosystem Theory (EET), this scoping review aims to explore the contribution of entrepreneurial ecosystems, particularly informal networks and social capital, to the resilience and scalability of rural agritourism in Malaysia. Literature published between 2021 and 2025 was reviewed using Google Scholar and Scopus, synthesising findings across policy, community, and entrepreneurial themes. The review finds that policy fragmentation and institutional weaknesses are persistent global and local barriers, that community participation remains inconsistent despite its critical role, and that informal entrepreneurial ecosystems are essential for resilience where formal support is weak. This study highlights practical implications for strengthening regulation, enhancing institutional and community support, and leveraging informal networks. Theoretically, it enriches EET by extending it to the Malaysian agritourism context.

Keywords: Agritourism, Rural Development, Community-Based Tourism, Entrepreneurial Ecosystems, Malaysia

A SCOPING REVIEW OF SURVIVING AND INNOVATING THROUGH DIGITAL SHIFTS IN THE TRAVEL INDUSTRY FROM THE TRAVEL AGENCIES' PERSPECTIVES

Nur Afif Najwa

International Islamic University Malaysia

Siti Yuliandi Ahmad

International Islamic University Malaysia, siti yuliandi@iium.edu.my

ABSTRACT

The tourism industry has been a major contributor to the country's economy and has experienced significant growth since the pandemic. It also has a substantial impact on various sectors, including the tourism industry. The travel industry is experiencing accelerated digital transformation driven by shifting consumer behaviour, global disruptions, and the rise of innovative technologies. While the Business Model Canvas (BMC) offers a strategic framework for adaptation, its implementation in tourism enterprises often faces barriers, including operational fragmentation, technological limitations, and low digital literacy. This study explores how travel agencies strategically redesign their business models, sustain operations, and integrate digital solutions to remain competitive. Anchored in the Technology Acceptance Model (TAM), which explains user adoption of technology through perceived usefulness and ease of use, the research investigates how digital strategies influence internal operations and customer engagement. A qualitative approach employing purposive sampling and semi-structured interviews with travel professionals provides deep insights into the challenges and success factors shaping digital innovation in the sector. Findings aim to illuminate effective BMC strategies, sustainability practices, and digital integration pathways, offering a roadmap for resilience and growth in a rapidly evolving travel landscape.

Keywords: Tourism Industry; Travel Agencies; Digital Transformation; Business Model Canvas (BMC), Technology Acceptance Model (TAM); Sustainability

TAPTALK — A WEARABLE AUGMENTATIVE AND ALTERNATIVE COMMUNICATION (AAC) DEVICE

NUR IRDINA BATRISYIA BINTI MOHD ZAINI

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, irdinatrisyia05@gmail.com

IDA MARIA BINTI MOHDYUSOFF

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, iemaria80@gmail.com

ABSTRACT

Communication barriers remain a major challenge for individuals with speech or language impairments, especially in daily interactions where quick and accessible communication tools are essential. Conventional Augmentative and Alternative Communication (AAC) systems, such as boards or bulky devices, often lack portability, discreetness, and real-time responsiveness. To address these issues, this project introduces TapTalk, a wearable AAC device designed to enable users to communicate effectively through simple touch-based input. The system integrates capacitive touch sensors connected to an ESP32 microcontroller, which processes user input and provides immediate multimodal feedback via audio playback and vibration alerts. The development process involved hardware design, software programming, and iterative testing to ensure durability, shock proofing, and energy efficiency for long-term use. User-centered testing focused on usability, comfort, and responsiveness, while cost-effectiveness was prioritized with an overall project cost under RM 400. Market feedback indicated high acceptance of wearable AAC solutions, with respondents highlighting portability, discreet use, and real-time feedback as desirable features. This project demonstrates that a low-cost, wearable AAC device can significantly improve communication accessibility, particularly for individuals with speech impairments in both healthcare and daily social environments.

Keywords: Wearable AAC, TapTalk, ESP32, touch sensor, audio feedback, vibration feedback, assistive technology

A SCOPING REVIEW OF UNDERSTANDING HOW SOCIAL MEDIA NARRATIVES SHAPE TRAVEL DECISIONS OF MALAYSIAN YOUTH : A SCOPING REVIEW OF QUALITATIVE STUDIES

Nur Shafina

International Islamic University Malaysia

Siti Yuliandi

International Islamic University Malaysia, siti-yuliandi@iium.edu.my

ABSTRACT

In Malaysia's rapidly digitalising tourism landscape, social media platforms such as TikTok, Instagram, and YouTube have become central to how youth discover, imagine, and select travel destinations. While past studies confirm that social media strongly influences youth travel motivation, most have focused on general motivation rather than exploring how Malaysian youth interpret and internalise travel narratives, or how platform design subtly shapes destination appeal. The study aims to explore how symbolic, emotional, and technological factors intersect in youth travel decision-making, moving beyond functional motivations to highlight narrative and identity-driven processes. This study addresses these gaps by adopting a qualitative narrative inquiry approach to understand how Malaysian youth aged 18–30 construct meaning from social media stories when planning travel. Data were collected through semi-structured online interviews with purposely selected youth who actively engage with travel content on social media. Sampling continued until thematic saturation was achieved, ensuring a diverse yet relevant representation of perspectives. Thematic analysis was used, following a systematic six-phase process, to identify key patterns related to research objectives. The findings aim to provide deeper theoretical insights for academic researchers and practical implications for tourism marketers, travel agencies, and content creators, enabling them to design campaigns and content that authentically resonate with Malaysian youth. By revealing how digital stories are internalised, this research contributes to a richer understanding of the evolving relationship between social media narratives and youth travel choices.

Keywords: Social Media Narratives; Malaysian Youth; Travel Decision-making; Narrative Inquiry; Qualitative Research; Algorithmic Influence

URBAN AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF PRISHTINA DURING THE YEARS 1968–1991

PhDc. MUHAMED AVDULLAHU

University of Pristina, Department of History

ABSTRACT

This paper examines the urban and economic development of Prishtina during one of the most dynamic periods of political and socio-economic change—not only in the city itself but throughout Kosovo. This is due to the fact that Prishtina was the capital of Kosovo, which between 1974 and 1989 held the status of an Autonomous Province within the Republic of Serbia, and thus within the Yugoslav Federation. Although Albanians were among the most discriminated peoples within the Yugoslav federation, Prishtina nevertheless experienced progress in its economic and urban development during the aforementioned years. Prishtina is an ancient city, but until the end of World War II, it recorded slow developmental progress. Its pace of growth as a city accelerated after the war, particularly from the second half of the 1960s, when the foundations of a modern and urban city were laid. This was the period during which key institutions were established, giving Prishtina the appearance and structure of an urbanized center. Among the landmark buildings of Prishtina that were designed and constructed during this period are: the Youth Palace (1976–1982), the Radio Prishtina building (1973–1982), the Albanological Institute building (1974–1977), the Student Dining Hall (1974), the Grand Hotel Prishtina (1974–1978), and the Bank of Kosovo (1975–1978), which today houses the Government of Kosovo, among others. Alongside its urban development, Prishtina also recorded significant progress in the field of economics during this period. As the capital city, it became the center of all major economic activities, accompanied by the construction of infrastructure that enabled economic growth (such as export-import facilities, the Bank of Kosovo, the establishment of numerous factories, and more). As a result of these developments, Prishtina became the most economically developed city in the country during that period. In the preparation of this paper, primary sources and works from both Albanian and international historiography have been utilized. The methodology employed involves the analysis and interpretation of documentation, while consistently respecting the chronological order.

Keywords: Prishtina, urban development, economy, Kosovo, years 1968–1991, etc.

RELIGIOUS TOLERANCE IN FERIZAJ: SYMBOLISM OR REALITY

Prof. Assoc. Dr. Skender Lutfiu

Ali Hadri Institute of History – Pristina, skender.lutfiu@hotmail.com

ABSTRACT

Two key cultural heritage monuments in Ferizaj are the “Mulla Veseli” Grand Mosque and the Serbian Orthodox Church of “St. Urosh.” For decades, this cityscape has been presented as a symbol of religious tolerance, as these two religious buildings are located within the same courtyard and very close to each other. The mosque remains the most important religious site for the city’s Muslim Albanian community, while the church holds primarily architectural and religious heritage value, as no religious rites are currently performed there due to the absence of the Serbian minority in Ferizaj. However, to determine whether the coexistence of these two religious sites truly reflects religious tolerance, it is necessary to look retrospectively at the circumstances under which they were built. The Grand Mosque in Ferizaj was constructed during the Ottoman Empire period, specifically in 1891, while the Serbian Orthodox Church was built under coercive measures within the mosque’s courtyard at the end of the 1920s, between 1929 and 1933. From the time of the church’s construction until 1999, relations between the indigenous Albanian population and the Serbian minority in Ferizaj were never amicable. Considering the above, this paper will demonstrate that the coexistence of the mosque and the church within the same courtyard does not represent religious tolerance, as there was no ethnic tolerance between Albanians and Serbs. Nevertheless, from the perspective of architectural cultural heritage, their value is significant, as they reflect the diversity of faiths and ethnicities that have lived in Ferizaj. Therefore, these two key monuments of the city The Grand Mosque and the Serbian Orthodox Church are undeniably part of the overall architectural heritage of the Republic of Kosovo.

Keywords: Ferizaj, mosque, Serbian Orthodox church, tolerance, Albanians, Serbs, etc.

FLEX AIR GLOVE: PNEUMATIC GLOVE REHABILITATION

Puan Emy Satira Azrin Binti Mohamed Hakke

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, emy@psa.edu.my

Jannatul Amalina Binti Johari

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, jannatulamalina2005@gmail.com

ABSTRACT

Hand impairments due to stroke, injury, or neurological disorders often require extensive rehabilitation therapy, which can be costly and time-consuming. This project aims to design and develop a Pneumatic-Based Hand Glove that provides an automated and controlled therapy system to assist patients in regaining hand mobility. The glove utilizes pneumatic actuators to facilitate hand movements, reducing the need for continuous therapist supervision. The proposed system ensures affordability, comfort, and safety while maintaining effective rehabilitation progress. By integrating a controlled pneumatic mechanism, this glove enables precise and adjustable finger movements, allowing patients to perform repetitive exercises necessary for recovery. Additionally, the device includes progress tracking features to monitor rehabilitation improvements over time. This project focuses on the design and development of a pneumatic glove to assist in hand movement rehabilitation, utilizing air pressure as the primary mechanism. The control system is designed for flexibility, allowing both manual operation and programmed sequences. Components used include jumper wires, an ESP32 microcontroller, buzzers, junction boxes, water pumps, and switch buttons, guided by design documents such as flowcharts, block diagrams, and circuit diagrams. The glove aims to provide an automated and controlled therapy system, simplifying hand exercises for patients and enhancing rehabilitation efficiency by reducing reliance on constant therapist supervision. Its design prioritizes a user-friendly, lightweight, and comfortable device for both home and clinical use. This project offers a cost-effective, portable, and user-friendly solution to address challenges related to limited access to rehabilitation therapy and high treatment costs. The pneumatic glove is expected to assist in hand movement, ultimately improving recovery outcomes for individuals with hand movement disabilities. This project aims to contribute to the field of rehabilitation technology by providing an innovative, practical, and efficient therapy solution for patients with hand disabilities.

Keywords: Pneumatic Hand Glove, Rehabilitation Therapy, Hand Mobility Recovery , ESP32 Control System, Cost-Effective Assistive Device.

DROWEDEFENDER: A REAL-TIME DROWSINESS DETECTION AND ALERT SYSTEM

Puan Emy Satira Azrin bt Mohamed Hakke

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, emy@psa.edu.my

Khairi Asyraf bin Airil Anuar

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, kkhairiasyraf@gmail.com

ABSTRACT

Drowsy driving is a major contributor to road accidents worldwide, especially during long trips or late-night driving. In Malaysia, microsleep incidents are a growing concern, posing serious threats to driver safety and public health. Microsleep refers to a brief, involuntary episode of sleep that occurs while a person is awake, typically due to fatigue. These short lapses in attention can lead to severe consequences when operating a vehicle. Technologies that monitor driver alertness are becoming more important, especially for long-distance and commercial drivers. Current systems are either too expensive or limited in function, lacking real-time, adaptive alert mechanisms that can actively wake the driver before an accident occurs. Here I propose the design and implementation of DrowseDefender, a microsleep detection system using facial recognition and eye-tracking with a USB camera and Raspberry Pi Zero 2W. The system sends data to an ESP-WROOM-32E, which activates physical feedback mechanisms to alert the driver. The system uses two SG90 servo motors: one controls a scent spray as a first-level warning, and another triggers a water spray if the driver remains drowsy. Initial tests confirm that the dual-alert mechanism successfully stimulates driver awareness within seconds of detection. DrowseDefender offers a cost-effective, real-time safety solution for preventing drowsy driving accidents. It contributes to driver safety research and can be further developed to detect other alertness-related conditions. The technology shows potential for commercial use in transportation and logistics industries.

Keywords: Drowsy driving, microsleep detection, driver safety, facial recognition.

INNOVATION OF PHARMADROID - ROBOT TRANSPORTATION MEDICINE AND INSTRUMENT

Puan Emy Satira Azrin Bt Mohamed Hakke

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, emy@psa.edu.my

Muhammad Uzzzaayr Bin Jaafar

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, uj.muhammad1@gmail.com

ABSTRACT

This paper presents the development of Pharmadroid, an autonomous delivery robot designed to support hospital staff in addressing the challenges of medicine and medical equipment distribution. Hospitals often face staff shortages, with doctors and nurses managing heavy workloads while also performing routine delivery tasks. Manual delivery is time-consuming, inconsistent, and exposes staff to additional risks, particularly when handling contagious patients. Pharmadroid is equipped with an ESP32-CAM microcontroller integrated with an infrared (IR) sensor to follow healthcare staff in hospital environments, while a secure compartment enables the transport of up to 5 kg of medicine or small medical equipment. The design emphasizes cost-effectiveness, user-friendliness, and reliability, aiming to reduce staff burden, minimize human error, and ensure safe and efficient delivery. By limiting unnecessary human contact in high-risk areas and reducing repetitive manual tasks, Pharmadroid contributes to improved hospital efficiency, enhanced infection control, and better allocation of staff resources.

Keywords: Healthcare robot, Autonomous delivery, Medicine transport, Infection control, Hospital efficiency.

BLIND ASSISTIVE GLASSES - SMART GLASSES WITH OBSTACLE DETECTION AND SOS ALERT FOR BLIND USERS

Puan Emy Satira Azrin Bt Mohamed Hakke

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, emy@psa.edu.my

Nurfarafisha Ashyila Binti Ismadi

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, farafisha3@gmail.com

ABSTRACT

The Blind Assistive Glasses project was developed to address the challenges faced by visually impaired individuals, particularly the blind, who are often exposed to risks such as collisions, falls, or disorientation when navigating public spaces. To mitigate these risks, a smart glasses prototype was designed by integrating key components including ultrasonic sensors, a GPS module, vibration motors, a buzzer, and an ESP32 microcontroller. The ultrasonic sensors detect obstacles ahead of the user, while the vibration motors and buzzer provide immediate haptic and audio feedback. The GPS module enables real-time location tracking, and the ESP32 functions as the central controller, managing sensor data, feedback mechanisms, and IoT connectivity for communication with caregivers. In addition to these core functions, the project incorporates an SOS button with a two-second long-press feature to prevent accidental activation. When triggered, the system sends an emergency notification to caregivers through applications such as Telegram or WhatsApp, including a Google Maps link to the user's precise location. By combining obstacle detection, real-time navigation support, and IoT-based emergency communication, this project is expected to improve user safety, independence, and overall quality of life. Furthermore, its low-cost design and reliance on readily available components make it a feasible academic prototype with strong potential for future scaling and practical applications in assistive technology.

Keywords: Blind Assistive Glasses, Ultrasonic Sensor, ESP32, GPS Tracking, IoT Communication

IV DRIP SMART STAND

Qurratu Aina Binti Mohd Raffie

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, qaina62@gmail.com

Ida Maria Binti Mohd Yusoff

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, iemaria80@gmail.com

ABSTRACT

The IV Drip Smart Stand is developed to enhance patient comfort, safety, and mobility during intravenous (IV) therapy by automating the movement of the traditional IV stand. Conventional stands require manual handling, which can be challenging for patients who are weak, recovering, or in critical condition. The purpose of this research is to design and implement a smart IV stand that follows the patient's movement without requiring manual adjustment, thereby reducing patient burden and improving healthcare efficiency. The proposed system is built using an Arduino Uno microcontroller, three ultrasonic sensors (HC-SR04) to detect patient distance, and an L298N motor driver to control two DC motors powered by a rechargeable 12V battery. The sensors continuously monitor the patient's position in real time, enabling the stand to adjust speed and direction while maintaining a safe following distance. The methodology involves designing the circuit, assembling the prototype, programming the microcontroller, and testing the system in a simulated hospital environment. The experimental results demonstrate that the stand is able to follow the patient smoothly, with controlled speed, stable direction, and reliable emergency stop functions. Safety features such as smooth turns and distance regulation ensure patient security, while sustainability is addressed through modular design, rechargeable batteries, and energy-efficient sensors. This project proves that embedded electronics can be integrated into healthcare devices to create affordable, practical, and user-friendly solutions. Ultimately, the smart IV stand supports patient independence, reduces healthcare provider workload, and contributes to the advancement of medical technology.

Keywords: Iv drip stand, patient mobility, arduino uno, healthcare technology, automation.

THE DEVELOPMENT OF ASSISTIVE SPOON STABILIZER FOR HAND TREMORS PATIENTS

N. Roslan

Department of Electrical Engineering, Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia

NM. Kamaruddin

Department of Electrical Engineering, Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia

Z. Mohamad

Department of Electrical Engineering, Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia

N.A. Moktar

Department of Electrical Engineering, Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia

A. A. A. Wahid

Department of Electrical Engineering, Polytechnic Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Selangor, Malaysia

ABSTRACT

Tremor is the most common movement condition, characterized as a rhythmic and involuntary movement of any body component. Person or individual who suffer from tremor need an assistive device for them to live as normal life. However, the individuals with high-frequency tremors will not benefit from the device because it does not respond enough besides the existing assistive spoon is too expensive and not affordable to be bought by the patient. To overcome this limitation, we proposed a new assistive spoon stabilizer that can responding to be used by patients with hand tremors. The assistive spoon can contribute to the hand tremor society because by having this product, the patient who suffers from hand tremors can eat with a spoon without having difficulties. The project involving processor such as Arduino Nano as it combines with gyro sensor to identify angular of the spoon. It also consists with two servo motor to stabilize the x-axis and y-axis angle of the spoon from the patient hand. It is expected that by using the assistive spoon stabilizer, it can help the community to be more independent because this product is affordable to be bought by the patients compared to the existing assistive spoon in the market which is expensive.

Keywords: Assistive Spoon, Hand Tremor, Movement Disorder, Arduino Nano, Gyro Sensor.

A STUDY ON A BARRIERS OF EFFECTIVE COMMUNICATION WITHIN THE CONCESSION COMPANY IN EDUCATIONAL INSTITUTION (CASE STUDY: UNIVERSITY TECHNOLOGY MARA, SHAH ALAM, MALAYSIA)

Rohaizana Ramli

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Selangor, rohaizana312@gmail.com

Alia Nur Affendi

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Selangor, aliaaffendi1@gmail.com

ABSTRACT

This study aims to investigate the barriers that affect effective communication within concession facility management companies operating in educational institutions, focusing specifically on Universiti Teknologi MARA (UiTM). The objective is to identify the most significant communication challenges and propose practical strategies to enhance workplace communication and service delivery. The main problem addressed in this study is the persistent communication breakdowns that occur due to organizational structure, language and cultural differences, and physical or environmental limitations. These barriers impact operational efficiency, stakeholder engagement, and employee coordination. A quantitative research design was adopted, utilizing structured questionnaires as the primary data collection instrument. The sample consisted of employees from three concession companies, selected through non-probability convenience sampling technique to ensure representation across different levels of employment. Data were analyzed using the Statistical Package for the Social Sciences to determine trends and the most prevalent communication barriers. The findings revealed that organizational barriers were the most critical, followed closely by physical and environmental barriers, with language and cultural differences being less significant but still present. Issues such as communication silos, bureaucratic complexity, and poor feedback systems were identified as major obstacles. The study recommends implementing clearer communication frameworks, reducing procedural delays, upgrading communication infrastructure, and conducting staff training to improve clarity and collaboration. These initiatives are expected to significantly enhance communication flow, operational productivity, and teamwork across concession facility operations in educational environments.

Keywords: barriers, communication, effectiveness, concession, employee.

DESIGN AND DEVELOPMENT OF MULTIFUNCTIONAL THERAPEUTIC WHEELCHAIR UTILIZING SHINGLEY'S METHOD APPLICATION AS PART OF TVET EDUCATION

Nur Farahaizan IDRIS

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah

Ahmad Noor Syukri ZAINAL ABIDIN

Universiti Malaysia Pahang

Nurus Sadiqin ABDUL RAZAK KHAN

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah,

Nurul Izza REDZUAN

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah

ABSTRACT

Technical and Vocational education is an aspect of education which leads to the acquisition of practical and applied skills as well as basic scientific knowledge. TVET has been gaining its popularity and considered as the driving force for sustainable development. In this paper TVET skill is applied to design ten basic therapeutic functions of wheelchair using Shingley's method as design process. Stroke is a health problem caused by blockage to blood supplying oxygen to the human brain. When this occurs, the brain receives inadequate oxygen level which will damage the brain cells. This inevitably will result in non-functional of the human body that is controlled by the damaged section of the brain. With that consequences in mind, stroke is considered a serious nerve injury. Moreover, patients diagnosed with stroke face challenging tasks and massive hurdles during rehabilitation due to their mobility limitations. During the rehabilitation and treatment of stroke patients, one important process is called physiotherapy. The process aims to rehabilitate functions of body movement and in the modern days, this process is often assisted by various equipment provided at a treatment center. Most therapeutic devices come with specialized functions thus require patients to adjust from one device to another according to the desired type of treatment. With mobility limitation to the patients, the session will not only compromise their safety, but also requires non-effective man-hours involving medical staff and caretakers. In addressing this problem, a product innovation was conducted by combining ten therapeutic equipment for patients with mobility limitations to undergo therapy and rehabilitation sessions. This innovative product involves through modification works to a conventional wheelchair by adding ten basic therapeutic features involving exercises to the following body regions; shoulders, hands, feet, fingers, leg muscles, wrists, hand muscles, palms, finger reflexology, palm reflexology and spinal reflexology. The conceptual design and development work of the product were conducted using Shingley's Model with the concept of the final product to be user-friendly and easy-to-operate. With mobility limitations no longer hindering their rehabilitation processes, it is hoped that this effort will help to reduce the depression level of the patients and in the long run, will help to instate their mobility capabilities towards normal tolerance.

Keywords: Stroke, Physiotherapy, Shingle's Model.

THE WHATSAPP DILEMMA: EFFICACY AND BOUNDARY CHALLENGES IN DIGITAL ACADEMIC ADVISING WITHIN MALAYSIAN POLYTECHNICS

Salizawati binti Kamaruzzaman

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Selangor, Malaysia, salizawati@psa.edu.my

Yusnita binti Yusof

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Selangor, Malaysia, yusnita@psa.edu.my

ABSTRACT

The digitalization of academic communication has created a tension between unprecedented accessibility and professional well-being. The efficacy of academic advisory programs is a critical determinant of student success, retention, and overall satisfaction within higher education. The digital revolution has profoundly transformed communication paradigms, extending advisor-advisee interactions beyond formal settings into the realm of informal digital channels such as WhatsApp, email, and social media. This shift is especially significant in Malaysian polytechnics, where the Technical and Vocational Education and Training (TVET) model emphasizes close, supportive mentorship. This quantitative study investigates the prevalence, perceived effectiveness, and inherent challenges of using these informal digital channels within academic advisory programs. A cross-sectional survey was administered to 150 students and 50 academic advisors across three polytechnics. Data analysis using IBM SPSS Statistics 29.0 revealed WhatsApp as the overwhelmingly dominant channel (students: 92%; advisors: 88%), primarily valued for its immediacy and convenience. While both cohorts reported high satisfaction with the speed and accessibility of digital communication (Overall $M = 4.20$, $SD = 0.58$), significant challenges were identified. Advisors reported severe issues with blurred professional-personal boundaries ($M = 4.25$, $SD = 0.81$) and the expectation of immediate response ($M = 4.10$, $SD = 0.79$), while students were primarily concerned with message misinterpretation ($M = 3.40$, $SD = 0.77$). An independent samples t-test confirmed a statistically significant difference ($*p < .001$) in the perception of these challenges, with advisors rating them more severely than students. The study concludes that while informal digital channels dramatically enhance the accessibility and responsiveness of academic advising, they introduce substantial pedagogical and professional challenges that threaten advisor well-being and program sustainability. Evidence-based recommendations include the development of institutional digital communication guidelines, dedicated training programs for advisors on boundary management, and the integration of scheduled virtual appointments to harness the benefits of digital communication while mitigating its drawbacks.

Keywords: Academic advising, digital communication, WhatsApp, polytechnic education, student-lecturer interaction, TVET, Malaysia, instant messaging.

ASSESSING BIM READINESS FOR FACILITY MANAGEMENT AMONG BUILDING OPERATORS IN SELANGOR, MALAYSIA

Salizawati Kamaruzzaman

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, salizawati@psa.edu.my

Rohaizana Ramli

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, rohaizana@psa.edu.my

Yusnita Yusuf

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, yusnita@psa.edu.my

ABSTRACT

Building Information Modeling (BIM) presents a transformative opportunity to enhance building management by enabling data-driven decision-making and efficient lifecycle asset management. However, in Malaysia, a significant gap persists between BIM's potential and its practical application during the operational phase. The purpose of this research is to quantitatively assess the readiness of building operators in Selangor to adopt BIM for facility management (FM). A cross-sectional survey was administered to a purposive sample of facility managers, technicians, and property executives. Data collected from 100 respondents were analyzed using descriptive statistics. The findings reveal a critical dissonance: while awareness of BIM is high (mean score = 3.25), overall readiness for its implementation remains moderate (mean score = 2.18). Key barriers identified include insufficient organizational support, the absence of standardized BIM handover protocols from construction to operations, high perceived financial costs, and a pronounced technical skills gap among operational staff. The study concludes that technological capacity is not the primary constraint; rather, deficiencies in process, policy, and human resources constitute the major impediments. Recommendations are therefore proposed for the development of national BIM-FM handover guidelines, the institution of targeted training programs, and the initiation of pilot projects to demonstrate tangible benefits. These measures are essential to facilitate a more structured and successful transition toward digitalized FM practices in Selangor's building management sector.

Keywords: Building Information Modeling (BIM), facility management, readiness assessment.

ASSESSING AWARENESS OF ENERGY MANAGEMENT PRACTICES AMONG BUILDING OCCUPANTS AT UiTM TAPAH, MALAYSIA

Shangkari KAILANATHAN

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah , Shah Alam, Malaysia, shangkari00@gmail.com

Sumaini CHE MAID

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah , Shah Alam, Malaysia, sumaini06@gmail.com

ABSTRACT

Energy management involves planning both energy production and use. All agents in society, from businesses to individuals, are more conscious of the importance of managing and using energy more efficiently in order to preserve the environment. Efficient energy management and sustainability are crucial for advancing society. Energy management Practices among Building Occupants plays an important role in advancing sustainable energy usage and efficient campus management. Lately, gaps in knowledge, communication and engagement, behavioral factors affect building occupant's awareness with energy-saving measures. Hence, it is crucial to assess awareness of energy management practices. In order to gather information on this subject, a survey was conducted using quantitative method. The questionnaire survey was distributed to 150 employees working in the administrative building of UiTM Tapah. Based on the Krejcie and Morgan (1970) sample size table, the required sample size for a population of 150 occupants is 108 respondents. The SPSS Software was used to analysis the quantitative data. The analysis indicates that while occupants of the UiTM Tapah building are well aware of energy management methods. knowledge had the highest mean, showing good comprehension, but Behavioral scores indicate that occupiers put this information into effect. Enforcement shows moderate to strong views on rules and monitoring. Communication had the lowest score, indicating a need to improve the way energy management information is disseminated in order to raise awareness and participation. The awareness and involvement of building occupants play a vital role in achieving energy efficiency goals.

Keywords: Energy management, energy management practises, building occupant.

MALAYSIAN TECHNICAL AND VOCATIONAL EDUCATION TRAINING (TVET) HIGHER EDUCATION PROGRAMME: STUDY OF FACTORS INFLUENCE STUDENT ENROLLMENT FOR SPECIAL NEEDS STUDENTS

Siti Khalijah, JAMAL

Kolej Komuniti Kepala Batas, Kepala Batas, Pulau Pinang, Malaysia, khalijah@kkkba.edu.my

Thenmoly, RAMACHANTHIRAN

Universiti Teknologi Malaysia, Johor, Malaysia, Thenmoly@utm.my

Suaiza, KHAIRI

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Selangor, Malaysia, suaiza@psa.edu.my

Nurul Aini, MOHD AHYAN

Universiti Teknologi Malaysia, Johor, Malaysia, nurul.aini@utm.my

ABSTRACT

Malaysia higher education institutions offer diverse programs, equipping students with essential skills for career success. These programs, including Technical and Vocational Education Training (TVET) degrees, certifications, and vocational training, are designed to enhance employment prospects. Individuals with special needs have equal access to these opportunities and focus on equipping them with specific skills for self-competence. Mechanical Maintenance Special Skills Certificate Program (MMSCP) at Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah Polytechnic has shown a declining trend from 2021 to 2023. This decline has significant implications for resource allocation and institutional planning within the program. Understanding the motivational factors for enrollment is critical for designing effective promotional strategies to address this issue. This study specifically involves 14 male students aged 19 to 22 with hearing impairments enrolled in the MMSCP at Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah Polytechnic, Selangor, Malaysia. Data were collected through a questionnaire and analyzed using SPSS software, generating results in percentages, means, and standard deviations. The reliability of the questionnaire was confirmed using Cronbach's Alpha test. Findings indicate that student interest, with an average mean score of 3.36, is the most significant factor influencing enrollment. This interest is driven by environmental changes and current trends, which help students excel and achieve their goals. Additionally, parental and peer encouragement play an essential role in shaping students' choices of study programs. With an average mean score of 2.9, parental guidance exhibits the least influence on their decisions. Research detailed results provide valuable insights into the challenges and motivators for student enrollment, enabling the development of targeted promotional strategies to enhance participation in TVET programs.

Keywords: Special Needs Education, Technical And Vocational Education Training(TVET), Enrollment

BRIDGING COMMUNICATION GAPS: A USER-CENTERED DIGITAL SOLUTION FOR DEAF STUDENTS IN TVET INDUSTRIAL TRAINING

Suaiza binti Khairi

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, suaiza@psa.edu.my

Wan Majdah binti Ton Mamat

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, majdah@psa.edu.my

Mohd Sharizan bin Mohd Sharif

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, msharizan@psa.edu.my

ABSTRACT

Industrial training is a critical component of Technical and Vocational Education and Training (TVET), providing students with practical experience in real-world settings. However, for deaf students, this process often presents unique challenges due to communication barriers, limited task comprehension, and difficulties in fulfilling reporting requirements. The purpose of this study is to investigate these challenges and explore the potential of a user-centered digital application as a supportive tool to enhance accessibility and inclusivity during industrial training. A quantitative, descriptive research design was employed, utilizing a structured questionnaire administered to 23 deaf students from Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah who had completed their industrial training. The instrument focused on four key areas: (1) challenges encountered during training, (2) communication methods used in the workplace, (3) approaches to daily report preparation, and (4) writing and technology-related difficulties. Data were analyzed using descriptive statistics to identify patterns and prioritize areas for intervention. The findings reveal that 78% of respondents experienced significant difficulty in preparing daily reports, while 52% struggled to understand assigned tasks. Communication barriers were also prevalent, with 48% reporting challenges in interacting with colleagues and 43% with supervisors. Although some students used sign language (35%) and handwriting (30%) for communication, reliance on translation apps and peer assistance remained low (17% each). Furthermore, only 13% utilized mobile applications for reporting, indicating limited adoption of digital tools. Writing challenges, including sentence construction (39%) and formatting (30%), further compounded these issues. These results underscore the urgent need for inclusive technological solutions. Consequently, this paper proposes the development of a user-centered digital platform that integrates visual templates, real-time communication aids, and structured reporting features to support deaf students in industrial training environments.

Keywords: Deaf student, TVET, industrial training, user-centered digital, digital platform.

FINANCIAL AND INVESTMENT INSTRUMENTS FOR SUSTAINABLE RESOURCE CONSERVATION

PhD. Assoc. prof. Tetyana PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, tetiana.o.petrushka@lpnu.ua

Postgraduate student Sviatoslav HURSKYI

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, sviatoslav.i.hurskyi@lpnu.ua

PhD. Assoc. prof. Yaryna YUKHMAN

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, yaryna.v.yukhman@lpnu.ua

ABSTRACT

In today's environment of rising energy costs, environmental restrictions and global sustainability challenges, companies are forced to seek new ways to improve production efficiency. Resource-saving development requires significant investments to ensure the introduction of innovative technologies, modernisation of equipment and optimisation of production processes. Investment support for resource conservation is a set of financial and economic measures aimed at accumulating, distributing and using investment resources to introduce energy-efficient and environmentally friendly technologies. Its main sources are: enterprises' own funds (profits, depreciation allowances); borrowed capital (bank loans, bonds); attracted funds (state and international programmes, grants, investment funds, public-private partnerships). Investments in resource-saving technologies serve a dual purpose: economic (reducing costs, increasing productivity and profitability of the enterprise) and socio-environmental (reducing negative impact on the environment, enhancing the image of a socially responsible business). The most effective mechanisms include: creating specialised investment programmes at the state level; using green bonds to finance eco-projects; attracting foreign investors through international financial institutions; and developing public-private partnerships in the field of energy conservation. The effectiveness of investments depends on: the level of innovation of the project; the payback period; the availability of tax incentives and state support; the readiness of the enterprise for organisational changes. The main obstacles include: insufficient financial resources of enterprises; high interest rates on loans; insufficient development of financial instruments to support environmental projects; low level of institutional support and instability of legislation. Investment support for resource-efficient development of enterprises is a key factor in improving their competitiveness and environmental safety. Effective implementation of investment programmes in the field of resource conservation is only possible with a comprehensive approach that combines state support, private investment and international financing.

Keywords: Resource-saving, investment resources, financing.

YENİ MEDYA VE KÜLTÜREL DÖNÜŞÜM: NETFLIX ALGORİTMALARI İLE DEĞERLERİN YENİDEN İNŞAASI

Dr. Adem KARTAL

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, ademkartal2525@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma, Netflix'in algoritmaları aracılığıyla önerdiği içeriklerin kültürel değerleri yeniden inşa etmedeki rolünü eleştirel bir bakıştan incelemektedir. Çalışmanın temel amacı, dijital platformların yalnızca eğlence üreten sağlayıcılar değil, aynı zamanda izleyicilerin içerik tercihlerini hem yönlendiren hem de toplumsal norm ve değerleri yeniden inşa eden bir araç olup olmadığını sorgulamaktır. Bu bağlamda, Netflix'in ileri düzey algoritmaları sayesinde izleyicilerin verilerini toplaması, analiz edip içerikleri kişiselleştirerek içerik önerileri sunmasının kişisel bir tercih mi? Yoksa yeniden bir değer inşa etme süreci olup olmadığı sorgulanmıştır. Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan içerik analizi yöntemi kullanılmış olup içeriklerin tematik incelemeleri yapılmış sonuçlar tarafsız bir gözle ortaya konulmaya çalışılmıştır. 2018-2024 yılları arasında Netflix platformunda yayınlanan altı popüler içerikteki (The Spy, Heartstopper, Young Royals, She-Ra and the Princesses of Power, The Haunting of Bly Manor, Duck Butter) LGBT karakterler tematik bir biçimde incelenmiştir. Bulgular göz önüne bulundurulduğunda temsil edilen karakterlerin yalnızca çeşitlilik ve kapsayıcılık sağlama amacına hizmet etmekten çok uzak olduğu, ayrıca izleyicilerin değer dünyasını yeniden inşa etmeye yönelik bir çerçeve sunduğu ortaya konulmuştur. Tüm bu veriler incelendiğinde aslında Netflix platformu sahip olduğu ileri düzey algoritmalar sayesinde izleyicilerin alışkanlıklarını kişiselleştirerek izleyicileri belirli tür içeriklere yönlendirdiği bu süreçte küresel ölçekte yeni bir normal inşa etme çabasında olduğu belirtilebilir. Bu durum, Netflix gibi dijital platformların kültürel ve ideolojik birer aygıtlar olarak ele alınması gerektiğini göstermektedir. Çalışmanın sonuçları yeni medya ortamlarının değeri yeniden inşa etmedeki rolüne ilişkin eleştirel bir bakış sunmakta olup özellikle genç kuşakların izleme deneyimlerinin yalnızca kendi tercihleri olmayıp, aynı zamanda toplumsal ve kültürel normların yeniden inşasında eleştirel bir dille değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Keywords: Netflix, Algoritmalar, Değerlerin İnşası.

NEW MEDIA AND CULTURAL TRANSFORMATION: THE RECONSTRUCTION OF VALUES THROUGH NETFLIX ALGORITHMS

Dr. Adem KARTAL

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, ademkartal2525@gmail.com

ABSTRACT

This study critically examines the role of Netflix's algorithmically curated recommendations in the reconstruction of cultural values. The primary aim is to question whether digital platforms function merely as entertainment providers, or whether they also act as mechanisms that guide viewers' content preferences and actively reconstruct social norms and values. In this context, the study interrogates whether Netflix's collection and analysis of user data, and its personalized content recommendations enabled by advanced algorithms, represent a matter of individual choice or rather a process of value re-engineering. Employing content analysis as a qualitative research method, this study conducts thematic examinations of six popular Netflix productions released between 2018 and 2024 (*The Spy*, *Heartstopper*, *Young Royals*, *She-Ra and the Princesses of Power*, *The Haunting of Bly Manor*, and *Duck Butter*). The findings indicate that the representation of LGBT characters goes far beyond simply ensuring diversity and inclusion; instead, these portrayals contribute to shaping a framework that seeks to reconstruct viewers' value systems. The results suggest that, through advanced algorithmic personalization, Netflix directs audiences toward specific genres and narratives, thereby engaging in a global effort to establish a "new normal." This highlights the need to approach platforms such as Netflix as cultural and ideological apparatuses rather than as neutral intermediaries. The study ultimately offers a critical perspective on the role of new media environments in reconstructing values, emphasizing that younger generations' viewing experiences are not solely the product of personal choice but must also be evaluated as part of the broader reconstruction of social and cultural norms.

Keywords: Netflix, Algorithms, Reconstruction of Values

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ KARAKTER VE DEĞERLER EĞİTİMİNE İLİŞKİN ALGILARININ METAFOR ANALİZİ YOLUYLA İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Akif ERBAŞ

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak, Türkiye, akiferbas@gmail.com

ÖZET

Değerlerin bireyler tarafından kazanımı kadar onların aktarımı da önemli görülen bir husustur. Sosyal bir varlık olarak bireyin toplumla uyum içinde yaşayabilmesinde değerler önemli bir işlev üstlenmektedir. Toplum veya bireyler tarafından benimsenmiş değerlerin yaşatılması, temelde bu değerlerin gelecek nesillere aktarılmasıyla mümkündür. Bu noktada en önemli paydaşlardan biri hiç şüphesiz eğitim kurumlarıdır. Değerler eğitimi doğrudan uygulayacak olan öğretmenler ve öğretmen adayları ise bu sürecin merkezinde yer almaktadır. Toplumsal yapının güçlenmesi ancak karakterli ve değerleri benimsemiş bireylerin yetiştirilmesiyle mümkün olacaktır. Dolayısıyla öğretmen adaylarının eğitiminde karakter ve değerler eğitiminin yer alması önem taşımaktadır. Bu araştırmanın amacı; sınıf öğretmeni adaylarının karakter ve değerler eğitimine ilişkin metaforik algılarını incelemektir. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomenoloji) kullanılmıştır. Araştırma, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 50 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Katılımcılar amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenmiş olup, “Karakter ve Değerler Eğitimi dersi”ni seçen öğrenciler çalışma grubunu oluşturmuştur. Ders döneminin başında ve sonunda, öğrencilerin karakter ve değerler eğitimine yönelik algılarını ortaya çıkarmak amacıyla “Karakter ve Değerler eğitimi ..... gibidir. Çünkü .....” şeklinde hazırlanan açık uçlu anket formu uygulanmıştır. Elde edilen veriler NVivo nitel analiz programı aracılığıyla içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Analizler sonucunda öğretmen adaylarının metaforları; “Gelişimsel Süreç”, “Temel Oluşturma”, “Yol Gösterme”, “Şekillenme ve Dönüşüm”, “Koruyuculuk”, “Anlamlı Bütünlük”, “Derinlik” ve “Riskler” temaları altında toplanmıştır. Özellikler gelişimsel süreç temasında dikkat çekici bir farklılık görülmüş; ön testte 27, son testte 46 metafor bu temanın altında kodlanmıştır. Bu tema kapsamında karakter ve değerler eğitimi öğretmen adaylarının zihninde doğal, ihtiyaç temelli, kademeli ve uzun vadeli bir yatırım süreci olarak şekillenmiştir. Bulgular, öğretmen adaylarının ön testte daha yüzeysel ve somut metaforlar ürettiklerini, son testte ise kavramsal derinlik ve soyutlama gücü yüksek metaforların öne çıktığını göstermektedir. Bu sonuç, karakter ve değerler eğitimi dersinin öğretmen adaylarının konuya ilişkin algılarında önemli bir gelişim sağladığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Karakter eğitimi, değerler eğitimi, metafor, sınıf öğretmeni adayı

AN INVESTIGATION OF PRE-SERVICE PRIMARY TEACHERS' PERCEPTIONS OF CHARACTER AND VALUES EDUCATION THROUGH METAPHOR ANALYSIS

Assist. Prof. Dr. Ahmet Akif ERBAŞ

Zonguldak Bülent Ecevit University, Zonguldak, Türkiye, akiferbas@gmail.com

ABSTRACT

The acquisition of values by individuals is as important as their transmission, since values play a crucial role in enabling individuals, as social beings, to live in harmony with society. The sustainability of values adopted by individuals or communities fundamentally depends on their transfer to future generations. At this point, one of the most significant stakeholders is undoubtedly educational institutions. Teachers and pre-service teachers, who are directly responsible for implementing values education, are at the very center of this process. Strengthening social structure can only be achieved through the education of individuals who internalize values and develop strong character. Therefore, including character and values education in pre-service teacher training programs is of great importance. The aim of this study is to examine pre-service primary school teachers' metaphorical perceptions regarding character and values education. The study employed a qualitative phenomenological design. The research was conducted with 50 pre-service teachers enrolled at a public university during the 2024–2025 academic year. Participants were selected through purposive sampling, and those taking the "Character and Values Education" course formed the study group. At the beginning and end of the semester, an open-ended questionnaire was administered to elicit students' perceptions of character and values education, in the format: "Character and values education is like ... because ...." The collected data were analyzed using NVivo software and content analysis methodology. The analysis revealed that the participants' metaphors clustered under eight themes: "Developmental Process," "Foundation Building," "Guidance," "Shaping and Transformation," "Protection," "Meaningful Integrity," "Depth," and "Risks." Notably, a significant difference was observed in the "Developmental Process" theme, with 27 metaphors coded in the pre-test and 46 in the post-test. Within this theme, character and values education was conceptualized by pre-service teachers as a natural, needs-based, gradual, and long-term investment process. The findings indicate that while participants initially produced more superficial and concrete metaphors, post-test responses reflected greater conceptual depth and abstraction. These results suggest that the character and values education course significantly enhanced pre-service teachers' perceptions of the subject.

Keywords: Character education, values education, metaphor, pre-service primary teacher

KAVIMLER GÖÇÜNDEN BEYİNE GÖÇÜNE: LİDERLİĞİN ETKİSİ

Dr. Ahmet KILIÇ

Millî Eğitim Bakanlığı, Gaziantep, Türkiye, ahmet_kilic_27@com.tr

ÖZET

İnsanlık tarihi boyunca göç, hem bireysel hem de toplumsal düzeyde önemli bir hareketlilik biçimi olarak ortaya çıkmıştır. Yerleşik hayata geçilmeden önce insanlar, temel ihtiyaçlarını karşılamak ve güvenliklerini sağlamak amacıyla zorunlu olarak göç etmek durumunda kalmışlardır. Yerleşik yaşamın başlamasıyla birlikte, göç hareketleri kitlesel boyut kazanmış ve topluluklar belirli bir coğrafyayı yurt edinerek uzun süreli yerleşimler oluşturmuştur. Teknolojinin gelişmesi ve insanların ihtiyaçlarının çeşitlenmesiyle birlikte yer değiştirme hız ve yoğunluk açısından daha dinamik bir hâl almıştır. Bireysel veya toplu bu hareketlere genel olarak göç denilmekle birlikte, yakın mesafeli ve kısa süreli yer değiştirmeler göç olarak kabul edilmemektedir. Günümüzde ise göç kavramı, beyin göçü, sanal göç gibi yeni boyutlarla ilişkilendirilmekte ve farklı tanımlamalarla zenginleştirilmektedir. Göç olaylarını etkileyen faktörler arasında çevresel koşullar, ekonomik fırsatlar, eğitim imkânları, siyasi durum, sosyal ve ailevi bağlar, sağlık ve güvenlik gibi unsurlar öne çıkmaktadır. Bunun yanında, göç süreçlerinde etik ilkeler de önemli bir rol oynamaktadır. Toplulukların bir arada yaşamını sürdürebilmesi, adaletin sağlanması ve toplum düzeninin korunması için liderlerin etik ilkeleri dikkat alması gerekmektedir. Literatürde göç üzerinde liderlerin rolü genellikle sınırlı biçimde incelenmiştir. Oysa liderler, kitleleri etkileme ve peşlerinden sürüklenme yeteneğine sahip bireyler olarak, göç süreçlerinde hem yönlendirici hem de etik sorumluluk taşıyan aktörlerdir. Tarih boyunca etkili liderler, sadece stratejik ve politik kararlarıyla değil, aynı zamanda toplumun değerlerini ve etik anlayışını gözeterek göç süreçlerine yön vermişlerdir. Bu çalışmanın amacı, kavimler göçünden günümüz beyin göçüne kadar uzanan süreçte liderlerin etkilerini incelemektir. Literatür taraması yöntemiyle yürütülen nitel araştırmada, tarihin seyrini değiştiren göç örnekleri ele alınmış ve bu göçler üzerinde etkili olan liderlerin rolü analiz edilmiştir. Çalışma, liderliğin göç dinamikleri ve toplum değerleri üzerindeki önemine dikkat çekmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Göç, değerler, lider, liderlik.

FROM THE MIGRATION OF PEOPLES TO THE MIGRATION OF MINDS: THE IMPACT OF LEADERSHIP

Dr. Ahmet KILIÇ

Ministry of Education, Gaziantep, Turkey, ahmet_kilic_27@hotmail.com

ABSTRACT

Throughout human history, migration has emerged as an important form of mobility at both the individual and societal levels. Before settling down, people were forced to migrate in order to meet their basic needs and ensure their safety. With the advent of settled life, migration movements took on a mass scale, and communities established long-term settlements by adopting a specific geography as their homeland. With the advancement of technology and the diversification of human needs, relocation has become more dynamic in terms of speed and intensity. While these individual or collective movements are generally referred to as migration, short-distance and short-term relocations are not considered migration. Today, the concept of migration is associated with new dimensions such as brain drain and virtual migration and is enriched with different definitions. Among the factors influencing migration, environmental conditions, economic opportunities, educational opportunities, political situation, social and family ties, health, and security stand out. In addition, ethical principles play an important role in migration processes. For communities to continue living together, justice to be ensured, and social order to be maintained, leaders must pay attention to ethical principles. In the literature, the role of leaders in migration has generally been examined in a limited manner. However, leaders, as individuals with the ability to influence and rally the masses, are actors who play both a guiding and ethical role in migration processes. Throughout history, influential leaders have guided migration processes not only through their strategic and political decisions, but also by taking into account the values and ethical understanding of society. The aim of this study is to examine the impact of leaders on migration processes, from the migration of tribes to today's brain drain. Conducted as a qualitative study using literature review methods, the study examines migration examples that have changed the course of history and analyzes the role of leaders who have influenced these migrations. The study aims to highlight the importance of leadership on migration dynamics and societal values.

Keywords: Migration, values, leader, leadership.

AKADEMİK İLİŞKİLER ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Dr. Ahmet KILIÇ

Millî Eğitim Bakanlığı, Gaziantep, Türkiye, ahmet_kilic_27@com.tr

ÖZET

Özerk bir idari yapıya sahip üniversiteler, çok yönlü eğitim kurumlarıdır. Bu kurumlar; çeşitli eğitim ortamlarını, sınavla seçilmiş farklı yeteneklere sahip öğrencileri, ilgi ve uzmanlık alanları farklı personeli bünyesinde barındırmaktadır. Üniversite yönetiminde öğrenci memnuniyeti önemli bir unsurdur. Nitekim üniversitelerin internet sayfalarında bu doğrultuda çeşitli anketlerin yapıldığı görülmektedir. Ayrıca üniversitelerde, öğrencilerin sosyal ve duygusal yönden gelişimlerini desteklemek amacıyla farklı projeler yürütülmektedir. Özellikle öğrencilerin akademisyenlerle kurdukları ilişkiler, onların akademik hayatlarını olumlu ya da olumsuz yönde etkilemektedir. Öğrenci-öğretim elemanı ilişkisinin sağlıklı olması veya tam tersine sorunlu bir şekilde ilerlemesi, öğrencilerin yalnızca eğitim süreçlerini değil, mezuniyet sonrasında elde edecekleri mesleki yaşamlarını da derinden etkilemektedir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin akademik ilişkilere yönelik algılarını ölçmeye elverişli, güvenilir ve geçerli bir ölçme aracı geliştirmektir. Çalışmada öncelikle, öğrencilerin akademik çevreleriyle ilişkilerini konu alan yurt içi ve yurt dışı literatür taraması yapılmış ve 42 madde oluşturulmuştur. Alanında uzman akademisyenlerle gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda 9 madde çıkarılarak madde havuzu 33 maddeye indirgenmiştir. Daha sonra bu maddeler ön uygulamaya tabi tutulmuş, anlaşılabilirliği düşük görülen ifadeler ölçekten çıkarılmıştır. Ölçeğin nihai hâli, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Gaziantep Üniversitesinde öğrenim gören 480 öğrenci üzerinde uygulanmıştır. Ölçek, beşli Likert tipinde ve olumlu ifadelerden oluşmaktadır. Araştırma süreci devam eden bu çalışmada; elde edilen veriler, SPSS istatistik programı aracılığıyla faktör analizine tabi tutularak geçerlik ve güvenirlik incelemeleri yapılacaktır. Araştırmanın, üniversite öğrencilerinin akademik ilişkilere dair algılarını ölçmeye yönelik literatürdeki önemli bir boşluğu dolduracağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akademik ilişki, üniversite, öğretim elemanı, öğrenci, ölçek geliştirme.

DEVELOPMENT OF AN ACADEMIC RELATIONSHIP SCALE

Dr. Ahmet KILIÇ

Ministry of Education, Gaziantep, Turkey, ahmet_kilic_27@hotmail.com

ABSTRACT

Universities with autonomous administrative structures are multifaceted educational institutions. These institutions accommodate various educational environments, students with different abilities selected through examinations, and staff with different interests and areas of expertise. Student satisfaction is an important factor in university management. Indeed, various surveys are conducted on university websites in this regard. Additionally, universities carry out different projects to support students' social and emotional development. In particular, the relationships students establish with academics positively or negatively affect their academic lives. Whether the student-faculty relationship is healthy or problematic deeply affects not only students' educational processes but also their professional lives after graduation. In this context, the aim of the study is to develop a reliable and valid measurement tool suitable for measuring university students' perceptions of academic relationships. In the study, a literature review was first conducted on domestic and international studies focusing on students' relationships with their academic environments, and 42 items were created. As a result of interviews conducted with academics specializing in the field, 9 items were removed, reducing the item pool to 33 items. These items were then subjected to a pilot study, and statements deemed to be unclear were removed from the scale. The final version of the scale was applied to 480 students enrolled at Gaziantep University during the 2024-2025 academic year. The scale is a five-point Likert type scale consisting of positive statements. In this ongoing research, the data obtained will be subjected to factor analysis using the SPSS statistical program to examine validity and reliability. It is believed that this research will fill an important gap in the literature regarding the measurement of university students' perceptions of academic relationships.

Keywords: Academic relationship, university, faculty member, student, scale development.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEĞERLER EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Prof. Dr. Ali Ekber GÜLERSOY

DEÜ, İzmir, Türkiye, gulersoy74@gmail.com

Doç. Dr. Nalan ALTAY

MCBÜ, Manisa, Türkiye, nalankad@hotmail.com

ÖZET

Son yarım yüzyılda gelişen teknoloji ve artan kentleşme, toplumların sosyal yapısını karmaşıklaştırmış ve değer sistemlerini yeniden şekillendirmiştir. Geleneksel yaşamda, toplumun ortak değerler etrafında birleştiği bir sosyal yapı hakimken zamanla farklı değer sistemlerine sahip yapıların bir arada yaşadığı toplum düzeni egemen olmuştur. Bu toplumsal düzen içinde uzlaşma kültürü ve ortak bir aidiyet duygusunun yaratılması için evrensel değerlerin ön plana çıkarılması gerektiği düşünülmektedir. Değerler eğitimi, bireylerin yaşamlarını şekillendiren ve onların davranışlarına amaç, anlam ve sorumluluk katan bir bilinç geliştirme süreci olarak tanımlanabilir. Alanyazında değerler farklı biçimde sınıflandırılmıştır. Örneğin; Schwartz vd. (2012) değerleri öz geliştirme, değişime açıklık, öz çıkar ve koruma olarak dört boyutta; Nelson (1974) bireysel değerler, grup değerleri ve sosyal değerler olarak üçe boyutta ele alır. Aydın (2003) ise değerleri geleneksel, modern ve dini değerler olarak sınıflandırır. Değerler eğitiminin disiplin ve davranış sorunlarının azalttığı ve öğrencilerin karakter gelişiminde önemli rol oynadığı düşünülmektedir. Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının değerler eğitimi hakkındaki düşünceleri ortaya konmuştur. Araştırmanın problemi şudur: "Öğretmen adaylarının değerler eğitimi hakkındaki düşünceleri nelerdir?" Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması kullanılmıştır. Araştırma, 2024-2025 Eğitim Öğretim yılı bitiminde iki devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesinde öğrenim gören sosyal bilgiler öğretmenliğinde eğitim gören son sınıf öğrencilerini içermektedir. Veri toplama aracı yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir.

Öğretmen adayları öğretmenliği toplumsal değerlerin genç nesillere taşındığı bir meslek olarak görmektedirler. Onların eğitim süreci boyunca pek çok değer kazandığı; yalnızca meslek bilgisi değil aynı zamanda değer odaklı bir eğitim süreci ile eğitim aldıkları söylenebilir. Katılımcılar eğitim sürecinde sorumluluk, saygı, empati, yardımlaşma ve sabır değerlerini kazandıklarını sıklıkla vurgulamışlar; lisans eğitimi boyunca bireysel gelişimlerini destekleyen aynı zamanda da öğretmenlik mesleğine de uyarlayabildikleri pek çok değer edindiklerini ifade etmişlerdir. Katılımcıların değer öğretiminde uygulanacak yöntemlere ilişkin görüşleri incelendiğinde sınıf içi etkinliklerden anlatım yöntemine kadar pek çok değer eğitimi yaklaşımının benimsendiği görülmüştür. Bununla birlikte, değer analizi yaklaşımı, gizli öğretim ve doğrudan öğretim gibi teorik temelli yöntemlerin en sık dile getirilen değer öğretim yöntemleri olduğu ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Değerler eğitimi, sosyal bilgiler, öğretmen adayları.

TEACHER CANDIDATES' OPINIONS ON VALUES EDUCATION

Prof. Dr. Ali Ekber GÜLERSOY

DEU, İzmir, Turkey, gulersoy74@gmail.com

Doç. Dr. Nalan ALTAY

MCBU, Manisa, Turkey, nalankad@hotmail.com

ABSTRACT

In the last half century, developing technology and increasing urbanization have complicated the social structure of societies and reshaped value systems. While traditional life was dominated by a social structure united by common values, over time, a social order in which individuals with different value systems coexisted has become dominant. Within this social order, it is believed that universal values should be emphasized to create a culture of consensus and a shared sense of belonging. Values education can be defined as a process of developing consciousness that shapes individuals' lives and adds purpose, meaning, and responsibility to their behavior. Values are classified differently in the literature. For example, Schwartz et al. (2012) consider values in four dimensions: self-improvement, openness to change, self-interest, and protection; Nelson (1974) considers values in three dimensions: individual values, group values, and social values. Aydın (2003) classifies values as traditional, modern, and religious values. Values education is believed to reduce disciplinary and behavioral problems and play a significant role in students' character development. This study presents the opinions of social studies teacher candidates on values education. The research problem is as follows: "What are the thoughts of prospective teachers about values education?" This study employed a case study, one of the qualitative research methods. The study included senior students studying social studies teaching at the Faculties of Education of two state universities at the end of the 2024-2025 academic year. The data collection tool was a semi-structured interview form. The data obtained was analyzed using content analysis.

Preservice teachers view teaching as a profession where social values are passed down to younger generations. It can be said that they acquired many values throughout their education, not only through professional knowledge but also through a values-focused education process. Participants frequently emphasized that they acquired the values of responsibility, respect, empathy, cooperation, and patience during their undergraduate education. They stated that they acquired many values that supported their personal development and that they could adapt to the teaching profession. When participants' opinions on the methods to be applied in values education were examined, it was observed that a variety of values education approaches were adopted, from classroom activities to the lecture method. However, it has been revealed that theoretically based methods such as the value analysis approach, covert teaching and direct teaching are the most frequently mentioned values teaching methods.

Keywords: Values education, social studies, teacher candidates.

TOPLUMSAL GELİŞİME KATKILARI BAKIMINDAN KORO EĞİTİMİ

Dr.Öğr. Üyesi Aykut Önder Sarıçiftçil

Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye, sciftci@pau.edu.tr

ÖZET

İnsanın en önemli iletişim aracı sesidir. İnsan konuşabilmeyi, çevresiyle etkileşim içinde olabilmeyi sesiyle sağlar. İnsanın biyolojik yapısında var olan ses, ayrıca müziksel olarak da bir çalgıdır. Sesini kullanan insan, bilinçli ya da bilinçsiz olarak bir çalgıya sahip olarak yaşamaktadır. İnsan sesinin bu yapısı, koro müziği ile arasındaki etkileşimi çağlar öncesine kadar götürür. İlkel kavimlerde toplu olarak yapılan törenler, eğlenceler toplu şarkı söyleme şeklinde olmuştur. Bu da koro müziği geleneğinin ilk oluşumlarını göstermiş ve bugünlere kadar gelmiştir (Gökçe, 2007; Uçan, 2001).Koro müziğinin, diğer müzik alanlarından farklı oluşunun en belirgin özeliği, sesin her ortamda, her şekilde, her durumda kullanılabilmesi ve işlenebilmesidir. Korolar, toplumları en etkin, en yaygın, en çabuk ve en ucuz biçimde etkileyebilen bir eğitim modelidir. Bir mahallede, okulda, bir ceza evinde ya da oturduğunuz sitede, çalıştığınız iş yerinizde, küçük bir kasabada hemen bir koro oluşturabilirsiniz. Çünkü sesin çalgı olma özelliği bu durumu kolaylaştırır. İnsan sesi, diğer çalgılara göre işlenmeye, kullanılmaya daha hazır bir yapıdadır. Bundan dolayıdır ki, korolar oluşturmak ve korolardan müziksel sonuç almak, diğer bireysel çalgı eğitimleri, toplu çalgı-orkestra topluluklarına göre daha çabuk ve daha yaygın biçimde yapılabilmektedir. Koro eğitimi ve yönetimi, kendine özgü (müziksel) bir “insan ve toplum eğitimi ve yönetimi”dir (Uçan, 2001; 31). Bundan dolayıdır ki, koro müziği ve eğitimi bireylerin ve toplumların gelişmesinde etkin bir yapıya sahiptir.

Anahtar kelimeler: Ses Eğitimi,Koro, Koro Eğitimi

CHOIR TRAINING IN TERMS OF ITS CONTRIBUTIONS TO SOCIAL DEVELOPMENT

Dr. öğr. Üyesi Aykut Önder Sarıçiftçil

Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye, sciftci@pau.edu.tr

ABSTRACT

The voice is the most important means of communication for humans. Humans use it to speak and interact with their environment. The voice inherent in human biology is also a musical instrument. A person who uses their voice, consciously or unconsciously, lives by possessing an instrument. This structure of the human voice dates back centuries to its interaction with choral music. In primitive tribes, communal ceremonies and celebrations took the form of group singing. This marked the first formations of the choral music tradition and has survived to this day (Gökçe, 2007; Uçan, 2001). The most significant characteristic of choral music, which distinguishes it from other musical disciplines, is that sound can be used and processed in any environment, in any form, and in any situation. Choirs are an educational model that can impact societies in the most effective, widespread, rapid, and inexpensive way. You can quickly form a choir in a neighborhood, a school, a prison, your residential complex, your workplace, or even a small town. The instrumental nature of the voice facilitates this process. The human voice is more readily malleable and adaptable than other musical instruments. Therefore, forming choirs and achieving musical results from them can be done more quickly and more extensively than other individual instrument training or collective instrument-orchestral ensembles. Choir training and conducting is a unique (musical) form of "human and social education and management" (Uçan, 2001; 31). Therefore, choral music and education have an effective role in the development of individuals and societies.

Keywords: Voice education, Choir, Choir Education.

DOĞU AKDENİZ'DE İNSANSIZ HAVA ARAÇLARI (İHA) DİPLOMASİSİ: İSRAİL VE GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ'NİN GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ VE BÖLGESEL YANSIMALARI

Dr. Büşra ÜZEHAN

İstanbul, Türkiye, drbusrauzehan@gmail.com

ÖZET

Doğu Akdeniz, son yıllarda enerji kaynaklarının keşfi, deniz yetki alanı anlaşmazlıkları ve artan bölgesel rekabet nedeniyle stratejik bir jeopolitik merkez haline gelmiştir. Bu bağlamda İsrail ile Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) arasında gelişen güvenlik işbirliği, özellikle insansız hava araçlarının (İHA) kullanımıyla birlikte çok katmanlı bir boyut kazanmıştır. Bu çalışmanın temel amacı, İsrail'in gelişmiş İHA teknolojilerinin GKRY'nin güvenlik ve savunma uygulamalarına entegrasyonunu analiz etmek, bu sürecin diplomatik ve stratejik etkilerini değerlendirmek ve gelişmelerin Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) üzerindeki dolaylı etkilerini ortaya koymaktır. Araştırmada nitel bir yöntem benimsenmiş; akademik literatür, resmi raporlar, savunma belgeleri, bölgesel analizler ve güncel medya kaynakları sistematik olarak incelenmiş, elde edilen veriler karşılaştırmalı analiz ve içerik değerlendirmesiyle yorumlanmıştır. Bu yöntemle ulaşılan bulgular, İHA teknolojisinin GKRY'nin deniz gözetimi, enerji altyapısının korunması ve caydırıcılık stratejilerinde somut ve belirgin bir kapasite artışı sağladığını göstermektedir. Ayrıca bulgular, İHA diplomasisinin yalnızca askerî operasyonlarla sınırlı kalmayıp, istihbarat paylaşımı, ortak tatbikatlar, uluslararası imajın güçlendirilmesi ve stratejik iletişim gibi alanlarda da iki taraf arasında güven tesisine katkı sağladığını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, elde edilen veriler bu işbirliğinin bölgesel güç dengeleri açısından provokatif bir unsur olabileceğini, özellikle Türkiye-GKRY ilişkilerinde yeni gerilim noktaları doğurduğunu göstermektedir. Hava sahası denetimi ve deniz yetki alanı gözetimi faaliyetleri, bölgesel kriz olasılıklarını artırırken, İHA diplomasisi enerji güvenliği ve jeopolitik istikrarla bağlantılı riskleri de gündeme getirmektedir. Sonuç olarak, bu çalışma İHA diplomasisinin Doğu Akdeniz'de yalnızca teknoloji ve güvenlik meselesi olmadığını, aynı zamanda diplomatik söylemleri, ittifak dinamiklerini ve bölgesel güç dengelerini yeniden tanımlayan stratejik bir araç olduğunu ileri sürmekte ve uluslararası ilişkiler literatürüne özgün bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İHA Diplomasisi, İsrail, GKRY, Doğu Akdeniz

UNMANNED AERIAL VEHICLE (UAV) DIPLOMACY IN THE EASTERN MEDITERRANEAN: SECURITY COOPERATION BETWEEN ISRAEL AND THE REPUBLIC OF CYPRUS AND ITS REGIONAL IMPLICATIONS

Dr. Büşra ÜZEHAN

İstanbul, Türkiye, drbusrauzehan@gmail.com

ABSTRACT

The Eastern Mediterranean has become a strategic geopolitical hub in recent years due to the discovery of energy resources, disputes over maritime jurisdiction, and escalating regional competition. In this context, the security cooperation between Israel and the Republic of Cyprus (RoC), particularly through the use of unmanned aerial vehicles (UAVs), has gained a multi-dimensional significance. The primary aim of this study is to analyze the integration of Israel's advanced UAV technologies into the security and defense operations of the RoC, assess the diplomatic and strategic implications of this process, and examine its indirect effects on Turkey and the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC). A qualitative methodology was adopted, with a systematic review of academic literature, official reports, defense documents, regional analyses, and up-to-date media sources, and the collected data were interpreted through comparative analysis and content evaluation. The findings indicate that UAV technology significantly enhances the RoC's maritime surveillance, protection of energy infrastructure, and deterrence strategies. Furthermore, the findings reveal that UAV diplomacy is not limited to military operations alone but also contributes to building trust between the two actors through intelligence sharing, joint exercises, strengthening international image, and strategic communication. However, the data also suggest that this cooperation can act as a provocative factor in regional power dynamics, generating new tension points in Turkey–RoC relations. Airspace monitoring and maritime jurisdiction oversight activities increase the likelihood of regional crises, while UAV diplomacy simultaneously raises risks linked to energy security and geopolitical stability. In conclusion, this study argues that UAV diplomacy in the Eastern Mediterranean is not merely a matter of technology and security but constitutes a strategic instrument that redefines diplomatic discourse, alliance dynamics, and regional power balances, providing a unique contribution to the literature on international relations and technology-based diplomacy.

Keywords: UAV Diplomacy, Israel, Republic of Cyprus, Eastern Mediterranean.

NORMAL GELİŞİM VE ÖZEL GEREKSİNİM BAĞLAMINDA ANNE-ÇOCUK ETKİLEŞİMİ

Asya BAŞKURT,

Milli Eğitim Bakanlığı, Lefkoşa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, asyabaskurt8@gmail.com

Canan NURÇİN SÖNMEZ

Milli Eğitim Bakanlığı, Lefkoşa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, canannurcin@gmail.com

ÖZET

Bu araştırma, normal gelişim gösteren ve özel gereksinim olan çocuklara sahip annelerin çocuklarıyla kurdukları etkileşim davranışlarına ilişkin görüşlerini incelemektedir. Erken çocukluk döneminde anne-çocuk etkileşimi, bilişsel, sosyal, duygusal ve dilsel gelişimin temel belirleyicisi olarak görülmektedir. Özellikle özel gereksinimli çocuklarda etkileşimin niteliği, gelişimsel süreci doğrudan etkilemektedir. Araştırma, nitel yöntemle yürütülmüş ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışma grubunu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaşayan, 10'u normal gelişim gösteren, 10'u özel gereksinimli çocuğa sahip toplam 20 anne oluşturmuştur. Veriler betimleme, sistematik analiz ve ilişkilendirme yöntemleriyle incelenmiş; bulgular frekanslarla desteklenmiştir. Araştırmada geçerlik ve güvenilirliği sağlamak için doğrudan alıntılara, uzman görüşlerine, katılımcı teyidine başvurulmuştur. Bulgulara göre normal gelişim gösteren çocukların anneleri, çocuklarıyla iletişim kurmakta güçlük yaşamamış, günlük rutinleri paylaşmış, ödevlerinde ve ders çalışmalarında aktif destek sağlamış, çocuklarının duygularını sözel yollarla ifade etmelerine yardımcı olmuştur. Tehlikeli durumlarda doğrudan müdahalede bulunmuş, çocuklarının müzik, dans, yüzme, resim gibi alanlarda gelişimlerini desteklemiştir. Anneler ayrıca çocuklarının baba ve kardeşleriyle etkileşim kurmasına önem vermiş, problemleri davranışlarda sözlü uyarıyı seçmiştir. Özel gereksinimli çocukların anneleri ise etkileşimi çoğunlukla kendileri başlatmış; çocuklar dokunma ve jest gibi sözel olmayan yolları daha sık kullanmıştır. Anneler inatçı davranışlar karşısında etkileşimden uzaklaşma eğilimi göstermiş, toplumun bakışından rahatsızlık duymuş ve yeni ortamlara katılımda zorluk yaşamıştır. Bununla birlikte çocuklarıyla babaları üzerinden kurulan etkileşim dikkat çekmiştir. Anneler sorunların çözümünde çocuklarıyla konuşmayı seçmiş, gerektiğinde eşlerinden ve uzmanlardan destek almıştır. Bazı anneler rutin yaklaşımlara ek olarak ödül-ceza yöntemlerine de başvurmuştur. Elde edilen bulgular, anne-çocuk etkileşiminin günlük yaşamın akışına ek olarak akademik destek, duygusal paylaşım ve sosyal gelişimde kritik rol oynadığını göstermektedir. Normal gelişim gösteren çocukların anneleri daha doğal ve rahat bir tutum sergilerken özel gereksinimli çocukların anneleri daha yönlendirici ve koruyucu davranışlar geliştirmiştir. Öte yandan özel gereksinimli çocukların annelerinin toplumsal önyargılardan ve sosyal çevrenin bakış açısından olumsuz etkilendikleri anlaşılmaktadır. Anne-çocuk etkileşiminin niteliği çocukların tüm gelişim alanlarında belirleyici bir öge olarak öne çıkmaktadır. Bu bulgular, aile eğitim programlarının geliştirilmesi, öğretmen-aile işbirliğinin güçlendirilmesi ve politika yapıcıların destek stratejilerinde yol gösterici olabilir. Ayrıca anne-çocuk etkileşimini artırmaya yönelik müdahale programlarının uygulanması, annelere sorun çözme süreçlerinde bilgilendirici materyaller sağlanması ve ileride yapılacak çalışmalarda baba ve kardeşlerin de dâhil edilerek karşılaştırmalı araştırmalara yer verilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Anne-çocuk etkileşimi, özel gereksinimli çocuk, normal gelişim, nitel araştırma, aile eğitimi.

MOTHER-CHILD INTERACTION WITHIN THE CONTEXT OF TYPICAL DEVELOPMENT AND SPECIAL NEEDS

Asya BAŞKURT,

Milli Eğitim Bakanlığı, Lefkoşa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, asyabaskurt8@gmail.com

Canan NURÇİN SÖNMEZ

Milli Eğitim Bakanlığı, Lefkoşa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, canannurcin@gmail.com

ABSTRACT

This study examines the views of mothers of typically developing and special needs children regarding their interaction behaviors with their children. In early childhood, mother-child interaction is considered a key determinant of cognitive, social, emotional, and linguistic development. Especially for children with special needs, the quality of interaction directly influences developmental processes. The research was conducted using a qualitative method with a semi-structured interview form. The study group consisted of 20 mothers living in the Turkish Republic of Northern Cyprus: 10 with typically developing children and 10 with special needs children. Data were analyzed through descriptive, systematic, and relational techniques, supported by frequency counts. To ensure validity and reliability, direct quotations, expert opinions, and participant confirmations were utilized. Findings indicate that mothers of typically developing children did not experience difficulties in communication, shared daily routines, actively supported homework and study activities, and helped their children express emotions verbally. They directly intervened in dangerous situations and supported their children's development in areas such as music, dance, swimming, and art. These mothers also emphasized the importance of children's interactions with fathers and siblings, and tended to use verbal warnings in cases of problematic behavior. Mothers of children with special needs, on the other hand, generally initiated interactions themselves, while children more frequently used nonverbal communication such as touch and gestures. These mothers tended to withdraw during stubborn behaviors, felt discomfort with societal attitudes, and faced difficulties in participating in new environments. Notably, interactions through fathers were highlighted. In solving problems, mothers primarily chose to talk with their children and, when necessary, sought support from spouses or professionals. Some also applied reward-punishment strategies alongside routine approaches. The findings demonstrate that mother-child interaction plays a critical role not only in daily routines but also in academic support, emotional sharing, and social development. While mothers of typically developing children adopted a more natural and relaxed approach, mothers of children with special needs displayed more directive and protective behaviors. Moreover, the latter group was negatively affected by social prejudices and community perceptions. In conclusion, the quality of mother-child interaction emerges as a decisive factor across all areas of child development. These findings may guide the development of family education programs, the strengthening of teacher-family collaboration, and policy-making in support strategies. It is also recommended to implement intervention programs aimed at enhancing mother-child interaction, provide mothers with informative materials for problem-solving processes, and include fathers and siblings in future comparative studies.

Keywords: Mother-child interaction, children with special needs, typical development, qualitative research, family education.

BEYOND HOFSTEDE: PROPOSING TECHNOLOGY AS THE SEVENTH CULTURAL DIMENSION

Mohammad Mashuq MOHAMMAD

Mardin Artuklu University, Mardin, Türkiye, mashouq.abde@gmail.com

Asst. Prof. Cumali KILIÇ

Mardin Artuklu University, Mardin, Türkiye, cumalikilic@artuklu.edu.tr

ABSTRACT

Hofstede's framework of six cultural dimensions - Power Distance, Uncertainty Avoidance, Individualism/Collectivism, Masculinity/Femininity, Long-/Short-Term Orientation, and Indulgence/Restraint - remains one of the most influential paradigms for understanding national cultures. Yet, in the decades since its formulation, global societies have undergone a profound digital transformation that reshapes values, behaviors, and social norms. In this context, this work argues that technological advancement warrants recognition as a distinct cultural dimension. Unlike existing categories, which emphasize hierarchical structures, temporal orientations, or social relations, technology reflects the degree to which societies adopt, integrate, and normalize digital tools, automation, and connectivity into everyday life. Drawing on recent global patterns in digitalization, artificial intelligence, and platform economies, this viewpoint contends that differences in technological orientation are not merely economic but also cultural, shaping identity, interaction, and collective expectations. Introducing technology as a seventh dimension would enrich comparative cultural studies, bridge existing gaps between national culture and digital transformation, and provide a framework for analyzing how technological diffusion influences cross-cultural dynamics in the 21st century.

Keywords: Cultural Dimensions, Technology, Digital Transformation, Cross-Cultural Studies.

SPORCULARDA DAVRANIŞ DEĞİŞİMİ VE PERFORMANS GELİŞİMİ: MOTİVASYONEL GÖRÜŞMENİN TRANSTEORETİK MODEL İLE BÜTÜNCÜL ANALİZİ

Doç. Dr. Çiğdem ÖNER

İstanbul Rumeli Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, esenlik@cigdemoner.com.tr

ÖZET

Profesyonel sporcularda performans geliştirme, teknik taktik beceri gelişiminin ötesine geçerek stresle başa çıkma, tehdit ve mücadele algısının yönlendirilmesi, kaygıyı yönetme, yaralanma sonrası geri dönüş, hedef ve yarışma yöneliminin sağlıklı yapılandırılmasını destekleyen psikolojik yeterlikleri de içerir. Bu bağlam, sporculara verilen psikolojik destek araçlarının çeşitliliğini talep eden yaklaşımlara ışık tutar. Bu çalışmada, sporcularda performans geliştirme odaklı davranış değişimi müdahalelerinde motivasyonel görüşme yaklaşımının transteoretik model perspektifinden nasıl yapılandırılabileceğine ışık tutmak amaçlanmaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesine dayandırılan çalışmada, verilerin çözümlenmesi sürecinde yorumsayıcı bir yaklaşım benimsenmiştir. Araştırmanın veri setini Web of Science veritabanında tanımlı Web of Science Core Collection, Grants Index, KCI-Korean Journal Database, ProQuest™ Dissertations & Theses Citation Index, Research Commons, SciELO Citation Index olmak üzere 6 farklı koleksiyonda dizinlenen ve gelişmiş arama motoruna “Motivational Interviewing OR Motivational Counseling OR MI (Topic)” AND “Transtheoretical Model OR Stages of Change OR Behavior Change (Topic)” AND “Sport Psychology OR Performance Enhancement OR Performance Psychology (Topic)” anahtar kelimeler zinciri kullanılarak erişilen 279 yayın arasından duplikasyon ayıklaması sonrası kalan 233 özgün çalışma oluşturmaktadır. Çalışma konusunun spesifik oluşu ve literatürdeki sınırlı temsili nedeniyle, tüm bu yayınlar, konuya dolaylı katkı sunma potansiyeli taşımaları gerekçesiyle dışlama kriterleri uygulanmaksızın değerlendirmeye alınmıştır. Araştırmanın bulguları, motivasyonel görüşmenin sporcularda sporcu kimliğinin inşası, öz yeterlik, öz algı, özgüven, içsel motivasyon, hedef bağlılığı, psikolojik dayanıklılık, sosyal etkileşim becerilerinin kazanımı ve iyileştirilmesinde etken olduğunu, bu bağlamda müdahale sürecine transteoretik modelin farkında olmama, farkındalık, hazırlık, eylem, sürdürme ve geriye dönüş aşamalarını entegre etmenin hedeflenen davranış değişiminin etkililiği artıran bir araç olarak kullanılabilirliğini teyit etmektedir. Sonuç olarak, davranış değişimlerinin haritalanmasında motivasyonel görüşme ilkelerinin transteoretik model çerçevesi ile bütüncül kullanımının sporcuların performans gelişiminde evre temelli müdahalede kolaylaştırıcı rol üstlendiği, transteoretik modelin evreye özgü izlenecek stratejilere netlik katmada etken olurken motivasyonel görüşmenin empatik ve işbirliğine dayalı etkileşimi beslediği, bu iki yaklaşımın birlikte kullanımının davranış değişim sürecinin ölçülebilirliğini ve kişiselleştirilebilirliğini güçlü biçimde desteklediği, dolayısıyla sürdürülebilir olumlu performans davranış alışkanlıklarının geliştirilmesinde etkili olduğu söylenebilir. Yürütülen mevcut çalışma sonucunda ortaya konan çıkarımların genellenebilirliğini ve uygulama geçerliliğini artırmak için deneysel çalışmalarla desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Motivasyonel görüşme, davranış değişimi, atletik performans, performans geliştirme.

BEHAVIOR CHANGE AND PERFORMANCE ENHANCEMENT IN ATHLETES: AN INTEGRATED ANALYSIS OF MOTIVATIONAL INTERVIEWING AND THE TRANSTHEORETICAL MODEL

Assoc. Prof. Dr. Çiğdem ÖNER

Istanbul Rumeli University, Istanbul, Turkey, esenlik@cigdemoner.com.tr

ABSTRACT

Performance development in professional athletes extends beyond technical-tactical skill development, including psychological competencies that support coping with stress, managing threat and challenge perception, managing anxiety, post-injury recovery, and healthy structuring of goal and competition orientation. This context sheds light on approaches that require a variety of psychological support tools provided to athletes. This study aims to shed light on how motivational interviewing can be structured from a transtheoretical perspective in performance-enhancing behavioral change interventions for athletes. This study is based on document analysis, one of the qualitative research methods, and adopts an interpretive approach in the process of data analysis. The research dataset consists of 233 original studies remaining after duplication removal from 279 publications indexed in six different collections defined in the Web of Science database: Web of Science Core Collection, Grants Index, KCI-Korean Journal Database, ProQuest™ Dissertations & Theses Citation Index, Research Commons, and SciELO Citation Index. The advanced search engine used the keywords "Motivational Interviewing OR Motivational Counseling OR MI (Topic)" AND "Transtheoretical Model OR Stages of Change OR Behavior Change (Topic)" AND "Sport Psychology OR Performance Enhancement OR Performance Psychology (Topic)". All publications were evaluated without exclusion criteria due to the study's specific topic and limited literature representation, as they could contribute indirectly to the subject. The findings of the study confirm that motivational interviewing is effective in the construction of athlete identity, self-efficacy, self-perception, self-confidence, intrinsic motivation, goal commitment, psychological resilience, and the acquisition and improvement of social interaction skills in athletes, and in this context, integrating the transtheoretical model's stages of unawareness, awareness, preparation, action, maintenance, and relapse process can be used as a tool to increase the effectiveness of targeted behavioral change. In conclusion, the holistic integration of motivational interviewing principles within the framework of the Transtheoretical Model plays a facilitative role in stage-based interventions aimed at enhancing athletic performance through behavior change mapping. The Transtheoretical Model clarifies stage-specific strategies, whereas motivational interviewing fosters empathetic and collaborative interaction. The combined use of these two approaches strongly supports the measurability and personalization of the behavior change process, thereby proving effective in cultivating sustainable, positive performance-related behavioral habits among athletes. It is recommended that the inferences revealed as a result of the current study be supported by experimental research to increase their generalizability and practical validity.

Keywords: Motivational interviewing, behavior change, athletic performance, performance enhancement.

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE MEDYA KARAKTERİYLE KURULAN PARASOSYAL İLİŞKİLER: BİR OLGUBİLİM ARAŞTIRMASI

Doç. Dr. Didem TÜRKOĞLU

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Antalya, Türkiye, didem.turkoglu.@alanya.edu.tr

Melike YAMAN

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Antalya, Türkiye, melikeyamanymn@gmail.com

ÖZET

Parasosyal ilişkiler, bireylerin televizyon ve benzeri çeşitli medya araçları aracılığıyla tanıdıkları karakterlerle yüz yüze ilişkiye benzer etkileşimler kurmaları şeklinde tanımlanmaktadır. Bu araştırmanın amacı, 4–5 yaş grubu çocukların medya karakterlerine ilişkin algılarını, bu karakterlerle geliştirdikleri hayali etkileşimleri ve karakterlerin gerçeklik düzeyine dair düşüncelerini derinlemesine incelemektir. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomenoloji) yaklaşımıyla yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu, yaşları 4 ile 5 arasında değişen toplam 20 çocuk oluşturmaktadır. Çocuklardan en sevdiği medya karakterini çizmeleri istenmiş; ardından her bir çocukla yapılan bireysel görüşmelerde karakterin kim olduğu, sevilen özellikleri, hayali etkileşimleri, olası iletişim biçimleri ve gerçeklik algısına ilişkin açık uçlu sorular yöneltilmiştir. Görüşmeler, çocukların devam ettikleri okul öncesi eğitim kurumlarında, doğal ortamlarında gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler yazılı transkripte dönüştürülmüş ve MAXQDA programı aracılığıyla içerik analizi yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda karakter, karakterin cazip gelen yönü, hayali etkileşimler, karakter algısı ve gerçeklik algısı olmak üzere beş tema ortaya çıkmıştır. Bulgular, çocukların medya karakterleriyle bilişsel ve duygusal düzeyde çok yönlü ilişkiler geliştirdiklerini ortaya koymaktadır. Çocuklar arasında en sık ifade edilen karakterlerin “Elsa”, “Süperman” ve “Maşa ile Koca Ayı” olduğu görülmüştür. Karakterlerin cazip gelen yönleri arasında özellikle süper güçlere sahip olma özelliği öne çıkmıştır. Çocukların hayali etkileşimlerinde oyun temasının baskın olduğu, karakterlerle birlikte oyun oynamak istedikleri belirlenmiştir. Karakter algısına ilişkin bulgular, çocukların önemli bir kısmının karakterleri cansız varlıklar olarak tanımladığını ve kendileriyle konuşmadıklarını ifade ettiklerini göstermektedir. Bununla birlikte, gerçeklik algısı incelendiğinde, çoğu çocuğun karakterlerin gerçek olmadığını belirtmesine karşın, bir grup çocuğun bu karakterleri gerçek olarak kabul ettiği saptanmıştır. Araştırma bulguları çocukların medya karakterleriyle kurdukları parasosyal ilişkilerin, bilişsel ve duygusal gelişimlerine yansıyan çok boyutlu özellikler taşıdığını göstermektedir. Bu doğrultuda, gelecek araştırmalara ve çocukların medya karakterleriyle geliştirdikleri parasosyal ilişkilerin olası etkilerini tartışmaya yönelik önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Parasosyal ilişki, medya karakterleri, çocuk medyası, medyanın etkileri.

PARASOCIAL RELATIONSHIP ESTABLISHED WITH MEDIA CHARACTERS IN THE PRESCHOOL PERIOD: A PHENOMENOLOGICAL STUDY

Doç. Dr. Didem TÜRKOĞLU

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Antalya, Türkiye, didem.turkoglu.@alanya.edu.tr

Melike YAMAN

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Antalya, Türkiye, melikeyamanymn@gmail.com

ABSTRACT

Parasocial relationships are defined as interactions similar to face-to-face relationships that individuals establish with characters they know through television and other media tools. The aim of this study is to examine in depth the perceptions of children aged 4–5 regarding media characters, the imaginary interactions they develop with these characters, and their thoughts about the level of reality of these characters. The research was conducted using the phenomenological approach, one of the qualitative research designs. The study group consisted of a total of 20 children aged between 4 and 5. The children were asked to draw their favorite media character; then, in individual interviews with each child, open-ended questions were asked about who the character was, their favorite characteristics, imaginary interactions, possible forms of communication, and perceptions of reality. The interviews were conducted in the children's natural environment, at the preschool institutions they attended. The data obtained were converted into written transcripts and content analysis was performed using the MAXQDA program. The analysis revealed five themes: the character, the appealing aspects of the character, imaginary interactions, character perception, and perception of reality. The findings reveal that children develop multifaceted relationships with media characters on both cognitive and emotional levels. Among children, the most frequently mentioned characters were “Elsa”, “Süperman”, and “Maşa ve Koca Aylı”. The most appealing aspect of these characters was their possession of superpowers. It was determined that play themes dominated children's imaginary interactions, and that they wanted to play with the characters. Findings related to character perception show that a significant portion of children define characters as inanimate beings and state that they do not talk to them. However, when examining the perception of reality, it was found that while most children stated that the characters were not real, a group of children accepted these characters as real. The research findings show that the parasocial relationships children establish with media characters have multidimensional characteristics that are reflected in their cognitive and emotional development. In this regard, recommendations for future research and for discussing the possible effects of the parasocial relationships children develop with media characters are provided.

Keywords: Parasocial relationships, media characters, children's media, effects of media.

FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN DERSLERİNDE DİJİTAL OYUNLARDAN YARARLANMA DÜZEYLERİ

Doç. Dr. Emre YILDIZ

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, emre.yildiz@atauni.edu.tr

ÖZET

Günümüz dünyasında dijital teknolojiler hayatın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Dijital gelişmelerin hızla artmasıyla eğitim ortamlarında dijital araçların ve uygulamaların kullanımına yönelik ilgi her geçen gün artmaktadır. Bu araçlardan biri olan dijital oyunlar, özellikle öğrencilerin dikkatini çekme, öğrenmeye katılımı artırma ve kalıcı öğrenmeler sağlamada önemli bir potansiyele sahiptir. Oyun temelli öğrenme yaklaşımları, öğrenme sürecini eğlenceli ve etkileşimli hâle getirerek öğrencilerin motivasyonlarını ve akademik başarılarını olumlu yönde etkilemektedir. Bu bağlamda, dijital oyunların ders içi kullanımı, öğrenme sürecine yenilikçi bir bakış açısı kazandırmakta ve öğretmenlerin pedagojik yaklaşımlarında dönüşümlere neden olmaktadır. Fen bilimleri dersi; deneysel, keşfetmeye dayalı ve uygulama ağırlıklı yapısı nedeniyle oyun temelli öğrenmeye oldukça uygun bir alan olarak görülmektedir. Öğrencilerin bilimsel süreç becerilerini geliştirmek ve soyut kavramları somutlaştırmak amacıyla dijital oyunlardan yararlanılması, öğrenme sürecini daha verimli kılabilir. Ancak öğretmenlerin bu teknolojileri kullanma eğilimleri, çeşitli demografik ve mesleki değişkenlere göre farklılık gösterebilmektedir. Bu araştırmada fen bilimleri öğretmenlerinin dijital oyunlardan yararlanma düzeylerinin cinsiyet, mezuniyet, okul türü, okulun imkanları, hizmet bölgesi, hizmet yılı, oyun eğitimi alma durumu, derste oyun kullanımı ve kullanılan oyun türüne göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel modellerden kesitsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma 2024-2025 akademik yılında 44 gönüllü fen bilimleri öğretmeni ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve dijital oyunlardan yararlanma ölçeği kullanılmıştır. Veri analizinde genel olarak betimsel istatistikler, bağımsız gruplar t-testi, tek yönlü ANOVA ve korelasyon analizi yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma kapsamında yapılan analizler sonucunda, fen bilimleri öğretmenlerinin dijital oyunlardan yararlanma düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Buna karşılık, öğretmenlerin mezuniyet düzeyi, okul türü, oyun eğitimi alıp almama durumu ve derste dijital oyun kullanımı gibi değişkenler açısından tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Öğretmenlerin görev yaptıkları hizmet bölgelerine ve okulun sahip olduğu teknolojik imkânlara göre yapılan karşılaştırmalarda öğretmen tutumlarında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde, öğretmenlerin dijital oyunların olumlu yönlerine yönelik tutumlarının yüksek olduğu, ancak bu tutumun daha çok bireysel faktörlerle ilişkilendiği ve yapısal/çevresel değişkenlerden bağımsız olduğu söylenebilir. Bulgular, dijital oyun kullanımının öğretim sürecine entegrasyonunda öğretmenlerin bireysel farkındalıkları ve cinsiyet gibi özelliklerin dikkate alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital oyun, fen bilimleri, oyun tabanlı öğrenme, öğretmen, tutum.

SCIENCE TEACHERS' VIEWS ON USING DIGITAL GAMES IN THEIR CLASSES

Assoc. Prof. Dr. Emre YILDIZ

Atatürk University, Erzurum, Türkiye, emre.yildiz@atauni.edu.tr

ABSTRACT

In today's world, digital technologies have become an indispensable part of life. With the rapid growth of digital developments, interest in the use of digital tools and applications in educational environments is increasing daily. Digital games, one of these tools, hold significant potential in capturing students' attention, increasing engagement in learning, and ensuring lasting learning. Game-based learning approaches positively impact student motivation and academic achievement by making the learning process fun and interactive. In this context, the use of digital games in the classroom brings an innovative perspective to the learning process and transforms teachers' pedagogical approaches. Science is considered a highly suitable field for game-based learning due to its experimental, exploratory, and application-oriented nature. Utilizing digital games to develop students' scientific process skills and concretize abstract concepts can make the learning process more effective. However, teachers' propensity to use these technologies can vary depending on various demographic and professional variables. This study aimed to examine the levels of digital game use among science teachers by gender, graduation status, school type, school facilities, service area, years of service, game training status, in-class game use, and type of game used. A cross-sectional survey model, a descriptive model, was used in the study. The study was conducted with 44 volunteer science teachers during the 2024-2025 academic year. A personal information form and a digital game use scale were used as data collection tools. Data analysis generally employed descriptive statistics, independent samples t-test, one-way ANOVA, and correlation analysis. Analyses conducted within the scope of the research revealed that science teachers' levels of digital game use differed significantly by gender. However, no statistically significant differences were found in teachers' attitudes across variables such as graduation level, school type, whether they had received game training, or their use of digital games in class. Comparisons based on the service area where teachers worked and the technological resources available at the school revealed no significant differences in teacher attitudes. Overall, teachers' attitudes toward the positive aspects of digital games are generally positive, but this attitude is largely influenced by individual factors and is largely independent of structural/environmental variables. The findings suggest that factors such as teachers' awareness and gender should be considered when integrating digital game use into the teaching process.

Keywords: Digital game, science , game-based learning, teacher, attitude.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN COĞRAFYA ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN UYGULAMALARI

Doç. Dr. Nalan ALTAY

MCBÜ, Manisa, Türkiye, nalankad@hotmail.com

ÖZET

Mekân ve yer bilimi olan coğrafya, insanın çevre ile etkileşimini inceleyen disiplinler arası bir alandır. Coğrafyanın iki alt dalı bulunmaktadır. Beşerî coğrafya, insan faaliyetlerinin mekândaki dağılışını ve bu dağılışın neden-sonuç ilişkilerini incelerken; fiziki coğrafya, yer şekilleri, iklim, bitki örtüsü, toprak özellikleri ve suyun mekâna dağılışını yine neden-sonuç ilişkisi bağlamında ele alır. Coğrafya, ekonomiyi, kültürü ve diğer insan etkinliklerini ele alması bakımından sosyal bilimler içinde; fiziki çevre süreçlerini incelemesi bakımından ise yer bilimleri içinde değerlendirilen bütünlük bir disiplindir. Geniş bir inceleme alanına sahip olan coğrafyanın, okul öncesi dönemden itibaren öğretilmesi gerekmektedir. Okul öncesi dönemde coğrafya öğretiminin temel amacı ise, öğrencilerin yaşadıkları dünyayı tanımalarını sağlamaktır. Bu bağlamda, 2024 Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Okul Öncesi Eğitim Programı'nda sosyal alan becerileri kapsamında mekânsal düşünme, coğrafi sorgulama, coğrafi gözlem ve saha çalışması, harita okuryazarlığı, coğrafi içerikli tablo, grafik, şekil ve diyagram becerileri tanımlanmıştır. Bu süreçte okul öncesi öğretmenlerinin coğrafya öğretimine ilişkin uygulamalarının ortaya konması önemli görülmüştür. Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan fenomenoloji deseniyle yapılandırılmıştır. Türkiye'nin farklı illerinde görev yapan 25 okul öncesi öğretmeni ile yapılandırılmış görüşme formları aracılığıyla veri toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır: Okul öncesi öğretmenlerinin büyük bir kısmı, coğrafya disiplinini harita bilgisi ve konum kavramları üzerinden tanımlamıştır. Öğretmenlerin görev yaptıkları çevre, onların sınıf içi etkinliklerini doğrudan etkilemektedir. Öğretmenler coğrafya ile ilgili konuları küre, yapbozlar, haritalar ve ilgili görseller gibi çeşitli materyallerle işlemektedir. Bu süreçte geziler, gözlemler, çöp toplama etkinlikleri ve hikâye anlatımı gibi yöntemlerin sıkça kullanıldığı belirlenmiştir. Öğretmenler; mevsimler, hava durumu, yağmur deneyi, doğa olayları, bitkiler, hayvanlar, volkanik dağlar, güneş, dünya, gezegenler, gece-gündüz, aylar, yıllar, gün, iklim, denizler, okyanuslar, akarsular, göller, harita, yönler, yer-yön kavramı, uzaklık-yakınlık ve doğa gözlemleri gibi fiziki coğrafya konularının yanı sıra; yaşanan yer, kıyafetlerimiz, yemeklerimiz, tarım ürünleri, şehir tanıtımları, iller ve iklimin insan yaşamına etkisi gibi beşerî coğrafya konularının da coğrafya öğretimiyle ilişkili olduğunu ifade etmişlerdir.

Anahtar kelimeler: Okul öncesi, coğrafya öğretimi, öğretmen uygulamaları

PRESCHOOL TEACHERS' PRACTICES ON GEOGRAPHY TEACHING

Doç. Dr. Nalan ALTAY

MCBÜ, Manisa, TURKEY, nalankad@hotmail.com

ABSTRACT

Geography, the science of space and earth, is an interdisciplinary field that examines human interaction with the environment. Geography has two sub-branches. Human geography examines the spatial distribution of human activities and the cause-and-effect relationships of this distribution; physical geography examines landforms, climate, vegetation, soil characteristics, and the spatial distribution of water, also within the context of cause-and-effect relationships. Geography is an integrated discipline considered within the social sciences for its examination of economy, culture, and other human activities, and within the earth sciences for its examination of physical environmental processes. Geography, which encompasses a broad field of study, should be taught from preschool onward. The primary goal of geography instruction in preschool is to enable students to understand the world they live in. In this context, the 2024 Turkey Century Maarif Model Preschool Education Program defines the skills of spatial thinking, geographical inquiry, geographical observation and fieldwork, map literacy, and the use of geographically-containing tables, graphs, figures, and diagrams within the scope of social skills. In this process, revealing preschool teachers' practices regarding geography teaching has an important place. This research was structured with the phenomenological design, which is one of the qualitative research methods. Data was collected through structured interview forms with 25 preschool teachers working in different provinces of Turkey. The obtained data was analyzed using content analysis. The following results were reached in the research: A majority of preschool teachers defined the discipline of geography in terms of map knowledge and location concepts. The environment in which teachers work directly affects their classroom activities. Teachers teach geography-related topics using a variety of materials such as globes, puzzles, maps and related visuals. It was determined that methods such as field trips, observations, garbage collection activities and storytelling were frequently used in this process. Teachers; They stated that in addition to physical geography topics such as seasons, weather, rain experiment, natural events, plants, animals, volcanic mountains, Sun, Earth, planets, day-night, months, years, day, climate, seas, oceans, rivers, lakes, maps, directions, the concept of location and direction, distance and proximity and nature observations, human geography topics such as where we live, our clothes, our food, agricultural products, city promotions, provinces and the effect of climate on human life are also related to geography teaching.

Keywords: Preschool, geography teaching, teacher practices

TÜRKİYE’DE SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BAĞLAMINDA HAZIRLANAN DİJİTAL VATANDAŞLIK KONULU LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Dr. İsa ALİÇ

Aksaray, Türkiye, isa.alic@hotmail.com

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kyazici@ohu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi bağlamında hazırlanan dijital vatandaşlık konulu lisansüstü tezlerin sistematik biçimde incelemeyi amaçlamaktadır. Dijital vatandaşlık, bireylerin dijital ortamda sorumlu, etik ve güvenli bir biçimde var olabilmelerini sağlayan çok boyutlu bir kavramdır. 2017–2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ile müfredata dâhil edilen dijital vatandaşlık, öğrencilerin dijital okuryazarlık, güvenlik, etik ve demokratik katılım gibi alanlarda bilinçlenmelerine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Araştırma, nitel bir doküman analizi yöntemiyle yürütülmüş; YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanlarından elde edilen çalışmalar, belirlenen kriterler doğrultusunda değerlendirilmiştir. İnceleme ölçütleri, yönetsel yaklaşım, örneklem grubu, yıllara göre dağılımı ve hedef kitle ekseninde belirlenmiş, elde edilen veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Bulgular, Türkiye’de yapılan çalışmaların büyük ölçüde doküman temelli ve betimsel olduğunu göstermektedir. Araştırmaların çoğunluğu öğretim programı ve ders kitaplarını analiz etmiş; öğrenciler ve öğretmenlere yönelik saha çalışmaları sınırlı kalmıştır. Dijital vatandaşlık boyutları açısından ise çalışmalar daha çok dijital okuryazarlık, güvenlik ve etik boyutlarına odaklanmıştır. Bu durum, dijital vatandaşlık kavramının sosyal bilgiler eğitimi bağlamında hâlen gelişim aşamasında olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca inceleme, Türkiye’deki araştırmaların dijital vatandaşlık konusuna metodolojik olarak hâlâ sınırlı perspektifle yaklaştığını göstermektedir. Mevcut çalışmalar çoğunlukla nitel doküman analizi yöntemine dayalı olup, deneysel, nicel veya karma yöntemli araştırmalar oldukça sınırlıdır. Bu durum, dijital vatandaşlığın sınıf içi uygulamalara ve öğrencilerin gerçek dijital davranışlarına etkisinin yeterince incelenmediğini ortaya koymaktadır. Araştırma, dijital vatandaşlık eğitiminin Türkiye’deki mevcut durumuna dair önemli çıkarımlar sunmakta ve gelecekte yapılacak çalışmalara yol göstermektedir. Bulgular doğrultusunda, ampirik ve deneysel çalışmaların artırılması, öğretmen eğitimlerinin desteklenmesi, dijital vatandaşlık boyutlarının kapsamlı biçimde ele alınması ve program ile ders kitaplarının bütüncül bir yaklaşımla geliştirilmesi önerilmektedir. Sonuç olarak, bu çalışma hem Türkiye’de dijital vatandaşlık araştırmalarının mevcut eğilimlerini ortaya koymakta hem de sosyal bilgiler eğitimi bağlamında dijital vatandaşlığın güçlendirilmesi için akademik ve uygulamalı alanlarda yol gösterici nitelik taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital vatandaşlık, sosyal bilgiler eğitimi, içerik analizi, öğretim programı.

AN EXAMINATION OF GRADUATE THESES ON DIGITAL CITIZENSHIP PREPARED IN THE CONTEXT OF SOCIAL STUDIES EDUCATION IN TÜRKİYE

Dr. İsa ALIÇ

Aksaray, Türkiye, isa.alic@hotmail.com

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kyazici@ohu.edu.tr

ABSTRACT

This study aims to systematically examine graduate theses on digital citizenship prepared within the context of social studies education in Türkiye. Digital citizenship is a multidimensional concept that enables individuals to exist responsibly, ethically, and safely in digital environments. Introduced into the curriculum with the 2017–2018 Social Studies Curriculum, digital citizenship seeks to raise students' awareness in areas such as digital literacy, security, ethics, and democratic participation. The research was conducted using a qualitative document analysis method; studies obtained from the Council of Higher Education (YÖK) National Thesis Center databases were evaluated according to predetermined criteria. The criteria for analysis were defined along the axes of methodological approach, sample group, distribution by years, and target audience, and the data were analyzed through content analysis. The findings reveal that most of the studies conducted in Türkiye are largely document-based and descriptive in nature. The majority of the research analyzed curricula and textbooks, while field studies targeting students and teachers remained limited. In terms of the dimensions of digital citizenship, the studies primarily focused on digital literacy, security, and ethics. This indicates that the concept of digital citizenship within the context of social studies education is still in a developmental stage. Furthermore, the review shows that research in Türkiye continues to approach digital citizenship with a methodologically limited perspective. Existing studies are predominantly based on qualitative document analysis, while experimental, quantitative, or mixed-method studies are considerably scarce. This suggests that the impact of digital citizenship on classroom practices and students' actual digital behaviors has not been sufficiently investigated. The study offers important insights into the current state of digital citizenship education in Türkiye and provides guidance for future research. Based on the findings, it is recommended to increase empirical and experimental studies, support teacher training, address the dimensions of digital citizenship more comprehensively, and develop curricula and textbooks with a holistic approach. In conclusion, this study not only reveals the current trends in digital citizenship research in Türkiye but also serves as a guiding framework for strengthening digital citizenship within the context of social studies education in both academic and practical domains.

Keywords: Digital citizenship, social studies education, content analysis, curriculum

2024 İLKOKUL MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ FARKLIlaştırMA BÖLÜMÜNÜN OKURYAZARLIK BECERİLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Emine Gözel

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kahramanmaraş/Türkiye, egozel@ksu.edu.tr

ÖZET

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında 2024 yılında güncellenen öğretim programlarında en önemli değişikliklerden biri de programlara farklılaştırma bölümünün dâhil edilmesidir. Öğrenme çıktılarında bireylerin edinmesi beklenen bilgi ve beceriler aynı olsa da her bireyin ilerleme hızı ve süreçte ihtiyaç duyduğu bilgi ve beceriler bir diğer bireye göre farklılık gösterebilmektedir. Bu bağlamda bu bölümlerde hızlı ve yavaş öğrenen bireylere yönelik zenginleştirme ve destekleme boyutları yer almaktadır. Zenginleştirme karmaşık ve soyut bilgileri hızlı bir şekilde anlamlandırabilen ve programda hedeflenen bilgi ve becerileri daha etkin şekilde kullanabilen üstün yetenekli bireyleri kapsamaktadır. Destekleme ise matematik öğrenme güçlüğü yaşayan bireylerin programın hedeflediği bilgi ve becerilere ulaşmasında günlük yaşamdan daha fazla somut örnek, araç-gereç desteği ve görselleştirmeye yönelik etkinliklerin uygulanmasıdır. Bu bağlamda hem zenginleştirme hem de destekleme grubunu daha iyi seviyeye taşıyabilmek için bu gruplardaki bireylerin okuryazarlık becerilerine sahip olmaları kritik önem taşımaktadır. Nitekim öğretim programlarında okuryazar bireylerin olay ve durumları doğru okuması, yorumlaması, araştırması, sorgulaması, eleştirel düşünmesi, muhakeme yapması gibi becerileri kazanmaları hedeflenmektedir. Bu noktada formal olarak matematiğin temellerinin ilkokulda atıldığı düşünülürken, ilkokul matematik dersi öğretim programının farklılaştırma bölümlerinde hangi okuryazarlık becerilerine yer verildiği merak konusudur. Bu nedenle bu araştırmanın amacı 2024 ilkokul matematik dersi öğretim programının farklılaştırma bölümlerinin okuryazarlık becerileri açısından değerlendirilmesidir. Araştırmada, nitel araştırma yönteminden doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmanın verilerini, Milli Eğitim Bakanlığı onaylı 2024 ilkokul matematik dersi öğretim programının farklılaştırma bölümleri oluşturmaktadır. Verilerin analizi ise içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonucuna göre 2024 ilkokul matematik dersi öğretim programının farklılaştırma bölümlerinde en fazla “görsel okuryazarlık” becerisine yer verildiği tespit edilmiştir. İkinci sırada “dijital okuryazarlık” becerisi takip etmiştir. Ayrıca 2024 ilkokul matematik dersi öğretim programının farklılaştırma bölümlerinde “bilgi okuryazarlığı, finansal okuryazarlık, kültür okuryazarlığı ve veri okuryazarlığı” becerilerine de yer verildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: ilkokul matematik dersi, öğretim programı, farklılaştırma, okuryazarlık becerileri.

EVALUATION OF THE DIVERSIFICATION PART OF THE 2024 PRIMARY SCHOOL MATH COURSE CURRICULUM WITH RESPECT TO THE LITERACY SKILLS

Dr. Öğr. Üyesi Emine Gözel

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kahramanmaraş/Türkiye, egozel@ksu.edu.tr

ABSTRACT

One of the most important changes in the curriculums, updated in 2024, in the scope of Turkish Century Education Model, is including the diversification part in the curriculums. There are enriching and supporting dimensions for the individuals who learn quickly and slowly in these parts. Enrichment covers the gifted individuals who can make sense of complex and abstract information quickly and who can use the knowledge and skills targeted in the curriculum more efficiently. Support is applying more concrete examples from the daily life, tools-equipment support and activities for visualization, for the individuals who have difficulty in learning mathematics to accomplish the knowledge and skills targeted by the curriculum. With this respect it has importance that these individuals have the literacy skills in order to bring both groups to a better level. Hence, in the curriculums it is targeted that the literate individuals gain the skills such as correctly reading, interpreting, researching, enquiring the events and situations and thinking critically. At this point, considering that the foundations of mathematics are formally laid in the first grade, it is a curiosity subject to find out which literacy skills are included in the diversification part of the primary school math course curriculum. Therefore, the purpose of this research is to evaluate the diversification part of the 2024 primary school math course curriculum with respect to the literacy skills. In the research, of the qualitative research methods, document analysis was used. The data of the research consists of the diversification parts of the 2024 primary school math course curriculum, approved by the Ministry of National Education. The data analysis was analyzed via content analysis. According to the result of the research, at most the “visual literacy” skill is featured in the diversification parts of the 2024 primary school math course curriculum. At the second rank, “digital literacy” skill follows. Furthermore, it was understood that the “information literacy, financial literacy, culture literacy, and data literacy” skills are also featured in this curriculum.

Keywords: Primary school math course, curriculum, diversification, literacy skills.

GELECEK NESİLLERE VATANSEVERLİK BİLİNCİ: SOSYAL BİLGİLER DERSİNİN ROLÜ

Uzm. Dursun AYAN

Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye, ayan_dursun@hotmail.com

ÖZET

Sosyal bilgiler dersi, bireylerin toplumla bütünleşmesini sağlayan mihver derslerden biridir. Bu dersin temel ereklerinden biri de vatanseverlik bilincini kazandırmaktır. Vatanseverlik bilinci, bireylere sadece akademik bilgiyi değil; aynı zamanda bireylerin demokratik değerleri benimsemelerini, hak ve sorumluluklarını öğrenmelerini, toplumsal problemlere duyarlı bireyler yetiştirmelerini de amaçlar. Bu kapsamda bu çalışmanın amacı; sosyal bilgiler dersinin rolüyle gelecek nesillere vatanseverlik bilincini oluşturmaktır. “Bir Gönülden Bir Gönüle Mektubunuz Var” projesiyle bir devlet okulunun 60 öğrencisi, Ankara İl Jandarma Komutanlığına 60 mektup yazmıştır. Yazılan bu mektuplar Ankara İl Jandarma Komutanlığına gerçekleştirilen gezide öğrenciler tarafından rastgele görevli personele dağıtılmıştır. Mektupları alan 60 personel, öğrencilerin mektuplarını cevaplandırmıştır. Çalışmanın gurubu; bir devlet okulunun 60 öğrencisi ile Ankara İl Jandarma Komutanlığı personeli oluşturmaktadır. Veri toplama aracı 60 öğrencinin mektupları ve öğrencilerin mektuplarına karşılık Ankara İl Jandarma Komutanlığı personelinden gelen mektuplar oluşturmıştır. Verilerin analizinde de nitelik araştırma yöntemlerinden metin analizi kullanılmıştır. Metin analizi (Mektupların analizi) sonucu hem öğrencilerin hem de jandarma komutanlığı personelinin sosyal bilgiler dersinin vatanseverlik bilincinin oluşmasında en temel ders olduğunu ortaya çıkarmıştır. “Bir Gönülden Bir Gönüle Mektubunuz Var” projesiyle öğrencilerin jandarma abla ve abilerine yazdığı mektuplarında; vatan sevgisinin ne kadar önemli olduğu, kendilerinin vatan sevgisiyle dolu olduğu ve sık sık vatan, millet, birlik beraberlik, Türkiye, şehitlik kavramlarına yer verdiği, ilerde bir meslek seçerlerse kendilerinin de vatanını koruyan, kollayan bir jandarma olmak istediği gözlemlenmiştir. Ayrıca Ankara İl Jandarma Komutanlığı personelinin öğrencilerin yazdığı mektuplara karşılık mektuplarında; kendi öğrencilerinde sosyal bilgiler dersinin vatanseverlik bilincinin gerekliliklerini kavramasında ve bilinçli yurttaşlar olarak gelişmesinde kritik bir işleve sahip olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, vatanseverlik bilinci, toplumsal bütünleşme, milli birlik ve beraberlik.

PATRIOTIC CONSCIOUSNESS IN FUTURE GENERATIONS: THE ROLE OF SOCIAL STUDIES COURSE

Exp. Dursun AYAN

Ministry of National Education, Ankara, Türkiye, ayan_dursun@hotmail.com

ABSTRACT

Social studies is one of the pivotal courses that facilitates individuals' integration into society. One of the primary objectives of this course is to foster a sense of patriotism. Patriotism aims not only to provide individuals with academic knowledge but also to foster their embrace of democratic values, learn their rights and responsibilities, and cultivate individuals who are sensitive to social issues. In this context, the aim of this study is to foster a sense of patriotism in future generations through the role of social studies. As part of the "You Have a Letter from One Heart to Another" project, 60 students from a public school wrote 60 letters to the Ankara Provincial Gendarmerie Command. These letters were distributed randomly to staff during a visit to the Ankara Provincial Gendarmerie Command. Sixty personnel who received the letters responded to the students' letters. The study group consisted of 60 students from a public school and Ankara Provincial Gendarmerie Command personnel. The data collection tool consisted of letters from the 60 students and letters from Ankara Provincial Gendarmerie Command personnel in response to the students' letters. Text analysis, a qualitative research method, was used in the data analysis. The text analysis (letter analysis) revealed that social studies was the most fundamental course in developing patriotic awareness among both students and gendarmerie command personnel. In the letters written by students to their gendarmerie brothers and sisters through the "You Have a Letter from a Heart to a Heart" project, it was observed that the importance of patriotism was evident, that they were filled with patriotism and frequently mentioned the concepts of homeland, nation, unity and solidarity, Turkey, and martyrdom, and that if they choose a profession in the future, they too wanted to be a gendarme who would protect and guard their homeland. Furthermore, Ankara Provincial Gendarmerie Command personnel's responses to students' letters demonstrated the critical role social studies plays in helping their students grasp the essentials of patriotic awareness and develop into informed citizens.

Keywords: Social studies, patriotic awareness, social integration, national unity and solidarity.

3. SINIF BİLSEM ÖĞRENCİLERİNİN DÜŞÜNME EĞİTİMİ SÜRECİNDEKİ DENEYİMLERİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI

Elmas YAZICI

Millî Eğitim Bakanlığı, Niğde, Türkiye, yazicielmas6@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmada, 3. sınıf BİLSEM öğrencilerinin düşünme eğitimi sürecindeki deneyimlerini incelemek amaçlanacaktır. Üstün yetenekli öğrencilerin zihinsel potansiyellerini en üst düzeyde kullanabilmeleri için yalnızca bilgi aktarımı değil, aynı zamanda düşünme süreçlerinin desteklenmesi de büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda BİLSEM’lerde uygulanan düşünme eğitimi dersleri, öğrencilerin eleştirel, yaratıcı ve yansıtıcı düşünme becerilerini geliştirmeyi hedefleyen önemli bir öğrenme ortamı sunmaktadır. Ancak mevcut literatürde bu dersin öğrenciler tarafından nasıl deneyimlendiğine ve ders sürecinde hangi stratejilerin öne çıktığına ilişkin çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması ile gerçekleştirilecektir. Katılımcılar, amaca yönelik örnekleme yöntemiyle seçilecek 3. sınıf BİLSEM öğrencilerinden oluşacaktır. Veri toplama sürecinde sınıf içi gözlemler, öğrenci günlükleri ve yarı yapılandırılmış görüşmeler kullanılacaktır. Ayrıca öğrencilerin ders kapsamında ürettikleri yazılı ve görsel ürünler de doküman analizi yoluyla değerlendirilecektir. Elde edilen veriler içerik analizi tekniğiyle çözümlenecek, kodlama ve temalandırma süreçleriyle öğrencilerin deneyimleri bütüncül biçimde ortaya konacaktır. Bu çalışmanın, düşünme eğitimi dersine yönelik öğrenci bakış açılarını açığa çıkararak hem uygulayıcı öğretmenlere hem de araştırmacılara önemli katkılar sunacağı öngörülmektedir. Öğrencilerin hangi etkinlikleri daha anlamlı bulduklarının, hangi stratejileri tercih ettiklerinin ve dersten nasıl etkilendiklerinin belirlenmesi, dersin etkililiğini artırmaya yönelik somut öneriler geliştirilmesine olanak sağlayacaktır. Böylelikle üstün yetenekli öğrencilerin potansiyellerini destekleyen daha etkili öğrenme ortamlarının tasarlanmasına katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: BİLSEM, düşünme eğitimi, üstün yetenekli öğrenciler, durum çalışması, öğrenci deneyimleri

THE EXPERIENCES OF 3RD GRADE BİLSEM STUDENTS IN THE THINKING EDUCATION PROCESS: A CASE STUDY

Elmas YAZICI

Millî Eğitim Bakanlığı, Niğde, Türkiye, yazicielmas6@gmail.com

ABSTRACT

The aim of this study will be to examine the experiences of 3rd grade gifted students attending Science and Art Centers (BİLSEM) during the thinking education course. In order for gifted students to utilize their intellectual potential at the highest level, it is essential not only to provide knowledge but also to support their thinking processes. In this context, the thinking education courses implemented in BİLSEM offer a significant learning environment that aims to enhance students' critical, creative, and reflective thinking skills. However, the existing literature reveals a limited number of studies focusing on how students actually experience these courses and which strategies become prominent during the learning process. This research will be conducted using a qualitative case study design. The participants will consist of 3rd grade BİLSEM students selected through purposive sampling. Data will be collected through classroom observations, student journals, and semi-structured interviews. In addition, written and visual products created by the students during the lessons will also be analyzed through document analysis. The collected data will be examined using content analysis, and coding and thematization processes will be employed to reveal students' experiences in a holistic manner. It is anticipated that this study will contribute to both practitioners and researchers by uncovering students' perspectives on the thinking education course. Identifying which activities students find more meaningful, which strategies they prefer, and how they are influenced by the lessons will provide concrete suggestions to improve the effectiveness of the course. In this way, the study aims to contribute to the design of more effective learning environments that support the potential of gifted students.

Keywords: BİLSEM, thinking education, gifted students, case study, student experiences.

CUMHURİYET REJİMİNİN MİSYONERİ OLARAK AYŞE SIDIKA AVAR

Emine GÜNTEPE YEŞİLBURSA

Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye, eguntepe80@gmail.com

ÖZET

Yeni Türk devletini kuracak olan kadro henüz Millî Mücadele devam ederken Maarif Kongresi düzenleyerek siyasi ve askeri mücadelenin yanında eğitim ve kültür alanında da modernleşmeden yana olduğunu ortaya koymuştur. Savaş sonrası dönemde Tevhidi-i Tedrisat ve Maarif Teşkilatı Hakkındaki kanunların çıkarılması, üniversite reformunun gerçekleştirilmesiyle de bu tutumu sürdürmüştür. Cumhuriyet'in ilk yıllarında ard arda eğitim alanında yapılan inkılaplarla birlikte eğitim öğretim seferberliği başlamış ve okur yazar nüfusun oranı artırılmaya çalışılmış nitekim başarılı da olunmuştur. Cumhuriyet rejimini halka mal etmek isteyen kadro bunu eğitim yoluyla gerçekleştirmeye çalışmış ve özellikle merkezden uzak olan bölgelerdeki çocukların eğitimiyle ilgili farklı çalışmalar yapmıştır. Bu bağlamda 1920'li yıllarda İzmir'de bir dönem Musevi Koleji'nde çalışan bir dönem Amerikan Kolejinde çalışan Ayşe Sıdika Avar, Millî Eğitim Bakanı tarafından Ankara'ya davet edilerek cumhuriyet rejiminin eğitim misyoneri olarak tanımlanabilecek bir görev yapması istenmiştir. Bu görevin verilmesinde A. Sıdika Avar'ın çalıştığı okullarda kız öğrencileri yürüyüş, dağcılık gibi sportif faaliyetlere yönlendirmesi etkili olmuştur. A. Sıdika Avar 1929'da beraberindeki Amerikalı bir grup ile Ankara'ya gelmiş ve burada Çocuk Esirgeme Kurumu'na bağlı bir çocuk oyun sahası kurulmasında görev almıştır. Daha sonrasında Gazi Eğitim Enstitüsü'nde edebiyat eğitimi almış ve bir süre Ankara ve Bolu'da öğretmenlik yapmıştır. Ancak onu bu çalışmanın öznesi haline getiren A. Sıdika Avar'ın 1939'dan 1964 yılına kadar Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde sürdürdüğü görevi olmuştur. Avar, Elâzığ, Tokat, Tunceli, Bingöl bölgelerinde kız öğrencilerin eğitim almaları için dağ dağ gezip -ki bazen at sırtında- öğrenci toplamıştır. Sıdika Avar'ın türlü zorluklara rağmen yıllarca dağ dağ gezerek topladığı öğrenciler mezun olduktan sonra köylerine geri dönüp bilgi ve donanımlarını beraberinde köylerine getirmiştir. Bu çalışmada, cumhuriyet rejiminin eğitim ve kültür alanında yaptığı çalışmalar Ayşe Sıdika Avar üzerinden incelenmiştir. Çalışmada, İkinci Dünya Savaşı yıllarında türlü ekonomik ve siyasi-askeri sorunlarla mücadele edilirken eğitim faaliyetlerinin de desteklenmeye devam ettiğine dair örnekler, belge ve fotoğraflarla ortaya konulmuştur. Bu araştırmada, doküman inceleme (belge tarama) yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemle TBMM Zabıt Cerideleri, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı arşivi taranmış, ilgili belge ve fotoğraflar toplanmıştır. Bu yolla toplanan veriler tasnif edildikten sonra betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, daha Millî Mücadele'nin askeri safhası devam ederken başlayan eğitim çalışmaları sonraki yıllarda da devam etmiştir. Amerikan misyonerliği yaptığına dair söylentilerle Millî Eğitim Bakanlığı'nın dikkatini çeken Sıdika Avar bakanlık görevlisi olarak Anadolu'nun mahrum sayılabilecek bölgelerinde kız çocuklarının eğitime katılmasında etkili olmuştur. Bu yöntemle modern vatandaş yaratma projesi hayata geçirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, misyoner, modernleşme, vatandaş.

AYŞE SIDIKA AVAR AS A MISSIONARY OF THE REPUBLICAN REGIME

Emine GÜNTEPE YEŞİLBURSA

Ministry of National Education, Ankara, Türkiye, eguntepe80@gmail.com

ABSTRACT

The cadre that would establish the new Turkish state organized the Education Congress while the War of Independence was still ongoing, and showed that they were in favor of modernization in the fields of education and culture, as well as the political and military struggle. In the post-war period, she continued this attitude with the enactment of laws on the Unification of Education and the Maarif Organization and the implementation of university reform. In the early years of the Republic, with the successive reforms in the field of education, an education mobilization was started and efforts were made to increase the rate of the literate population, and this was indeed successful. In this context, Ayşe Sıdıka Avar, who worked at the Jewish College in İzmir for a period in the 1920s and at the American College for a period in the 1920s, was invited to Ankara by the Minister of National Education and asked to perform a duty that could be defined as an educational missionary of the republican regime. The staff who wanted to make the republican regime public tried to do this through education and carried out various studies especially regarding the education of children in the regions far from the center. A. Sıdıka Avar's encouragement of female students in the schools she worked at to sports activities such as hiking and mountaineering was effective in her assignment to this position. A. Sıdıka Avar came to Ankara in 1929 with an American group and took part in the establishment of a children's playground affiliated with the Child Protection Agency. Later, he studied literature at the Gazi Education Institute and taught in Ankara and Bolu for a while. However, what made him the subject of this study was the duty that A. Sıdıka Avar carried out in various regions of Anatolia from 1939 to 1964. Avar traveled from mountain to mountain - sometimes on horseback - to collect students for girls to receive education in the regions of Elazığ, Tokat, Tunceli and Bingöl. Despite all the difficulties, the students Sıdıka Avar collected by traveling from mountain to mountain for years returned to their villages after graduation and brought their knowledge and skills with them to their villages. In this study, the work of the republican regime in the field of education and culture was examined through Ayşe Sıdıka Avar. In the study, examples, documents and photographs were presented showing that educational activities continued to be supported while struggling with various economic and political-military problems during the Second World War. In this research, the document review (document scanning) method was used. With this method, the TBMM Minutes, the Presidency of the State Archives and the Ministry of National Education archives were scanned and relevant documents and photographs were collected. The data collected in this way was classified and then analyzed using the descriptive analysis method. According to the results of the research, the educational activities that began while the military phase of the War of Independence was still ongoing continued in the following years. Sıdıka Avar, who attracted the attention of the Ministry of National Education with rumors that she was an American missionary, was effective in the education of girls in the deprived regions of Anatolia as a ministry official. With this method, the project of creating modern citizens was tried to be implemented.

Keywords: Education, missionary, modernization, citizen.

KAVRAM KARİKATÜRLERİ VE ARGÜMANTASYON TABANLI ÖĞRENME YAKLAŞIMININ FEN EĞİTİMİNDE ELEŞTİREL DÜŞÜNME VE KAVRAMSAL ANLAMA ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Doç. Dr. EMİNE UZUN

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş, Türkiye, euzun@ksu.edu.tr

Fatma Zehra GÖKSU

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş, Türkiye, fzgoksu07@gmail.com

ÖZET

Fen eğitiminin temel amaçlarından biri, öğrencilerin soyut kavramları doğru bir biçimde anlamalarını sağlamak ve bu kavramları günlük yaşamla ilişkilendirebilmelerine imkân tanımadır. Ancak fiziksel iş, enerji ve enerji dönüşümleri gibi konular, öğrencilerin en çok kavram yanılgısı yaşadığı alanlar arasında yer almaktadır. Bu bağlamda gerçekleştirilen araştırmanın amacı, fen bilgisi öğretmen adaylarının kuvvet ve enerji kavramları ile ilgili hazırlanmış kavram karikatürleri ile argümantasyon tabanlı öğrenme yaklaşımının kavramsal anlama ve eleştirel düşünme becerilerine katkısını incelemektir. Araştırma bir devlet üniversitesinde Fen bilgisi öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 20 öğretmen adayı ile 6 ders saati gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasına dayalı olarak yürütülen çalışmada, kavram karikatürleri, ifadeler tablosu, yarı yapılandırılmış görüşmeler ve gözlemler aracılığıyla elde edilen veriler içerik ve tematik analizlerle değerlendirilmiştir. Bulgular, kavram karikatürlerinin öğrencilerin ön bilgilerini ve yanlış anlamalarını görünür kılarak tartışma ortamı sağladığını ve bu süreçte kavram yanılgılarının düzeltilmesine katkıda bulunduğunu göstermektedir. Öğrenciler, kuvvet-hareket ilişkisi, işin gerçekleşme koşulları ve enerji türleri gibi soyut konuları akranlarıyla yaptıkları tartışmalar sayesinde daha net kavramıştır. Argümantasyon tabanlı öğrenme ise farklı görüşlerin karşılaştırılması, bilimsel kanıtlarla fikirlerin savunulması ve gerekçelendirilmesi yoluyla öğrencilerin eleştirel düşünme ve bilimsel akıl yürütme becerilerini geliştirmiştir. Öğrenci görüşleri, etkinliklerin eğlenceli, motive edici ve öğretici bulunduğunu ortaya koymuştur. Katılımcılar, argümantasyon sürecinde mantıklı argümanlar geliştirme, farklı bakış açılarını değerlendirme ve grup içinde işbirliği yapma fırsatının öğrenmeyi daha etkili hale getirdiğini ifade etmiştir. Gözlemler de öğrencilerin aktif katılım, işbirliği ve bilimsel dil kullanımı açısından önemli gelişmeler sergilediğini doğrulamaktadır. Araştırma sonuçları, kavram karikatürleri ve argümantasyon tabanlı öğrenmenin soyut kavramların somutlaştırılmasını kolaylaştırarak öğrencilerin kavramsal anlamalarını derinleştirdiğini ve derslere yönelik olumlu tutum geliştirmelerine katkı sağladığını göstermektedir. Çalışma, bu yöntemlerin fen eğitiminde yaygınlaştırılması, farklı konulara uyarlanması ve düşük performans gösteren öğrencilere öğretmen rehberliğinin artırılması gerektiğini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kavram Karikatürleri, argümantasyon tabanlı öğrenme, fen eğitimi, eleştirel düşünme, enerji ve iş kavramı.

THE EFFECTS OF CONCEPT CARTOONS AND ARGUMENTATION-BASED LEARNING ON CRITICAL THINKING AND CONCEPTUAL UNDERSTANDING IN SCIENCE EDUCATION

Doç.Dr. EMİNE UZUN

Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Kahramanmaraş, Turkey, euzun@ksu.edu.tr

Fatma Zehra GÖKSU

Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Kahramanmaraş, Turkey, fzgoksu07@gmail.com

ABSTRACT

One of the primary goals of science education is to ensure that students accurately comprehend abstract concepts and are able to relate them to daily life. However, topics such as physical work, energy, and energy transformations are among the areas where students most frequently experience misconceptions. In this context, the present study aims to investigate the contribution of Concept Cartoons and the Argumentation-Based Learning (ABL) approach to pre-service science teachers' conceptual understanding and critical thinking skills with regard to the concepts of force and energy. The research was conducted with 20 pre-service science teachers enrolled in the Department of Science Education at a state university and implemented over six class hours. Designed as a case study within the framework of qualitative research, the study employed data obtained through concept cartoons, statement tables, semi-structured interviews, and classroom observations, which were subsequently analyzed using content and thematic analysis. The findings indicate that concept cartoons revealed students' prior knowledge and misconceptions, provided a platform for discussion, and contributed to the correction of misunderstandings during the learning process. Through peer discussions, students developed a clearer understanding of abstract topics such as the force–motion relationship, the conditions under which work occurs, and different types of energy. The ABL approach, on the other hand, fostered the development of students' critical thinking and scientific reasoning skills by encouraging them to compare alternative viewpoints, justify claims, and support their ideas with scientific evidence. Student feedback revealed that the activities were perceived as enjoyable, motivating, and instructive. Participants emphasized that opportunities to construct logical arguments, evaluate diverse perspectives, and collaborate within groups made the learning experience more effective. Observational data further confirmed that students demonstrated significant improvements in terms of active participation, cooperation, and the use of scientific language. Overall, the results suggest that Concept Cartoons and the Argumentation-Based Learning approach facilitate the concretization of abstract concepts, thereby deepening students' conceptual understanding and fostering positive attitudes toward science courses. The study recommends that these methods be more widely integrated into science education, adapted to different subject areas, and supported by increased teacher guidance for students with lower levels of performance.

Keywords: Concept Cartoons, argumentation-based learning, science education, critical thinking, concept of energy and work.

TANZİMAT VE MİLLÎ EDEBİYAT DÖNEMİ ROMANLARINDA AİLE VE DEĞERLER: DEĞİŞEN ZİHNİYETİN EDEBÎ YANSIMALARI

Emirhan KINDIR

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, emirhan.kindir@gmail.com

Özlem TATAR

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, ozlemeylultatar@gmail.com

ÖZET

Türk edebiyatı, tarih boyunca yalnızca estetik bir ifade alanı değil, aynı zamanda toplumsal değerlerin, kültürel kimliğin ve aile yapısının aktarımında önemli bir rol oynamıştır. Toplumun geçirdiği sosyal ve zihinsel dönüşümler, doğrudan ya da dolaylı olarak edebi eserlere yansımış; bu metinler ait oldukları dönemin değer sistemini hem yansıtan hem de şekillendiren birer kültürel araç hâline gelmiştir. Bu bağlamda, Tanzimat ve Millî Edebiyat dönemleri, yalnızca edebi anlayışların değil, aynı zamanda sosyal yapının ve ahlaki değerlerin yeniden yorumlandığı iki temel dönüşüm evresi olarak öne çıkmaktadır. Bu çalışma her iki dönemde Türk edebiyatında ve toplum yapısında önemli zihinsel ve kültürel dönüşümlere sahne olmuştur. Tanzimat Dönemi, Batılılaşma ve bireyselleşmeyle birlikte geleneksel aile yapısının sorgulandığı bir başlangıç noktasıdır. Millî Edebiyat Dönemi ise toplumu yeniden şekillendirme amacıyla millet, vatan ve aile değerlerini ön plana çıkaran, daha bütünleştirici bir anlayış sunar. Bu iki dönemin karşılaştırılması, değişen aile yapısını ve değer aktarım biçimlerini görmek açısından anlamlı bir zemin oluşturur. Bu bildirinin temel amacı, Tanzimat ve Millî Edebiyat dönemlerine ait seçilmiş romanlarda aile yapısının nasıl temsil edildiğini, hangi değerlerin öne çıktığını ve bu değerlerin nasıl aktarıldığını karşılaştırmalı olarak incelemektir. Bu doğrultuda tematik içerik analizi yöntemiyle metinlerdeki aile bireylerinin rolleri (anne, baba, evlat), aile içi ilişkiler, ahlaki çatışmalar ve toplumla kurulan değer eksenli bağlar analiz edilmiştir. Çalışmada Tanzimat romanlarında gözlemlenen bireysel çözümler, Batı etkisine açık karakterler ve geleneksel değerlerin zayıflaması; Millî Edebiyat romanlarında ise fedakâr bireyler, vatan ve millet sevgisi, aile bütünlüğü gibi değerlerin nasıl ön plana çıktığı örneklerle karşılaştırılmıştır. Böylece hem dönemler arası benzerlik ve farklılıklar hem de bu farkların değerler eğitimi açısından ne ifade ettiği tartışılmıştır. 2025 yılının “Aile Yılı” ilan edilmesiyle birlikte aile ve değer kavramları yeniden gündemin merkezine oturmuştur. Bu bağlamda çalışma, geçmişin metinlerini günümüzün değerler eğitimi anlayışıyla buluşturmayı; tarihsel süreklilik ve kültürel dönüşüm açısından aile kurumunun edebi yansımalarını görünür kılmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tanzimat dönemi, millî edebiyat, değerler eğitimi, aile.

FAMILY AND VALUES IN THE NOVELS OF THE TANZIMAT AND NATIONAL LITERATURE PERIODS: LITERARY REFLECTIONS OF A CHANGING MENTALITY

Emirhan KINDIR

Gazi University, Ankara, Turkey, emirhan.kindir@gmail.com

Özlem TATAR

Gazi University, Ankara, Turkey, ozlemeylultatar@gmail.com

ABSTRACT

Turkish literature has historically served not only as an aesthetic domain but also as a vital medium for transmitting social values, cultural identity, and family structure. The social and intellectual transformations experienced by society have been reflected directly or indirectly in literary works, turning them into cultural tools that both mirror and reshape the value systems of their time. In this context, the Tanzimat and National Literature periods stand out as two significant transformational phases in which literary perspectives, social structure, and moral values were reconsidered. This study is grounded in the idea that these two periods can be meaningfully compared, as they represent distinct intellectual and cultural turning points in Turkish literature and society. The Tanzimat period marks the beginning of Westernization and individualism, during which traditional family structures were questioned. In contrast, the National Literature period reflects a unifying approach that highlights concepts such as nation, homeland, and family to reshape the collective identity. Comparing these two periods provides a meaningful framework for examining how family structures and value transmission evolved. The primary aim of this paper is to comparatively analyze how family and values are represented in selected novels from both periods, focusing on which values are emphasized and how they are conveyed. Using thematic content analysis, the study explores the roles of family members (mother, father, child), intra-family relationships, moral dilemmas, and value-based social connections. The findings indicate that Tanzimat novels often portray individual disintegration, characters influenced by the West, and a weakening of traditional values. On the other hand, National Literature novels highlight self-sacrificing individuals, patriotism, and family unity. These similarities and differences are discussed in terms of their implications for values education. With 2025 declared the “Year of the Family,” the concepts of family and values have regained central importance in educational and social discourse. This study thus aims to bridge historical literary texts with contemporary values education, making visible the literary reflections of cultural continuity and transformation within the family institution.

Keywords: Tanzimat period, national literature, values education, family.

GENÇ ÖĞRENERLER İÇİN YURTTAŞLIK EĞİTİMİ: ECO-CIVIC AWARENESS PROJESİYLE SOSYAL FARKINDALIK GELİŞTİRME

Fatma Zeynep Şeran

Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Antalya, Türkiye, zeynepseran@hotmail.com

Pınar Bayram

Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Antalya, Türkiye, pnarbayram@gmail.com

Songül Şen

Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Antalya, Türkiye, tr_songul@hotmail.com

ÖZET

Erasmus+ (2023-1-BG01-KA220-SCH-000160813) kapsamında finanse edilen **Eco-Civic Awareness (ECA)** projesi, ilkokul çocukları ve öğretmenleri arasında yurttaşlık ve çevre becerilerini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu makale, genç öğrenenlere aktif ve sorumlu yurttaşlık için gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazandırmayı hedefleyen projenin yurttaşlık eğitimi boyutuna odaklanmaktadır. Demokratik değerlerin giderek artan zorluklarla karşılaştığı küresel bir bağlamda, erken yaşta yurttaşlık eğitimi, kapsayıcı, hoşgörülü ve katılımcı toplumların inşası için vazgeçilmez hale gelmektedir. ECA'nın yurttaşlık eğitimi bileşeni, öğrencilerin insan ve çocuk haklarını anlamalarını ve bunlara saygı duymalarını, çeşitliliği değerli görmelerini ve sosyal kapsayıcılığın önemini fark etmelerini sağlamayı amaçlamaktadır. Yapılandırılmış öğrenme etkinlikleri aracılığıyla öğrenciler, okul yaşamına katılmaya, demokratik karar alma süreçlerini uygulamaya ve başkalarına empati geliştirmeye teşvik edilmektedir. Proje kapsamında oyun hakkı, başkalarının haklarına saygı, nezaket, iş birliği ve haklar ile sorumluluklar arasındaki denge gibi temaları kapsayan yirmi yurttaşlık eğitimi konusu geliştirilmiştir. Yöntemsel olarak, materyaller öğretmenler, uzmanlar ve proje ortaklarının yer aldığı işbirlikçi, tasarıma dayalı bir süreçle oluşturulmuştur. Sınıflarda yapılan yinelemeli pilot uygulamalar ve doğrulamalar, kaynakların yaşa uygun, ilgi çekici ve etkili olmasını sağlamıştır. Ana çıktılar arasında etkileşimli görevler içeren bir öğrenci çalışma kitabı ve adım adım ders planları, pedagojik tanımlayıcılar ve yaygın eğitim stratejilerine yönelik öneriler sunan bir öğretmen kılavuzu yer almaktadır. Ayrıca animasyonlar, oyunlar ve etkileşimli alıştırma gibi dijital destekleyici kaynaklar, öğretmenlerin ilgi çekici yurttaşlık eğitimi dersleri sunmalarına yardımcı olmaktadır. Beklenen çıktılar iki yönlüdür: birincisi, öğrencilerde saygı, empati ve aktif katılımı teşvik ederek yurttaşlık yeterliklerini geliştirmek; ikincisi ise öğretmenleri yurttaşlık öğretimi için erişilebilir ve kullanıma hazır kaynaklarla güçlendirmektir. Projenin ilkokul eğitimini hedeflemesi, erken yaşta yurttaşlık sorumluluğunun geliştirilmesini, yaşam boyu sürecek demokratik katılımın temeli olarak vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yurttaşlık eğitimi, çocuk hakları, sosyal kapsayıcılık, ilkokul, Erasmus+

CIVIC EDUCATION FOR YOUNG LEARNERS: DEVELOPING SOCIAL AWARENESS THROUGH THE ECO-CIVIC AWARENESS PROJECT

Fatma Zeynep Şeran

Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Antalya, Türkiye, zeynepseran@hotmail.com

Pınar Bayram

Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Antalya, Türkiye, pnarbayram@gmail.com

Songül Şen

Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Antalya, Türkiye, tr_songul@hotmail.com

ABSTRACT

The Eco-Civic Awareness (ECA) project, funded under Erasmus+ (2023-1-BG01-KA220-SCH-000160813), seeks to strengthen civic and environmental competences among primary school children and their teachers. This paper focuses on the civic education dimension of the project, which is designed to equip young learners with the knowledge, skills, and attitudes necessary for active and responsible citizenship. In a global context where democratic values face increasing challenges, civic education at an early age becomes indispensable for building inclusive, tolerant, and participatory societies. The civic education component of ECA aims to help students understand and respect human and children's rights, value diversity, and recognize the importance of social inclusion. Through structured learning activities, pupils are encouraged to participate in school life, practice democratic decision-making, and develop empathy for others. Twenty civic education topics were developed within the project, covering themes such as the right to play, respect for others' rights, kindness, cooperation, and the balance between rights and responsibilities. Methodologically, the materials were created through a collaborative, design-based process involving teachers, experts, and project partners. Iterative piloting and validation in classrooms ensured that the resources are age-appropriate, engaging, and effective. The main outputs include a student workbook with interactive tasks and a teachers' guidebook providing step-by-step lesson plans, pedagogical descriptors, and suggestions for non-formal learning strategies. Complementary digital resources such as animations, games, and interactive exercises further support teachers in delivering engaging civic education lessons. The expected outcomes are twofold: first, to enhance students' civic competences by fostering respect, empathy, and active participation; and second, to empower teachers with accessible, ready-to-use resources for teaching citizenship. By targeting primary education, the project emphasizes the early cultivation of civic responsibility as a foundation for lifelong democratic engagement.

Keywords: Civic education, children's rights, social inclusion, primary school, Erasmus+

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ MÜZİK EĞİTİMİ ALANINDAKİ YETERLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Dr. Fikrinaz Damla AKBABA

Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye, fdamlaakbaba@bayburt.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Hilal KAROĞLU

Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye, hkaroglu@bayburt.edu.tr

ÖZET

Alan yazın incelendiğinde, okul öncesi öğretmen adaylarının uzaktan yürütülen müzik eğitimi sürecinde elde ettikleri kazanımların büyük ölçüde kuramsal nitelikte olduğu görülmektedir. Uygulama boyutunun sınırlı kalması, adayların müzik eğitimiyle ilgili yeterliliklerinin hangi düzeyde olduğunu sorgulamayı gerekli kılmaktadır. Bu durum, öğretmen adaylarının mesleki gelişimlerinde müzik eğitiminin önemli bir yere sahip olduğunu ve bu alandaki yeterliliklerinin belirlenmesinin büyük bir gereklilik arz ettiğini göstermektedir. Bu bağlamda araştırmanın temel amacı, erken çocukluk eğitimi öğretmen adaylarının müzik eğitimi alanındaki yeterliliklerini ayrıntılı biçimde incelemek olarak belirlenmiştir. Araştırma kapsamında şu sorulara yanıt aranmıştır: “Erken çocukluk eğitimi öğretmen adaylarının müzik eğitimi alanındaki yeterlikleri ne düzeydedir?”, “Erken çocukluk eğitimi öğretmen adaylarının müzik eğitimi alanındaki yeterlilikleri bazı değişkenlere (uygulama formunda yer alan) göre farklılaşmakta mıdır?”. Araştırmanın çalışma grubu uygun örnekleme ile seçilmiş olup çalışma grubunu Bayburt Üniversitesi’nde öğrenim görmekte olan okul öncesi öğretmenliği lisans öğrencileri oluşturmaktadır ve çalışma grubu bu öğrenciler ile sınırlı tutulmuştur. Çalışma nicel araştırma yöntemi ile tasarlanmış olup tarama modeli ile yürütülmüştür. Veri toplama sürecinde, Zarza Alzugaray ve arkadaşları tarafından 2021 yılında geliştirilmiş olan ve Keleş Ertürk ve Tepeli (2024) tarafından Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılan “Erken Çocukluk Eğitimi Öğretmen Adaylarının Müzik Eğitimi Alanındaki Yeterlilikleri Ölçeği” kullanılmıştır. Ayrıca Keleş Ertürk ve Tepeli (2024) tarafından hazırlanan uygulama formu temel alınarak veri toplama süreci gerçekleştirilmiştir. Veriler araştırmacılar tarafından toplanmış olup verilerin dağılım özellikleri incelenerek uygun istatistiksel yöntemler kullanılarak parametrik ya da non-parametrik testlerle analiz edilmiştir. Araştırma sonunda elde edilen bulgular, alan yazın ışığında tartışılarak erken çocukluk eğitimi programlarında müzik eğitiminin niteliği ve öğretmen adaylarının gelişim ihtiyaçları konusu ilişkin çıkarımlarda bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, müzik eğitimi, öğretmen adayları.

EXAMINATION OF EARLY CHILDHOOD EDUCATION TEACHER CANDIDATES' COMPETENCIES IN THE FIELD OF MUSIC EDUCATION

Arş. Gör. Dr. Fikrinaz Damla AKBABA

Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye, fdamlaakbaba@bayburt.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Hilal KAROĞLU

Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye, hkaroglu@bayburt.edu.tr

ABSTRACT

A review of the literature reveals that the gains achieved by pre-service preschool teachers in distance music education are largely theoretical. The limited practical application necessitates questioning the level of pre-service preschool teachers' competence in music education. This demonstrates the crucial role of music education in the professional development of pre-service teachers and the necessity of determining their competence in this area. In this context, the primary objective of the study was to examine the competences of pre-service early childhood education teachers in the field of music education in detail. The research sought answers to the following questions: "What are the levels of competence of pre-service early childhood education teachers in the field of music education?" and "Do the competences of pre-service early childhood education teachers in the field of music education differ according to certain variables (included in the application form)?" The study group was selected through convenience sampling and consisted of undergraduate pre-service preschool teaching students studying at Bayburt University, and the study group was limited to these students. The study was designed using a quantitative research method and conducted using a survey model. The "Early Childhood Education Teacher Candidates' Competencies Scale in the Field of Music Education," developed by Zarza Alzugaray and colleagues in 2021 and whose Turkish validity and reliability studies were conducted by Keleş Ertürk and Tepeli (2024), was used in the data collection process. In addition, the data collection process was carried out based on the application form prepared by Keleş Ertürk and Tepeli (2024). Data were collected by the researchers, and the distributional properties of the data were examined and analyzed using parametric and non-parametric tests using appropriate statistical methods. The findings of the study will be discussed in the light of the literature, and conclusions will be drawn regarding the quality of music education in early childhood education programs and the developmental needs of teacher candidates.

Keywords: Preschool, music education, teacher candidates.

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ SOSYAL BİLGİLER DERSİ 5.SINIF DERS KİTABINDA MİZAH UNSURLARININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Furkan ALTUNAY
Bayburt Üniversitesi, furkanaltunay@bayburt.edu.tr

ÖZET

Sosyal Bilgiler dersi; tarih, coğrafya, vatandaşlık bilgisi gibi soyut ve zaman zaman öğrencilerin sıkıcı bulabileceği konular içermektedir. Bu noktada mizah unsurlarının (fıkra, karikatür, mizahi hikâye, atasözü, deyim, bilmece vb.) kullanılması öğrencilerin dikkatini çekme ve öğrenmeyi daha keyifli hâle getirme noktasında işlevsel olabilir. Mizah, bilgiyi somutlaştırarak öğrencilerin anlamasını kolaylaştırabilir. Karikatür ve diğer mizahi unsurlar, öğrencilerin olayları eleştirel bir gözle değerlendirmelerine fırsat sunar. Özellikle toplumsal olayları, tarihî süreçleri veya güncel gelişmeleri mizahi açıdan analiz eden materyaller, öğrencilerin farklı bakış açıları geliştirmelerine katkı sağlar. Öğretim programları ve ders kitaplarının, bireylere bilgi, beceri ve değerlerin aktarılmasında kullanılan temel araçlardan olduğu görülmektedir. Bu sebeple, sosyal bilgiler dersi öğretim programında ve ders kitaplarında mizah unsurlarına nasıl yer verildiğinin incelenmesinin önemli olduğu söylenebilir. Bu araştırmanın amacı, Türkiye yüzyılı maarif modeli sosyal bilgiler dersi öğretim programı ve bu program kapsamında yeniden hazırlanmış olan 5. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında mizah unsurlarının nasıl sunulduğunun incelenmesidir. Araştırma, nitel araştırma yönteminin desenleri arasında yer alan doküman incelemesi ışığında gerçekleştirilecektir. Araştırmadan elde edilen veriler, belirli bir tema söz konusu olmadığı için tümevarımsal (içerik analizi) yaklaşımla analiz edilecektir. Araştırmanın sonunda çeşitli önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Sosyal bilgiler, ders kitabı, doküman incelemesi, mizah unsurları

EXAMINATION OF HUMOR ELEMENTS IN THE TURKISH CENTURY EDUCATION MODEL SOCIAL STUDIES COURSE 5TH GRADE TEXTBOOK

Dr. Öğr. Üyesi Furkan ALTUNAY

Bayburt Üniversitesi, furkanaltunay@bayburt.edu.tr

ABSTRACT

Social Studies courses include abstract topics such as history, geography, and civics, which students may find boring at times. In this context, the use of humorous elements (jokes, cartoons, humorous stories, proverbs, idioms, riddles, etc.) can be effective in attracting students' attention and making learning more enjoyable. Humor can facilitate student comprehension by making information concrete. Cartoons and other humorous elements provide students with opportunities to critically evaluate events. Materials that analyze social events, historical processes, or current developments from a humorous perspective, in particular, contribute to students' development of different perspectives. Curricula and textbooks are considered fundamental tools for transferring knowledge, skills, and values to individuals. Therefore, it is important to examine how humorous elements are incorporated into the social studies curriculum and textbooks. The purpose of this study is to examine how humorous elements are presented in the Turkish Century Maarif Model social studies curriculum and the 5th-grade social studies textbook redesigned within this curriculum. The research will be conducted using document analysis, a qualitative research methodology. The data obtained from the study will be analyzed using an inductive (content analysis) approach, as there is no specific theme. Various recommendations will be made at the conclusion of the study.

Keywords: Social Studies, textbook, document review, element of humor.

ÖĞRETMENLERİN OKULA AİDİYET DUYGUSU ÜZERİNE NİTEL BİR ÇALIŞMA

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, iskender.dasdemir@ege.edu.tr

Gamze DAŞDEMİR

Milli Eğitim Bakanlığı, İzmir, Türkiye, gamzeozguc@hotmail.com

ÖZET

Okula aidiyet duygusu, öğretmenlerin mesleki yaşam kalitesini, öğrencilerle kurdukları ilişkileri ve kurumun genel başarısını doğrudan etkileyen önemli bir psikososyal kavramdır. Eğitim kurumlarında öğretmenlerin kendilerini okulun bir parçası olarak hissetmeleri, yalnızca bireysel motivasyonlarını değil aynı zamanda okulun bütünsel kimliğini de güçlendirmektedir. Bu bağlamda, gerçekleştirilen bu çalışmanın amacı, öğretmenlerinin görev yaptıkları okula yönelik aidiyet duygularını ve bu duyguyu etkileyen faktörleri ortaya koymaktır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile yürütülmüştür. Çalışmaya İzmir ilinin Bornova ilçesinde bulunan bir Anadolu Lisesi'nde görev yapan farklı branşlardan 12 öğretmen katılmıştır. Katılımcılar gönüllülük esasına göre seçilmiş ve görüşmeler yaklaşık 30–40 dakika sürmüştür. Veri toplama sürecinde araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu formda öğretmenlerin okula aidiyet duygusuna ilişkin algılarını, deneyimlerini ve beklentilerini anlamaya yönelik beş açık uçlu soru yer almıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler, betimsel analiz tekniğiyle çözümlenmiş; kodlama sürecinde aidiyetin tanımı, aidiyeti artıran faktörler, aidiyeti azaltan faktörler, okul iklimi ve geliştirme önerileri gibi temalar ortaya çıkmıştır. Araştırmanın bulgularına göre öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu, okula aidiyet duygusunu “bir aileye ait olma”, “kendini okulun bir parçası hissetme” ve “kurumla özdeşleşme” kavramlarıyla açıklamıştır. Katılımcılar arasında okul yönetiminin destekleyici tutumunun aidiyeti artıran en önemli faktör olduğu vurgulanırken, meslektaşlarla kurulan güçlü ilişkilerin de aidiyet hissini pekiştirdiği belirtilmiştir. Öğrencilerle olan olumlu etkileşimlerin, öğretmenlerin mesleki tatminini yükselttiği ve okula bağlılıklarını artırdığı saptanmıştır. Öte yandan, bazı öğretmenler okulun fiziki yetersizlikleri, idari kararlarda öğretmen görüşlerinin yeterince dikkate alınmaması ve iş yükünün fazlalığı gibi unsurların aidiyet duygusunu olumsuz etkilediğini dile getirmiştir. Sonuç olarak, öğretmenlerin okula aidiyet duygusunun çok boyutlu bir olgu olduğu ve bireysel, kurumsal ve ilişkisel faktörlerden etkilendiği görülmüştür. Araştırmadan elde edilen veriler, okul yöneticilerine ve eğitim politikacılarına öğretmenlerin aidiyet duygusunu artırmaya yönelik stratejiler geliştirme noktasında önemli ipuçları sunmaktadır. Katılımcıların önerileri arasında öğretmenlerin karar alma süreçlerine daha fazla dahil edilmesi, mesleki dayanışmayı artırıcı etkinliklerin düzenlenmesi, okulun fiziki koşullarının iyileştirilmesi ve kurum içi iletişim kanallarının güçlendirilmesi yer almaktadır. Çalışma, öğretmen aidiyetinin yalnızca bireysel bir his değil, okulun bütünsel başarısını şekillendiren temel bir unsur olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Değer, Okula aidiyet, öğretmen, nitel araştırma

A QUALITATIVE STUDY ON TEACHERS' SENSE OF BELONGING TO SCHOOL

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR

Ege University, İzmir, Türkiye, iskender.dasdemir@ege.edu.tr

Gamze DAŞDEMİR

Ministry of National Education, İzmir, Türkiye, gamzeozguc@hotmail.com

ABSTRACT

The sense of school belonging is an important psychosocial concept that directly affects teachers' professional quality of life, their relationships with students, and the overall success of the institution. When teachers in educational institutions perceive themselves as part of the school, it not only strengthens their individual motivation but also reinforces the collective identity of the school. In this context, the aim of this study is to reveal teachers' sense of belonging to the schools in which they work and the factors that influence this sense of belonging. The research was conducted using one of the qualitative research methods, the semi-structured interview technique. Twelve teachers from different subject areas working in an Anatolian High School located in the Bornova district of İzmir participated in the study. The participants were selected on a voluntary basis, and the interviews lasted approximately 30–40 minutes. During the data collection process, a semi-structured interview form developed by the researchers was used. This form included five open-ended questions designed to understand teachers' perceptions, experiences, and expectations regarding their sense of belonging to the school. The data obtained from the interviews were analyzed using descriptive analysis, and themes such as the definition of belonging, factors that enhance belonging, factors that reduce belonging, school climate, and suggestions for improvement emerged during the coding process. According to the findings of the study, the majority of teachers explained the sense of school belonging with concepts such as "being part of a family," "feeling like a member of the school," and "identifying with the institution." Among the participants, the supportive attitude of the school administration was emphasized as the most important factor increasing the sense of belonging, while strong collegial relationships were also reported to reinforce this feeling. Positive interactions with students were found to increase teachers' job satisfaction and strengthen their commitment to the school. On the other hand, some teachers stated that physical inadequacies of the school, the lack of consideration for teachers' opinions in administrative decisions, and excessive workload negatively affected their sense of belonging. In conclusion, it was found that teachers' sense of school belonging is a multidimensional phenomenon influenced by individual, institutional, and relational factors. The data obtained from the study provide important insights for school administrators and education policymakers in developing strategies to enhance teachers' sense of belonging. The suggestions offered by the participants include greater involvement of teachers in decision-making processes, organizing activities that promote professional solidarity, improving the physical conditions of the school, and strengthening internal communication channels. The study reveals that teacher belonging is not merely an individual feeling but a fundamental factor shaping the overall success of the school.

Keywords: School belonging, teacher, qualitative research, value.

AKADEMİSYEN GÖZÜNDEN YAPAY ZEKÂ: EĞİTSEL UYGULAMALARDA ETİK SINIRLAR VE FARKINDALIKLAR

Dr. Öğretim Üyesi Gökçe BECİT

Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, gokcebi@nevsehir.edu.tr

ÖZET

Eğitim sistemleri, teknolojik gelişmelerin etkisiyle önemli dönüşümler yaşamaktadır. Bu dönüşüm sürecinde yapay zekâ (YZ) teknolojileri, öğrenme ortamlarının yeniden yapılandırılmasında ve öğretim süreçlerinin dijitalleşmesinde kilit bir rol üstlenmektedir. Öğrenme analitiği, kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleri, otomatik değerlendirme sistemleri ve içerik üretici modeller gibi çeşitli yapay zekâ uygulamaları; hem öğrencilerin öğrenme süreçlerini hem de akademisyenlerin öğretim uygulamalarını şekillendirmeye başlamıştır. Ancak bu gelişmeler, beraberinde önemli etik sorunları da gündeme getirmiştir. Bu araştırmanın amacı, üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin eğitsel süreçlerde yapay zekâ (YZ) kullanımına ilişkin etik değerlendirmelerini incelemektir. Eğitimde yapay zekâ teknolojilerinin giderek yaygınlaşması, öğretim uygulamalarında önemli kolaylıklar sağlarken; beraberinde veri gizliliği, akademik dürüstlük, sorumluluk ve eşit erişim gibi etik sorunları da gündeme getirmektedir. Literatürde çoğunlukla öğrenci ve öğretmen adayları odaklı çalışmalar yapılmışken, akademisyenlerin etik algılarına yönelik araştırmalar sınırlı sayıdadır. Bu boşluktan hareketle, çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş ve durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını, Türkiye'deki farklı üniversitelerde görev yapan 15 akademisyen oluşturmaktadır. Katılımcılar, amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenmiş ve görüşmeler yarı yapılandırılmış sorular aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Veriler, ses kaydıyla toplanarak yazıya dökülmüş ve içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular, akademisyenlerin YZ teknolojilerini pedagojik anlamda faydalı bulduklarını, ancak veri güvenliği, karar verme süreçlerinin şeffaflığı ve öğrenci ödevlerinde özgünlük gibi konularda ciddi etik kaygılar taşıdıklarını göstermektedir. Bu çalışma, yükseköğretim kurumlarında yapay zekâ kullanımına ilişkin etik farkındalığın artırılması ve kurumsal düzeyde etik rehberlerin geliştirilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Araştırmanın sonuçları, eğitimde teknolojik dönüşümle birlikte ortaya çıkan etik ikilemlere yönelik politika geliştirme sürecine katkı sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, etik, akademisyen görüşleri, nitel araştırma.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE FROM AN ACADEMIC PERSPECTIVE: ETHICAL BOUNDARIES AND AWARENESS IN EDUCATIONAL APPLICATIONS

Dr. Öğretim Üyesi Gökçe BECİT

Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, gokcebi@nevsehir.edu.tr

ABSTRACT

Education systems are undergoing significant transformations due to technological developments. In this transformation process, artificial intelligence (AI) technologies play a key role in restructuring learning environments and digitizing teaching processes. Various AI applications, such as learning analytics, personalized learning experiences, automated assessment systems, and content generation models, have begun to shape both students' learning processes and academics' teaching practices. The purpose of this study is to examine the ethical evaluations of faculty members regarding the use of artificial intelligence (AI) in educational processes. The increasing prevalence of AI technologies in education provides significant pedagogical benefits; however, it also raises ethical concerns such as data privacy, academic integrity, responsibility, and equitable access. While the literature largely focuses on students and pre-service teachers, research on the ethical perceptions of faculty members remains limited. In response to this gap, this study adopts a qualitative approach using a case study design. Participants included 15 faculty members from various universities in Turkey, selected through purposive sampling. Data were collected through semi-structured interviews, transcribed from audio recordings, and analyzed using content analysis. Findings indicate that while participants found AI tools beneficial in educational contexts, they expressed serious ethical concerns regarding data security, transparency in decision-making processes, and originality in student work. This study emphasizes the need to increase ethical awareness regarding AI usage in higher education and to develop institutional ethical guidelines. The results aim to contribute to policy development addressing ethical dilemmas emerging alongside educational digital transformation.

Keywords: Artificial intelligence, ethics, faculty perspectives, qualitative research.

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNDA GECE–GÜNDÜZ BENZERİ ETKİNLİKLERİN BİLİŞSEL ESNEKLİK/KURAL DEĞİŞTİRME BECERİLERİNE ETKİSİ

Gül KAHVECİ,

*Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümü Lefke Avrupa Üniversitesi, Kuzey Kıbrıs TR-10 Mersin, Türkiye,
gkahveci@eul.edu.tr*

Asya BAŞKURT

Milli Eğitim Bakanlığı, Lefkoşa, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, asyabaskurt8@gmail.com

ÖZET

Otizm Spektrum Bozuklukları (OSB), erken başlangıçlı nörogelişimsel bozukluklar arasında yer almakta ve sosyal karşılıklılık ile iletişimde güçlükler, sınırlı ve tekrarlayıcı ilgi alanları ve davranış örüntüleri ile tanımlanmaktadır. Literatürde, OSB olan bireylerde gözlenen bu sınırlı ve yineleyici davranışların yürütücü işlevlerdeki (Executive Functions, EF) bozulmalarla ilişkili olabileceği vurgulanmaktadır. Yürütücü işlevler; dürtü kontrolü, çalışma belleği, bağlamsal bellek, planlama, akıcılık/üretkenlik ve bilişsel esnekliği (kural değiştirme) kapsamaktadır. Bilişsel esneklik, bireyin değişen çevresel koşullara uygun olarak düşünce ve davranışlarını yeniden düzenleyebilme becerisidir. Mevcut araştırmalar, OSB olan bireylerde özellikle dürtü kontrolü, kural değiştirme ve bilişsel esneklik alanlarında anlamlı yetersizlikler bulunduğunu göstermektedir. Bilişsel esneklik, sosyal yaşamda esnek davranışların gelişimi açısından kritik öneme sahiptir. Sosyal ve davranışsal açıdan yetersiz gelişim gösteren çocuklar, sağlık hizmetlerine erişimde ve uyarıcı öğrenme materyallerine ulaşmada zorluk yaşamakta, ebeveyn desteği ve eğitim hizmetlerinden yeterince yararlanamamakta; bu durum da bilişsel gelişimde gecikme riskini artırmaktadır. Bu çalışma, bilişsel esneklik–kural değiştirme boyutuna odaklanarak OSB olan çocuklarda gece–gündüz benzeri etkinliklerin bu beceriler üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Tek denekli deneysel desenlerden katılımcılar arası çoklu yoklama modeli kullanılarak yürütülen araştırmada, OSB tanısı almış 3. sınıfa devam eden üç erkek öğrenci yer almıştır. Araştırmanın bağımlı değişkeni, gece–gündüz çalışmalarına benzer etkinliklerde öğrencilerin verdikleri doğru cevap yüzdesidir. Müdahaleye ilişkin başlama düzeyi, uygulama, süreklilik ve genelleme evrelerinden elde edilen veriler grafik üzerinden görsel analiz ile değerlendirilmiştir. Bulgular, müdahale sonrasında öğrencilerde bilişsel esneklik/kural değiştirme becerilerinde gelişim olduğunu ve bu gelişimin 2., 3. ve 4. haftalarda da sürdüğünü ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, gece–gündüz benzeri etkinliklerin OSB olan çocukların bilişsel esneklik ve kural değiştirme yetilerini desteklemede etkili bir öğretim stratejisi olabileceği izlenimi göstermektedir.

Anahtar kelimeler: OSB, yürütücü işlevler, bilişsel esneklik

EFFECTS OF DAY–NIGHT–LIKE ACTIVITIES ON COGNITIVE FLEXIBILITY/SET-SHIFTING SKILLS IN AUTISM SPECTRUM DISORDER

Gül KAHVECİ,

Institute of Educational Sciences, Special Education Department, European University of Lefke, Northern Cyprus TR-10 Mersin, Turkey, gkahveci@eul.edu.tr

Asya BAŞKURT

Mistry of Education, Nicosia, Turkish Republic of Northern Cyprus, asyabaskurt8@gmail.com

ABSTRACT

Autism Spectrum Disorders (ASD) are early-onset neurodevelopmental disorders characterized by difficulties in social reciprocity and communication, alongside restricted and repetitive patterns of interests and behaviors. The literature highlights that these restricted and repetitive behaviors observed in individuals with ASD may be associated with impairments in executive functions (EF). Executive functions encompass impulse control, working memory, contextual memory, planning, fluency/productivity, and cognitive flexibility (set-shifting). Cognitive flexibility refers to the ability to reorganize thoughts and behaviors in response to changing environmental conditions. Current research shows that individuals with ASD exhibit significant deficits particularly in impulse control, set-shifting, and cognitive flexibility. Cognitive flexibility is crucial for the development of adaptive social behaviors. Children who show inadequate social and behavioral development often face difficulties in accessing healthcare services and stimulating learning materials, and they may not sufficiently benefit from parental support and educational services; these factors increase the risk of delays in cognitive development. This study aims to examine the effects of day–night–like activities on cognitive flexibility and set-shifting skills in children with ASD. The research was conducted using a multiple-probe design across participants, one of the single-subject experimental designs. The study included three male students diagnosed with ASD and enrolled in the 3rd grade. The dependent variable was the percentage of correct responses given by the students in activities similar to day–night tasks. Data collected during baseline, intervention, maintenance, and generalization phases were evaluated through visual analysis of the graph. Findings revealed that after the intervention, students demonstrated improvement in cognitive flexibility/set-shifting skills, and these improvements persisted during the 2nd, 3rd, and 4th weeks. These results suggest that day–night–like activities may serve as an effective instructional strategy to support cognitive flexibility and set-shifting skills in children with ASD.

Keywords: Autism Spectrum Disorder, executive functions, cognitive flexibility

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ (MHP) LİDERİ DEVLET BAHÇELİ’NİN ÇEVRE ANLAYIŞI: EKOLOJİK TÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ (EKO-MİLLİYETÇİLİK)/ EKOLOJİK ÜLKÜCÜLÜK (EKO-ÜLKÜCÜLÜK)

Hasan KALYONCU

*Hasan Kalyoncu, Ege Üniversitesi, Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü, Hidrobiyoloji Anabilim Dalı, Bornova/İzmir.
Hasan.kalyoncu@ege.edu.tr*

ÖZET

Bu çalışma, Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Genel Başkanı Devlet Bahçeli’nin çevre anlayışını, Türk milliyetçiliği ekseninde değerlendirmektedir. Bahçeli’nin çevreye yönelik söylemleri ve politikaları, Türk kültürü ve İslam inancının çevreye dair temel değerleriyle harmanlanarak özgün bir “Ekolojik-Milliyetçi” (Eko-milliyetçi) ya da “Ekolojik-Ülkücü” (Eko-Ülkücü) yaklaşımı ortaya koymaktadır. Çevre, yalnızca doğal bir varlık değil, aynı zamanda vatanın ayrılmaz bir parçası ve kutsal bir miras olarak ele alınmaktadır. Bahçeli’nin "Çevre demek vatan demektir" ifadesi, çevresel duyarlılığın milli kimlik ve kültürel değerlerle iç içe geçtiğini vurgulamaktadır. Bahçeli'nin çevre politikası, çevreye karşı etik ve toplumsal sorumlulukları ön plana çıkarırken, çevreyi sadece insan merkezli ya da doğa merkezli değil, denge merkezli bir yaklaşımla ele almaktadır. Çevre koruma, yalnızca ekolojik bir görev değil; kültürel, toplumsal ve ahlaki bir sorumluluk olarak görülmektedir. Bu bağlamda çevre sorunları; ekonomik eşitsizlik, sosyal adaletsizlik ve küresel sömürü ile de ilişkilendirilmekte ve özellikle gelişmiş ülkelerin tarihsel sorumluluklarına dikkat çekilmektedir. MHP’nin çevreye yaklaşımı, çevre hareketlerinin ideolojik ve siyasi amaçlarla araçsallaştırılmasına karşı da eleştirel bir duruş sergilemektedir. Terör örgütlerinin ve bazı siyasi yapıların çevre duyarlılığını manipüle ederek kullanmasına karşı uyarılar yapılmakta, bu durum çevre güvenliği açısından bir tehdit olarak değerlendirilmektedir. Sonuç olarak, MHP'nin çevre anlayışı, milliyetçilik temelli bir çevre etiğini temsil etmekte; çevreyi korumak, vatani ve milli kültürel mirası korumakla eş değer görülmektedir. Bu anlayış, yerel ve küresel çevre sorunlarına karşı milli bir perspektiften çözüm üretmeyi amaçlayan özgün bir paradigma sunmakta ve Türk siyasi hayatında önemli bir çevreci duruş olarak konumlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çevre, Çevre Etiği, Eko-milliyetçilik, Eko-ülküçülük, MHP

THE ENVIRONMENTAL APPROACH OF MHP LEADER DEVLET BAHÇELİ: ECOLOGICAL TURKISH NATIONALISM (ECO-NATIONALISM) / ECOLOGICAL ÜLKÜCÜLÜK (ECO-ÜLKÜCÜLÜK)

Hasan KALYONCU

*Hasan Kalyoncu, Ege Üniversitesi, Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü, Hidrobiyoloji Anabilim Dalı, Bornova/İzmir.
Hasan.kalyoncu@ege.edu.tr*

ABSTRACT

This study evaluates the environmental understanding of Devlet Bahçeli, the Chairman of the Nationalist Movement Party (MHP), within the framework of Turkish nationalism. Bahçeli's discourse and policies on environmental issues present a distinctive "Eco-Nationalist" or "Eco-Ülkücü" approach, blending fundamental environmental values derived from Turkish culture and Islamic beliefs. In this approach, the environment is not merely a natural entity but is considered an inseparable part of the homeland and a sacred heritage. Bahçeli's statement, "The environment means the homeland," emphasizes the integration of environmental sensitivity with national identity and cultural values. Bahçeli's environmental policy highlights ethical and social responsibilities toward nature, adopting a balance-centered perspective rather than a strictly anthropocentric or ecocentric one. Environmental protection is not only seen as an ecological duty but also as a cultural, social, and moral responsibility. In this context, environmental issues are associated with economic inequality, social injustice, and global exploitation, with particular attention drawn to the historical responsibilities of developed countries. The MHP's environmental approach also adopts a critical stance against the instrumentalization of environmental movements for ideological or political purposes. Warnings are issued against the manipulation of environmental awareness by terrorist organizations and certain political structures, which are considered threats to environmental security. In conclusion, the MHP's environmental understanding represents a nationalism-based environmental ethic, equating the protection of nature with the protection of the homeland and national cultural heritage. This perspective offers a unique paradigm that seeks to generate solutions to both local and global environmental problems from a national standpoint, positioning itself as a significant environmental stance within Turkish political life.

Keywords: Environment, Environmental Ethics, Eco-Nationalist, Eco-Ülkücü, MHP

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM KONULARINDAN TARIMDA VE TARIM EĞİTİMİNDE SANAL TUR GELİŞTİRİLMESİ KULLANIM OLANAKLARININ ARAŞTIRILMASI

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, İskender.dasdemir@ege.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma, ege üniversitesinde eğitim fakültesi ve ziraat fakültesi ortaklığında teknoparkta yürütülen proje kapsamında yapılmıştır. Sosyal Bilgiler dersinde tarım konularının öğretimine yönelik yenilikçi bir yaklaşım olarak sanal tur teknolojisinin kullanımını incelemektedir. Tarım, bireylerin ekonomik yaşamı anlamaları, çevreye karşı sorumluluk geliştirmeleri ve sürdürülebilirlik bilinci kazanmaları açısından Sosyal Bilgiler dersi içinde kritik bir temadır. Ancak günümüzde şehirleşmenin artması, öğrencilerin tarımsal üretim süreçlerine doğrudan katılımını zorlaştırmakta ve bu durum öğretim sürecinde kavramsal boşluklara neden olmaktadır. Bu bağlamda, sanal tur teknolojileri öğrencilere tarım süreçlerini sınıf ortamında deneyimleme ve gözleme imkânı sunarak bu boşluğu doldurabilecek niteliktedir. Araştırma karma yöntem yaklaşımıyla yürütülmüş olup, nicel boyutta ön test–son test kontrol gruplu yarı deneysel desen, nitel boyutta ise görüşmeler ve gözlemler kullanılmıştır. Çalışma grubunu ortaokul öğrencileri, Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileri ve Ziraat Fakültesi öğrencileri oluşturmuştur. Nicel bulgular, sanal turun öğrencilerin akademik başarılarını artırdığını, öğrenmenin kalıcılığını desteklediğini ve motivasyon düzeylerini yükselttiğini ortaya koymuştur. Özellikle motivasyon ölçeğinde dikkat, ilgi ve doyum boyutlarında deney grubu lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Ayrıca kullanılabilirlik ölçeği (SUS) puanlarının yüksek çıkması, sanal turun pedagojik açıdan uygulanabilirliğini desteklemiştir. Nitel bulgular ise öğrencilerin sanal tur sayesinde tarımsal süreçleri daha somut algıladıklarını, öğretmen adaylarının pedagojik açıdan bu yöntemi faydalı bulduklarını ve ziraat fakültesi öğrencilerinin içeriklerin bilimsel doğruluğunu onayladıklarını göstermiştir. Elde edilen sonuçlar, yapılandırmacı öğrenme, deneysel öğrenme ve TPACK modeli gibi kuramsal çerçevelerle uyumludur. Genel olarak çalışma, sanal tur tabanlı öğretimin Sosyal Bilgiler dersinde tarım konularının aktarımında güçlü bir alternatif olduğunu, öğrencilerin akademik başarı, motivasyon ve sürdürülebilirlik farkındalığına olumlu katkı sunduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler eğitimi, sanal tur, tarım eğitimi, eğitim teknolojileri, motivasyon, sürdürülebilirlik

E RESEARCH OF THE POSSIBILITIES OF DEVELOPING VIRTUAL TOURS IN AGRICULTURE AND AGRICULTURAL EDUCATION, A SOCIAL STUDIES TEACHING SUBJECT

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR

Ege University, İzmir, Türkiye, Iskender.dasdemir@ege.edu.tr

ABSTRACT

This research was conducted as part of a project conducted at the Technopark in partnership with the Faculty of Education and the Faculty of Agriculture at Ege University. It examines the use of virtual tour technology as an innovative approach to teaching agricultural subjects in Social Studies. Agriculture is a critical theme within Social Studies, helping individuals understand economic life, develop environmental responsibility, and foster sustainability awareness. However, increasing urbanization today hinders students' direct participation in agricultural production processes, creating conceptual gaps in the teaching process. In this context, virtual tour technologies can fill this gap by providing students with the opportunity to experience and observe agricultural processes in the classroom. The research was conducted through a mixed-methods approach, combining quantitative and qualitative dimensions. A quasi-experimental pre-test–post-test control group design was employed on the quantitative side, while interviews and observations were utilized for the qualitative dimension. The study group consisted of secondary school students, preservice teachers from the Faculty of Education, and students from the Faculty of Agriculture at Ege University. Quantitative findings revealed that virtual tours improved students' academic achievement, enhanced retention of learning, and increased motivation. In particular, the motivation scale results indicated significant differences in favor of the experimental group in the dimensions of attention, interest, and satisfaction. Furthermore, the high scores obtained from the System Usability Scale (SUS) demonstrated that virtual tours are pedagogically feasible and easy to integrate into educational contexts. Qualitative results showed that students perceived agricultural processes more concretely, preservice teachers highlighted the pedagogical contributions of the method, and agriculture students confirmed the scientific accuracy of the content. These findings align with theoretical frameworks such as constructivist learning, experiential learning, and the TPACK model. Overall, the study suggests that virtual tour-based instruction provides an effective alternative for teaching agricultural topics in Social Studies, with positive impacts on students' academic performance, motivation, and sustainability awareness.

Keywords: Social Studies education, virtual tour, agricultural education, educational technologies, motivation, sustainability

İLKOKULLARDA DEĞERLER EĞİTİMİ VE SINIRLARI ÜZERİNE: KURAMSAL BİR ÇALIŞMA

Doktora Öğrencisi Nizamettin ERKEK

Millî Eğitim Bakanlığı, Mardin, Türkiye, nizamettin.erkek@gmail.com

Doç. Dr. İsmail KINAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

ÖZET

Değerler eğitimi bireyin ahlak ve karakter boyutuna ilişkin süreçlerin inşası olarak ele alındığı söylenebilir. Birey doğumuyla birlikte çevresini gözlemler ve ebeveynlerinden başlayarak yakınından bilerek veya bilmeyerek edinimler kazanır. Bireyin okula başlaması ile bu edinimleri formal hale dönerek düzenli ve sistemli bir şekilde almaya başladığı ifade edilebilir. Okullarda uygulanan öğretim programlarında değerler eğitimi ve içeriklerinin öğrenme yaşantılarına uygun olması bireyin bu edinimlerini sağlaması açısından yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda ilkökul seviyesindeki öğrencilere soyut değerlerin verilmesi biçimi ve değerlerin içeriğine yönelik çizgilerin belirginleştirilmesi bu amaca hizmet edeceği tahmin edilmektedir. Bu çalışmada amaç ilkökullarda değerler eğitimi verilirken öğrencilerin seviye ve hazır bulunuşluklarına uygun pedagojik sınırı kuramsal olarak incelemektir. Literatür veri tabanlarına “değerler eğitimi”, “öğrenme ve öğretme kuramları”, “öğrenme ve öğretme yaklaşımları”, “öğrenme ve öğretme modelleri” ile “öğrenme ve öğretme stratejileri” ifadeleri yazılarak arama yapılmıştır. Yapılan aramalar ile değerler eğitimi, öğrenme kuram ve yaklaşımları ile ilgili yapılan çalışmalarda özellikle eğitim kademesi, öğretmen tutumu, yönetimin etkileri, değer verme yöntemleri, ailede değerler, değerler ve değerli şahsiyetler, değerler ve dersler, değerler ve kitap içerikleri gibi çeşitli eğitim kademelerinde hem yüksek lisans hem doktora seviyesinde araştırmaların yapıldığı anlaşılmıştır. Farklı tür ve kademelerde değerler eğitimi ile ilgili çalışmaların olması bu alanın geniş bir yelpazede çalışıldığı ve alanda ciddi bir karşılığının olduğu yorumu yapılabilir. Öğrenme ve öğretme kuram ve yaklaşımlarına göre değerler eğitimi verilirken öğrencinin hazırbulunuşluk durumu, sosyal duyuşsal, sosyal bilişsel, sosyal psikolojik ve yaş aralığı dikkate alınarak verilmesi daha yerinde olacağı düşünülmüştür. Değerler eğitimi uygulayıcıları yukarıda sayılan parametrelere dikkat ederek verilen eğitimin etkililiğini ve kalıcılığını arttırabilir. Araştırmacılara bu konuda belirtilen hususlara dikkat ederek deneysel, ilişkisel veya nedensel çalışmalar yapmaları önerilir.

Anahtar Kelimeler: Değerler eğitimi, ilkökul, kuramsal çalışma.

ON VALUES EDUCATION AND ITS LIMITS IN PRIMARY SCHOOLS: A THEORETICAL STUDY

Doktora Öğrencisi Nizamettin ERKEK

Millî Eğitim Bakanlığı, Mardin, Türkiye, nizamettin.erkek@gmail.com

Doç. Dr. İsmail KİNAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

ABSTRACT

Values education can be considered as the construction of processes related to an individual's moral and character dimensions. From birth, individuals observe their environment and acquire knowledge, knowingly or unknowingly, from their relatives, starting with their parents. It can be argued that these learnings become formalized and begin to be acquired regularly and systematically when an individual enters school. It is believed that aligning values education and its content with learning experiences in school curricula will be beneficial for individuals to achieve these learning outcomes. In this context, it is anticipated that the method of teaching abstract values to primary school students and the clarification of the boundaries surrounding their content will serve this purpose. The purpose of this study is to theoretically examine the pedagogical boundaries appropriate to students' levels and readiness when providing values education in primary schools. Literature databases were searched using the terms "values education," "learning and teaching theories," "learning and teaching approaches," "learning and teaching models," and "learning and teaching strategies." The searches conducted revealed that studies on values education, learning theories and approaches have been conducted at both master's and doctoral levels, particularly on education level, teacher attitudes, the effects of management, methods of valuing, values in the family, values and valuable figures, values and courses, values and book contents. The existence of studies on values education at various levels and types suggests that this field has been studied extensively and has a significant impact in the field. It is believed that values education should be delivered according to learning and teaching theories and approaches, taking into account student readiness, social affective, social cognitive, social psychological, and age range. By paying attention to the parameters listed above, values education practitioners can increase the effectiveness and permanence of the training provided. Researchers are advised to conduct experimental, correlational, or causal studies, paying attention to the points mentioned in this regard.

Keywords: Values education, primary school, theoretical study.

İLKÖĞRETİM DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ ÖĞRETİM PROGRAMI İLE İLGİLİ YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Dr. Necmeddin Berk HAMİDİ

Milli Eğitim Bakanlığı, Diyarbakır, Türkiye, nbhamidi47@gmail.com

Doç. Dr. İsmail KINAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de ilköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi öğretim programı ile ilgili yapılmış lisansüstü tez çalışmalarını incelemektir. Bu araştırmanın alt amaçları; ilköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi öğretim programı ile ilgili yapılmış lisansüstü tez çalışmalarında kullanılan anahtar kelimelerin sayısı, yıl, üniversite ve enstitü, sınırlılık sayısı, anabilim dalı ve yöntem şeklinde sıralanmıştır. Nitel araştırma yöntemiyle yapılan bu çalışmada doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Bu doğrultuda araştırmaya dâhil edilen tez çalışmalarının başlığında “ilköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi öğretim programı” anahtar kelimesinin yer almasına dikkat edilmiştir. Bu araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezlerde kriter olarak, 2005-2019 yılları arasında yapılmış, YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yayımlanmış ve açık erişim izni olan çalışmalar belirlenmiştir. “ilköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi öğretim programı” anahtar kelimesiyle tarama yapıldığında YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında açık erişimli olarak rastlanılan ilk lisansüstü tez çalışmasının 2005 yılında, son lisansüstü tez çalışmasının ise 2019 yılında olduğu görülmüştür. Belirtilen bu kriterler doğrultusunda Türkiye’de ilköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi öğretim programı ile ilgili yapılmış beş adet lisansüstü tez çalışması belirlenmiştir. Bu araştırmaya dâhil edilen lisansüstü tezler incelenirken 14 Eylül 2025 tarihindeki veriler esas alınmıştır. Araştırmanın sonucunda, bu araştırmaya dâhil edilen çalışmaların başlığında belirlenmiş olan anahtar kelimeyle yapılan taramaya göre Türkiye’de ilköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi öğretim programı ile ilgili yapılmış lisansüstü tez çalışmalarından açık erişim izni olanların tamamının yüksek lisans tezlerinden oluştuğu belirlenmiştir. Türkiye’de ilköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi öğretim programı ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tez çalışmalarının hepsinin devlet üniversitelerinde yapıldığı görülmüştür. Ayrıca Türkiye’de ilköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi öğretim programı ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tez çalışmalarının Sosyal Bilimler Enstitüsü ve Eğitim Bilimleri Enstitüsü’nde yapıldığı belirlenmiştir. Bu konuyla ilgili yayımlanmış lisansüstü tez çalışmalarının Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı ile İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda yapıldığı tespit edilmiştir. Bu araştırmanın sonucuna göre din kültürü ve ahlak bilgisi öğretim programına ilişkin ilköğretim kademesi dışında diğer öğretim kademelerinde yapılan lisansüstü tez çalışmaları incelenebilir. Bununla birlikte ilköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi öğretim programına ilişkin yapılmış olan lisansüstü tezlerin incelenmesine yönelik olarak nicel, nitel veya karma araştırma modellerinin kullanıldığı farklı araştırmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim, din kültürü ve ahlak bilgisi, öğretim programı, lisansüstü tezler.

AN ANALYSIS OF POSTGRADUATE THESES ON THE PRIMARY EDUCATION RELIGIOUS CULTURE AND ETHICS CURRICULUM

Dr. Necmeddin Berk HAMİDİ

MoNE, Diyarbakır, Turkey, nbhamidi47@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. İsmail KİNAY

Dicle University, Diyarbakır, Turkey, ismailkinay84@gmail.com

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine postgraduate thesis studies conducted on the primary education religious culture and ethics curriculum in Turkey. The sub-objectives of this study are listed in terms of the number of keywords used in postgraduate thesis studies related to the primary education religious culture and ethics curriculum, year, university and institute, number of limitations, department, and method. This study, conducted using qualitative research methods, employed the document analysis technique. In this regard, attention was paid to ensuring that the thesis studies included in the research had the keyword “primary education religious culture and ethics curriculum” in their titles. The criteria for inclusion in this study were postgraduate theses completed between 2005 and 2019, published in the Council of Higher Education Thesis Center database, and with open access permission. When review using the keyword “primary education religious culture and ethics curriculum” it was found that the first postgraduate thesis study encountered in the Council of Higher Education Thesis Center database with open access was in 2005, while the most recent postgraduate thesis study was in 2019. In line with these criteria, five postgraduate thesis studies related to the primary education religious culture and ethics curriculum in Turkey have been identified. The data from September 14, 2025, was used as the basis for examining the postgraduate theses included in this study. The results of the study indicate that, based on a search using the keyword specified in the titles of the studies included in this research, all of the postgraduate theses related to the primary education religious culture and ethics curriculum in Turkey that have open access permission are master's theses. It has been observed that all postgraduate thesis studies conducted in Turkey on the primary education religious culture and ethics curriculum were carried out at state universities. Additionally, it has been determined that postgraduate thesis studies related to the primary education religious culture and ethics curriculum in Turkey were conducted at the Institute of Social Sciences and the Institute of Educational Sciences. It has been determined that published postgraduate thesis studies on this subject were conducted in the Department of Philosophy and Religious Studies and the Department of Primary Education Religious Culture and Ethics Education. According to the results of this study, postgraduate thesis studies conducted at educational levels other than primary education regarding the religious culture and ethics education curriculum can be examined. In addition, different studies using quantitative, qualitative, or mixed research models can be conducted to examine postgraduate theses related to the primary education religious culture and ethics curriculum.

Keywords: Primary education, religious culture and ethics, curriculum, postgraduate theses.

ÜNİVERSİTELERDE AKREDİTASYON SÜRECİNDE EPİSTEMOLOJİK SORUNLAR

Doç. Dr. Kemal ÇİNÇİN

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, kemalcincin@sdu.edu.tr

ÖZET

Üniversitelerde akreditasyon (denklik), kurumlar arasında belirli standartların yaygınlaşması, şeffaflık ve güvenilirlik gibi kavramları kendisine yol edinmiş görünse de basit bir sorgulama da bile göze çarpan pek çok sorunların ortaya çıkmasına neden olan bir anlayış – uygulama – belge niteliği taşımaktadır. Hedeflenen akademik tavır, bilim insanının özgür düşünce üretim süreçlerini kısıtlarken ciddi sayılabilecek bir oranda zaman gerektiren raporlama ve biçimcilik kavramlarına indirgenebilen eylemler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu süreçler, bilgi kavramına yönelik tartışmalar ile birlikte ele alındığında, dayatılmış tümel uzlaşılarda sonuçlanmakta gibidir. Ayrıca akredite olma amacıyla eylemde bulunmayı belirleyen ilkelere yönelik pek çok sorun, etik alanda yapılan tartışmaların farkındalığıyla da oldukça ilgilidir. Bu anlamda etik alandaki genel sorunlar, akademisyenler için birer meslek etiği sorununa dönüşmüş durumdadır. İş bölümü ve iletişim konularında adalet, zaman yönetimi, isteksiz çalışma, yönetim tarzı, ayrımcılık, işe yabancılaşma, iş tatminsizliği gibi kavramlar etrafında biçimlenen sorunlar yaşanmaktadır. Akreditasyon sürecinde yapılan toplantı, anket, danışmanlık, vb. eylemlerin kanıtlarının istenmesi ise büyük bir güven sorunu olarak karşımızdadır. Ek olarak akreditasyon süreçlerinde kullanılan pek çok kavramın belirsiz ve tartışmalı olduğu açıktır. Böylelikle sınırlı sayıda akademik çevrenin kullandığı dil, anlam bakımından türlü dayatmalara dönüşebilmektedir. Çalışmanın amacı, akreditasyon sürecinde üniversitelerde yaşanan çeşitli etik ve ontolojik sorunları epistemolojik sorunlara indirgeyerek tartışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Akreditasyon, felsefe, epistemoloji, etik.

EPISTEMOLOGICAL PROBLEMS IN THE ACCREDITATION PROCESS IN UNIVERSITIES

Assoc. Prof. Dr. Kemal ÇİNÇİN

Süleyman Demirel University, Isparta, Türkiye, kemalcincin@sdu.edu.tr

ABSTRACT

Although concepts such as accreditation (equivalence) in universities, the spread of certain standards among institutions, transparency and reliability seem to have taken hold, it is an understanding - practice - document that causes many problems to emerge even in a simple inquiry. The targeted academic attitude appears as actions that can be reduced to the concepts of reporting and formalism, which require a significant amount of time while restricting the free thought production processes of the scientist. These processes, when taken together with the discussions about the concept of knowledge, seem to result in imposed universal consensuses. In addition, many problems regarding the principles that determine action for the purpose of accreditation are also very related to the awareness of discussions in the field of ethics. In this sense, general problems in the field of ethics have turned into professional ethics problems for academics. There are problems in division of labor and communication that are shaped around concepts such as justice, time management, reluctant work, management style, discrimination, alienation from work, and job dissatisfaction. Meetings, surveys, consultancy, etc. held during the accreditation process. Requiring evidence of actions poses a major trust issue. In addition, it is clear that many concepts used in accreditation processes are unclear and controversial. Thus, the language used by a limited number of academic circles can turn into various impositions in terms of meaning. The aim of the study is to discuss various ethical and ontological problems experienced in universities during the accreditation process by reducing them to epistemological problems.

Keywords: Accreditation, philosophy, epistemology, ethics.

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ÖZGÜN SOSYAL MEDYA İÇERİKLERİNİN KULLANIMI

Dr. Kürşat İLGÜN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye, kursat.ilgun@aybu.edu.tr

Doç. Dr. Latif İLTAR

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye, liltar@aybu.edu.tr

ÖZET

Yabancı dil öğretiminin/öğreniminin nasıl olması gerektiğiyle ilgili görüşler ortaya koyan bazı yaklaşım ve yöntemlere göre (doğal yaklaşım, tüm fiziksel tepki yöntemi vb.) dil öğretiminin/öğreniminin en temel unsuru girdidir. Bu yaklaşım ve yöntemlere göre öğrencilerin çıktı (konuşma ve yazma) üretebilmesi için belirli bir süre girdi (okuma, dinleme) ile karşı karşıya kalması gerekmektedir. Bu anlamda girdi, yabancı dil öğretimi/öğrenimi süreçleri için çok büyük öneme sahiptir. Öğrenilen dilin anlamlandırılabilmesi süreçleri açısından ve anlatma becerilerinin etkili bir şekilde hayata geçirilebilmesi için öğrenciler anlamlı ve etkili girdiyle buluşturulmalıdır. Bu sebeple okuma ve dinleme metinlerinin seçimine büyük önem gösterilmesi gerekmektedir. Yabancı dil öğretimi süreçlerinde kullanılan metinler, oluşturulma süreçleri açısından incelendiğinde kurgu (yapay) metinler ve özgün (otantik) metinler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Kurgu metinler yabancı dil öğrencilerine yönelik olarak belirli dil unsurlarını öğretmek üzere dil öğreticileri tarafından hazırlanmış metinlerdir. Özgün metinler ise aslında ana dili kullanıcılarına yönelik olarak oluşturulmuş ancak yabancı dil öğretiminde de kullanılabilir metinlerdir. Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi yabancı dil öğretimi süreçlerinde gerçek hayatı doğrudan yansıtmış otürü özgün metinlerin kullanımını tavsiye etmektedir. Bu anlamda günlük hayat içerisinde en fazla zaman geçirilen alanlardan biri olan sosyal medya mecralarında kullanılan okuma ve dinleme metinlerinin yabancı dil olarak Türkçe öğretimi süreçlerine de dahil edilmesi büyük önem arz etmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sosyal medya içeriklerinin kullanımını inceleyen bu çalışma, nitel araştırma olarak planlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum araştırması yapılarak verilerin elde edilmesinde doküman incelemesi yöntemine başvurulmuştur. Çalışmanın inceleme nesnesini Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yaygın bir şekilde kullanılmakta olan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti (YİTÖS), Yabancılar için Aydın Türkçe Öğretim Seti (YATÖS) ve Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Türkçe Öğretim Seti (İTÖS)'ne ait A1, A2, B1, B2 ve C1 seviyesi ders kitapları oluşturmaktadır. Çalışmadan elde edilen verilere göre YİTÖS, YATÖS ve İTÖS A1-C1 ders kitaplarında toplam kaç özgün sosyal medya içeriğine yer verildiği ve bu etkinliklerin hangi becerilere yönelik olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ders kitapları, metin, sosyal medya içeriklerinin kullanımı, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi.

USE OF AUTHENTIC SOCIAL MEDIA CONTENT IN TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE

Dr. Kürşat İLGÜN

Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye, kursat.ilgun@aybu.edu.tr

Doç. Dr. Latif İLTAR

Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye, liltar@aybu.edu.tr

ABSTRACT

According to some approaches and methods that put forward views on how foreign language teaching/learning should be (natural approach, total physical response method, etc.), the most fundamental element of language teaching/learning is input. According to these approaches and methods, in order for students to produce output (speaking and writing), they need to be exposed to input (reading and listening) for a certain period of time. In this sense, input has great importance for foreign language teaching/learning processes. In terms of the processes of making sense of the language being learned and being able to effectively put into practice the skills of expression, students should be brought together with meaningful and effective input. For this reason, great importance must be attached to the selection of reading and listening texts. When the texts used in foreign language teaching processes are examined in terms of their creation processes, they are divided into two: constructed (artificial) texts and authentic texts. Constructed texts are those prepared by language instructors for the purpose of teaching specific language elements to foreign language students. Authentic texts, on the other hand, are texts actually created for native speakers but which can also be used in foreign language teaching. The Common European Framework of Reference for Languages recommends the use of authentic texts in foreign language teaching processes due to the fact that they directly reflect real life. In this sense, it is of great importance to include reading and listening texts used in social media platforms, which are among the areas where the most time is spent in daily life, in the processes of teaching Turkish as a foreign language. This study, which examines the use of social media content in teaching Turkish as a foreign language, was designed as qualitative research. In the study, a case study, one of the qualitative research designs, was conducted, and the document analysis method was used in data collection. The objects of examination of the study are the A1, A2, B1, B2, and C1 level coursebooks of the Yedi İklim Turkish Teaching Set (YTT), the Aydın Turkish Teaching Set for Foreigners (ATT), and the New Istanbul Turkish Teaching Set for International Students (İTT), which are widely used in teaching Turkish as a foreign language. According to the data obtained from the study, it was determined how many authentic social media contents were included in total in the YTT, ATT, and İTT A1-C1 coursebooks and which skills these activities were aimed at.

Keywords: Coursebooks, text, use of social media content, Turkish as a foreign language.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ

Doç. Dr. Soner ARIK

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, sarik@ohu.edu.tr

Dr. Mehmet ÇETİN

Niğde, Türkiye, mhmt.cetin10@gmail.com

ÖZET

Küresel iklim değişikliği, gezegenin ekolojik dengesini temelden sarsan, sosyo-ekonomik yapıları tehdit eden ve insanlığın ortak geleceği için ciddi riskler barındıran, 21. yüzyılın en acil sorunlarından biri olarak uluslararası gündemin merkezinde yer almaktadır. Bu küresel krizin yansımaları, ülkemizde son yıllarda giderek daha sık gözlemlenen su kaynaklarındaki kritik azalmalar ve küresel ısınmaya bağlı olarak artan orman yangınları gibi somut çevresel sorunlarla kendini şiddetle hissettirmektedir. Bu sorunlarla mücadelenin başarısı, yalnızca hükümetler arası anlaşmalara değil, aynı zamanda toplumun tüm katmanlarında yaygın bir farkındalık ve davranış değişikliğinin sağlanmasına bağlıdır. Bu süreçte, geleceğin profesyonelleri ve karar alıcıları olarak toplumsal dönüşüme yön verecek olan üniversite öğrencilerinin konuya ilişkin farkındalıkları kritik bir rol oynamaktadır. Onların bu konudaki yetkinliği, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada ve iklim direncine sahip bir toplum inşa etmede belirleyici olacaktır. Bu bağlamda bu araştırma, Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin küresel iklim değişikliğine yönelik farkındalık düzeylerini derinlemesine incelemek amacıyla planlanmıştır. Araştırmanın yöntemi, nicel araştırma desenlerinden betimsel tarama modelidir. Çalışmanın verileri, Yılmaz, Topçu ve Günbayı (2025) tarafından geliştirilen ve yüksek derecede güvenilir olduğu kanıtlanmış (Cronbach Alfa=0,950) "Küresel İklim Değişikliği Farkındalık Ölçeği" ile toplanacaktır. 5'li Likert tipinde olan bu ölçek; iklim değişikliğinin nedenleri, ekolojik ve sosyo-ekonomik sonuçları ve mücadele yöntemlerine yönelik 34 madde içermektedir. Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizi Jamovi yazılımı kullanılarak gerçekleştirilecektir. Analizler sonucunda öğrencilerin genel farkındalık düzeyleri belirlenerek bu düzeylerin cinsiyet, sınıf seviyesi ve öğrenim görülen akademik disiplin gibi demografik değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenecektir. Araştırma sonuçlarının, Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında sürdürülebilirlik ve çevre eğitimlerinin geliştirilmesine yönelik politikalara veri sağlaması ve ilgili alanyazına güncel bir katkı sunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Küresel iklim değişikliği, farkındalık, üniversite öğrencileri, çevre eğitimi, sürdürülebilirlik.

AN ANALYSIS OF UNIVERSITY STUDENTS' AWARENESS OF GLOBAL CLIMATE CHANGE

Assoc. Prof. Soner ARIK

Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde, Türkiye, sarik@ohu.edu.tr

Dr. Mehmet ÇETİN

Niğde, Türkiye, mhmt.cetin10@gmail.com

ABSTRACT

Global climate change is at the forefront of the international agenda as one of the most urgent and complex challenges of the 21st century, profoundly disrupting the planet's ecological balance, threatening socio-economic structures, and posing severe risks to the common future of humanity. The reflections of this global crisis are being intensely felt in our country through concrete environmental problems, such as the critical depletion of water resources and the increased frequency of forest fires linked to global warming observed in recent years. The success in combating these issues depends not only on intergovernmental agreements but also on fostering widespread awareness and behavioral change across all segments of society. In this process, the awareness of university students—who, as future professionals and decision-makers, will shape social transformation—plays a critical role. Their competency in this subject will be decisive in achieving sustainable development goals and building a climate-resilient society. In this context, this research was designed to comprehensively investigate the awareness levels of university students in Turkey regarding global climate change. The study employs a descriptive survey model within a quantitative research framework. Data will be collected using the "Global Climate Change Awareness Scale" developed by Yılmaz, Topçu, and Günbayı (2025), which has been proven to be highly reliable (Cronbach's Alpha = 0.950). This 5-point Likert-type scale includes 34 items addressing the causes of climate change, its ecological and socio-economic consequences, and mitigation strategies. The study group comprises students from various universities in Turkey. The statistical analysis of the obtained data will be performed using Jamovi software. The analysis will determine the students' overall awareness levels and examine whether these levels differ significantly based on demographic variables such as gender, grade level, and academic discipline. The findings of this research are expected to provide data for policies regarding the enhancement of sustainability and environmental education in higher education institutions and to make a current contribution to the relevant literature.

Keywords: Global climate change, awareness, university students, environmental education, sustainability.

GÖÇMENLERİN GÜNLÜK YAŞAMI VE TOPLUMSAL UYUMDA SOSYAL BİLGİLERİN ROLÜ

Uzman Melissa ÖZDEMİR

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, melissaozdemir@gmail.com

ÖZET

20. yüzyılın başlarından itibaren yaşanan küresel ve bölgesel gelişmeler dünyadaki insan hareketliliğini arttırdı. Göçün yarattığı kültürel farklılıklar, göç eden grupların yeni topluma uyumu, kültürel çeşitliliğin öğretimi ve çokkültürlü toplumlarda vatandaşlık bilincinin geliştirilmesine yönelik sorunlar Sosyal bilgilerin bir ders olarak öğretim programlarına girme sürecini hızlandırdı. Son yıllarda dünyadaki göç hareketlerinden etkilenen ülkelerin başında gelen Türkiye’de Sosyal bilgiler dersi öğretim programında yer verilen; toplumun sosyal ve kültürel özelliklerini bilme, toplumsal norm ve kurumları tanıma, vatandaşlık yeterlilikleri, temel hak ve özgürlükler, toplumda uyum içinde yaşayabilmek için farklılıklara yönelik ön yargı ve kalıp yargıların sorgulanması, farklılıklara saygı, eşitlik, adalet, duyarlılık ve barış değeri; sosyal katılım, empati, uyum becerileri ile Sosyal bilgiler dersi, göçmen ve mülteci grupların günlük yaşamlarını kolaylaştırmayı ve toplumsal yaşama uyum sağlamalarını hedeflemektedir. Ancak söz konusu hedeflerine rağmen Sosyal bilgiler dersinin; göç eden grupların günlük yaşamlarında kullanılma durumu ve göçmenlerin geldikleri yeni toplumdaki yaşama uyumlarındaki rolü belirsiz kalmaktadır. Bu araştırmanın amacı; Türkiye’de eğitim görmüş göçmenlerin günlük yaşamında Sosyal bilgiler dersi kazanımlarının kullanım durumlarını incelemek ve göçmenlerin yeni yaşamlarına uyumunda Sosyal Bilgiler dersinin rolüne yönelik görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmada temel nitel araştırma yaklaşımdan yararlanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu; Türkiye’de eğitim görmüş yaşları 23 ila 26 yaş arasında değişen 6’ sı kadın 6 ‘sı erkek 12 Suriyeli mülteci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen 10 adet açık uçlu sorunun yer aldığı yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde içerik analizinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda; katılımcıların Sosyal bilgiler dersinin içeriğine yönelik bilgilerinin sınırlı olduğu, günlük yaşamlarında Sosyal bilgiler kazanımlarını kullandıkları, ancak Türkiye’deki yeni yaşamlarına uyum sağlamada Sosyal bilgiler dersinin katkı sağladığını düşünmedikleri ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: sosyal bilgiler, günlük yaşam, vatandaşlık becerileri

THE ROLE OF SOCIAL STUDIES IN THE DAILY LIFE OF IMMIGRANTS AND SOCIAL ADAPTATION

Melissa ÖZDEMİR

Yildiz Technical University, Istanbul, Türkiye, melissaozdemir@gmail.com

ABSTRACT

Global and regional developments since the beginning of the 20th century have increased human mobility in the world. Cultural differences created by migration, the adaptation of migrating groups to the new society, the teaching of cultural diversity and the problems for the development of citizenship awareness in multicultural societies accelerated the process of introducing social studies as a course into the curriculum. In Türkiye, which is one of the countries affected by migration movements in the world in recent years, the social studies course curriculum; knowing the social and cultural characteristics of the society, recognizing social norms and institutions, citizenship qualifications, fundamental rights and freedoms, questioning prejudices and stereotypes about differences in order to live in harmony in society, respect for differences, equality, justice, sensitivity and the value of peace; social participation, empathy, adaptation skills and Social studies course aims to facilitate the daily lives of immigrant and refugee groups and to help them adapt to social life. However, despite these goals, the Social Studies course; the use of migrant groups in their daily lives and the role of migrants in their adaptation to life in the new society they come from remain unclear. The purpose of this research; The aim of this course is to examine the use of Social Studies course outcomes in the daily life of immigrants who have studied in Türkiye and to reveal their views on the role of Social Studies course in the adaptation of immigrants to their new lives. Basic qualitative research approach was used in the research. The participants of the study were determined by criterion sampling, one of the purposive sampling methods. The study group of the research; There are 12 Syrian refugees, 6 women and 6 men, between the ages of 23 and 26, who have been educated in Türkiye. In the study, a semi-structured interview form with 10 open-ended questions developed by the researcher was used as a data collection tool. Content analysis was used in the analysis of the research data. As a result of the research; it was revealed that the participants' knowledge about the content of the social studies course was limited, they used the social studies achievements in their daily lives, but they did not think that the social studies course contributed to their adaptation to their new lives in Türkiye.

Keywords: social studies, daily life, citizenship skills

TÜRKİYE VE KOMŞU ÜLKELERİNDE BİR KADİM ENSTRÜMAN: ARP ORTAK BİR MÜZİK KÜLTÜRÜNÜN KÖKLERİ VE BUGÜNÜ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Doç. Dr. Aslıhan Eruzun Özel

Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, İstanbul, Türkiye, aozel@ytu.com.

Meriç Dönük Topakoğlu

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, m.donuk85@gmail.com

ÖZET

Yakın Doğu medeniyetlerinde 16. yüzyıl sonlarına dek kullanılan Osmanlı arpi çeng, müzik meclislerinde hem kendine has tınısı, hem de edebi metinlerdeki sembolik değeriyle dönemin makbul enstrümanlarından biri olmuştur. Ancak 16. yüzyıl itibarıyla makam müziği icrâsının ihtiyaçlarını bir enstrüman olarak karşılayamaması sebebiyle zaman içinde kullanılmayarak unutulmuştur. 18. yüzyılda Avrupalı arp yapımcılarının dönemin müzik ihtiyaçlarına yönelik olarak arp çalgısına mandal ve pedal mekanizması eklemesi ile arpın teknik kapasitesi artırılmış, böylelikle Avrupa müzik ses sistemine uygun olan modern arpların üretim süreci başlamıştır. Türkiye’de Cumhuriyet Dönemi müzik politikalarıyla birlikte modernize edilmiş bu pedallı arpların konservatuvarlarımız bünyesinde de eğitimi verilmeye başlanmış, Türkiye’nin doğudaki komşu ülkeleri Azerbaycan ve İran’da da benzer uygulamalarla çalgı eğitimine dahil edilmiştir. Bugün ise pedallı arplar ile beraber bir kadim Osmanlı arpi olarak çeng de hâlâ bu üç ülkenin geleneksel müziğinde yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye, Azerbaycan ve İran coğrafyalarında modern arp ve tarihsel bir Osmanlı arpi olan çengin günümüzdeki kullanımını eğitim ve geleneksel müzik icrâsı çerçevesinde karşılaştırmalı olarak incelemektir. 21. yüzyıl itibarıyla müzikte otantik olanı, kültürlerin müzikal hafızasında yer alan özgün ifade biçimlerini aramaya dair yönelimler arttıkça Avrupa ve Rus eğitim ekollerinin hakim olduğu arp enstrümanı özelinde de otantik olanı yeniden inşa etmeye dair bir bakış açısı geliştirilmiştir. Bu bağlamda doğu medeniyetlerinin unutulmuş çengin de günümüz müziğine yeniden entegre edilmesi yönünde güçlü bir eğilim ortaya çıkmış ve kıymetli çalışmalar yapılmıştır. Çalışmamız ortak bir müzik geleneğinden beslenerek bugün farklı icrâ biçimlerinin benimsendiği bu üç komşu ülke ekseninde arp ve çengin konumlandığı yeri incelemek, ortak bir müzikal hafıza perspektifinden yola çıkarak meslek alanımızda kültürel çeşitliliği ve bu anlamda farkındalığı artırmaya yönelik yeni veriler sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Arp, çeng, geleneksel müzik

A TIMELESS INSTRUMENT IN TURKEY AND ITS EASTERN NEIGHBORING COUNTRIES: THE HARP AN ANALYSE ABOUT THE ROOTS AND THE PRESENT OF A SHARED MUSIC CULTURE

Doç. Dr. Aslıhan Eruzun Özel

Yildiz Technical University Art & Design Faculty, İstanbul, Türkiye, aozel@ytu.com.

Meriç Dönük Topakoğlu

Yildiz Technical University Art & Design Faculty, İstanbul, m.donuk85@gmail.com

ABSTRACT

In Near Eastern civilizations, the Ottoman harp, the *çeng* held an esteemed place in musical assemblies until the late 16th century, valued both for its unique timbre and for its symbolic presence in literary texts. Yet, as the performance requirements of makam music evolved, the *çeng* gradually fell into disuse and was eventually forgotten. In contrast, 18th-century European harp makers, by introducing hook and pedal mechanisms, expanded the instrument's technical possibilities and laid the foundation for the modern harp adapted to the Western tonal system. With the music reforms of the Republican era, Turkey institutionalized the teaching of the pedal harp in conservatories, a development mirrored in neighboring Azerbaijan and Iran. Today, both the modern harp and the historical *çeng* coexist: the former as a central instrument of formal education and Western-influenced repertoire, and the latter as a symbolically significant presence within traditional music practices. The aim of this study is to comparatively examine the current use of the modern harp and the Ottoman *çeng* across Turkey, Azerbaijan, and Iran, with particular attention to their role in education and performance traditions. Since the beginning of the 21st century, an increasing emphasis on authenticity in music has fostered efforts to revive forgotten instruments and to recover modes of expression preserved in cultural memory. Within harp performance, long shaped by European and Russian pedagogical traditions, a new perspective has emerged that seeks to reconstruct authenticity. In this context, scholarly and artistic initiatives have devoted significant attention to reintegrating the *çeng* into contemporary musical life. By situating both the modern harp and the *çeng* within the shared yet diverse musical landscapes of these three neighboring countries, this study contributes to understanding their evolving functions and aims to enhance awareness of cultural diversity through the perspective of a common musical memory.

Keywords: The harp, the cheng, traditional music

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENERLERİN SOSYAL MEDYADA KARŞILAŞTIKLARI DİL YANLIŞLARININ DİL ÖĞRENMELERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Öğr. Gör. Mesut TOPRAK

Gümüşhane Üniversitesi, Gümüşhane, Türkiye, mesut.toprak22@ogr.atauni.edu.tr

Doç. Dr. Sıddık BAKIR

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, siddik.bakir@atauni.edu.tr

ÖZET

Günümüz dijital teknolojilerinin ve teknolojik aletlerin hızla değişip gelişmesi doğal olarak sosyal medya platformlarının gelişmesine ve çeşitlenmesine sebep olmaktadır. Bu hızlı değişimin insanların yaşamlarını da etkilediği görülmektedir. Zaman ve mekândan bağımsız işleyen internetin gelişimi de bu platformların sayısının artmasında ve çeşitlenmesinde oldukça etkilidir. İnternet ve buna bağlı olarak bilgisayar kullanımının günden güne artması, teknolojik gelişmelere paralel olarak akıllı telefon kullanımının yaygın hâle gelmesi insanların teknolojiye yararlanma alışkanlıklarını ve dijital okuryazarlıklarını da değiştirmektedir. Bu gelişmeler, sosyal medyanın sadece iletişim kurmanın dışında eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yanı sıra yeni bir dile ilgi duyup bu dili öğrenmek için kullanılması gibi amaçlarla işe koşulmasını da sağlamıştır. Özellikle çevrim içi yabancı dil öğretiminin sosyal medya araçları üzerinden yapıldığı görülmektedir. Bu sosyal medya araçlarına bakıldığında özellikle Instagram, Facebook, Twitter, Tik Tok, WhatsApp ve YouTube gibi platformların hem öğretmenler hem de öğrenciler için alternatif birer öğrenme ve iletişim ortamı hâline geldiğini görülmektedir. Sosyal medya araçlarının dil öğrenme süreçlerine etkisine ilişkin yapılan çalışmaların sınırlı olması, bu alanda yapılacak özgün araştırmaları gerekli kılmaktadır. Bu çalışma, sosyal medyada yer alan dijital dil hatalarının, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen bireylerin dilsel edinimleri üzerindeki etkisine yönelik görüşlerini incelemeyi hedeflemektedir. Çünkü dijital okuryazarlık, bireyin çevrim içi içerikleri eleştirel biçimde değerlendirme becerisi olarak tanımlanmakta ve bunun dil eğitimi sürecinde önemli bir yer tuttuğu bilinmektedir. Bu çalışma, yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde sosyal medyanın kullanım biçimlerini ve bu mecralarda sıkça karşılaşılan dil hatalarının öğrencilerin dil gelişimine etkisine yönelik görüşlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Nitel araştırma yöntemine dayalı olarak yürütülen çalışmanın örneklemini, 2024-2025 eğitim öğretim yılında Türkiye’de bir devlet üniversitesinde öğrenim gören ve sosyal medya platformlarında aktif içerik üreten 15 yabancı uyruklu öğrenci oluşturmaktadır. Görüşmeler, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Elde edilen veriler, sosyal medyanın Türkçe öğrenimi açısından hem motivasyon artırıcı hem de öğrenme materyallerini çeşitlendirici bir unsur olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak aynı zamanda sosyal medyada yer alan argo kullanımlar, imla hataları, söz dizimi bozuklukları ve kısaltmaların yaygın bir şekilde kullanımı, Türkçeyi öğrenen öğrencilerin yanlış kalıpları ve dilimize aykırı kısaltmaları öğrenerek, bahse konu bu yanlış kullanımları günlük hayatta kullandıkları Türkçeye aktararak içselleştirmelerine yol açtığı görülmektedir. Çalışma, sosyal medyanın yabancı dil öğretiminde makul bir destekleyici araç olarak nasıl daha etkili kullanılabileceğine dair önerilerle sonlandırılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, yabancı dil öğretimi, sosyal medya, dil yanlışı, dijital okuryazarlık.

OPINIONS ON THE EFFECT OF LANGUAGE ERRORS ENCOUNTERED BY LEARNERS OF TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE ON SOCIAL MEDIA ON THEIR LANGUAGE LEARNING

Öğr. Gör. Mesut TOPRAK

Gümüşhane University, Gümüşhane, Turkey, mesut.toprak22@ogr.atauni.edu.tr

Doç. Dr. Siddik BAKIR

Atatürk University, Erzurum, Turkey, siddik.bakir@atauni.edu.tr

ABSTRACT

The rapid change and development of today's digital technologies and technological devices naturally leads to the development and diversification of social media platforms. This rapid change is also seen to affect people's lives. The development of the internet, which operates independently of time and space, is also quite influential in the increase and diversification of these platforms. The daily increase in internet and computer use, along with the widespread use of smartphones parallel to technological developments, is changing people's habits of using technology and their digital literacy. These developments have also led to social media being used for purposes other than communication, such as education and training activities, as well as learning a new language. In particular, online foreign language teaching is observed to be conducted through social media tools. When looking at these social media tools, it is seen that platforms such as Instagram, Facebook, Twitter, Tik Tok, WhatsApp, and YouTube have become alternative learning and communication environments for both teachers and students. The limited number of studies on the impact of social media tools on language learning processes necessitates original research in this area. This study aims to examine the views of individuals learning Turkish as a foreign language on the impact of digital language errors on social media on their language acquisition. This is because digital literacy is defined as an individual's ability to critically evaluate online content, and it is known to play an important role in the language education process. This study aims to examine the ways in which social media is used in teaching Turkish as a foreign language and the effects of common language errors encountered on these platforms on students' language development. The sample for this qualitative research-based study consists of 15 foreign students enrolled at a state university in Turkey during the 2024-2025 academic year who actively produce content on social media platforms. The interviews were conducted using a semi-structured interview form developed by the researchers. The data obtained were analysed using content analysis. The data obtained reveal that social media is both a motivating factor and a means of diversifying learning materials in terms of Turkish language learning. However, it is also seen that the widespread use of slang, spelling mistakes, syntax errors and abbreviations on social media causes students learning Turkish to learn incorrect patterns and abbreviations that are contrary to our language, and to internalise these incorrect usages by transferring them to the Turkish they use in daily life. The study concludes with recommendations on how social media can be used more effectively as a reasonable supportive tool in foreign language teaching.

Keywords: Turkish, foreign language teaching, social media, language errors, digital literacy.

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA ÇOKKÜLTÜRLÜ EĞİTİM YAKLAŞIMININ İNCELENMESİ

Arş. Gör. Mustafa ÇAKIR

Bayburt Üniversitesi, mustafacakir@bayburt.edu.tr

ÖZET

Sosyal Bilgiler dersi, farklı kültürlerin tarihsel, sosyal ve siyasal boyutlarını ele alarak öğrencilere toplumsal çeşitliliği tanıma ve anlamlandırma fırsatı sunar. Bu bağlamda çokkültürlü eğitim yaklaşımıyla doğrudan bir ilişki içerisindedir. Çokkültürlü eğitim, öğrencilerin kendi kültürlerinin yanı sıra farklı kültürleri de tanımasını, onlara saygı göstermesini ve kültürel farklılıkları bir zenginlik olarak görmesini hedefler. Sosyal Bilgiler dersinde yer alan demokrasi, insan hakları, eşitlik ve adalet gibi evrensel değerler, çokkültürlü toplumlarda barış içinde bir arada yaşamayı destekler. Dolayısıyla Sosyal Bilgiler dersi, bireylerin hem yerel hem de küresel ölçekte kültürel çeşitliliği fark etmelerine, önyargılardan uzaklaşmalarına ve hoşgörü geliştirmelerine katkı sağlayarak çokkültürlü eğitimin amaçlarıyla örtüşen bir işlev görür. Öğretim programları ve ders kitaplarının, bireylere bilgi, beceri ve değerlerin aktarılmasında kullanılan temel araçlardan olduğu görülmektedir. Bu sebeple, Sosyal Bilgiler dersi öğretim programında ve ders kitaplarında mizah unsurlarına nasıl yer verildiğinin incelenmesinin önemli olduğu söylenebilir. Bu araştırmanın amacı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve bu program kapsamında yeniden hazırlanmış olan 5. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabında mizah unsurlarının nasıl sunulduğunun incelenmesidir. Araştırma, nitel araştırma yönteminin desenleri arasında yer alan doküman incelemesi ışığında gerçekleştirilmektedir. Araştırmadan elde edilen veriler, belirli bir tema söz konusu olmadığı için tümevarımsal (içerik analizi) yaklaşımla analiz edilmektedir. Analizler, NVivo 14 paket programı kullanılarak yapılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Bilgiler, ders kitabı, doküman incelemesi, çokkültürlü eğitim

EXAMINATION OF MULTICULTURAL EDUCATIONAL APPROACH IN THE TURKISH CENTURY EDUCATION MODEL SOCIAL STUDIES COURSE CURRICULUM

Arş. Gör. Mustafa ÇAKIR

Bayburt Üniversitesi, mustafacakir@bayburt.edu.tr

ABSTRACT

By addressing the historical, social, and political dimensions of different cultures, Social Studies offers students the opportunity to recognize and understand social diversity. In this context, it is directly related to the multicultural education approach. Multicultural education aims to encourage students to recognize and respect other cultures beyond their own, and to view cultural differences as a richness. Universal values such as democracy, human rights, equality, and justice, embedded in Social Studies, support peaceful coexistence in multicultural societies. Therefore, Social Studies serves a function that aligns with the goals of multicultural education by helping individuals recognize cultural diversity on both a local and global scale, overcome prejudices, and develop tolerance. Curricula and textbooks are considered fundamental tools for imparting knowledge, skills, and values to individuals. Therefore, it is important to examine how humor is incorporated into the Social Studies curriculum and textbooks. The purpose of this research is to examine how humorous elements are presented in the Turkish Century Maarif Model Social Studies Curriculum and the 5th-grade Social Studies textbook redesigned as part of this program. The research is conducted using document analysis, a qualitative research method. Because the data obtained from the study lacks a specific theme, it is analyzed using an inductive (content analysis) approach. Analyses are conducted using the NVivo 14 package program.

Keywords: Social Studies, textbook, document review, multicultural education

TÜRKİYE’DE İLGI ENVANTERLERİ VE MTK TEMELLİ YENİ YAKLAŞIMLAR

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KÖROĞLU

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Erzincan, Türkiye, mustafa.koroglu@erzincan.edu.tr

ÖZET

Türkiye’de ortaokuldan liseye ve liseden üniversiteye geçiş süreçlerinde kullanılan ilgi envanterleri, öğrencilerin alan seçimi ve kariyer yöneliminde rehberlik amacıyla uzun süredir önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Ancak mevcut envanterlerin büyük bir kısmı 1990’lı yıllarda uyarlanmış, klasik test kuramına dayalı hazırlanmış ve çoğunlukla kâğıt-kalem formunda uygulanmaya devam etmektedir. Bu durum, hem psikometrik açıdan hem de içerik güncelliği bakımından ciddi sınırlılıklar yaratmaktadır. Özellikle yeni meslek alanlarını, dijital becerileri ve 21. yüzyıl yetkinliklerini yansıtmayan bu envanterler, öğrencilerin gerçek ilgi ve yönelimlerini ortaya koymada yetersiz kalmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de kullanılan ilgi envanterlerini eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmek ve Madde Tepki Kuramı (MTK) temelli bireye uyarlanmış test (Computerized Adaptive Testing – CAT) yaklaşımının sağlayabileceği katkıları tartışmaktır. Araştırmada doküman incelemesi ve uzman görüşlerine dayalı nitel değerlendirme yapılmıştır. Rehber öğretmenlerle gerçekleştirilen odak grup görüşmeleri ve psikometri alanında uzman akademisyenlerin değerlendirmeleri sonucunda, mevcut envanterlerin güncel meslekleri kapsamadığı, kültürel bağlamla tam uyumlu olmadığı ve öğrencilerin motivasyonunu düşük düzeyde desteklediği belirlenmiştir. Ayrıca öğretmenler, uygulama süresinin uzunluğu, kâğıt-kalem yönteminin iş yükünü artırması ve sonuçların sınırlı geri bildirim sunması gibi sorunları sıkça dile getirmiştir. Uluslararası literatürde incelenen MTK tabanlı CAT uygulamaları ise geniş madde havuzları aracılığıyla öğrencilere daha kısa sürede, daha güvenilir ve bireyselleştirilmiş sonuçlar sunmaktadır. Bu nedenle, Türkiye’de kullanılan geleneksel ilgi envanterlerinin yenilenmesi ve MTK temelli CAT modelleriyle desteklenmesi, daha etkili yönlendirme ve kariyer planlaması için kritik bir ihtiyaç olarak görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: ilgi envanteri, madde tepki kuramı, bireye uyarlanmış test, kariyer yönlendirmesi

INTEREST INVENTORIES IN TÜRKİYE AND NEW APPROACHES BASED ON ITEM RESPONSE THEORY (IRT)

Assistant Professor Mustafa KÖROĞLU

Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Türkiye, mustafa.koroglu@erzincan.edu.tr

ABSTRACT

In Türkiye, interest inventories have long been employed as important tools to guide students' subject selection and career orientation during transitions from lower secondary to upper secondary school and from high school to university. However, a large proportion of the existing inventories were adapted in the 1990s, are grounded in classical test theory, and are still predominantly administered in paper-and-pencil format. This situation has created significant limitations both psychometrically and in terms of content relevance. In particular, these instruments fail to reflect new occupational fields, digital competencies, and 21st-century skills, resulting in insufficient identification of students' genuine interests and orientations. The purpose of this study is to critically evaluate the current interest inventories used in Türkiye and to discuss the potential contributions of Item Response Theory (IRT)-based Computerized Adaptive Testing (CAT) approaches. The research employed document analysis and expert evaluation as qualitative methods. Findings derived from focus group discussions with guidance counselors and assessments of psychometric experts revealed that the existing inventories lack updated occupational content, show limited cultural adaptation, and provide only restricted support for student motivation. Teachers further emphasized challenges such as lengthy administration times, heavy workload due to paper-based applications, and limited feedback generated by the instruments. In contrast, IRT-based CAT applications reported in the international literature demonstrate that large item pools and adaptive algorithms can provide shorter testing sessions, higher measurement accuracy, and more individualized results. Moreover, computerized administration offers the advantage of immediate feedback, which can enhance students' career planning processes. In conclusion, renewing Türkiye's traditional interest inventories and integrating IRT-based CAT models represent a critical necessity for achieving more effective educational guidance and career planning in the national education system.

Keywords: Interest inventory, item response theory, computerized adaptive testing, career guidance.

SSCB SONRASI TÜRKİYE'NİN TARİH EĞİTİMİ POLİTİKASI (1991-2002)

Osman OKUMUŞ

Aksaray Üniversitesi, Aksaray, Türkiye, osmanokumus@aksaray.edu.tr

ÖZET

20. yüzyılın ikinci yarısı, uluslararası ilişkilerde iki kutuplu sistemin belirleyici olduğu bir dönem olarak öne çıkmaktadır. Bu dönemde Sovyetler Birliği, askeri ve ideolojik gücünün yanında ekonomik ve diplomatik etkinliğiyle de küresel sistemin şekillenmesinde önemli bir aktör konumunda olmuştur. Türkiye'nin jeopolitik konumu, tarihsel bağları ve Batı dünyası ile ilişkileri dikkate alındığında; Sovyetler Birliği'nin varlığı, hem iç politika dinamiklerinde hem de dış politika tercihlerinde bir etki unsuru olmuştur. Bu çerçevede, Türkiye'nin güvenlik politikaları, ekonomik açımları ve uluslararası konumlanışı önemli ölçüde Sovyetler Birliği ile ilişkiler ekseninde şekillenmiştir. 1991 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılması, küresel güç dengelerinin yeniden tanımlanmasına neden olmuştur. İki kutuplu dünya düzeninin sona ermesiyle birlikte, bölgesel aktörlerin stratejik yönelimleri de etkilemiştir. Türkiye, coğrafi konumu, tarihsel mirası ve kültürel bağları itibarıyla söz konusu dönüşümden en fazla etkilenen ülkelerden biri olmuştur. Sovyetler Birliği'nin dağılması, Türkiye'nin dış politika önceliklerinde yeni açılımlara zemin hazırlamıştır. Orta Asya ve Kafkasya'daki Türk Cumhuriyetleri ile kurulan ilişkiler sayesinde siyasi, kültürel ve ekonomik etkileşimlerde önemli fırsatlar elde edilmiştir. Ayrıca bu süreç, eğitim politikalarının şekillenmesinde ve uluslararası iş birliği programlarının geliştirilmesinde de belirleyici bir rol oynamıştır. Araştırmanın amacı Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra 1991-2002 yılları arasında Türkiye'nin tarih eğitimi politikasını incelemektir. Bu amacı karşılamak adına doküman incelemesi yoluyla ilgili literatürün yanında Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı çalışmaları, Kalkınma Planları ve Hükümet Programları, Milli Eğitim Şûraları, TBMM Tutanakları ve Komisyon Raporları, öğretim programları, ders kitapları, süreli yayınlar incelenmiştir. Ortaya çıkan veriler içerik analizi yöntemiyle açıklanmaya çalışılmıştır. 1991'de Sovyetler Birliği'nin dağılması, Türkiye'nin Türk Cumhuriyetleri ile tarihsel ve kültürel bağlara dayalı ilişkiler geliştirmesini teşvik etmiştir. Bu durum eğitim alanında müfredat, dil ve kültür politikalarına yansımıştır. Diğer yandan Avrupa Birliği üyelik sürecinin ivme kazanması; barış, demokrasi, insan hakları ve çok kültürlülük gibi kavramların eğitim politikaları bağlamında tartışılmasına zemin hazırlamıştır. Bu kapsamda barışçı tarih eğitimi ve Tarih Vakfı'nın çalışmaları dikkate değerdir. Dolayısıyla söz konusu dönemde eğitim politikaları, hem ulusal kimlik inşasını sürdürme çabası hem de uluslararası gelişmelerin etkisiyle çoğulculuk ve uyum arayışları arasında şekillenmiştir. SSCB'nin dağılmasının ardından Türkiye, Orta Asya ile kültürel ilişkilerini hızla geliştirme yoluna gitmiştir. Bu yeni dönem, "kardeş halklar" anlayışı çerçevesinde tanımlanmış, Türkiye açısından hem tarihî bağların canlandırılması hem de bölgede etkinlik kurma fırsatı olarak görülmüştür. Soğuk Savaş yıllarında Türkiye'deki tarih eğitimi büyük ölçüde Batı'ya yönelmiş, Sovyet tehdidine karşı millî birlik ve modernleşme vurgusu ön planda tutulmuştur. Ancak 1990'ların başından itibaren Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlıklarını kazanması, Türkiye'de tarihsel bağların ve ortak kimlik unsurlarının yeniden gündeme gelmesini beraberinde getirmiştir. Bu bağlamda tarih derslerinde "Türk Dünyası" vurgusu belirgin biçimde artmış, ortak tarih ders kitabı hazırlama projesi üzerinde çalışılmıştır. 1991-1992 yılından itibaren Genel Türk Tarihi derslerinin seçmeli olarak okutulması önemli gelişmelerdendir. 1991-2002 dönemi, Türkiye'de tarih eğitimi politikalarının bir geçiş evresi niteliği taşıdığı bir süreç olmuştur. Bir yandan millî kimlik ve resmî ideolojiye dayalı bir tarih anlatısı sürdürülmüş, diğer yandan küresel gelişmeler ve Avrupa Birliği sürecinin etkisiyle çoğulculuk, demokratik değerler ve uluslararası iş birliği gibi yeni yönelimler tartışılmaya başlanmıştır. Bu dönem, 2000'ler sonrasında yapılacak köklü müfredat reformlarının da zeminini hazırlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Tarih eğitimi politikası, Sovyetler Birliği'nin dağılması, Türk dünyası, Avrupa Birliği uyum süreci, 1991-2002 arasında Türkiye.

TURKIYE'S HISTORY EDUCATION POLICY AFTER THE USSR (1991-2002)

Osman OKUMUŞ

Aksaray University, Aksaray, Türkiye, osmanokumus@aksaray.edu.tr

ABSTRACT

The second half of the 20th century stands out as a period defined by a bipolar system in international relations. During this period, the Soviet Union was a key player in shaping the global system, not only through its military and ideological power but also through its economic and diplomatic influence. Considering Türkiye's geopolitical position, historical ties and relations with the Western world, the existence of the Soviet Union was a factor influencing both its domestic policy dynamics and foreign policy preferences. In this context, Türkiye's security policies, economic expansion and international positioning were shaped to a significant extent by its relations with the Soviet Union. The dissolution of the Soviet Union in 1991 led to a redefinition of global power balances. With the end of the bipolar world order, the strategic orientations of regional actors were also affected. Türkiye, due to its geographical location, historical heritage and cultural ties, was one of the countries most affected by this transformation. The dissolution of the Soviet Union paved the way for new openings in Türkiye's foreign policy priorities. Relations established with the Turkic Republics in Central Asia and the Caucasus provided significant opportunities for political, cultural and economic interaction. This process also played a decisive role in shaping education policies and developing international cooperation programmes. The aim of this research is to examine Türkiye's history education policy between 1991 and 2002, following the dissolution of the Soviet Union. To achieve this aim, in addition to reviewing the relevant literature, the studies of the Board of Education of the Ministry of National Education, Development Plans and Government Programmes, National Education Councils, the Grand National Assembly Minutes and Commission Reports, curriculum, textbooks and periodicals were examined through document analysis. The data obtained were analysed using content analysis methods. The dissolution of the Soviet Union in 1991 encouraged Türkiye to develop relations with the Turkish Republics based on historical and cultural ties. This situation was reflected in curriculum, language and cultural policies in the field of education. On the other hand, the acceleration of the European Union accession process paved the way for the discussion of concepts such as peace, democracy, human rights and multiculturalism in the context of education policies. In this context, peaceful history education and the work of the History Foundation are noteworthy. Consequently, during this period, education policies were shaped by both the effort to continue building national identity and the search for pluralism and harmony under the influence of international developments. Following the dissolution of the Soviet Union, Türkiye embarked on a path to rapidly develop its cultural relations with Central Asia. This new era was defined within the framework of the concept of 'brother nations' and was seen by Türkiye as both an opportunity to revive historical ties and to establish a presence in the region. During the Cold War years, history education in Türkiye was largely oriented towards the West, with an emphasis on national unity and modernisation against the Soviet threat. However, from the early 1990s onwards, the independence of the Central Asian Turkish republics brought historical ties and common identity elements back to the fore in Türkiye. In this context, the emphasis on the 'Turkish World' in history lessons increased significantly, and work began on a project to prepare a common history textbook. One important development was the introduction of elective courses in General Turkish History from 1991-1992 onwards. The period from 1991 to 2002 was a transitional phase for history education policies in Türkiye. A narrative of history based on national identity and official ideology was maintained, while new orientations such as pluralism, democratic values and international cooperation began to be discussed under the influence of global developments and the European Union process. This period also laid the groundwork for the fundamental curriculum reforms that would be implemented in the 2000s.

Keywords: History education policy, the dissolution of the Soviet Union, the Turkish world, the European Union harmonisation process, Türkiye between 1991 and 2002.

SOSYAL BİLGİLER'DE MERAK EĞİTİMİ: ÖĞRENME MOTİVASYONU VE ÜST DÜZEY BECERİLER ÜZERİNE DOKÜMAN İNCELEMESİ

Öğr. Gör. Dr. Aylın KARAKUŞ

Gazi Üniversitesi – Ankara – Türkiye, aylinkarakus@gazi.edu.tr

Dr. Şükran TOPÇU

sukrangeccell@gmail.com

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, yesilbursa@gazi.edu.tr

ÖZET

Sosyal Bilgiler dersi, öğrencilere yalnızca toplumsal yaşamı anlamayı, demokratik değerleri benimsemeyi ve tarihsel bilinç geliştirmeyi sunan değil, aynı zamanda bu kazanımları kalıcı kılacak öğrenme ortamları sağlayan temel derslerden biridir. Bu nedenle, dersin zengin içeriği ve öğrencinin sürekli ilgisine duyduğu ihtiyaç dikkate alındığında, öğrenmenin kalıcı olabilmesi için Sosyal Bilgiler öğretiminin mutlaka merak uyandırılarak aktarılması gerekmektedir. Ancak yapılan araştırmalar, bu öğretimin çoğu zaman bilgi aktarımına dayalı kaldığını ve öğrencilerin öğrenme sürecindeki en temel güdüleyici unsur olan merak duygusunun yeterince dikkate alınmadığını göstermektedir. Literatürde “curiosity education” olarak kavramsallaştırılan çalışmalar, merakın öğrenme motivasyonunu artırdığını, öğrencilerin sorular sormasını teşvik ettiğini ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirdiğini ortaya koymaktadır. Türkiye’de Sosyal Bilgiler ders kitaplarında öğrencilerin ilgisini çekmek amacıyla “Siz olsaydınız nasıl davranırdınız?”, “Bu olayın günümüze yansımaları neler olabilir?” veya “Görseldeki semboller size ne ifade ediyor?” gibi merak uyandırıcı sorulara yer verilmektedir. Bu sorular öğrencilerin konuyla bağlantı kurmasını ve bireysel düşüncelerini ifade etmesini teşvik etse de çoğu zaman yüzeysel düzeyde kalmakta ve önceden belirlenmiş cevaplara yönlendirmektedir. Merak eğitimi yaklaşımı ise öğrencilerin yalnızca mevcut soruları cevaplamasını değil, aynı zamanda kendi sorularını üretmesini, bu soruların peşinden giderek araştırma yapmasını ve öğrenme sürecini aktif şekilde inşa etmesini vurgulamaktadır. Öte yandan, Türkiye’de yakın dönemde uygulamaya konulan ortak yazılı sınav sistemi, öğrencilerin yalnızca bilgiye değil, aynı zamanda düşünme, yorum yapma ve problem çözme becerilerine dayalı sorularla değerlendirilmelerini hedeflemektedir. Bu bağlamda, merak uyandırıcı soruların Sosyal Bilgiler öğretiminde sistematik biçimde kullanılması, sınav sisteminin ölçmeye çalıştığı becerilerin geliştirilmesine doğrudan katkı sağlayabilir. Ders kitaplarında yer alan yönlendirici ve sınırlı soruların ötesine geçilerek, öğrencilerin kendi sorularını üretmelerine imkân tanınması, yeni sınav sisteminin öngördüğü üst düzey bilişsel becerilerin kazandırılmasında kritik bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Bu araştırma, nitel araştırma desenine dayalı olarak doküman analizi yöntemiyle yürütülmüştür. Bu çerçevede, Sosyal Bilgiler öğretiminde merakın sistematik biçimde ele alınması amacıyla sosyal bilgiler ders kitapları incelenmiştir. Bu açıdan çalışma hem ders kitaplarının işlevselliğini artıracak hem de yeni sınav sisteminin hedeflediği üst düzey bilişsel becerilerin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır. Sonuç olarak, Sosyal Bilgiler öğretiminde merakın sistematik bir şekilde ele alınması, öğrencilerin derse yönelik tutumlarını olumlu yönde etkileyecek, öğrenmeyi kalıcı hale getireceği ve vatandaşlık bilincini güçlendireceğine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Türkiye’de Sosyal Bilgiler alanında bu konuya yönelik akademik araştırmaların yetersizliği dikkate alındığında, merak eğitimi yaklaşımının gelecekteki çalışmalar için önemli bir açılım sunabileceği değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Merak Eğitimi, Öğrenme Motivasyonu, Üst Düzey Beceriler, Doküman Analizi

CURIOSITY EDUCATION IN SOCIAL STUDIES: A DOCUMENT ANALYSIS ON LEARNING MOTIVATION AND HIGHER-ORDER SKILLS

Lecturer Dr. Aylin KARAKUŞ

Gazi University – Ankara – Turkey, aylinkarakus@gazi.edu.tr

Dr. Şükran TOPÇU

sukrangecegell@gmail.com

Prof. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi University – Ankara – Turkey, yesilbursa@gazi.edu.tr

ABSTRACT

Social Studies is a core subject that not only enables students to understand social life, adopt democratic values, and develop historical consciousness, but also provides learning environments that make these attainments permanent. Therefore, considering the richness of its content and the continuous attention it requires from students, it is essential that Social Studies instruction be delivered in ways that stimulate curiosity in order to ensure lasting learning. However, previous research has shown that such instruction often remains limited to the transmission of knowledge and fails to adequately take into account curiosity, which is one of the most fundamental motivational factors in the learning process. In the literature, studies conceptualized as “curiosity education” emphasize that curiosity enhances learning motivation, encourages students to ask questions, and fosters critical thinking skills. In Turkey, Social Studies textbooks include curiosity-arousing questions such as “What would you do if you were in this situation?”, “What could be the reflections of this event on today?” or “What do the symbols in the visual mean to you?” Although these questions encourage students to make connections with the topic and express their individual perspectives, they often remain superficial and tend to direct students toward predetermined answers. In contrast, the curiosity education approach emphasizes that students should not only respond to existing questions but also generate their own questions, pursue them through inquiry, and actively construct their learning process. Meanwhile, the recently introduced common written exam system in Turkey aims to assess students not only through factual knowledge but also by evaluating their thinking, interpretation, and problem-solving skills. In this context, the systematic use of curiosity-arousing questions in Social Studies instruction may directly contribute to the development of the higher-order cognitive skills targeted by the exam system. This study, designed within a qualitative research framework, employed document analysis. Accordingly, Social Studies textbooks were examined in order to address the systematic incorporation of curiosity into instruction. In this respect, the study is expected to enhance the functionality of textbooks and support the development of higher-order cognitive skills emphasized in the new exam system. In conclusion, systematically addressing curiosity in Social Studies instruction may positively influence students’ attitudes toward the subject, support permanent learning, and contribute to the strengthening of citizenship awareness. Considering the scarcity of academic research on this topic in the field of Social Studies in Turkey, the curiosity education approach is evaluated as offering a significant avenue for future studies.

Keywords: Social Studies, Curiosity Education, Learning Motivation, Higher-Order Skills, Document Analysis

UNDERSTANDING THE “SUPERPOSITION” OF THE IDENTITIES OF INTERNATIONAL UNIVERSITY STUDENTS THROUGH A COURSE

*Pınar Ayyıldız, Associate Professor
Lokman Hekim University*

ABSTRACT

This study scrutinizes the multifaceted and oftentimes overlapping identities, conceptualized here as a “superposition”, of international university students in Türkiye. These students, who are with diverse linguistic, cultural, and socioeconomic backgrounds, encounter a unique set of transitional challenges as they “survive” in a foreign academic and social environment. The very notion of “superposition” draws from Quantum Theory here as a metaphor to describe the dynamic, non-linear, and intersecting nature of identities of these students, who must simultaneously manage multiple roles and expectations across personal, institutional, and cultural settings. The study recognizes international students face compounding barriers: language proficiency limitations, unfamiliar institutional norms, cultural dissonance, limited access to societal support, and in some cases, additional marginalizations like special needs. These not only affect their academic performance but also their overall well-being and sense of belonging. Despite the growing internationalization of higher education, institutional responses to these issues remain fragmented and even generic, failing to account for the nuanced experiences of these populations. In response, this research proposes the design and implementation of a digital orientation course, complemented by (mobile) applications, as an inclusive and scalable intervention. This course is built upon the principles of intersectionality and equity, integrating academic skills development, socio-cultural adaptation strategies, and personalized resources tailored to distinct student profiles. It fosters self-reflection and identity awareness as the critical components of success and well-being. Via leveraging some digital tools such as interactive modules, AI-powered language support, and accessible learning formats, the model intends to lessen the structural and/or informational barriers. The course framework supports students in adapting to their host institution and facilitates longer-term empowerment through skills transferability and resilience-building. Briefly, this study contributes to broader discussions on inclusive pedagogy and global mobility in higher education. It offers a practical and adaptable framework aiming to create equitable learning environments and foster a deeper sense of belonging amongst international students.

Keywords: Higher education, international students, adaptation of international university learners

ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN KİMLİKLERİNİN “SÜPERPOZİSYON”UNU ANLAMAK: BİR DERS ÖNERİSİ

*Pınar Ayyıldız, Doçent Doktor
Lokman Hekim Üniversitesi*

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye’deki uluslararası üniversite öğrencilerinin çok katmanlı ve çoğu zaman birbirleri ile farklı boyutlarda kesişen kimliklerini, “süperpozisyon” olarak kavramsallaştıran şekilde, incelemektedir. Farklı dilsel, kültürel ve sosyoekonomik bağlantılara sahip bu öğrenciler, kendilerine yabancı bir akademik ve sosyal ortamda “hayatta kalmaya” çalışırken anılan geçiş sürecinde özgün bir dizi zorlukla karşılaşmaktadır. Buradaki “süperpozisyon” nosyonu, bu öğrencilerin bireysel, örgütsel ve kültürel ortamlarda aynı anda birden fazla rol ve beklentiyi yönetmeleri gereken dinamik, doğrusal olmayan ve kesişen kimliklerinin doğasını tanımlamak için bir metafor olarak; Kuantum Teorisi’nden ilhamla ele alınmıştır. Çalışma, uluslararası öğrencilerin çeşitli engellerle, dil yeterliliği sınırlamaları, alışlagelmedik kurumsal normlar, kültürel uyumsuzluk, sosyal destek mekanizmalarına sınırlı erişim ve bazı durumlarda özel gereksinimler gibi, karşılaştığı kabulü ile kurgulanmıştır. Söz konusu problemler, salt akademik başarıyı değil, genel iyilik oluşu ve aidiyet hissini de etkilemektedir. Yükseköğretimin giderek uluslararasılaştığı bir ortamda, örgütlerin bu sorunlara verdikleri tepkiler hâlâ yeterince kapsamlı olmayan ve çok genel bir bakış açısı arz etmektedir; bu da bu grupların kendine has deneyimlerini göz ardı etmektedir. Buna karşılık olarak bu araştırma, kapsayıcı ve ölçeklenebilir bir müdahale olarak dijital bir “uyum dersi” tasarımı ve uygulanmasını, (mobil) uygulamalarla tamamlanacak biçimde, önermektedir. Bu ders, kesişimsellik ve eşitlik ilkeleri üzerine inşa edilmiştir; akademik beceri geliştirme, sosyo-kültürel uyum stratejileri ve benzersiz öğrenci profillerine göre kişiselleştirilmiş kaynakları da entegre etmektedir. Nitekim ders, öz-yansıtma ve kimlik farkındalığını, başarı ve iyi oluşun kritik bileşenleri olarak addetmektedir. Etkileşimli modüller, yapay zekâ destekli dil desteği ve erişilebilir öğrenme formatları gibi bazı dijital araçlardan faydalanarak bu model, yapısal ve/veya bilgiye dayalı engelleri azaltmayı amaçlamaktadır. Dersin genel çatısı, öğrencilerin paydaşı olduğu yükseköğretim kurumuna uyum sağlamalarını destekler ve beceri aktarılabilirliği ile dayanıklılık geliştirme yoluyla uzun vadeli gelişimi kolaylaştırır. Özetle, bu çalışma, yükseköğretimde kapsayıcı pedagojiler ve küresel hareketlilik üzerine yürütülen daha geniş tartışmalara katkıda bulunmaktadır. Uluslararası öğrenciler nezdinde aidiyet duygusunu teşvik etmeyi ve adil öğrenme ortamları oluşturmayı hedefleyen pratik ve uyarlanabilir bir çerçeve de sunmaktadır.

Anahtar kelimeler: Yükseköğretim, uluslararası öğrenciler, uluslararası üniversite öğrencilerinin adaptasyonu

CIRCULAR ECONOMY STRATEGIES IN GREEN CAMPUSES: SUSTAINABLE CONSUMPTION MODELS FOR YOUNG CONSUMERS – THE CASE OF DÜZCE UNIVERSITY

Pınar GÜLTEKİN

Düzce University Faculty of Forestry Department of Landscape Architecture, pinargultekin@duzce.edu.tr

ABSTRACT

Sustainable consumption and the circular economy play a critical role not only in production and industrial processes but also within educational environments. In line with the European Union's 2030 Sustainable Development Goals, university campuses function as "living laboratories" where sustainable behaviors can be developed and experienced. This study examines how circular economy strategies can be integrated into green campus planning and design principles within the discipline of landscape architecture. As a case study, Düzce University demonstrates successful practices where the green campus approach converges with the circular economy. The university has strengthened its global position in sustainability by ranking 285th in the UI GreenMetric World University Rankings. Key initiatives include comprehensive waste management, recycling bins and compost systems for organic waste, rainwater harvesting for water reuse, energy-efficient landscape planning, and green infrastructure strategies to reduce the carbon footprint. These practices are integrated into the daily lives of students and staff, thereby transforming them into sustainable consumption behaviors. Looking ahead, it is essential for other educational institutions to similarly integrate circular economy principles into campus planning and management. Recommendations include establishing on-site systems for waste valorization, expanding the use of renewable energy resources at the campus scale, embedding water management strategies into landscape design, and creating educational programs that ensure active student participation. In conclusion, the Düzce University case illustrates how the integration of circular economy principles with landscape planning and campus management contributes to resource conservation and strengthens social awareness. This approach serves as a guiding model for other universities and supports the comprehensive sustainability objectives promoted by the ECO4ALL COST Action.

Keywords: Circular economy, sustainable consumption, landscape planning, green campus, Düzce University, UI GreenMetric

SİVİL HAVACILIKTA DÜNDEN BUGÜNE İNSAN FAKTÖRÜNÜ GELİŞTİRMEYE DÖNÜK EĞİTİM MODELLERİ, ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR VE TRENDLER

Sadiye Oya IŞIKCI

Öğr. Gör. Dr., İstanbul Kültür Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu, İstanbul, Türkiye, s.isikci@iku.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, insan faktörlerinin sivil havacılıktaki rolünü tarihsel bir perspektiften ele alarak, günümüzdeki eğitim modelleri ve yaklaşımlar ışığında değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Özellikle uçuş emniyetine doğrudan etki eden insan hatalarının önlenmesi konusunda, insan faktörlerinin geliştirilmesi hususunda hava yolları için büyük bir önem arz eden eğitim ve geliştirme programlarının tarihsel süreç içerisinde nasıl evrildiği, hangi araçların, hangi tekniklerin, hangi yaklaşımların devreye alındığı irdelenmiş; sektörün bugün güncel olarak nasıl bir yönelim içinde olduğu bu bağlamda analiz edilmiştir. İnsan faktörlerinin iyileştirilmesini hedefleyen eğitim stratejileri insan faktörleri temelli risklerin azaltılması noktasında sadece teknik değil aynı zamanda kültürel ve davranışsal dönüşümler gerektirdiğinden dolayı, bu stratejiler ve eğitim içeriklerine ilişkin güncel trendleri değerlendirmek önem arz etmektedir. Bu kapsamda bu çalışmada, öncelikle insan faktörleri kavramının havacılıktaki yeri açıklanmış, ardından bu faktörlerin uçuş emniyetine etkisi detaylandırılmıştır. Devamında, insan faktörleri eğitimlerinin tarihsel gelişimi ve mevcut uygulamalar incelenmiş, modern yaklaşımların eğitim programlarına nasıl yansıdığı değerlendirilmiştir. Nitel araştırma yöntemine dayalı doküman tarama tekniğinde yürütülen bu çalışma, literatürdeki ilgili çalışmalar, ulusal ve uluslararası mevzuatlar ile eğitim programlarının derlenmesi ve değerlendirilmesine dayanmaktadır. Yürütülen çalışma sonucunda günümüz eğitim programlarının, insan faktörleri gelişimini desteklemek amacıyla sürükleyici simülasyon teknolojileri, uyarlanabilir senaryo tabanlı öğrenme, yetkinlik bazlı değerlendirme, video analizi, kritik olay tekniği, grup dinamiği egzersizleri ve veriye dayalı performans geri bildirim gibi çağdaş yaklaşımları kapsadığı anlaşılmıştır. Eğitim içerikleri, kaza raporları, emniyet trendleri, sivil havacılık otoritelerin, yetkili kurum ve kuruluşların yönergeleri, bilimsel çalışmalar ve analizlerden elde edilen verilerle, tekniklerle ve modellerde sürekli olarak güncellenmektedir. Çalışmada insan faktörlerine yönelik eğitimlerin hem mevcut duruma bir bakış sunmak hem de güncel eğilimlere, son trendlere dair bütüncül bir çerçeve ortaya koymak suretiyle pratik ve akademik katkılar sağlamak hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: CRM, eğitim, insan faktörleri, sivil havacılık.

EDUCATIONAL MODELS, CONTEMPORARY PRACTICES, AND FUTURE TRENDS FOR ENHANCING HUMAN FACTORS IN CIVIL AVIATION

Sadiye Oya IŞIKCI

Lecturer Dr., Istanbul Kültür University Vocational School, İstanbul, Türkiye, s.isikci@iku.edu.tr

ABSTRACT

This study aims to examine the role of human factors in civil aviation from a historical perspective and to evaluate it in light of current training models and approaches. In particular, it investigates how training and development programs—of critical importance to airlines in improving human factors and preventing human errors that directly affect flight safety—have evolved over time, which tools, techniques, and approaches have been implemented, and analyzes the sector’s current orientation in this context. Since training strategies aimed at enhancing human factors require not only technical but also cultural and behavioral transformations in order to reduce risks based on human factors, it is important to evaluate current trends regarding these strategies and training contents. Within this scope, the study first explains the concept of human factors in aviation and then details the impact of these factors on flight safety. Subsequently, the historical development of human factors training and current practices are examined, and how modern approaches are reflected in training programs is assessed. Conducted using a qualitative research method based on document analysis, this study relies on compilation and evaluation of relevant literature, national and international regulations, and training programs. The results of the study indicate that today’s training programs, aimed at supporting the development of human factors, encompass contemporary approaches such as immersive simulation technologies, adaptive scenario-based learning, competency-based assessment, video analysis, critical incident technique, group dynamics exercises, and data-driven performance feedback. Training contents are continuously updated with data, techniques, and models derived from accident reports, safety trends, guidelines issued by civil aviation authorities and competent organizations, as well as scientific studies and analyses. The study aims to provide both practical and academic contributions by offering an overview of the current state of training on human factors and by presenting a comprehensive framework on contemporary tendencies and the latest trends in this field.

Keywords: CRM, education, human factors, civil aviation.

KIBRIS TÜRK GENÇLİĞİNİN BEYİN GÖÇÜNÜN EĞİTİM SİSTEMİ VE GELECEK KAYGILARI İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Salih SARPEN

Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi, Doğu Akdeniz Üniversitesi Öğretim Görevlisi, Lefkoşa, KKTC,
salih.sarpen@emu.edu.tr

ÖZET

Beyin göçü, özellikle son yıllarda hem KKTC’de hem de dünya genelinde giderek daha fazla tartışılan bir konu haline gelmiştir. Bu olgu, yalnızca bireylerin kariyer tercihlerini değil, ülkelerin ekonomik ve bilimsel gelişimini de doğrudan etkilemektedir. Bu araştırmanın amacı; giderek derinleşen genç nüfustaki beyin göçü gerçeğinin genel eğitim sistemi ve gelecek kaygıları ile ilişkisi ve Kıbrıs Türk Gençliğinin yurt dışı yönelme sebeplerinin incelenmesidir. Araştırmada nitel durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış bir görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırma kapsamında 12 katılımcıya görüşme yapılmış, elde edilen veriler kodlanmış, temalar altında toplanmış ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma bulgularında Kıbrıs Türk genç nüfusundaki nitelikli bireylerin göç sebepleri arasında nitelikli bir yaşam kuramama kaygısı, ülkenin ekonomik ve siyasi koşulları, vatandaşlık durumu, genç nüfusa önem veren politika yoksunluğu ve gençlerin yeteneklerini gösterme olanağının olmaması öne çıkmaktadır. Ayrıca bulgular genç bireylerin göç etme durumunun hem ülke eğitim sistemi hem de gelecek kaygısı ile yüksek düzeyde ilişkisi olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre hem politika yapıcılara hem de araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Beyin göçü, genç, gençlik sorunları, eğitim sistemi, gelecek kaygısı.

AN EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE BRAIN DRAIN OF THE TURKISH CYPRIOT YOUTH WITH THE EDUCATION SYSTEM AND FUTURE CONCERNS

Salih SARPTEEN

Member of the Board of Education and Training, Lecturer at Eastern Mediterranean University, Nicosia, TRNC,
salih.sarpten@emu.edu.tr

ABSTRACT

Brain drain has become an increasingly debated topic, particularly in recent years, both in the TRNC and globally. This phenomenon directly impacts not only individuals' career choices but also the economic and scientific development of countries. The purpose of this research is to examine the relationship between the growing reality of brain drain among the young population, the general education system, future anxieties, and the reasons for Turkish Cypriot youth's orientation abroad. A qualitative case study design was employed in the research. Data were collected using a semi-structured interview form developed by the researchers. Twelve participants were interviewed, and the data obtained was coded, grouped under themes, and subjected to content analysis. The research findings highlight the reasons for migration among qualified individuals within the Turkish Cypriot youth, including concerns about establishing a quality life, the country's economic and political conditions, citizenship status, the lack of policies that prioritize the youth population, and the lack of opportunities for young people to showcase their talents. Furthermore, the findings indicate that the migration of young individuals is highly correlated with both the country's education system and future anxieties. Based on the findings of the study, recommendations were made to both policy makers and researchers.

Keywords: Brain drain, youth, youth problems, education system, anxiety about the future.

SOSYAL BİLGİLER VE FEN BİLİMLERİ DERSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEĞER EĞİTİMİNE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Arş. Gör. Nursima KARA

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, karanursima@atauni.edu.tr

Arş. Gör. Yaren GÜNGÖR

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, yarengungor@atauni.edu.tr

Doç. Dr. Selçuk İLGAZ

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, ilgaz@atauni.edu.tr

ÖZET

Değer eğitimi çağdaş eğitimde öğrencilerin sorumlu, etik ve duyarlı bireyler olarak yetiştirilmesi açısından önemli bir unsurdur. Sosyal Bilgiler dersi, müfredatın yapısı gereği değerler eğitimine en çok yer veren alanlardan biri olarak öne çıkarken; Fen Bilimleri alanında bu konu daha geri planda kalmaktadır. Dolayısıyla fen bilgisi eğitimi öğretmen adaylarının değer eğitimine yönelik tutumlarının belirlenmesi ve sosyal bilgiler öğretmen adayları ile karşılaştırılması çalışmanın esas amacını oluşturmuştur. Araştırmada nicel araştırmada desenlerinden karşılaştırmalı tarama modeli kullanılmış olup, çalışma grubunu Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören Fen Bilgisi (56) ve Sosyal Bilgiler (54) eğitiminde öğrenim gören toplam 110 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak "Değer Eğitimine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmış ve iki bağımsız grup ortalamasını karşılaştırmak için parametrik yöntem olan t-testi uygulanmıştır. Bulgular; Fen Bilgisi öğretmen adaylarının tutum puan ortalamasının ($M = 105.66$, $SS = 11.66$), Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının ortalamasından ($M = 102.29$, $SS = 11.77$) daha yüksek olduğunu gösterse de, bağımsız örneklem t-testi sonuçları bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını göstermiştir. Sonuç itibarıyla, değerler eğitiminin yalnızca belirli branşların değil, tüm öğretmenlik alanlarının ortak bir paydası olduğu ve öğretmen adaylarının benzer bilinç düzeyine sahip olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Değer eğitimi, sosyal bilgiler eğitimi, fen bilimleri eğitimi, öğretmen adayları, karşılaştırmalı tarama modeli.

DETERMINING THE ATTITUDES OF SOCIAL STUDIES AND SCIENCE TEACHER CANDIDATES TOWARDS VALUE EDUCATION

Res. Asst. Nursima KARA

Atatürk University, Erzurum, Türkiye, karanursima@atauni.edu.tr

Res. Asst. Yaren GÜNGÖR

Atatürk University, Erzurum, Türkiye, yarengungor@atauni.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. Selçuk İLGAZ

Atatürk University, Erzurum, Türkiye, ilgaz@atauni.edu.tr

ABSTRACT

Value education is an important element in contemporary education in terms of raising students as responsible, ethical, and sensitive individuals. Social Studies, due to the nature of its curriculum, stands out as one of the fields that emphasizes value education the most, whereas in Science Education this issue remains relatively less prominent. Therefore, the main purpose of this study was to determine the attitudes of science teacher candidates towards value education and to compare them with those of social studies teacher candidates. The research employed the comparative survey model, one of the quantitative research designs, and the study group consisted of 110 teacher candidates studying at Atatürk University Kazım Karabekir Faculty of Education, including 56 in Science Education and 54 in Social Studies Education. The "Attitude Scale Towards Value Education" was used as the data collection tool, and the parametric method of independent samples t-test was applied to compare the mean scores of the two independent groups. The findings revealed that although the mean attitude score of the science teacher candidates ($M = 105.66$, $SD = 11.66$) was higher than that of the social studies teacher candidates ($M = 102.29$, $SD = 11.77$), the independent samples t-test results indicated that this difference was not statistically significant. Consequently, it was concluded that value education is a common ground not only for certain fields but for all teaching professions, and teacher candidates possess a similar level of awareness regarding this matter.

Keywords: Value education, social studies education, science education, teacher candidates, comparative survey model.

AKADEMİSYENLERİN YAPAY ZEKA KULLANIMINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Doç. Dr. Hasan ASLAN

Kafkas Üniversitesi, Kars, Türkiye, hasan.aslan@kafkas.edu.tr

Prof. Dr. Ufuk ŞİMŞEK

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, ufuk@atauni.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Hakan ÖRTEN

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat, Türkiye, hakan.orten@gop.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Sinan AKDAĞ

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, sinan.akdag@atauni.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, akademisyenlerin yapay zekâ (YZ) destekli akademik yazım araçlarına yönelik farkındalık, kullanım biçimleri ve etik yaklaşımlarını derinlemesine incelemektedir. Nitel bir araştırma yöntemi benimsenerek gerçekleştirilen bu çalışma, Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde görev yapan 10 akademisyenin deneyimlerine odaklanmıştır. Elde edilen bulgular, akademisyenlerin YZ araçları hakkında genel bir bilgi sahibi olduklarını, ancak bu araçları kullanma sıklıklarının etik kaygılar, hukuki belirsizlikler ve dijital yeterlilik düzeyi gibi faktörlere bağlı olarak değiştiğini göstermektedir. Katılımcılar arasında en çok tercih edilen YZ araçları arasında ChatGPT ve Grammarly gibi dil kontrol ve içerik üretimi işlevi sunan araçlar öne çıkmaktadır. Araştırma bulguları, akademisyenlerin YZ araçlarının akademik yazım süreçlerinde zaman kazandırıcı ve verimliliği artırıcı bir rol üstlendiğini vurgularken, aynı zamanda akademik doğruluk, kaynak güvenilirliği ve etik riskler gibi konularda temkinli bir yaklaşım sergilediklerini ortaya koymaktadır. Katılımcılar, YZ araçlarını kullanırken, çıktıları sistematik bir doğrulama sürecine tabi tutmakta ve bu süreçte akademik dürüstlük ile bilimsel sorumluluğun önemine dikkat çekmektedirler. Buna ek olarak, araştırmanın sonuçları doğrultusunda, YZ destekli yazım araçlarının yükseköğretimdeki potansiyelinin daha iyi değerlendirilmesi için çeşitli öneriler sunulmaktadır. Öncelikle, üniversitelerin akademik personel için YZ teknolojileri üzerine kapsamlı eğitim programları geliştirmeleri önerilmektedir. Bu eğitim programları, YZ araçlarının etkili ve etik kullanımı konusunda bilgi sağlamayı hedefleyerek, akademisyenlerin dijital yeterliliklerini artırmayı amaçlamalıdır. Ayrıca, YZ araçlarının kullanımı için net etik yönergelerin oluşturulması da kritik bir gereklilik olarak öne çıkmaktadır. Bu yönergeler, akademik dürüstlük, intihal riski ve veri güvenliği konularında akademisyenlere rehberlik etmeli ve bu araçların sorumlu bir şekilde kullanılmasını teşvik etmelidir. Farkındalık artırma faaliyetlerinin de önemine dikkat çekilmektedir. Akademisyenlerin YZ araçları hakkında farkındalık düzeylerini artırmak amacıyla seminerler, çalıştaylar ve bilgilendirme toplantıları düzenlenmelidir. Bu etkinlikler, YZ teknolojilerinin potansiyel faydaları ve riskleri hakkında bilgi sağlamalıdır. Son olarak, üniversitelerin dijital dönüşüm politikalarının, akademik özgünlüğü koruyacak ve YZ'nin sunduğu fırsatları en üst düzeye çıkarmak için gerekli stratejilerle desteklenmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bu bağlamda, akademik personelin YZ teknolojilerine adaptasyon düzeyinin artırılması, yükseköğretimde dijitalleşme sürecinin başarıya ulaşması için kritik bir öneme sahiptir. Bu öneriler, YZ destekli akademik yazım araçlarının daha etkili, etik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla yükseköğretim kurumlarının dijital dönüşüm stratejilerine entegre edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ destekli akademik yazım, akademisyen görüşleri, etik riskler ve şeffaflık, dijital dönüşüm ve yükseköğretim

ACADEMICS' VIEWS ON THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Assoc. Prof. Dr. Hasan ASLAN

Kafkas University, Kars, Türkiye, hasan.aslan@kafkas.edu.tr

Assoc. Dr. Ufuk ŞİMŞEK

Atatürk University, Erzurum, Türkiye, ufuk@atauni.edu.tr

Asst. Prof. Dr. Hakan ÖRTEN

Tokat Gaziosman Paşa University, Tokat, Türkiye, hakan.orten@gop.edu.tr

Asst. Prof. Dr. Sinan AKDAĞ

Atatürk University, Erzurum, Türkiye, sinan.akdag@atauni.edu.tr

This study provides an in-depth examination of academics' awareness, usage patterns, and ethical perspectives regarding artificial intelligence (AI)-assisted academic writing tools. Conducted using a qualitative research design, the study focuses on the experiences of 10 academics working at various universities across Türkiye. The findings reveal that while the participants possess a general knowledge of AI tools, the frequency of their use varies depending on factors such as ethical concerns, legal ambiguities, and levels of digital competence. Among the most preferred AI tools are language editing and content generation applications such as ChatGPT and Grammarly. The results highlight that academics recognize the time-saving and productivity-enhancing roles of AI tools in academic writing processes, while simultaneously maintaining a cautious stance on issues related to academic accuracy, source reliability, and ethical risks. Participants reported subjecting AI-generated outputs to systematic verification processes, emphasizing the importance of academic integrity and scientific responsibility. Furthermore, the study proposes several recommendations to better utilize the potential of AI-assisted writing tools in higher education. First, universities are encouraged to develop comprehensive training programs on AI technologies for academic staff. These programs should aim to enhance digital competence and provide knowledge on the effective and ethical use of AI tools. In addition, the establishment of clear ethical guidelines is considered a critical necessity. Such guidelines should address academic honesty, plagiarism risks, and data security, thereby promoting the responsible use of AI technologies. Awareness-raising activities, including seminars, workshops, and informational sessions, are also emphasized to inform academics about the potential benefits and risks of AI technologies. Finally, the study underscores the need for university digital transformation policies to be supported by strategies that safeguard academic originality while maximizing the opportunities offered by AI. Increasing academics' adaptation to AI technologies is deemed essential for the successful advancement of digitalization in higher education. These recommendations aim to integrate AI-assisted academic writing tools into the digital transformation strategies of higher education institutions in a more effective, ethical, and productive manner.

Keywords: AI-assisted academic writing, academics' perceptions, ethical risks and transparency, digital transformation, higher education

BİYOLOJİ EĞİTİMİNDE İKLİM DEĞİŞİMİ VE BİYOÇEŞİTLİLİK

Doç. Dr. Sevil SUNGUR

*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Nevşehir, Türkiye,
sevilsungur50@gmail.com*

Dr. Burak SEÇER

*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Nevşehir, Türkiye,
buraksecer50@gmail.com*

Prof. Dr. Erdoğan ÇİÇEK

*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Nevşehir, Türkiye,
erdogancicek50@gmail.com*

Dr. Gökçe BECİT

*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü, Nevşehir,
Türkiye
gokcebi@nevsehir.edu.tr*

ÖZET

Biy çeşitlilik, ekosistemlerin işlevselliğini, direnç ve uyum kapasitesini ve yaşamın sürekliliğini güvence altına alan temel bileşendir ve günümüzde hem bölgesel hem de küresel ölçekte çoklu baskılar altındadır. Bu baskıların en yaygın ve yıkıcı olanları arasında iklim değişikliği, habitat kaybı ve parçalanma, kirlilik, istilacı türler ve kaynakların aşırı kullanımı yer almaktadır. Özellikle iklim değişikliğinin etkileri biyo çeşitlilik adına son yıllarda yaşanan en önemli küresel sorunlardan biridir. İklim değişikliği; sıcaklık ve yağış rejimindeki kaymalar, aşırı hava olaylarının artışı ve okyanus asitlenmesi gibi süreçler üzerinden tür dağılımlarını, fenolojiyi ve türler arası etkileşimleri bozarak genetik çeşitliliği ve ekosistem hizmetlerini zayıflatmaktadır. Türkiye, iklim değişikliğinin ekolojik etkilerine karşı yüksek duyarlılığa sahip ülkelerden biridir. Akdeniz Havzası'nda öngörülen 2°C'lik ısınma; özellikle endemik türler başta olmak üzere, kara ve sucul ekosistemlerde ciddi etkiler yaratma potansiyeline sahiptir. Türkiye'nin Avrupa-Sibirya, Akdeniz ve İran-Turan olmak üzere üç ana fitocoğrafik bölgenin kesişiminde yer alması; kısa mesafelerde hızla değişen iklimsel ve topografik gradyanları ile orman, dağ, step, sulak alan, kıyı ve deniz ekosistemlerinin çoklu kombinasyonlarını barındırması, ülkeyi küresel ölçekte bir biyolojik çeşitlilik sıcak noktası (hot-spot) konumuna taşımaktadır. Bu nedenle fen ve biyoloji eğitiminde biyo çeşitliliğin merkezi bir tema olarak ele alınması ve öğretimin sistem düşünmesi, veri okuryazarlığı ve yer-temelli öğrenme etkinlikleriyle desteklenmesi kritik önemdedir. Biyo çeşitliliğin sürdürülebilirliğine ilişkin içeriğin müfredatın tüm kademelerine entegre edilmesi ve özellikle Z ve Alfa kuşağı gençlerinde bu bilincin kalıcı öğrenme, değer gelişimi ve somut koruma davranışlarına dönüşecek biçimde geliştirilmesi gerekmektedir. Bu çalışma, 2024 TYMM müfredatındaki süre ve tema dağılımlarından hareketle biyo çeşitliliğin eğitimdeki görünürlüğünü tartışmakta ve vurgunun artırılması için somut öğretimsel öneriler sunmaktadır. Türkiye'nin zengin biyo çeşitliliği, eğitimde kapsamlı ve bütüncül bir yaklaşımın benimsenmesini zorunlu kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Küresel iklim değişikliği, fen bilimleri eğitimi, sürdürülebilir biyo çeşitlilik

CLIMATE CHANGE AND BIODIVERSITY IN BIOLOGY EDUCATION

Assos. Prof. Dr. Sevil SUNGUR

*Nevşehir Hacı Baktas Veli University, Faculty of Science and Art, Department of Biology, Nevşehir, Türkiye,
sevilsungur50@gmail.com*

Dr. Burak SEÇER

*Nevşehir Hacı Baktas Veli University, Faculty of Science and Art, Department of Biology, Nevşehir, Türkiye,
buraksecer50@gmail.com*

Prof. Dr. Erdoğan ÇİÇEK

*Nevşehir Hacı Baktas Veli University, Faculty of Science and Art, Department of Biology, Nevşehir, Türkiye,
erdogancicek50@gmail.com*

Dr. Gökçe BECİT

*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education, Department of Computer and Instructional Technologies,
Nevşehir, Türkiye
gokcebi@nevsehir.edu.tr*

ABSTRACT

Biodiversity is a fundamental pillar that safeguards the functionality of ecosystems, their resilience and adaptive capacity, and the continuity of life itself and today, it faces multiple pressures at both regional and global scales. Among the most widespread and destructive of these are climate change, habitat loss and fragmentation, pollution, invasive species, and overexploitation. In recent years, the impacts of climate change have emerged as one of the most critical global threats to biodiversity. Shifts in temperature and precipitation patterns, the increasing frequency of extreme weather events, and ocean acidification disrupt species distributions, phenology, and interspecies interactions—ultimately weakening genetic diversity and the ecosystem services on which all life depends. Türkiye is among the countries most vulnerable to the ecological impacts of climate change. A projected 2°C rise in the Mediterranean Basin could have severe consequences for both terrestrial and aquatic ecosystems, particularly for endemic species. Situated at the crossroads of three major phytogeographic regions—Euro-Siberian, Mediterranean, and Irano-Turanian—Türkiye hosts a remarkable variety of ecosystems, from forests, mountains, and steppes to wetlands, coasts, and marine habitats, all within short climatic and topographic gradients. This unique geography makes the country a global biodiversity hotspot. For this reason, biodiversity must be treated as a central theme in science and biology education, supported by systems thinking, data literacy, and place-based learning activities. Integrating biodiversity sustainability into curricula at all levels is essential—especially to foster lasting awareness, value formation, and tangible conservation behaviours among Generation Z and Alfa. This study draws on the time and theme allocations in the 2024 TYMM curriculum to examine the visibility of biodiversity in education and offers concrete instructional recommendations to strengthen its emphasis. Türkiye’s rich biodiversity demands a comprehensive and holistic approach in education.

Keywords: Global climate change, science education, sustainable biodiversity.

MİYASE SERTBARUT'UN "KURBAĞALARA FISILDAYAN ÇOCUK" ADLI ÇOCUK KİTABININ YAPISAL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Mesut TOPRAK

Gümüşhane Üniversitesi, Gümüşhane, Türkiye, mesut.toprak22@ogr.atauni.edu.tr

Doç. Dr. Sıddık BAKIR

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, siddik.bakir@atauni.edu.tr

ÖZET

Çocukluk ve ilkokul döneminde kitaplar, çocukların bilişsel, sosyal, dilsel ve duygusal gelişiminde önemli bir yere sahiptir. Çocuk edebiyatı, dilin estetik yönünü tanıtarak hayal gücünü geliştiren, değerler eğitimi açısından önemli işlevler üstlenen bir alan olarak edebiyatın özgün bir dalıdır. Ayrıca çocuk edebiyatı eserleri okuma sevgisi kazandıran metinlerdir. Bu çalışmada, okul öncesi dönemi de kapsayan 6-9 yaş aralığındaki çocuklar için Miyase Sert Barut'un kaleme aldığı Kurbağalara Fısıldayan Çocuk adlı çocuk kitabı, yapısal özellikler açısından incelenmiştir. Nitel araştırma deseninde kurgulanan araştırmada verilerin toplanması için doküman analizinden, verilerin çözümlenmesi için de betimsel analizden yararlanılmıştır. Araştırma kapsamında yapının tasarım ve içerik özellikleri betimlenmeye çalışılmıştır. Eserde, doğa sevgisi ve çevre bilinci temel tema olarak öne çıkmakta, çocuk-okurda empati duygusunu geliştirecek insani değerler yan temalar olarak işlenmekte ve olayların arka planında ise hayatın anlamını düşündürücü bir şekilde anlatılmıştır. Dil ve üslup bakımından yazar, çocukların yaş düzeyine uygun, akıcı ve sade bir dil kullanmış; kısa ve anlaşılır cümlelerle metnin okunabilirliğini artırmıştır. Metinde betimleyici ifadeler ve doğa tasvirleri, çocukların görsel imgelem gücünü destekleyecek biçimde kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre kitabın tasarım özelliklerinin, boyut olarak çocuğun kolayca taşıyabileceği; okul öncesi çocuğu için uygun bir şekilde estetik resimlerle desteklendiği; kapağın çocuğun dikkatini ve ilgisini çekebilecek şekilde renkli ve dikkat çekici şekilde tasarlandığı; mat ve dayanıklı olduğu; yırtılmalara karşı dirençli olduğu görülmüştür. İç yapı özellikleri açısından kitabın hedef kitleye uygun biçimde olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, "Kurbağalara Fısıldayan Çocuk" adlı yapının yapısal özellikleri bakımından çocuk edebiyatının temel niteliklerini taşıyan, eğitsel ve estetik değerleri dengeli biçimde sunan ayrıca erken çocukluk döneminde çocuğun gelişimsel sürecini olumlu etkileyecek nitelikte bir eser olarak değerlendirilmektedir. Bu bağlamda eserin, ilkokul düzeyinde çevre bilinci ve değerler eğitimi kapsamında sınıf içi ve sınıf dışı okuma etkinliklerinde kullanılabilir nitelikte olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk edebiyatı, yapısal özellikler, Miyase Sertbarut, Kurbağalara Fısıldayan Çocuk, doğa sevgisi, çevre bilinci.

AN ANALYSIS OF THE STRUCTURAL FEATURES OF MIYASE SERTBARUT'S CHILDREN'S BOOK ENTITLED 'THE CHILD WHO WHISPERED TO THE FROGS'

Öğr. Gör. Mesut TOPRAK

Gümüşhane University, Gümüşhane, Turkey, mesut.toprak22@ogr.atauni.edu.tr

Doç. Dr. Sıddık BAKIR

Atatürk University, Erzurum, Turkey, siddik.bakir@atauni.edu.tr

ABSTRACT

Books play an important role in the cognitive, social, linguistic and emotional development of children during childhood and primary school. Children's literature is a unique branch of literature that introduces the aesthetic aspects of language, develops imagination and plays an important role in teaching values. Children's literature also encourages a love of reading. In this study, Miyase Sert Barut's children's book *Kurbağalara Fısıldayan Çocuk* (The Child Who Whispers to Frogs), written for children aged 6-9, including the pre-school period, was examined in terms of its structural features. In the qualitative research design, document analysis was used to collect data, and descriptive analysis was used to analyse the data. Within the scope of the research, the design and content features of the work were attempted to be described. In the work, love of nature and environmental awareness stand out as the main themes, human values that will develop empathy in child readers are addressed as sub-themes, and the meaning of life is described in a thought-provoking manner in the background of the events. In terms of language and style, the author has used a fluent and simple language appropriate for the age level of children, increasing the readability of the text with short and understandable sentences. Descriptive expressions and nature descriptions in the text are used in a way that supports children's visual imagination. According to the findings, the design features of the book are such that it is easy for children to carry; it is supported by aesthetic illustrations suitable for preschool children; the cover is designed to be colourful and eye-catching in order to attract the child's attention and interest; it is matte and durable; and it is resistant to tearing. In terms of internal structure, the book is seen to be suitable for its target audience. In conclusion, the structural characteristics of the work titled 'The Child Who Whispers to Frogs' are considered to be a work that carries the basic qualities of children's literature, presents educational and aesthetic values in a balanced manner, and has the potential to positively influence the developmental process of children in early childhood. In this context, it has been concluded that the work is suitable for use in classroom and extracurricular reading activities within the scope of environmental awareness and values education at the primary school level.

Keywords: Children's literature, structural features, Miyase Sertbarut, The Child Who Whispers to Frogs, love of nature, environmental awareness.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAPAY ZEKA BİLGİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Soner ARIK

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, sarik@ohu.edu.tr

Öğr.Gör. Dr. Mustafa ÖZDERE

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, mozdere@ohu.edu.tr

Dr. Mehmet ÇETİN

Niğde, Türkiye, mhmt.cetin10@gmail.com

ÖZET

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyıl, Dördüncü Sanayi Devrimi olarak da adlandırılan ve dijital teknolojilerin yön verdiği köklü bir dönüşüm sürecine sahne olmaktadır. Bu sürecin en önemli itici güçlerinden biri olan yapay zeka (YZ), otonom sistemlerden akıllı asistanlara, kişiselleştirilmiş sağlıktan eğitime kadar gündelik hayatın her alanında paradigmaları değiştiren bir etki yaratmaktadır. YZ'nin toplumsal ve ekonomik yapıları bu denli derinden şekillendirmesi, bireylerin bu teknolojileri yalnızca pasif birer kullanıcı olarak değil, aynı zamanda bilinçli, eleştirel ve etkin bir şekilde yönetebilen bireyler olmalarını zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda, YZ'nin temel prensiplerini anlama, uygulama alanlarını bilme ve potansiyel etik sonuçlarını değerlendirebilme becerisini içeren yapay zeka okuryazarlığı, dijital çağın vazgeçilmez bir yetkinliği olarak öne çıkmaktadır. Özellikle, geleceğin iş gücünü oluşturacak ve topluma liderlik edecek olan üniversite öğrencilerinin bu alandaki mevcut bilgi ve farkındalık düzeylerinin tespit edilmesi, hem bireysel kariyer gelişimleri hem de ülkenin teknolojik ilerlemesi ve küresel rekabet gücü açısından stratejik bir önem taşımaktadır. Bu araştırma, Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin yapay zeka bilgi düzeylerini belirlemek ve bu düzeylerin çeşitli demografik değişkenlere göre nasıl farklılaştığını ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Hornberger ve meslektaşları (2025) tarafından Almanya, Birleşik Krallık ve ABD'deki üniversite öğrencileri için geliştirilen yapay zeka okuryazarlığı testi kullanılmıştır. Toplam 30 çoktan seçmeli maddeden oluşan orijinal test, dilsel ve kültürel uyarlamaları yapılarak Türkçe'ye kazandırılmış ve bu çalışmanın veri toplama aracı olarak benimsenmiştir. Nicel araştırma yöntemlerinden, betimsel tarama modelinin kullanıldığı çalışmaya, farklı akademik disiplinlerde öğrenim gören toplam 329 üniversite öğrencisi gönüllü olarak katılmıştır. Verilerin analizinde istatistik paket programlarından Jamovi yazılımı kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizi sonucunda, öğrencilerin YZ temel kavramları, uygulama alanları ve etik konular hakkındaki mevcut bilgi seviyeleri tespit edilecektir. Araştırma bulguları, hem uluslararası literatürdeki benzer çalışmalarla hem de Hornberger ve arkadaşlarının (2025) orijinal çalışmasının sonuçlarıyla karşılaştırmalı olarak tartışılacaktır. Bu çalışmanın sonuçlarının, Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin yapay zeka konusundaki mevcut bilgi durumunu ortaya koyarak ilgili alanyazına katkı sağlaması ve gelecekteki eğitim planlamaları için bir ön veri sunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, bilgi, test.

AN ANALYSIS OF UNIVERSITY STUDENTS' KNOWLEDGE LEVELS IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Assoc. Prof. Soner ARIK

Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde, Türkiye, sarik@ohu.edu.tr

Lecturer Dr. Mustafa ÖZDERE

Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde, Türkiye, mozdere@ohu.edu.tr

Dr. Mehmet ÇETİN

Niğde, Türkiye, mhmt.cetin10@gmail.com

ABSTRACT

The 21st century is witnessing a profound transformation driven by digital technologies, often referred to as the Fourth Industrial Revolution. Artificial intelligence (AI), as one of the primary driving forces of this process, is creating a paradigm-shifting impact in numerous fields, from autonomous systems and smart assistants to personalized healthcare and education. The profound manner in which AI is reshaping social and economic structures necessitates that individuals become not merely passive users but also conscious, critical, and effective managers of these technologies. In this context, AI literacy—which encompasses the ability to understand the fundamental principles of AI, recognize its application areas, and evaluate its potential ethical implications—emerges as an indispensable competency of the digital age. Determining the current knowledge and awareness levels of university students, who will constitute the future workforce and lead society, is of strategic importance for both their individual career development and the nation's technological progress and global competitiveness. This study aims to determine the AI knowledge levels of university students in Turkey and to reveal how these levels differ according to various demographic variables. The study utilized the AI literacy test developed by Hornberger et al. (2025) for university students in Germany, the UK, and the US. The original test, consisting of 30 multiple-choice items, was linguistically and culturally adapted into Turkish and adopted as the data collection instrument for this study. Employing a descriptive survey model within a quantitative research framework, the study involved the voluntary participation of 329 university students from various academic disciplines. The Jamovi statistical software was used for data analysis. The analysis of the collected data will identify students' current knowledge levels regarding fundamental AI concepts, application areas, and ethical issues. The research findings will be discussed in a comparative context, referencing both similar international studies and the results of the original study by Hornberger et al. (2025). The results of this study are expected to contribute to the relevant literature by revealing the current state of knowledge on AI among university students in Turkey and to provide preliminary data for future educational planning.

Keywords: Artificial Intelligence, knowledge, test.

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ ÖĞRETİM PROGRAMLARI ORTAK METNİ'NİN YAPAY ZEKÂ PERSPEKTİFİNDEN ANALİZİ

Doktora Öğrencisi, Süleyman TEMUR

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, temursuleyman19@gmail.com

ÖZET

Günümüzde küresel ölçekte yaşanan hızlı dijital ve teknolojik dönüşümün, özellikle yapay zekânın (YZ) eğitim süreçleri, öğrenci yetkinlikleri ve öğretmen rolleri üzerindeki derin etkileri, öğretim programlarının bu yeni paradigmaya ne ölçüde hazır olduğunu değerlendirme ihtiyacını ortaya koymaktadır. Özellikle Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları Ortak Metni'nin (TYMMÖPOM), YZ potansiyelini ne ölçüde yansıttığını ve geleceğin eğitimine nasıl bir zemin hazırladığını ortaya koymak önem arz etmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, "TYMMÖPOM'nin YZ Perspektifinden Analizi" başlığı altında, metinde YZ çağına uyumu destekleyen unsurları ve YZ'nin eğitim süreçlerine entegrasyon potansiyelini analiz etmektir. Çalışma, nitel araştırma desenlerinden doküman analizi yöntemini benimsemiştir. Veri toplama aracı olarak TYMMÖPOM'un orijinal metni kullanılmış, veri analiz tekniği ise metindeki ilgili bölümlerin içerik analizi ile tematik olarak incelenmesi şeklinde uygulanmıştır. Elde edilen bulgular, TYMMÖPOM'nin, YZ terimini doğrudan kullanmamasına rağmen, sunduğu beceriler, değerler ve pedagojik yaklaşımlar itibarıyla YZ çağının gereklilikleriyle önemli bir uyum sergilediğini ortaya koymaktadır. Nitekim TYMMÖPOM'nin bilim ve teknolojiye önem vermesi, 21. yüzyıl becerilerine odaklanması, hızlı değişime uyum ve yenilikçi yaklaşım vurgusu, YZ'nin getirdiği dinamizme adaptasyonu işaret etmektedir. Metindeki benlik, sosyal ve entelektüel eğilimlerin YZ destekli kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleriyle ilişkilendirilebileceği; Türkçe, Fen Bilimleri, Matematik ve Sosyal Bilimler Alan Becerileri gibi temel alanlarda YZ'nin otomasyon, veri analizi ve simülasyon potansiyelinin belirgin olduğu görülmektedir. Ayrıca, ölçme ve değerlendirme süreçlerinde dijital teknolojilerin entegrasyonu ve çeşitli okuryazarlık becerileri (bilgi, dijital, vatandaşlık, veri, sürdürülebilirlik) YZ çağında eleştirel düşünme ve etik davranışın önemini vurgulayabilir. Adalet, duyarlılık, dürüstlük, mahremiyet, merhamet, mütevazılık, özgürlük ve saygı gibi değerlerin ise YZ'nin yol açabileceği etik zorluklar karşısında bireylere kılavuz işlevi görebileceği belirlenmiştir. Dahası, TYMMÖPOM'nin öğrenme-öğretme yaşantıları, uygulamaları ve farklılaştırma stratejileri YZ'nin kişiselleştirilmiş ve adaptif öğrenme yaklaşımlarıyla uyumlu bir zemin sunmaktadır. Ancak, tüm bu olumlu göstergelere rağmen, metinde YZ kavramının doğrudan ve açıkça kullanılmaması önemli bir eksiklik olarak değerlendirilebilir. Bu durum, özellikle YZ'nin eğitim alanındaki hızla artan etkisi ve akademik literatürdeki yoğun ilgi göz önüne alındığında daha da belirgin bir eksiklik olarak dikkati çekmektedir. Bu bulgular ışığında, TYMMÖPOM'nin YZ çağının gerekliliklerine örtük biçimde önemli bir uyum sergilediği söylenebilir. Gelecekteki çalışmalar için, bu örtük uyumun daha net stratejilerle desteklenmesi, YZ'nin müfredata entegrasyonuna yönelik somut adımların belirlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye yüzyılı maarif modeli, öğretim programları ortak metni, yapay zekâ, dijital yetkinlikler, içerik analizi.

ANALYSIS OF THE TÜRKİYE CENTURY EDUCATION MODEL CURRICULUM COMMON TEXT FROM AN ARTIFICIAL INTELLIGENCE PERSPECTIVE

Doctoral Student, Süleyman TEMUR

Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde, Türkiye, temursuleyman19@gmail.com

ABSTRACT

The rapid global digital and technological transformation, especially the profound effects of artificial intelligence (AI) on educational processes, student competencies, and teacher roles, necessitates an evaluation of how prepared curricula are for this new paradigm. In particular, it is important to determine the extent to which the "Türkiye Century Education Model Curriculum Common Text" (TCEMCCT) reflects the potential of AI and how it lays the groundwork for the future of education. In this context, the aim of this study, under the title "Analysis of TCEMCCT from an AI Perspective," is to analyze the elements in the text that support adaptation to the AI era and the potential for AI integration into educational processes. The study adopted the document analysis method from qualitative research designs. The original text of TCEMCCT was used as the data collection tool, and the data analysis technique involved thematic content analysis of the relevant sections in the text. The findings reveal that although TCEMCCT does not directly use the term AI, it exhibits significant alignment with the requirements of the AI era in terms of the skills, values, and pedagogical approaches it presents. Indeed, TCEMCCT's emphasis on science and technology, its focus on 21st-century skills, and its stress on adapting to rapid change and innovative approaches indicate adaptation to the dynamism brought by AI. It is observed that the self, social, and intellectual tendencies in the text can be associated with AI-supported personalized learning experiences; and in core areas such as Turkish, Science, Mathematics, and Social Sciences Field Skills, the potential of AI for automation, data analysis, and simulation is prominent. Furthermore, the integration of digital technologies in assessment and evaluation processes and various literacy skills (information, digital, citizenship, data, sustainability) can emphasize the importance of critical thinking and ethical behavior in the AI era. Values such as justice, sensitivity, honesty, privacy, compassion, humility, freedom, and respect have been identified as potentially serving as guides for individuals in the face of ethical challenges that AI may pose. Moreover, TCEMCCT's learning-teaching experiences, practices, and differentiation strategies offer a compatible ground with AI's personalized and adaptive learning approaches. However, despite all these positive indicators, the direct and explicit absence of the AI concept in the text can be considered a significant shortcoming. This situation is particularly noticeable given the rapidly increasing impact of AI in education and the intense interest in academic literature. In light of these findings, it can be said that TCEMCCT implicitly exhibits significant alignment with the requirements of the AI era. For future studies, it is recommended that this implicit alignment be supported by clearer strategies and that concrete steps for AI integration into the curriculum be identified.

Keywords: Türkiye century education model, common text of curricula, artificial intelligence, digital competencies, content analysis.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ZAMAN KAVRAMLARINI ANLAMA DÜZEYLERİ

Arş. Gör. Şeyda MARANCI

Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye, maranci.seyda@atauni.edu.tr

ÖZET

Zaman kavramları, öğrencilerin geçmişi anlamlandırılmalarını sağlayan önemli unsurlardan biridir. Zaman kavramlarının öğretimi, öğrencilerin tarihsel olayları doğru sıralayabilmeleri, geçmiş ile bugün arasındaki ilişkileri kavrayabilmeleri ve geleceğe yönelik çıkarımlarda bulunabilmeleri açısından büyük önem taşımaktadır. MÖ, MS, milat, çağlar ve yüzyıllar gibi kavramlar, tarihsel olayların kronolojik olarak sıralanması ve tarihsel olaylar arasındaki bağlantıların kavranmasında önemli bir rol oynamaktadır. Ancak yapılan araştırmalar, ortaokul düzeyindeki öğrencilerin bu kavramları anlamada çeşitli güçlükler yaşadığını ortaya koymaktadır. Bu araştırmanın amacı, ortaokul 5, 6 ve 7. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler ders kitaplarında sıkça kullanılan “MÖ, MS, İlkçağ, Orta Çağ, Yeni Çağ, Yakın Çağ, Milat, Antik, Tarih öncesi, tarih dönemleri ve yüzyıl” gibi zaman kavramlarını bilme düzeylerini incelemektir. Araştırmada nitel araştırma tekniklerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak öğrencilerin söz konusu kavramlara ilişkin bilgi düzeylerini ölçmeye yönelik açık uçlu sorular hazırlanmıştır. Öğrencilerden bu kavramların anlamlarını kendi ifadeleriyle açıklamaları istenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2024-2025 eğitim öğretim yılında ortaokulda öğrenim görmekte olan 5, 6 ve 7. sınıflardan seçilen 45 öğrenci oluşturmaktadır. Her sınıf düzeyinden 15 öğrenci araştırmaya dâhil edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, öğrencilerin büyük bir bölümünün zaman kavramlarının anlamlarını açıklamada yetersiz kaldığını göstermektedir. Bununla birlikte başarı düzeyinin sınıf seviyesine göre arttığı, özellikle 7. sınıf öğrencilerinin 5 ve 6. sınıf öğrencilerine kıyasla kavramların anlamlarını daha doğru ve kapsamlı açıkladığı tespit edilmiştir. Araştırma bulguları, zaman kavramlarının öğretiminin öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun biçimde kademeli olarak yapılandırılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca farklı sınıf düzeylerinde zaman kavramlarının öğretiminde karşılaşılan güçlükleri belirlemek için daha kapsamlı çalışmalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Zaman kavramları, ortaokul öğrencileri, sosyal bilgiler.

SECONDARY SCHOOL STUDENTS' UNDERSTANDING LEVELS OF TIME CONCEPTS

Arş. Gör. Şeyda MARANCI

Ataturk University, Erzurum, Turkey, maranci.seyda@atauni.edu.tr

ABSTRACT

Concepts of time are one of the key elements that enable students to make sense of the past. Teaching concepts of time is of great importance in terms of students being able to correctly sequence historical events, understand the relationships between the past and the present, and make inferences about the future. Concepts such as BC, AD, era, ages, and centuries play an important role in the chronological ordering of historical events and in understanding the connections between historical events. However, research has shown that secondary school students experience various difficulties in understanding these concepts. The aim of this study is to examine the level of knowledge of secondary school students in grades 5, 6, and 7 regarding time concepts frequently used in social studies textbooks, such as 'BC, AD, Ancient Age, Middle Ages, Modern Age, Contemporary Age, Milestone, Ancient, Prehistoric, historical periods, and centuries.' The case study model, one of the qualitative research techniques, was used in the study. Open-ended questions were prepared as a data collection tool to measure students' knowledge levels regarding the aforementioned concepts. Students were asked to explain the meanings of these concepts in their own words. The study group consisted of 45 students selected from the 5th, 6th, and 7th grades attending secondary school in the 2024-2025 academic year. Fifteen students from each grade level were included in the study. The data obtained were analysed using content analysis. The findings reveal that the majority of students were unable to adequately explain the meanings of time concepts. However, it was determined that the level of success increased according to grade level, with 7th grade students explaining the meanings of the concepts more accurately and comprehensively than 5th and 6th grade students. The research findings reveal that the teaching of time concepts should be structured progressively in accordance with students' developmental levels. Furthermore, more comprehensive studies should be conducted to identify the difficulties encountered in teaching time concepts at different grade levels.

Keywords: Concepts of time, secondary school pupils, social studies.

GENÇ BAKIŞ: ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖZÜNDEN DEĞERLER VE SOSYAL ÇÜRÜME

Doç. Dr. Şule ERŞAN

Sinop Üniversitesi, Sinop, Türkiye, sersan@sinop.edu.tr

Doç. Dr. Sibel TEMİZBAŞ ÖNER

Sinop Üniversitesi, Sinop, Türkiye, soner@sinop.edu.tr

ÖZET

Toplumların tarihsel sürekliliği, bireyleri ortak bir kimlik etrafında birleştiren değerler sistemi üzerine inşa edilmektedir. Ancak günümüzde küreselleşme, dijitalleşme ve bireyselleşme eğilimleri toplumsal değerlerde dönüşüme yol açmakta, bu da sosyal çürüme tartışmalarını gündeme getirmektedir. Sosyal çürüme, toplumsal bağların zayıflaması, güven duygusunun azalması ve kolektif sorumluluk bilincinin aşınması gibi çok boyutlu süreçleri kapsamaktadır. Bu çalışma, öğretmen adaylarının toplumsal değerler, sosyal çürüme ve eğitim sisteminin bu süreçteki rolüne ilişkin görüşlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Öğretmen adaylarının sosyal etkileşim yoluyla ortak algılarını derinlemesine ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseni tercih edilmiştir. Bu bağlamda, katılımcıların konuya ilişkin deneyim ve görüşlerini anlamlandırmak üzere odak grup görüşmelerinden yararlanılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örneklem yoluyla Sinop Üniversitesi Eğitim Fakültesinde farklı bölümlerde 4. sınıf düzeyinde öğrenim gören 24 öğretmen adayı ile görüşme yapılmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler tematik analiz yoluyla değerlendirilmiştir. Sorular, toplumsal yaşamda en önemli görülen değerler, değer kaybının sonuçları, toplumsal düzenin korunmasında ahlakın rolü, sosyal çürüme kavramı ve sosyal medya etkileri gibi temaları içermektedir. Elde edilen bulgulara göre katılımcılar, dürüstlük, adalet, empati, sorumluluk, güven ve dayanışma gibi değerleri toplumsal yaşam için temel görmektedir. Sosyal çürüme ise bireysel bencillik, rüşvet, ahlaki yozlaşma, sahte kimlikler, aile bağlarının zayıflaması, güven kaybı ve değerlerin menfaat uğruna kaybedilmesi gibi olgularla ilişkilendirilmiştir. Katılımcılar, sosyal medyanın yüzeysel ilişkileri artırarak empati ve güveni zayıflattığını vurgulamıştır. Ayrıca, aile, arkadaşlık ve iş yaşamında sosyal çürümenin olumsuz etkilerinin hissedildiği dile getirilmiştir. Sonuç olarak, öğretmen adayları sosyal çürüme ile mücadelede dürüstlük, sorumluluk, adalet ve empati gibi değerlerin teşvik edilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Eğitim kurumlarının değer aktarımında kritik rolüne dikkat çekilmiş, okulların yalnızca akademik bilgi değil, aynı zamanda karakter ve toplumsal sorumluluk bilinci kazandırması gerektiği vurgulanmıştır. Çalışma, öğretmen adaylarının bakış açısıyla sosyal çürüme ve değerler arasındaki ilişkiye ışık tutmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Değerler, sosyal çürüme, öğretmen adayları

YOUTH PERSPECTIVES: VALUES AND SOCIAL DECAY FROM THE VIEWPOINT OF PRESERVICE TEACHERS

Doç. Dr. Şule ERŞAN

Sinop University, Sinop, Türkiye, sersan@sinop.edu.tr

Doç. Dr. Sibel TEMİZBAŞ ÖNER

Sinop University, Sinop, Türkiye, soner@sinop.edu.tr

ABSTRACT

The historical continuity of societies is built upon a system of values that unites individuals around a common identity. However, in today's world, trends such as globalization, digitalization, and individualization lead to a transformation of social values, bringing debates on social decay to the forefront. Social decay encompasses multidimensional processes such as the weakening of social bonds, the decline of trust, and the erosion of collective responsibility. This study aims to examine pre-service teachers' views on social values, social decay, and the role of the education system in this process. Designed to reveal the shared perceptions of pre-service teachers through social interaction, the research employed a phenomenological (phenomenology) design, one of the qualitative research methods. Accordingly, focus group interviews were conducted to capture participants' experiences and perspectives on the subject. The study group was determined through purposive sampling and consisted of 24 senior pre-service teachers enrolled in different departments of the Faculty of Education at Sinop University. The data obtained from the interviews were analyzed using thematic analysis. The guiding questions addressed themes such as the most important values in social life, the consequences of value loss, the role of morality in maintaining social order, the concept of social decay, and the effects of social media. The findings indicate that participants regard values such as honesty, justice, empathy, responsibility, trust, and solidarity as fundamental to social life. Social decay was associated with phenomena such as individual selfishness, bribery, moral corruption, fake identities, weakening of family ties, loss of trust, and the sacrifice of values for personal gain. Participants emphasized that social media fosters superficial relationships, thereby weakening empathy and trust. Furthermore, they noted the negative impacts of social decay in family, friendship, and professional life. In conclusion, pre-service teachers highlighted the need to promote values such as honesty, responsibility, justice, and empathy in combating social decay. They drew attention to the critical role of educational institutions in transmitting values, stressing that schools should not only provide academic knowledge but also foster character development and a sense of social responsibility. This study sheds light on the relationship between social decay and values from the perspective of pre-service teachers.

Keywords: Values, social decay, pre-service teachers

TATİL YOLU PROBLEMİ ÜZERİNDEN ETKİNLİK TEMELLİ PROBLEM ÇÖZME VE KURMA SÜRECİ

Tuba YENİL

Bursa Uludağ Üniversitesi, Bursa, Türkiye, tubaadiguzel@windowslive.com

Prof. Dr. Çiğdem ARSLAN

Bursa Uludağ Üniversitesi, Bursa, Türkiye, arslanc@uludag.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, öğretim programlarının merkezinde yer alan problem çözme ve problem kurma becerilerini geliştirmeyi hedefleyen etkinlik temelli öğretim sürecini incelemektir. Çalışmada altıncı sınıf öğrencilerinin problem çözme ve problem kurma süreçleri “**Tatil Yolu Problemi**” adlı etkinlik üzerinden değerlendirilmiştir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden **durum çalışması deseni** ile yürütülmüştür. Katılımcılar, 2024–2025 eğitim-öğretim yılında Türkiye’nin Batı Karadeniz Bölgesi’nde yer alan bir özel okulda öğrenim görmekte olan 15 altıncı sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Katılımcı seçimi gönüllülük esasına göre yapılmış, veri toplama sürecinde etik ilkeler gözetilmiştir. Uygulama sürecinde öğrencilere “Tatil Yolu Problemi” etkinliği sunulmuş; öğrencilerin problem çözme ve problem kurma aşamalarındaki düşünme süreçleri ayrıntılı biçimde gözlemlenmiştir. Veriler, öğrenci çalışma kâğıtları, sınıf içi video kayıtları ve kısa görüşmeler aracılığıyla toplanmış ve içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Bulgular, öğrencilerin önemli bir bölümünün problem çözme sürecinde verilen soruları doğru biçimde yanıtlamakta zorlandığını ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, başarı elde eden öğrencilerin büyük çoğunluğunun “**şekil/diagram çizme**” stratejisini tercih ettiği görülmüştür. Az sayıda öğrenci muhakeme etme veya karma stratejilerden yararlanmış, bu durum ise strateji çeşitliliğinin sınırlı olduğunu göstermektedir. Problem kurma aşamasında ise öğrencilerin daha yaratıcı ve özgün çözümler geliştirdikleri; farklı bağlamlarda yeni problem örnekleri üretebildikleri belirlenmiştir. Sonuç olarak, etkinlik temelli yaklaşım öğrencilerin matematiksel düşünme biçimlerini görünür kılmakta; problem kurma etkinlikleri ise yaratıcılıklarının, esnekliklerinin ve matematiksel düşünmeyi farklı bağlamlara uyarlama becerilerinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Elde edilen bulgular, problem çözme ve problem kurmaya yönelik etkinliklerin tasarımına ilişkin somut ipuçları sunmakta ve matematik eğitiminde etkinlik temelli çalışmaların önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Problem çözme, problem kurma, etkinlik temelli öğrenme, stratejiler.

Teşekkür: Bu çalışma, Bursa Uludağ Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi (BAP) tarafından SDK-2024-1662 numaralı Doktora Tezi kapsamında desteklenmiştir.

THE PROCESS OF ACTIVITY-BASED PROBLEM SOLVING AND PROBLEM POSING THROUGH THE HOLIDAY ROAD PROBLEM

Tuba YENİL

Bursa Uludağ University, Bursa, Türkiye, tubaadiguzel@windowlive.com

Prof. Dr. Çiğdem ARSLAN

Bursa Uludağ University, Bursa, Türkiye, arslanc@uludag.edu.tr

ABSTRACT

This study aims to examine an activity-based instructional process designed to enhance problem-solving and problem-posing skills, which are positioned at the core of the curriculum. The problem-solving and problem-posing processes of sixth-grade students were evaluated through the activity entitled “Holiday Road Problem.” The study was conducted using a case study design, one of the qualitative research methods. The participants consisted of 15 sixth-grade students enrolled in a private school located in the Western Black Sea Region of Türkiye during the 2024–2025 academic year. Participation was voluntary, and ethical principles were observed throughout the data collection process. During the implementation, students were presented with the “Holiday Road Problem” activity, and their thinking processes in the problem-solving and problem-posing stages were examined in detail. Data were collected through student worksheets, classroom video recordings, and short interviews, and analyzed using content analysis. The findings indicated that a considerable number of students experienced difficulties in providing correct responses during the problem-solving phase. However, the majority of successful students preferred to employ the “drawing a figure/diagram” strategy. Only a small number of students used reasoning or combined strategies, which revealed that the diversity of strategies remained limited. In the problem-posing phase, students demonstrated more creative and original solutions and were able to generate new problems in different contexts. In conclusion, the activity-based approach made students’ mathematical thinking processes more visible, while problem-posing activities contributed to the development of their creativity, flexibility, and ability to adapt mathematical thinking to various contexts. The findings provide concrete insights for the design of problem-solving and problem-posing activities and underscore the importance of activity-based practices in mathematics education.

Keywords: Problem solving, problem posing, activity-based learning, strategies

Acknowledgement: This study was supported by the Scientific Research Projects Unit (BAP) of Bursa Uludağ University within the scope of the doctoral thesis project SDK-2024-1662.

YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNİN YENİDEN TASARIMI

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kubilayyazici@ohu.edu.tr

ÖZET

Yapay zekâ (YZ) teknolojileri, eğitimde hızlı bir dönüşüm yaratmakta ve sosyal bilgiler dersine yenilikçi öğretim fırsatları sunmaktadır. Disiplinlerarası yapısı nedeniyle sosyal bilgiler, yapay zekâ uygulamalarından yararlanma potansiyeli en yüksek derslerden biridir. Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler dersinde kullanılacak yapay zekâ tabanlı araçları incelemek ve bu araçların öğretim sürecine katkılarını tartışmaktır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi ile gerçekleştirilmiştir. Ulusal ve uluslararası literatür, kurum raporları ve güncel yapay zekâ tabanlı eğitim araçları incelenmiştir. Bulgular, sosyal bilgiler öğretiminde kullanılacak çeşitli yapay zekâ uygulamalarını ortaya koymaktadır. ChatGPT, Gemini ve Copilot bilgiye erişim ve eleştirel tartışma soruları üretiminde; Canva AI ve Adobe Firefly tarihsel olayların görselleştirilmesi ve harita/infografik tasarımında; Google Earth AI entegrasyonları coğrafi analizlerde; HistoryGPT ve TimeMachine AI tarihsel simülasyonlarda; AI Dungeon vatandaşlık konularında problem çözme senaryolarında; Quizlet AI ve Socratic AI ise kavram öğretiminde öne çıkan araçlardır. Bu araçların, öğrenme sürecini kişiselleştirme, soyut kavramları somutlaştırma, öğrenci etkileşimini artırma ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirme gibi katkılar sağladığı görülmektedir. Bununla birlikte, öğretmen yeterlilikleri, teknolojiye erişim eşitsizliği ve etik kaygılar gibi sınırlılıkların dikkate alınması gerekmektedir. Sonuç olarak, yapay zekâ tabanlı araçların sosyal bilgiler öğretimine entegrasyonu, dersin pedagojik yapısını yeniden tasarlama ve öğrenciler için daha etkileşimli öğrenme ortamları oluşturma potansiyeli taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, sosyal bilgiler eğitimi, yapay zekâ tabanlı araçlar, doküman incelemesi.

REDESIGNING SOCIAL STUDIES EDUCATION IN THE AGE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Dr. Tuğçe Gamze İŞÇİ

Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kubilayyazici@ohu.edu.tr

ABSTRACT

Artificial intelligence (AI) technologies are rapidly transforming education and offering innovative opportunities for teaching social studies. Due to its interdisciplinary nature, social studies is among the subjects with the highest potential to benefit from AI-based tools. The aim of this study is to examine AI applications that can be integrated into social studies lessons and to discuss their potential contributions to the teaching process. This study was conducted through document analysis, reviewing national and international literature, institutional reports, and current AI-based educational tools. Findings reveal a variety of AI applications for social studies education. ChatGPT, Gemini, and Copilot support information access and critical discussion; Canva AI and Adobe Firefly enable the visualization of historical events and design of maps/infographics; Google Earth AI integrations enhance geographic analysis; HistoryGPT and TimeMachine AI provide historical simulations; AI Dungeon offers problem-solving scenarios in citizenship education; and Quizlet AI and Socratic AI support concept learning. These tools contribute to personalizing learning, concretizing abstract concepts, enhancing student engagement, and developing critical thinking skills. However, challenges such as teacher competencies, unequal access to technology, and ethical issues must be taken into account. In conclusion, the integration of AI-based tools into social studies teaching has the potential to redesign the pedagogical framework of the subject and create more interactive learning environments for students.

Keywords: Artificial intelligence, social studies education, AI-based tools, document analysis

AUGMENTED REALITY IN FORESTRY: STRATEGIC OPPORTUNITIES FOR TÜRKİYE

Yaşar Selman Gültekin

Department of Forest Engineering, Düzce University, Düzce, Türkiye, selmangultekin@duzce.edu.tr

Pınar Gültekin

Department of Landscape Architecture, Düzce University, Düzce, Türkiye, pinargultekin@duzce.edu.tr

ABSTRACT

The integration of Augmented Reality (AR) in forestry represents a frontier in the digital transformation of natural resource management. This study explores how Türkiye, given its ecological diversity, forest governance challenges, and digital innovation agenda. Based on a critical review of the COST Action ARiF's goals and Türkiye's forestry sector profile, this paper identifies thematic synergies and institutional entry points. Strategic alignment of Türkiye's forest digitalisation efforts could facilitate new standards in forest inventory, remote communication, hazard management, and public engagement, offering significant scientific and policy innovations. The paper concludes by discussing potential barriers and policy considerations for Türkiye's and outlines pathways for institutional integration.

Keywords: Augmented Reality, Digitalisation, Forest Policy, Türkiye.

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNE YÖNELİK OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, iskender.dasdemir@ege.edu.tr

Prof. Dr. Sibel SÖNMEZ

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, sibel.sonmez@ege.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Saadet TEKİN

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, saadet.tekin@ege.edu.tr

Arş. Gör Celil YILDIRIM

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Antalya, Türkiye, celil@email.com

ÖZET

Bu araştırma, okul öncesi eğitimde sosyal bilgiler eğitiminin mevcut durumunu ve öğretmen görüşleri doğrultusunda bu alana yönelik ihtiyaçları ortaya koymayı amaçlayan nitel bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Erken çocukluk dönemi; çocukların bilişsel, sosyal-duygusal ve kültürel temellerinin atıldığı, gelecekteki vatandaşlık rollerini şekillendiren kritik bir dönemdir. Buna rağmen, Türkiye’de okul öncesi eğitim programlarında sosyal bilgiler eğitiminin geliştirilmesi gereken bir alan olduğu, literatürdeki boşluklar ve eğitim uygulamalarındaki yetersizliklerden hareketle görülmektedir. Bu nedenle çalışmada, okul öncesi öğretmenlerinin sosyal bilgiler eğitimine yönelik algıları, uygulamaları ve geliştirilmesi gereken yönleri ilişkin önerileri bütüncül bir biçimde incelenmiştir. Araştırmanın temel problemi, “Okul öncesi öğretmenlerinin erken çocukluk eğitiminde sosyal bilgiler alanına ilişkin görüşleri ve uygulamaları nelerdir?” sorusu üzerine odaklanmıştır. Proje kapsamında yürütülen araştırma, fenomenolojik desenle yapılandırılmış olup, farklı okul öncesi kurumlarında görev yapan 30 öğretmen ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veriler görüşme dökümlerinin ayrıntılı analizine dayanarak; parantezleme, fenomenolojik redüksiyon, imgesel çeşitleme ve özlerin sentezlenmesi aşamalarıyla değerlendirilmiştir. Bu kapsamlı analiz süreci, öğretmenlerin sosyal bilgiler eğitiminin önemine, okul öncesi programlardaki temsil düzeyine, sınıf içi etkinliklerde sosyal bilgiler temalarının kullanımına ve uygulama süreçlerine ilişkin derinlemesine bulgular elde edilmesine imkân tanımıştır. Elde edilen bulgular, sosyal bilgiler eğitiminin erken çocukluk döneminde hem bireysel gelişim hem toplumsal farkındalık hem de vatandaşlık becerilerinin temellerinin atılması açısından kritik bir öneme sahip olduğunu göstermektedir. Öğretmenler, sosyal bilgiler konularının eğitim programlarında yeterince açık bir başlık olarak yer almamasını önemli bir eksiklik olarak görmekte; tarih, coğrafya, ekonomi ve vatandaşlık gibi temel sosyal bilim disiplinlerinin çocukların gelişim özellikleriyle uyumlu şekilde uygulanabileceğini belirtmektedir. Ancak öğretmenlerin bu konuları çoğunlukla diğer etkinlikler içerisine gömülü şekilde ve sınırlı düzeyde ele aldıkları görülmüştür. Bu durumun temel nedenleri arasında programdaki belirsizlikler, materyal eksikliği, öğretmen eğitimindeki yetersizlikler ve uygulama örneklerinin sınırlılığı öne çıkmaktadır. Araştırmanın sonuçları, erken çocukluk eğitiminde sosyal bilgilerin daha görünür, sistematik ve bütüncül bir şekilde yer alması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda sosyal bilgiler temalarının okul öncesi programına disiplin kimliğiyle eklenmesi, öğretmenlere yönelik alan yeterliği eğitiminin güçlendirilmesi ve yaratıcı etkinlik örneklerinin geliştirilmesi önerilmektedir. Projenin çıktılarının, hem öğretmen eğitimine hem program geliştirme çalışmalarına hem de çocukların sosyal dünyayı anlamlandırmalarını destekleyen etkinliklerin tasarlanmasına önemli katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler eğitimi, Okul öncesi eğitim, Öğretmen görüşleri, Erken çocukluk

AN EXAMINATION OF PRESCHOOL TEACHERS' VIEWS ON SOCIAL STUDIES EDUCATION

ABSTRACT

This study was designed as a qualitative research project aiming to examine the current state of social studies education in preschool settings and to identify the needs in this field based on teachers' perspectives. Early childhood is a critical period in which the cognitive, socio-emotional, and cultural foundations of children are established, shaping their future roles as citizens. Despite this significance, social studies education remains an underrepresented area within preschool education programs in Türkiye, as evidenced by gaps in the literature and inadequacies in educational practice. Therefore, this study explores preschool teachers' perceptions of social studies education, their classroom practices, and their suggestions regarding the improvement of this field. The main research question guiding the study is: "What are preschool teachers' views and practices regarding social studies education in early childhood?" Within the scope of the project, a phenomenological design was adopted, and semi-structured interviews were conducted with 30 preschool teachers working in various early childhood institutions. The data were analyzed through detailed examination of interview transcripts using bracketing, phenomenological reduction, imaginative variation, and synthesis of meanings and essences. This comprehensive analysis provided in-depth insights into teachers' views on the importance of social studies education, its representation in preschool programs, the extent to which social studies themes are integrated into classroom activities, and the processes through which they are implemented. Findings reveal that social studies education plays a crucial role in supporting children's individual development, social awareness, and foundational citizenship skills during early childhood. Teachers emphasize that the lack of an explicit social studies component in the curriculum is a major limitation, although they believe that core social science disciplines—such as history, geography, economics, and citizenship—can be effectively integrated in developmentally appropriate ways. However, it was found that these themes are often embedded implicitly within other activities and addressed at a limited level. Key reasons for this include curricular ambiguities, insufficient materials, limitations in teacher preparation, and the scarcity of concrete implementation examples. The results indicate that social studies education should be made more visible, systematic, and comprehensive within early childhood programs. Accordingly, it is recommended that social studies themes be incorporated into the preschool curriculum as a distinct discipline, that teacher education programs be strengthened in terms of social studies competencies, and that creative activity examples be developed to guide practice. The outcomes of this project are expected to contribute significantly to teacher training, curriculum development efforts, and the design of activities that help children construct meaningful understandings of the social world.

Keywords: Social studies education, Preschool education, Teacher perspectives, Early childhood

KÜLTÜR EĞİTİMİYLE UYUM: SURİYELİ SİĞINMACILAR VE TÜRK VATANDAŞLARI ARASINDAKİ SOSYO-KÜLTÜREL İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ¹

Prof. Dr. Kadir ULUSOY

Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye, ulusoykadir@gmail.com

Hüseyin Cem BAYKAL

Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye, baykal.huseyincem@gmail.com

ÖZET

2011’de Suriye’de başlayan iç savaş ve Türkiye’nin açık kapı politikası sonucunda milyonlarca Suriyeli Türkiye’ye sığınmış, bu durum sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda köklü değişimlere yol açmıştır. Suriyeli sığınmacıların Türk toplumuna uyumu, iki toplum arasında karşılıklı anlayış ve sürdürülebilir ilişkilerin geliştirilmesi açısından kritik bir öneme sahiptir. Literatürde uyum süreci çoğunlukla dil eğitimi ekseninde ele alınırken, kültür eğitimi merkeze alan kapsamlı çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bu bağlamda araştırma, Mersin ilinde yaşayan Suriyeli sığınmacıların Türk vatandaşlarıyla olan sosyo-kültürel ilişkilerini ve kültür eğitiminin bu ilişkiler üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, Mersin Üniversitesi’nde öğrenim gören 114 yabancı uyruklu Suriyeli lisans öğrencisine araştırmacılar tarafından geliştirilen “Kültür Eğitimiyle Uyum Anketi” uygulanmış, ayrıca 30 öğrenciyle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar kartopu örnekleme yöntemiyle belirlenmiş, veriler anket ve mülakat formları aracılığıyla toplanmıştır. Nicel veriler betimsel istatistiklerle, nitel veriler ise içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırmada Suriyeli sığınmacılar ile Türk vatandaşları arasındaki sosyo-kültürel ilişkiler dil, kültür ve sosyal etkileşim bağlamında ele alınmıştır. Katılımcılar, Türkiye’ye ilk geldiklerinde Türkçe bilmemekten kaynaklanan iletişim sorunları, yanlış anlaşılmalara ve önyargılara yaşadıklarını; dil becerileri geliştikçe özgüvenlerinin ve sosyal ilişkilerinin güçlendiğini ifade etmişlerdir. Türk toplumunun başlangıçta daha olumlu bir yaklaşım sergilediği, ancak son yıllarda önyargı ve dışlanma algısının arttığı, bu olumsuz tutumlarda medya ve yanlış bilginin etkili olduğu belirtilmiştir. Bulgular, kültür eğitiminin sosyal uyumu hızlandıracağı, empatiyi artıracacağı ve doğru bilgi paylaşımıyla önyargıların kırılabileceğini göstermektedir. Üniversiteler, STK’lar ve yerel yönetimlerin kültür eğitimi odaklı etkinliklerde iş birliği yapmaları önerilmiştir. Bununla birlikte bazı katılımcılar yalnızca dil öğreniminin uyum için yeterli olabileceğini dile getirmiştir. Ayrıca travmatik göç deneyimleri ve çocukların “kültürel aracı” rolü uyum sürecinde belirleyici görülmüş, katılımcıların empati, toplumsal gözlem ve arkadaş desteği gibi stratejiler geliştirdikleri saptanmıştır. Genel olarak, sosyo-kültürel uyumun sadece dil öğretimiyle sınırlı kalmayıp kültür eğitimi, karşılıklı etkileşim ve kurumsal destekle güçlenebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyo-kültürel uyum, kültür eğitimi, Suriyeli sığınmacılar

---

¹ Bu çalışma TÜBİTAK 2209-A - Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı 2024 yılı 1. dönem kapsamında hazırlanan 1919B012453877 numaralı proje doğrultusunda hazırlanmıştır.

INTEGRATION THROUGH CULTURAL EDUCATION: AN EXAMINATION OF SOCIO-CULTURAL RELATIONS BETWEEN SYRIAN REFUGEES AND TURKISH CITIZENS

Prof. Dr. Kadir ULUSOY

Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye, ulusoykadir@gmail.com

Hüseyin Cem BAYKAL

Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye, baykal.huseyincem@gmail.com

ABSTRACT

In the wake of the Syrian civil war that began in 2011 and Turkey's open-door policy, millions of Syrians sought refuge in Turkey, leading to profound social, economic, and cultural transformations. Integrating Syrian refugees into Turkish society is critical for fostering mutual understanding and sustainable relations between the two communities. While existing literature primarily frames the integration process around language education, comprehensive studies placing cultural education at the center remain limited. Against this backdrop, this study examines the socio-cultural relations between Syrian refugees residing in Mersin and Turkish citizens, as well as the influence of cultural education on these relations. A "Cultural Education and Integration Survey," developed by the researchers, was administered to 114 Syrian undergraduate students at Mersin University. Semi-structured interviews were also conducted with 30 students. Participants were recruited through snowball sampling, and data were collected via surveys and interviews. Quantitative data were analyzed using descriptive statistics, while qualitative data were examined through content analysis. The study explored socio-cultural relations between Syrian refugees and Turkish citizens in terms of language, culture, and social interaction. Participants reported experiencing communication barriers, misunderstandings, and prejudice when they first arrived in Turkey due to limited Turkish language skills; however, they emphasized that as their competence improved, their self-confidence and social relationships strengthened. Although Turkish society initially adopted a more positive stance toward Syrian refugees, participants perceived a rise in prejudice and exclusion in recent years, with media and misinformation playing a significant role in these attitudes. Findings indicate that cultural education accelerates social integration, enhances empathy, and helps dispel prejudices through accurate information sharing. The study recommends that universities, non-governmental organizations, and local governments cooperate in cultural education-oriented initiatives. Some participants, however, argued that language acquisition alone could suffice for integration. The research also highlights the influence of traumatic migration experiences and children's role as "cultural mediators" in shaping integration, as well as strategies developed by participants such as empathy, social observation, and peer support. Overall, the study concludes that socio-cultural integration cannot be limited to language instruction but is strengthened through cultural education, reciprocal interaction, and institutional support.

Keywords: Socio-cultural integration, cultural education, Syrian refugees